

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ
Vedic Literature of Ancient India

ରିଗ୍ ବେଦ

(ରିଗ୍ ବେଦ)
Rig Veda

ଶାକଲ ସଂହିତା
Shakala Samhita

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ
Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ
Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର
ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା,

ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

astrosant@gmail.com

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

niladrihere@gmail.com

ପୂର୍ବାଭାଷ

ମାତାପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟାଂ ଗୁରୁଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟେ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟାଂ ଦେବେଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୨୫, ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୦, କୋଭିଡ-୧୯ ପାଇଁ ଭାରତ ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ସବୁକିଛି ବନ୍ଦ, ଘରେ ବସିବା ଛଡ଼ା କିଛି ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ତେବେ କ'ଣ କରିବା ? ଖାଲି ବସିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଚିନ୍ତା କଲି ଯେ 'ବେଦ' ଉପରେ କିଛି କାମ କରିବି ବୋଲି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ବେଦର କୌଣସି ଡିଜିଟାଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ବେଦର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ସମୟକୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କରିବାରେ ବିନିଯୋଗ କରିବି ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲି । ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମୟର ଅଭାବରୁ ଏହା କରିପାରିନଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତାକଲି ପ୍ରଥମେ "ଋକ୍ ବେଦ"ରୁ ଅରମ୍ଭ କରିବି ଓ ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ବେଦ ମାନଙ୍କ ଉପରେ କାମ କରିବି ।

ଗତ ୭ ବର୍ଷ ହେବ ଯେତେବେଳେ ସମୟ ମିଳୁଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିଆସୁଥିଲି । ଏ ସମୟରେ ଅନେକ ପୁରୁଣା ଓ ଅସାଧ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକ ହାସଲ ହେଲା, ଓ କିଛି ପୁସ୍ତକ ଓ ଡିଭିଡି ଦେଶ ବା ବିଦେଶ ରୁ କିଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ି ଆସୁଅଛି । ମୋ ପାଇଁ ଋଚିର ବିଷୟ ଥିଲା, ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ଯେ କେମିତି ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଏତେ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସରଣ କରିଆସୁଅଛି ।

ଏବେ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିପାରେ, ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କ'ଣ ଦରକାର ? ଆମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲରେ ସଂସ୍କୃତ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ଲେଖୁଥିଲୁ ବା ପଢୁଥିଲୁ । ତେଣୁ ଯଦିଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂସ୍କୃତ ଜଣାଥିଲା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରବୀଣ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ପଢ଼ିଥିଲେ ବା ଲେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ବେଦର ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତାହା ଛଡ଼ା ଯେଉଁମାନେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢ଼ିବା ଜାଣିନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଳୋକ ଜାଣିବାରେ ଇଚ୍ଛା ଅଛି, ଏହା ସେମାନଙ୍କର ସହାୟକ ହେବ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଆଗକୁ ଆଗେଇଲି, କିନ୍ତୁ ଏକୂଟିଆ ଏ ସବୁ କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ଜଣା ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି ଓ କିଛି 'ଫେସବୁକ' ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି । ସମସ୍ତେ ମତ ଦେଲା ପରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲି ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କଠିନତା ତ ନିଶ୍ଚିତ ଆସେ, ସେହିପରି ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କଠିନତା ଆସିଥିଲା । ସୁଖଦ ବିଷୟ, ମୋ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଇନ୍‌ଫର୍ମେସନ ଟେକନୋଲୋଜି ସଂଗରେ ଯୋଡ଼ା ଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହି କାମରେ ସଫ୍ଟୱେୟର ବ୍ୟବହାର କଲି । ଏହା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହେଲା । ପ୍ରାୟ ୮୦ ଭାଗ କାମ କରିସାରିବା ପରେ ଦେଖିଲି ଯେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇପାରୁନି । ଏହା ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ଥିଲା । କାରଣ ମନ୍ତ୍ରରେ ଆକାର, ହର୍ଷ-ଇକାର, ଦୀର୍ଘ-ଇକାର, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଇତ୍ୟାଦି ଭୁଲ ହେଲେ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଳୋକର ଅର୍ଥ, ଶକ୍ତି ଓ ଫଳ ବଦଳିଯିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - 'ସୁର' ଓ 'ସୂର' ; 'କର୍ମ' ଓ 'କ୍ରମ'; 'ସଂବାଦ' ଓ 'ସମ୍ବାଦ'; 'ସ୍ୱଷ୍ଟ' ଓ 'ସ୍ୱଷ୍ଟ' ଇତ୍ୟାଦି, ଯଦିଓ ଏ ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣ ଏକ ପ୍ରକାରର, କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ଅଲଗା ଅଲଗା । ଆଉ ଏକ ବଡ଼ ତର ଥିଲା ଯେ - ଯେଉଁ ବେଦ ୫୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଯେମିତି ଥିଲା, ଏବେ ବି ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ଅଛି, ତେଣୁ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର ଠିକ ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିବା ଦରକାର, ନଚେତ ଏ କାମର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ରହିବନାହିଁ । କିଛି ଦିନପରେ ଏହାର ସମାଧାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା । ତେଣୁ ପୁଣି ଥରେ ମୂଳରୁ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଶେଷରେ ସଫଳତା ମିଳିଲା ।

"ଋକ୍ ବେଦ" ବିଶ୍ୱର ସବୁଠୁ ପୁରୁଣା ଧର୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ, ଯାହାକି ୫୦୦୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ସେଥିରେ ୧୦ଟି ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ରହିଅଛି । ସେଥିରେ ୧,୦୨୮ ଟି "ସୁକ୍ତ", ସମୁଦାୟ ୧୦,୫୫୨ଟି "ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର", ୨୧,୦୩୫ଟି "ପଦ" (ଲାଈନ୍), ୩୯,୮୩୯ଟି "ପାଦ", ୧,୬୩,୫୫୭ଟି "ଶବ୍ଦ", ଓ ୩,୮୪,୧୭୭ଟି "ଅକ୍ଷର" ଅଛି । ଏହାର ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କାମ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାସ ସମୟ ଲାଗିଗଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣ୍ଡଳର (ପୁସ୍ତକ) 'ସୁକ୍ତ', 'ମନ୍ତ୍ର', 'ପଦ', 'ପାଦ', 'ଶବ୍ଦ' ଓ ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

	ମଣ୍ଡଳ ୧	ମଣ୍ଡଳ ୨	ମଣ୍ଡଳ ୩	ମଣ୍ଡଳ ୪	ମଣ୍ଡଳ ୫	ମଣ୍ଡଳ ୬	ମଣ୍ଡଳ ୭	ମଣ୍ଡଳ ୮	ମଣ୍ଡଳ ୯	ମଣ୍ଡଳ ୧୦	ସମୁଦାୟ
ସୁକ୍ତ	୧୯୧	୪୩	୬୨	୫୮	୮୭	୭୫	୧୦୪	୧୦୩	୧୧୪	୧୯୧	୧,୦୨୮
ମନ୍ତ୍ର	୨୦୦୭	୪୨୯	୬୧୭	୫୮୯	୭୨୭	୭୬୫	୮୪୧	୧୭୧୭	୧୧୦୮	୧୭୫୪	୧୦,୫୫୨
ପଦ	୪୦୪୦	୮୫୯	୧୨୩୪	୧୧୭୮	୧୪୪୭	୧୫୨୬	୧୬୪୨	୩୪୧୯	୨୧୯୨	୩୪୯୮	୨୧,୦୩୫
ପାଦ	୭୭୪୫	୧୭୯୪	୨୩୫୭	୨୨୪୯	୨୮୭୦	୨୯୧୯	୩୧୯୦	୬୦୭୧	୬୦୭୧	୬୯୯୬	୩୯,୮୩୯
ଶବ୍ଦ	୩୨୨୬୩	୭୬୯୮	୯୮୯୯	୯୬୭୩	୧୧୫୩୭	୧୨୫୨୯	୧୪୧୭୮	୨୧୮୧୭	୧୪୦୭୬	୨୯୮୮୭	୧,୬୩,୫୫୭
ଅକ୍ଷର	୭୫୭୪୯	୧୭୯୨୬	୨୩୯୫୧	୨୨୫୨୯	୨୭୭୭୩	୨୯୦୧୦	୩୨୯୩୯	୫୦୭୯୪	୩୪୦୫୭	୭୦୦୩୯	୩,୮୪,୧୭୭

ଏହି ରୂପାନ୍ତରିତ ରେ ବେଦର 'ସ୍ୱର' (ଉଦାତ୍ତ, ଅନୁଦାତ୍ତ, ସ୍ୱରିତ ଇତ୍ୟାଦି) ମାନଙ୍କର ଶଂକେତ ବା ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଓଡ଼ିଆ ଲିପିରେ ସେ ପ୍ରକାର ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହା ଉପରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରହିଛି, ହୋଇପାରେ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସ୍କରଣରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । 'ଞ୍ଜେବ ସାଇଟ' ରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କର 'ସ୍ୱରାବୃତ୍ତି' ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ପାଠକମାନେ ଏହାକୁ ଶୁଣି ପାରିବେ ବା ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ।

ଏହି 'ଋକ୍ ବେଦ' ର ରୂପାନ୍ତର ବିଶ୍ୱସନୀୟ ସୂତ୍ର ଉପରେ ଅଧାରିତ । କେଉଁ କେଉଁ ସୂତ୍ର ଏହି ଦସ୍ତାବିଜରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ତାହାର ତାଲିକା ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥି

ମଧ୍ୟରୁ 'ଜର୍ମାନୀ' ର ସଂସ୍କୃତ ବିଷୟର "ମାକ୍ସ ଏଫ୍ ମୁଲ୍ଲେର" ଓ "ଡେଟଲେଫ୍ ଏଇଚଲେର" ଜ୍ଞାନ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଏହାର ଆଧାର । 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର' ଭାରତକୁ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ଆସିଥିଲେ । 'ରକ୍ ବେଦ' ର ସୁକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ୧୮୭୦ ମସିହା ରେ 'ରକ୍ ବେଦ' ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ "ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଇଉନିଭରସିଟି" ରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ରୂପାନ୍ତର ର ଆଧାର । ଏହା ସହିତ ଅନ୍ୟ ସୂତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ବି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

'ରକ୍ ବେଦ' ର ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପୁଞ୍ଜ-ରିଡିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଦସ୍ତାବିଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୫ ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର", ଓ "ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ " ମୁଖ୍ୟରୂପେ କାମ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ, ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ବେଦଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୩୦.୧୨. ୨୦୨୦

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,
ସଂପାଦକ,

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ତ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ
ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶନ୍ତଦ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ “ରକ୍ତ ବେଦ” ଓଡ଼ିଆ ରେ ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି
ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି
ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ
ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ବେଦ ପଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ,
ବେଦ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଆଉ ଏକ ପୁସ୍ତକ “ ବେଦ
ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ” ପଠନ କରିପାରିବେ ।

ସଂପାଦକ,

କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା

ଏହି ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତରିତକୁ ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ, ସମସ୍ତ ସାବଧାନ ଓ ଯତ୍ନର
ସହିତ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ ବା ତ୍ରୁଟି ରହିଥାଇ ପାରେ, ସେଥିପାଇଁ
ପାଠକ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଗ୍ରୀମ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଯଦି କିଛି ଭୁଲ ତ୍ରୁଟି
ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ, ସଂପାଦକ ।

ଯଦକ୍ଷରପଦବ୍ରହ୍ମଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
 ତତ୍-ସର୍ବ ସମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ॥
 ବିସର୍ଗବିନ୍ଦୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
 ନ୍ୟୁନାନି ଚାତିରିକ୍ରାନ୍ତି ସମସ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
 ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସୁ ।
 ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	• Sir F MAX MULLER — 1st edition research paper on year 1860 submitted to Oxford University for publication • Sir DETLEF EICHLER • Ralph T H Griffith • www.sanskritdocuments.org • www.archive.org • www.academia.edu • IISH Global (Indian Institute of Scientific Heritage) • www.docs.google.com • www.sanskritweb.net/rigveda/ • Vedanta Spiritual Library — www.celextel.org • www.wikipedia.org • www.vedicheritage.gov.in
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ଜେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି ‘ଦସ୍ତାବିଜ ବା ପୁସ୍ତକ’ ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଡିଜିଟାଲ୍
 ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

'ଋକ୍ ବେଦ' - ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା

'ଋକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ ୪୦୦ ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ବ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ରହିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦ ଜଣ ନାରୀ ଋଷି ବା ଋଷିକା ଥିଲେ । ଏହି ଋଷି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ୧୦ଟି ମୁଖ୍ୟ ଋଷିକୁଳର ଥିଲେ । ଋଷିକୁଳ କହିଲେ, ସେଥିରେ ମୁଖ୍ୟଋଷି, ଋଷିଗଣ, ସେମାନଙ୍କର ବଂଶ, ପରିବାର, ଓ ଶିଷ୍ୟ ଋଷିଗଣ କୁ ବୁଝାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଋଷିକୁଳ ତାଙ୍କର ବିଶେଷତ୍ବ, ଯଥା ଆରାଧ୍ୟ, ସାଧନା, ତପ ଓ ବିଷୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହି ୧୦ଟି ଋଷିକୁଳ 'ଦଶତ୍ରୟୀ' ନାମରେ ଜଣା ଓ ତାଙ୍କ ପାଖରେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ୯୫ ଭାଗ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା । ଆଉ ୫ ଭାଗ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ସମୂହ ଥିଲା । ଏମାନେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ରଚୟିତା ଭାବରେ ଜଣା । ଅର୍ଥାତ ସେମାନଙ୍କୁ 'ଋକ୍ ବେଦ' ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ 'ରଚୟିତା' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ବାରା, ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦରେ ଓ ଗୋଟିଏ ଦେବତା ବା ଯୁଗ୍ମ ଦେବତା ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରର ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ରହିଥାଏ । ଆଗକୁ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ, ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ବିଷୟର କିଛି ତଥ୍ୟ ବୁଝିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ 'ସର୍ବାନୁକ୍ରମଣୀ' ଓ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯକ୍ଷଙ୍କ 'ନିରୁକ୍ତ'ରେ, ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏଠି ଋଷିର ସଂଜ୍ଞା କହିଲେ –

- ସେ, ଜଣେ ନାରୀ ବା ପୁରୁଷ, ଜଣେ ବିବାହିତ ବା ଅବିବାହିତ, ଓ ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥ ବା ବନସ୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଋଷିଙ୍କର ପୁତ୍ର, ବା ପୌତ୍ର, ବା କନ୍ୟା ବା ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଗୋତ୍ର, ବା ବଂଶ, ବା କୁଳ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟନ୍ତି । ତଥା ସେ, ମଧ୍ୟ କଥାପକଥନ ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ର ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି ।

- ଅନେକ ସମୟରେ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମ ରହିଥାଏ, ତେବେ ଏହା କ'ଣ ଦୁଇଟି ଋଷିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ନାଁ, ଏହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେବେ ୨ୟ ନାମ କ'ଣ ପାଇଁ ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ୨ୟ ନାମ ତାଙ୍କର ପିତାଃ, ବା ଗୁରୁ, ବା ସ୍ଵାମୀ, ବା ଗୋତ୍ର, ବା କୁଳ, ବା ବଂଶ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରରେ ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମରୁ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଜଣା ପଡିଥାଏ, ଯଥା ସେ କାହା ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା, କେଉଁ ଋଷିକୁଳର, କେଉଁ ଗୋତ୍ରର ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ –

- 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ପ୍ରଥମ ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା - (ଋ.ବେ ୧.୧) - ମଧୁଛନ୍ଦାଃ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ମଧୁଛନ୍ଦା, ସେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କର ପୁତ୍ର/ ଶିଷ୍ୟ ।
- ସେହିପରି - (ଋ.ବେ - ୩.୬୨.୧୦) ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର, ଓ ସେ ଗାଧିଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।
- ଅନ୍ୟଏକ, (ଋ.ବେ - ୧୦.୩୯) ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷିକା ହେଉଛନ୍ତି ଘୋଷା ଓ ସେ କକ୍ଷିବନ ଋଷିଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ।
- ଆଉ ଏକ, (ଋ.ବେ ୧.୧୭୦) ସୁକ୍ତର ରଚୟିତା ଇନ୍ଦ୍ରଃ, ଅଗସ୍ତ୍ୟଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ, । ଏଠି ଏହି ସୁକ୍ତର ପ୍ରକୃତ ରଚୟିତା ଋଷି ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ-ପ୍ରଭୃକ୍ତର ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ମିତ୍ର-ବରୁଣ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସୁକ୍ତର ଋଷି ବୋଲି ମାନାଯାଏ ।

'ଋକ୍ ବେଦ'ର ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିଷୟରେ "ବେଦ ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ" ପୁସ୍ତକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଛନ୍ଦରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଭାବ ଜଣାପଡିଥାଏ ଓ ଦେବତାରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଶକ୍ତି ଓ ବିଷୟ ଜଣାପଡିଥାଏ ।

ଏବେ ଆମେ, ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରବନ୍ଧନକୁ ଆଧାର କରି, 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ରଚୟିତା, ଦେବତା, ଛନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ ଜାଣିବା ।

ମଣ୍ଡଳ - ୧, (ପୁସ୍ତକ - ୧)

“ମଣ୍ଡଳ-୧” କୁ ‘ଶତରଚିନଃ’ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ, ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିମାନେ ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ର ‘ରକ୍ ବେଦ’କୁ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୧୯୧ଟି ସୁକ୍ତ ବା ସମୁଦାୟ ୨୦୦୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭ଟି ରକ୍ଷିକୂଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେହି ରକ୍ଷିକୂଳ ଗୁଡିକ ହେଲେ - କଶ୍ମ (୨୭ ସୁକ୍ତ, ୩୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୯୬ ସୁକ୍ତ, ୧୦୪୭ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨୭ ସୁକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୧୮ ସୁକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୯ ସୁକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧ ମନ୍ତ୍ର), ଓ ଭରତ (୧୩ ସୁକ୍ତ, ୧୦୦ ମନ୍ତ୍ର) ଥିଲା ।

ଏଥିରୁ ପ୍ରଥମ ସୁକ୍ତ ଅଗ୍ନିଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଛି, ଓ ତାଙ୍କ ନାମ ‘ରକ୍ ବେଦ’ର ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦ ଅଟେ । ବାକି ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ସହିତ ବରୁଣ, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ୱିନ,ମରୁତ, ଉଷା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଋତୁ, ରୁଦ୍ର, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ବିଷ୍ଣୁ, ଦ୍ୟାସ୍ତ୍ୟା, ପୃଥିବୀ, ଓ ବିଶ୍ୱଦେବ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାୟତ୍ରୀ, ତ୍ରିଷୁପ୍, ଅନୁଷୁପ୍, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ପଞ୍ଜି ଇତ୍ୟାଦି ଛନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ‘ପ୍ରହେଳିକା ବା କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ୱ’ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁ ଗୁଡିକ ପର ସମୟରେ ‘ଉପନିଷଦ’ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ସୁକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ରକ୍ଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧.୧	ଅଗ୍ନି-ସୁକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	ମଧୁକ୍ଷ୍ମାଃ ବୈଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ	ଅଗ୍ନିମୀଳେ ପୁରୋହିତଂ...
୧.୨୨	ବିଷ୍ଣୁ-ସୁକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁ	ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ମଃ	ଅତୋ ଦେବା ଅବନ୍ଧୁ...
୧.୩୨	ଇନ୍ଦ୍ର-ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ହିରଣ୍ୟସ୍ତ୍ରୁପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନୁ ବୀର୍ଯ୍ୟାଣି...
୧.୮୯	ଶାନ୍ତି-ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାତ୍ନଗଣଃ	ଆ ନୋ ଭଦ୍ରଃ କ୍ରତବୋ...
୧.୯୦	ମଧୁ-ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାତ୍ନଗଣଃ	ଋତୁନୀତୀ ନୋ ବରୁଣୋ...
୧.୯୯	ଅଗ୍ନି-ଦୁର୍ଗା-ସୁକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	କଶ୍ୟପଃ ମାରିତଃ	ଜାତବେଦସେ ସୁନବାମ...
୧.୧୨୨	ଅଶ୍ୱମେଧ-ସୁକ୍ତ	ଅଶ୍ୱଃ	ଦୀର୍ଘତମାଃ ଔରଥ୍ୟଃ	ମା ନୋ ମିତ୍ରୋ ବରୁଣୋ...

ମଣ୍ଡଳ – ୨, (ପୁସ୍ତକ - ୨)

“ମଣ୍ଡଳ-୨”, “ଗୃହମନ୍ତ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଗୃହମନ୍ତ ଋଷିକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୪୩ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୪୨୯ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଗୃହମନ୍ତ ଋଷିକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି ‘ମହର୍ଷି ଗୃହମନ୍ତ ଶୌନହୋତ୍ର’ ଥିଲେ । ଗୃହମନ୍ତ ଅଗ୍ନିଦେବ, ଓ ଗଣେଶଙ୍କର ପରମ ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅନେକ ସୁକ୍ତ ରହିଅଛି, ତଥା ଅଶ୍ୱିନ, ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ସବିତା, ରୁଦ୍ର, ମରୁତ, ମିତ୍ରାବରୁଣ, ଓ ବିଶ୍ୱଦେବୀ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୨ଟି ଋଷିକୁଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେ ଋଷିକୁଳ ମାନେ ହେଲେ - ଗୃହମନ୍ତ (୩୯ ସୁକ୍ତ, ୩୯୮ ମନ୍ତ୍ର) ଓ ଭୃଗୁ (୪ ସୁକ୍ତ, ୩୧ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ସୁକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୨.୧୨	ସଜନୀୟ-ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ଘ୍ନୋ ଜାତ ଏବ ପ୍ରଥମୋ...
୨.୨୩.୧	ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି-ଗଣେଶ	ଗଣେଶ	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ଗଣାନାଂ ତ୍ୱା ଗଣପତିଂ...
୨.୪୨	କପିଞ୍ଜଲରୂପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	କନିକ୍ରଦଞ୍ଜନୁଷଂ ପ୍ରବୁବାଣ...
୨.୪୩	କପିଞ୍ଜଲରୂପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃହମନ୍ତ ଭାର୍ଗବ ଶୌନକଃ	ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଦତ୍ତି ଗୃଣନ୍ତି...

ମଣ୍ଡଳ – ୩, (ପୁସ୍ତକ - ୩)

“ମଣ୍ଡଳ-୩” କୁ “ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମଣ୍ଡଳ” ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି “ ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର” ଅଟନ୍ତି । ସେ ରାଜର୍ଷିରୁ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ହେଲେ, ଓ ତାଙ୍କର ମହାନତା ପାଇଁ ସେ ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ । ସେ ସବିତା (ସୂର୍ଯ୍ୟ), ଅଗ୍ନି ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବଡ଼ ଉପାସକ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରରେ ଗୋ ମହିମାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଅଛି । ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ସମୁଦାୟ ୬୨ ସୂକ୍ତ ବା ୬୧୭ ମନ୍ତ୍ର ଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ (୬୦ ସୂକ୍ତ, ୫୮୮ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା, ଓ ଆଙ୍ଗିରସ, ଭୃଗୁ, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୂକ୍ତ, ୨୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଉଷା, ସବିତା, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ୱିନ, ଋତୁ, ପର୍ବତ ଓ ବିଶ୍ୱଦେବ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର, ସବୁଠୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଗାୟତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ଓ ତାହା, ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୩.୬୨.୧୦	ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସବିତା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ତଦ୍-ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ...
୩.୮	ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେଦେବା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ଅଞ୍ଜନ୍ତି ଦ୍ୱାମଧ୍ୱରେ...
୩.୪	ଆପ୍ତି ସୂକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ସମିସ୍ତମିସ୍ତୁମନା ବୋଧ୍ୟସ୍ତେ...

ମଣ୍ଡଳ – ୪, (ପୁସ୍ତକ - ୪)

“ମଣ୍ଡଳ-୪”, “ବାମଦେବ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ, ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି “ମହର୍ଷି ବାମଦେବ” ଅଟନ୍ତି । ସେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ସବିତାଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ, ଏହି ୪ର୍ଥ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଅନେକ ରୂପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ବର୍ତ୍ତାଶାସ୍ତ୍ର, କୃଷିଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମା ସଂବନ୍ଧୀୟ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଝଠି ସୂକ୍ତ ବା ଝଠି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳ (ଝଠ ସୂକ୍ତ, ଝଠି ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ‘ବାମଦେବ ଗୌତମ’ ନିଜେ ଝଠି ସୂକ୍ତ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଋତୁ, ଦଧିକ୍ରା, ବରୁଣ, ଉଷା, ଅଶ୍ଵିନ, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ବିଶ୍ଵଦେବା, ସ୍ଵର୍ଗ-ପୃଥିବୀ, କ୍ଷେତ୍ରପତି, ଘୃତ, ଆତ୍ମା ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ସୂକ୍ତ/ମନ୍ତ୍ର	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୪.୪୦.୫	ସୌରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ହଂସଃ ଶୁଚିଷ୍ଠସୁରତ୍ତରିକ୍ଷସଞ୍ଜୋତା...
୪.୫୭	କୃଷି ସୂକ୍ତ	କ୍ଷେତ୍ରପତି	ବାମଦେବ ଗୌତମ	କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟ ପତିନା...
୪.୫୮	ଆଜ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍- ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ସମୁଦ୍ରାଦୁର୍ମର୍ମଧୁମାଁ...
୪.୫୮.୩	ପଞ୍ଚଦେବତାପରକ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍- ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବ ଗୌତମ	ଚତ୍ଵାରି ଶୃଙ୍ଗା ତ୍ରୟୋ ଅସ୍ୟ...

ମଣ୍ଡଳ – ୫, (ପୁସ୍ତକ - ୫)

“ମଣ୍ଡଳ-୫”, “ଆତ୍ରେୟ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳକୁ ‘ଆତ୍ରେୟ ଗୁରୁକୁଳ’କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ “ମହର୍ଷି ଅତ୍ରି” ଅଟନ୍ତି । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସବିତାଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ, ତଥା ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କର କୃପା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ‘ପ୍ରଜାପତି’ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ସେ, ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ସହକର୍ମୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ମାନବ ମଙ୍ଗଳ ସକାଶେ ‘ସ୍ୱସ୍ତି ସୁକ୍ତ’ ଓ କଲ୍ୟାଣ ସୁକ୍ତ ଆଦି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୮୭ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୭୭ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ, ୫ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେମାନେ ହେଲେ, ଆଙ୍ଗିରସ (୩ ସୁକ୍ତ, ୧୯ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୁକ୍ତ, ୪ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୁକ୍ତ, ୧୯ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୭୯ ସୁକ୍ତ, ୬୫୫ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମହର୍ଷି ଅତ୍ରି ଓ ମହର୍ଷି କଶ୍ୟପ (୧ ସୁକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହିସବୁ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବିଶ୍ୱଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ୱିନ, ଉଷା, ସବିତା, ପର୍ଜ୍ୟନ୍ୟା, ପୃଥିବୀ ଓ ବରୁଣ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ, ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ପଞ୍ଜି ଓ ଜଗତୀ, ଆଦି ଛନ୍ଦ ମାନଙ୍କରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ଛନ୍ଦ	ମନ୍ତ୍ର
୫.୫	ଆତ୍ରି ସୁକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ସୁସମିଦାୟ ଶୋଚିଷେ...
୫.୪୭	ସ୍ୱସ୍ତି ସୁକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ	ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ	ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍	ତମୁ ଷ୍ଟୁହି ଯଃ ସ୍ୱିଷ୍ଟଃ...
୫.୮୭	କଲ୍ୟାଣ ସୁକ୍ତ	ସବିତା	ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ତସ୍ରବିତୁର୍ବୃଣୀମହେ ବୟଂ...

ମଣ୍ଡଳ - ୭, (ପୁସ୍ତକ - ୭)

“ମଣ୍ଡଳ-୭”, “ଭରଦ୍ବାଜ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଆଜିରସ ଗୁରୁକୁଳର ମହର୍ଷି ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି ଭରଦ୍ବାଜ ଜଣେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ଋଷି ଥିଲେ । ସେ, ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ, ମହର୍ଷି ତୃଗୁଙ୍କ ଠାରୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ତଥା ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ଧନୁର୍ବେଦ, ଓ ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହିସବୁ ବିଦ୍ୟା ପରସମୟରେ ଅନେକ ବେଦ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସରସ୍ବତୀଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ମାନବ ଅନ୍ତର୍ସ୍ଥିତ ଅଗ୍ନିର ମହତ୍ବ, ବାତ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର, ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ମୃତି, ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଉପଦେଶ ଓ ସ୍ମୃତି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭୫ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୭୫ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଆଜିରସ ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିରୁ ୫୭ଟି ସୁକ୍ତ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଓ ବାକି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଗୋ, ବିଶ୍ବଦେବା, ଅଶ୍ବିନ, ପୁଷା, ସରସ୍ବତୀ, ଉଷା, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ମରୁତ, ବିଷ୍ଣୁ, ସବିତା, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ରୁଦ୍ର, ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ମୃତି କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ତ୍ରିଷୁପ୍, ଅନୁଷୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ଉଷ୍ଟିକ୍ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୭.୯.୪	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ବୈଶ୍ବନରଃ ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅୟଂ ହୋତା ପ୍ରଥମଃ...
୭.୧୪.୭	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅଗ୍ନିରିନ୍ଦି ପ୍ରଚେତା...
୭.୨୮	ଗୋ ସୁକ୍ତ	ଗାବଃ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଆ ଗାବୋ ଅଗ୍ନନ୍ତୁ...
୭.୨୭	ସରସ୍ବତୀ ସୁକ୍ତ	ସରସ୍ବତୀ	ଭରଦ୍ବାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ସୁଷେ ନରା ଦିବୋ ଅସ୍ୟ...
୭.୨୫	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ସୁକ୍ତ	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର	ପାୟୁଃ ଭାରଦ୍ବାଜଃ	ଜୀମୂତସ୍ୟେବ ଭବତି ପ୍ରତୀକଂ...

ମଣ୍ଡଳ - ୭, (ପୁସ୍ତକ - ୭)

“ମଣ୍ଡଳ-୭”, “ବସିଷ୍ଠ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ‘ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ’କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ‘ମହର୍ଷି ବସିଷ୍ଠ’ ଅଟନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ସାଧନା, ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ତାଙ୍କର ବିଚାର ଓ ଉପଦେଶ, ତାଙ୍କର ରଚନାରୁ ମିଳିଥାଏ । ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ, ତୁଳନାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ବରୁଣ ଉଭୟଙ୍କର ପରିପୁରକ, କେହି ବଡ଼ ନୁହଁନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଡ଼ ଅଟନ୍ତି । ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ତାଙ୍କ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେରଣା ଦାୟକ ଓ ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ବର ପରିଚୟ ଦିଏ, ତାଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ନିଜର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ କର୍ମ, ଓ ଧର୍ମ କରିବା ଦରକାର, ତଥା ନିଜର ପ୍ରତିଭା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରିବା ଦରକାର । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ‘କାମଧେନୁ’ ଓ ‘ନନ୍ଦିନୀ’ ନାମକ ଗୋ ମାତା ଥିଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ମାନୁଥିଲେ, ଏଥିରୁ ଜଣାପଡେ ସେ ଗୋ ମହିମାକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉଥିଲେ । ସେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ କାହିଁକି ବରେଣ୍ୟ, ନଦୀର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ଜଳର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ରୁଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ଅନେକ ବିଷୟରେ ‘ଋକ୍ ବେଦ’ରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ଅତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ “ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର” ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେ, “ଯୋଗ ବସିଷ୍ଠ”, “ବସିଷ୍ଠ ଧର୍ମସୂତ୍ର”, “ବସିଷ୍ଠ ସଂହିତା” ଆଦି ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିଥିଲେ, ଯାହା ପର ସମୟରେ ‘ଯୋଗସୂତ୍ର’, ଓ ‘ବେଦାନ୍ତ’ ଆଦି ରଚନା କରିବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲା । ସେ, ଅଗ୍ନି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଋଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୪ଟି ସୂକ୍ତ ବା ୮୪୧ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୂକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ (୧୦୨ ସୂକ୍ତ, ୮୩୨ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ବାରା ତଥା ଆଙ୍ଗିରସ ଓ ବସିଷ୍ଠ (୨ ସୂକ୍ତ, ୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ବାରା ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ବିଶ୍ବଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ବିନ, ଉଷା, ଇନ୍ଦ୍ର-ବରୁଣ, ବାୟୁ, ସରସ୍ବତୀ, ଋଦ୍ର, ଆପଃ, ଆଦିତ୍ୟ, ବିଷ୍ଣୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ଭଗ, ଦଧିକ୍ରା, ଋତୁ, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ପର୍ଜନ୍ୟ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି

ସମସ୍ତ ସୁକ୍ତ ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୭.୨	ଆପ୍ତି ସୁକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଭୃଷସ୍ବ ନଃ ସମିଧମଗ୍ନେ...
୭.୪୬	ରଦ୍ର ସୁକ୍ତ	ରଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଇମା ରୁଦ୍ରାୟ ସ୍ଥିରଧନ୍ବନେ...
୭.୫୯.୧୨	ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର	ରଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଜାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ...
୭.୬୦.୧	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ୟଦଦ୍ୟା ସୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରବୋଽନାଗା...
୭.୬୨.୧-୩	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଭଦ୍-ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବୃହଦର୍ଚୀଂଷ୍ୟଶ୍ରେତ୍-ପୁରୁ...
୭.୬୬.୧୪-୧୬	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ୟଦୀମାଶୁର୍ବହତି ଦେବ ଏତଶୋ...
୭.୧୦୦	ବିଷ୍ଣୁ ସୁକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ନୁ ମର୍ତ୍ତୋ ଦୟତେ ସନିଷ୍ୟନ୍ୟୋ...
୭.୧୦୩	ମଣ୍ଡୁକ ସୁକ୍ତ	ମଣ୍ଡୁକାଃ	ବସିଷ୍ଠ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ସଂବସ୍ରତଂ ଶଶୟାନା...

ମଣ୍ଡଳ – ୮, (ପୁସ୍ତକ - ୮)

“ମଣ୍ଡଳ-୮”, ଏଥିରେ 'କଣ୍ଠ ଋଷିକୁଳ'ଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର ଥିବାରୁ, ଏହା "କଣ୍ଠ ମଣ୍ଡଳ" ନାମରେ ପରିଚିତ । 'କଣ୍ଠ ଋଷିକୁଳ'ର ମୁଖ୍ୟ ମହର୍ଷି କଣ୍ଠ, ଜଣେ ଅତିଥି ପ୍ରିୟ ଓ ଯାଜ୍ଞିକ ଋଷି ଭାବରେ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱିନଙ୍କର କୃପା ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସୁକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର, ଲୌକିକ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ, ଓ ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ ବିଷୟରେ ରଚିତ ହୋଇଛି । ସେ, ଗୋ ମହିମାର ଉପଦେଶ ଓ ପୂଜା ବିଷୟରେ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୩ଟି ସୁକ୍ତ, ବା ୧୭୧୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ଟି ସୁକ୍ତ (୮.୪୯ - ୫୯) ବାଲଗିଲ୍ୟ ସୁକ୍ତ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସୁକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ୬ଟି ଋଷିକୁଳ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଶ୍ଵ (୫୫ ସୁକ୍ତ, ୯୯୩ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୨୫ ସୁକ୍ତ, ୪୬୦ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୁକ୍ତ, ୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଅତି (୭ ସୁକ୍ତ, ୮୮ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୬ ସୁକ୍ତ, ୭୪ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୪ ସୁକ୍ତ, ୪୭ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ଵିତ (୪ ସୁକ୍ତ, ୭୭ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ସୁକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଅଶ୍ଵିନ, ମରୁତ, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ବିଶ୍ଵଦେବା, ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ତ୍ରିଷ୍ତୁପ୍, ବୃହତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଉଷ୍ଠିକ୍, ଓ ଜଗତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୁକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୮.୬୧.୧୩	ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ନିବାରଣ ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଭର୍ଗଃ ପ୍ରାଗାଥଃ	ୟତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ...
୮.୯୭.୪	କପୋଳଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ରେଭଃ କାଶ୍ୟପଃ	ୟଜ୍ଞକ୍ରାସି ପରାବତି...
୮.୧୦୦	ଇନ୍ଦ୍ର-ବାକ୍ ସୁକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ନେମଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ତ ଏମି ତନ୍ମା...
୮.୧୦୧.୧୫-୧୬	ଗୋ ମହିମା ମନ୍ତ୍ର	ଗୌଃ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ	ମାତା ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଦୁହିତା ବସୁନାଂ...

ମଣ୍ଡଳ – ୯, (ପୁଷ୍ତକ - ୯)

“ମଣ୍ଡଳ-୯”, “ସୋମ ମଣ୍ଡଳ” ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ କେବଳ 'ସୋମ ସୁକ୍ତ' ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । ଏହି 'ସୋମ ସୁକ୍ତ' ଗୁଡ଼ିକ ୩ ପ୍ରକାରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ, ଯଥା, ୧). ସୋମ ଲତା ବା ଗଛ ବା ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ର ଚରିତ୍ର ବା ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ, ୨). କିପରି 'ସୋମ ରସ' ବାହାର କରାଯାଏ, ତା'ର ପଦ୍ଧତି ଓ ୩). 'ସୋମଯଜ୍ଞ'ରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଉଥିବା ସୁକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୧୪ଟି ସୁକ୍ତ, ବା ୧୧୦୮ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ୯ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଶ୍ଵ (୮ ସୁକ୍ତ, ୫୦ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ

(୩୦ ସୂକ୍ତ, ୨୧୭ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨ ସୂକ୍ତ, ୧୨ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୫ ସୂକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ତ୍ର), ଅତି
(୨ ସୂକ୍ତ, ୧୬ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୂକ୍ତ, ୬ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩୬ ସୂକ୍ତ, ୩୦୦ ମନ୍ତ୍ର), ଭରତ (୨
ସୂକ୍ତ, ୨୭ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୧୪ ସୂକ୍ତ, ୧୩୬ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ ଋଷିଗଣ (୬ ସୂକ୍ତ, ୧୯୬ ମନ୍ତ୍ର)
। ଏହି ମଣ୍ଡଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଉଷ୍ଟିକ୍ ଆଦି
ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ସୂକ୍ତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯.୫ ସୂକ୍ତ "ଆପ୍ତି
ସୂକ୍ତ" ଓ ଏହା ଯାଜ୍ଞିକ ଅଟେ ।

ମଣ୍ଡଳ – ୧୦, (ପୁଷ୍ପକ - ୧୦)

'ମଣ୍ଡଳ-୧୦'ରେ, ଯେଉଁ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ୧ମ ରୁ ୯ମ ମଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ
ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା, ସେ ସବୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମଣ୍ଡଳର
ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର, ଯଥା ପୌରାଣିକ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ଦର୍ଶନିକ, ସାମାଜିକ, ବିଶ୍ୱ
ନିର୍ମାଣ, ରକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନ, ଦାନ, ଧର୍ମ ଓ ନୀତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି
ମଣ୍ଡଳରେ ୧୯୧ ସୂକ୍ତ ବା ୧୭୫୪ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ୯ଟି ଋଷିକୁଳ ଓ
ଅନେକ ଅନ୍ୟ ଋଷିଗଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ ହେଲେ, କଶ୍ଵ (୧ ସୂକ୍ତ,
୯ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୫୮ ସୂକ୍ତ, ୪୮୫ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୪ ସୂକ୍ତ, ୪୦ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୧୨
ସୂକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ତ୍ର), ଅତି (୮ ସୂକ୍ତ, ୧୧୨ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୨୭ ସୂକ୍ତ, ୨୭୭ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩
ସୂକ୍ତ, ୨୪ ମନ୍ତ୍ର), ଭରତ (୪ ସୂକ୍ତ, ୪୨ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୨୪ ସୂକ୍ତ, ୨୫୫ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ
ଋଷିଗଣ (୬ ସୂକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ତ୍ର), ଓ ଅଜ୍ଞାତ ଋଷିଗଣ (୪୪ସୂକ୍ତ, ୩୭୧ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର
ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ସବିତା, ଉଷା, ପ୍ରଜାପତି, ଓ ଆପଃ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବତା,
ତଥା ଅନେକ ଅଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସମସ୍ତ
୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନେକ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ
ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଆସୁଅଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧୦.୧୦	ୟମ-ୟମୀ ଉକ୍ତି	ୟମଃ ଯମୀ	ବୈବସ୍ୱତୀ ଯମୀ ଯମଃ ବୈବସ୍ୱତୋ	ଓ ଚିତ୍ରଖାୟଂ ସଖ୍ୟା...
୧୦.୧୩	ହବିର୍ଧାନ ସୂକ୍ତ	ହବିର୍ଧାନେ	ବିବସ୍ୱାନ୍ ଆଦିତ୍ୟଃ	ୟୁଜେ ବାଂ ବ୍ରହ୍ମ...
୧୦.୧୫	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତରଃ	ଶଙ୍ଖଃ ଯାମାୟନଃ	ଉଦୀରତାମବର ଉପୁରାସ...
୧୦.୧୮	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତୃମେଧଃ	ସଂକୁସୁକଃ ଯାମାୟନଃ	ପରଂ ମୃତ୍ୟୋ ଅନୁ...
୧୦.୩୭	ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ଅଭିତପାଃ ସୌର୍ଯ୍ୟଃ	ନମୋ ମିତ୍ରସ୍ୟ ବରୁଣସ୍ୟ...
୧୦.୪୭	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ସପ୍ତଗୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଜଗୃହ୍ମା ତେ ଦକ୍ଷିଣମିନ୍ଦ୍ର...
୧୦.୪୮	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଅହଂ ଭୁବଂ ବସୁନଃ...
୧୦.୫୯	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବୟଃ ଶୁତବୟଃ	ପ୍ର ତାର୍ଯ୍ୟୟୁଃ ପ୍ରତରଂ...
୧୦.୬୦.୭-୧୧	ଜୀବ ମନ୍ତ୍ର	ଜୀବଃ	ବିପ୍ରବନ୍ଧୁଃ ଗୌପାୟନଃ	ଅୟଂ ମାତାୟଂ ପିତାୟଂ...
୧୦.୬୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ସୁମିତ୍ରଃ ବାଧ୍ର୍ୟଶୁଃ	ଇମାଂ ମେ ଅଗ୍ନେ ସମିଧଂ...
୧୦.୬୧	ଜ୍ଞାନ ସୂକ୍ତ	ଜ୍ଞାନମ୍	ବୃହସ୍ପତିଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ବୃହସ୍ପତେ ପ୍ରଥମଂ ବାତୋ...
୧୦.୬୫	ନଦୀ ସୂକ୍ତ	ନଦୀଃ	ସିରୁକ୍ଷିତ୍ ପ୍ରେୟମେଧଃ	ପ୍ର ସୁ ବ ଆପୋ...
୧୦.୮୧-୮୨	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱକର୍ମା	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଭୌବନଃ	ୟ ଇମା ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି...
୧୦.୮୩	ମନୁ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ମନୁ୍ୟଃ	ମନୁ୍ୟଃ ତାପସଃ	ୟସ୍ତେ ମନୋଽବିଧଦୁଜ୍ଞ...
୧୦.୮୫	ବିବାହ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା	ସତ୍ୟେନୋଋତିତା ଭୂମିଃ...
୧୦.୯୦	ପୁରୁଷ ସୂକ୍ତ	ପୁରୁଷଃ	ନାରାୟଣଃ	ସହସ୍ରଶୀର୍ଷା ପୁରୁଷଃ...
୧୦.୯୬	ହରି ସୂକ୍ତ	ହରିଃ	ବରୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ପ୍ର ତେ ମହେ ବିଦଧେ...
୧୦.୯୭	ଔଷଧ ସୂକ୍ତ	ଔଷଧୟଃ	ଆଥର୍ବଣଃ ଭିଷକ୍	ୟ ଔଷଧୀଃ ପୂର୍ବା ଜାତା...
୧୦.୧୦୭	ଦକ୍ଷିଣା ସୂକ୍ତ	ଦକ୍ଷିଣା ଦକ୍ଷିଣାବାତାରଃ	ଦିବ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ପ୍ରଜାପତ୍ୟା	ଆବିରଭୁନ୍ନୁହି ମାଘୋନମେଷାଂ...
୧୦.୧୦୮	ସରମା-ପଣି ଉକ୍ତି	ସରମା ପଣୟଃ	ସରମା ପଣୟଃ	କିମିଚ୍ଛନ୍ତୀ ସରମା...
୧୦.୧୧୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ ରାମଃ ଜାମଦଗ୍ନ୍ୟଃ	ସମିଜ୍ଞୋ ଅଦ୍ୟ ମନୁଷୋ...
୧୦.୧୧୭	ଦାନ ସୂକ୍ତ	ଧନାନୁଦାନଂ	ଭିକ୍ଷୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ନ ବା ଉ ଦେବାଃ...
୧୦.୧୨୧	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ସୂକ୍ତ	କଃ (ପ୍ରଜାପତିଃ)	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ସମବର୍ତ୍ତତାଗ୍ନେ...
୧୦.୧୨୩	ବେନ ସୂକ୍ତ	ବେନଃ	ବେନଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ବେନଶ୍ଳୋଦୟତ୍-ପୃଶ୍ନିଗର୍ଭା...
୧୦.୧୨୫	ଆତ୍ମା ସୂକ୍ତ	ଆତ୍ମା	ବାକ୍ ଆମୃଣୀ	ଅହଂ ରୁଦ୍ରେଭିର୍ବସୁଭିଷ୍ଣ...
୧୦.୧୨୭	ରାତ୍ରି ସୂକ୍ତ	ରାତ୍ରିଃ	କୁଶିକଃ ସୌଭରଃ ରାତ୍ରିଃ ଭାରଦ୍ୱାଜୀ	ରାତ୍ରୀ ବ୍ୟଖ୍ୟଦାୟତୀ...
୧୦.୧୨୯	ନାସଦୀୟ ସୂକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ପରମେଷ୍ଠି ପ୍ରଜାପତିଃ	ନାସଦାସୀନ୍ନୋ ସଦାସୀଉଦାନୀଂ...

୧୦.୧୩୦	ନାସଦୀୟ ସୁକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ୟଞ୍ଜଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ୟୋ ଯଞ୍ଜୋ ବିଶ୍ୱତସ୍ତନ୍ତୁଭିସ୍ତତ...
୧୦.୧୪୬	ଅରଣ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ଅରଣ୍ୟାନୀ	ଐରଂମଦଃ ଦେବମୁନିଃ	ଅରଣ୍ୟାନ୍ୟରଣ୍ୟାନ୍ୟସୌ ଯା...
୧୦.୧୬୨	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବ ସୁକ୍ତ	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବେପ୍ରାୟଶ୍ଚିତଂ	ରକ୍ଷୋହା ବ୍ରାହ୍ମଃ	ବ୍ରହ୍ମଣାଗ୍ନିଃ ସଂବିଦାନୋ...
୧୦.୧୬୪	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ନାଶନ ସୁକ୍ତ	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନନାଶନଂ	ପ୍ରଚେତାଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଅପେହି ମନସସ୍ତତେପ...
୧୦.୧୬୯	ଗୋ ସୁକ୍ତ	ଗାବଃ	କକ୍ଷୀବତଃ ଶବରଃ	ମୟୋଭୂର୍ବାତୋ ଅଭି ବାତୁସ୍ରା...
୧୦.୧୭୩-୧୭୪	ରାଜାଭିଷେକ ସୁକ୍ତ	ରାଜା	ଅଭିବର୍ତ୍ତଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଆ ଦ୍ୱାହାର୍ଷମନ୍ତରେଧି...
୧୦.୧୭୭	ମାୟାଭେଦ ସୁକ୍ତ	ମାୟାଭେଦଃ	ପତଙ୍ଗଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ପତଙ୍ଗମକ୍ତମସ୍ତରସ୍ୟ ମାୟାୟା...
୧୦.୧୭୮	ତାର୍ଷ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ତାର୍ଷ୍ୟଃ	ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ ତାର୍ଷ୍ୟଃ	ତ୍ୟମ୍ ସୁ ବାଜିନଂ ଦେବଭୂତଂ...
୧୦.୧୮୩	ପୁତ୍ରକାମ୍ୟ ସୁକ୍ତ	ୟଜମାନଃ	ପ୍ରଜାବାନ୍ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ଅପଶ୍ୟଂ ତ୍ୱା ମନସା...

'ରକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଜଣ ନାରୀ ରକ୍ଷି (ରକ୍ଷିକା) ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ହଲେ, ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ, ଦକ୍ଷିଣା ପ୍ରଜାପତ୍ୟା, ବିଶ୍ୱବାରା ଆତ୍ରେୟୀ, ଗୋଧା ରକ୍ଷିକା, ଅପାଲା ଆତ୍ରେୟୀ, ଯମୀ ବୈବସ୍ୱତୀ, ଲୋପମୁଦ୍ରା, ରୋମଶା ସ୍ୱନୟା, ଅଦିତି ଦାକ୍ଷାୟଣୀ, ରାତ୍ରି ଭାରଦ୍ୱାଜୀ, ବସୁକ୍ରପତ୍ନୀ , ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା, ଇନ୍ଦ୍ରାଣି, ସରମା ଦେବସୁନୀ, ଉର୍ବଶୀ, ଶଶ୍ୱତୀ ଆଙ୍ଗିରସୀ, ଅଦିତି, ଜୁହୁ ବ୍ରହ୍ମଜାୟା, ଦୃଷ୍ଟା ଗର୍ଭକର୍ତ୍ତା, ବାକ୍ ଆମ୍ବୁଶୀ, ଶ୍ରଦ୍ଧା କାମାୟନୀ, ଶତୀ ପୌଲୋମୀ, ସାର୍ପରାଜ୍ଞୀ, ସିକତା ନିବାବରୀ, କାଶ୍ୟପେୟୀ ଶିଖଣ୍ଡିନେୟୀ ଅପ୍ସରସୌ, ଜରିତା ଶାର୍ଙ୍ଗ, ସୁଦୀତିପୁରୁମିଲ୍ଲେହି ଆଙ୍ଗିରସୌ, ଦେବଜାମୟଃ ଇନ୍ଦ୍ରମାତରୋ, ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ରିଗ୍ ବେଦ

Rig Veda

ଅଷ୍ଟମ ମଣ୍ଡଳମ୍

8th Mandalam

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ଋକ୍ ବେଦ

[ଅଥଃ ଅଷ୍ଟମଂ ମଣ୍ଡଳମ୍]

| ଅଥଃ ପଞ୍ଚମାଂଶୁକଃ |

(ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୩୩)

(୮।୧) ଋଷିଃ - ପ୍ରଗାଥଃ ଘୌରଃ କାଶ୍ଵଃ ୧-୨, ମେଧାତିଥି-ମେଧ୍ୟାତିଥୀ କାଶ୍ଵୋ ୩-୨୯, ପ୍ଲୁୟୋଗିଃ
ଆସଙ୍ଗଃ ୩୦-୩୩, ଶଶ୍ଵତୀ ଆଙ୍ଗିରସୀ ଋଷିକା ୩୪, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫-୩୨,
ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୩୩-୩୪, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୨୯, ଆସଙ୍ଗଃ ୩୦-୩୪

ମା ଚିଦନ୍ୟଦ୍ଵି ଶଂସତ ସଖାୟୋ ମା ରିଷଣ୍ୟତ ।
ଇନ୍ଦ୍ରମିତ୍ସ୍ତୋତା ବୃଷଣଂ ସତା ସୁତେ ମୁହୁରୁକ୍ଥା ଚ ଶଂସତ ॥୧॥
ଅବକ୍ରାସିଣଂ ବୃଷଭଂ ଯଥାଭୂରଂ ଗାଂ ନ ଚର୍ଷଣୀସହମ୍ ।
ବିଦ୍ଵେଷଣଂ ସଂବନନୋଭୟଂକରଂ ମଂହିଷମୁଭୟାବିନମ୍ ॥୨॥
ଯଜିଜି ତ୍ଵା ଜନା ଇମେ ନାନା ହବନ୍ତ ଉତୟେ ।
ଅସ୍ଥାକଂ ବ୍ରହ୍ମେଦମିନ୍ଦ୍ର ଭୂତୁ ତେହା ବିଶ୍ଵା ଚ ବର୍ଧନମ୍ ॥୩॥
ବି ତର୍ତ୍ତୟନ୍ତେ ମଘବନ୍ଧିପଶ୍ଵିତୋଽୟୋ ବିପୋ ଜନାନାମ୍ ।
ଉପ କ୍ରମସ୍ତ ପୁରୁରୁପମା ଭର ବାଜଂ ନେଦିଷ୍ଠମୁତୟେ ॥୪॥
ମହେ ଚନ ତ୍ଵାମନ୍ତ୍ରିବଃ ପରା ଶୁଲ୍-କାୟ ଦେୟାମ୍ ।
ନ ସହସ୍ରାୟ ନାୟୁତାୟ ବଜ୍ରିବୋ ନ ଶତାୟ ଶତାମଘ ॥୫॥
ବସ୍ୟା ଇନ୍ଦ୍ରାସି ମେ ପିତୁରୁତ ଭ୍ରାତୁରଭୁଞ୍ଜିତଃ ।
ମାତା ଚ ମେ ଛଦୟଥଃ ସମା ବସୋ ବସୁତ୍ଵନାୟ ରାଧସେ ॥୬॥
କ୍ୱେୟଥ କ୍ୱେଦସି ପୁରୁତ୍ରା ଚିଜି ତେ ମନଃ ।
ଅଲର୍ଷି ଯୁଧ୍ମ ଖଜକୃତ୍-ପୁରଂଦର ପ୍ର ଗାୟତ୍ରା ଅଗାସିଷୁଃ ॥୭॥

ପ୍ରାସ୍ତେ ଗାୟତ୍ରମର୍ତ୍ତ ବାବାତୁୟଃ ପୁରଂଦରଃ ।
 ଯାଭିଃ କାଶ୍ମସ୍ୟୋପ ବର୍ହିରାସଦଂ ଯାସଦ୍ଭୀ ଭିନତ୍-ପୁରଃ ॥୮॥
 ଯେ ତେ ସନ୍ତି ଦଶଗ୍ନିନଃ ଶତିନୋ ଯେ ସହସ୍ତ୍ରିଣଃ ।
 ଅଶ୍ୱାସୋ ଯେ ତେ ବୃଷଣୋ ରଘୁଦ୍ରୁବସ୍ତେଭିର୍ନସ୍ତୟମା ଗହି ॥୯॥
 ଆ ତ୍ୱଦ୍ୟ ସବର୍ତ୍ତୁଘାଂ ହୁବେ ଗାୟତ୍ରବେପସମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଧେନ୍ୱଂ ସୁଦୁଘାମନ୍ୟାମିଷମୁରୁଧାରାମରଂକୃତମ୍ ॥୧୦॥
 ଯଜ୍ଞଦସ୍ତୁର ଏତଶଂ ବତ୍-କୁ ବାତସ୍ୟ ପର୍ଣ୍ଣନା ।
 ବହତ୍-କୁସମାର୍ଜୁନେୟଂ ଶତକ୍ରତୁଃ ସୁରତ୍-ଗନ୍ଧର୍ବମସ୍ତୃତମ୍ ॥୧୧॥
 ଯ ରତେ ଚିଦଭିଶ୍ରିଷଃ ପୁରା ଜତୁଭ୍ୟ ଆତୃଦଃ ।
 ସଂଧାତା ସଂଧିଂ ମଘବା ପୁରୁବସୁରିଷ୍ଟର୍ତ୍ତା ବିହୃତଂ ପୁନଃ ॥୧୨॥
 ମା ତୁମ ନିଷ୍ଠ୍ୟା ଇବେନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱଦରଣା ଇବ ।
 ବନାନି ନ ପ୍ରଜହ୍ନିତାନ୍ୟଦ୍ରିବୋ ଦୁରୋଷାସୋ ଅମନ୍ତୁହି ॥୧୩॥
 ଅମନ୍ତୁହୀଦନାଶବୋଽନୁଗ୍ରାସଞ୍ଚ ବୃତ୍ରହନ୍ ।
 ସକୃସ୍ତୁ ତେ ମହତା ଶୂର ରାଧସା ଅନୁ ସ୍ତୋମଂ ମୁଦୀମହି ॥୧୪॥
 ଯଦି ସ୍ତୋମଂ ମମ ଶ୍ରବଦସ୍ତ୍ରାକମିନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦବଃ ।
 ତିରଃ ପବିତ୍ରଂ ସସ୍ତ୍ରବାଂସ ଆଶବୋ ମନ୍ଦନ୍ତୁ ତୁଗ୍ର୍ୟାବୃଧଃ ॥୧୫॥
 ଆ ତ୍ୱଦ୍ୟ ସଧସ୍ତୁତିଂ ବାବାତୁଃ ସଖ୍ୟାଂ ଗହି ।
 ଉପସ୍ତୁତିର୍ମଘୋନାଂ ପ୍ର ତ୍ୱାବତ୍ପଥା ତେ ବଶ୍ନି ସୁଷ୍ମୁତିମ୍ ॥୧୬॥
 ସୋତା ହି ସୋମମଦ୍ରିଭିରେମେନମୟୁ ଧାବତ ।
 ଗବ୍ୟା ବସ୍ତେବ ବାସୟନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ନିର୍ଧୁକ୍ଷନ୍ଦ୍ୱକ୍ଷଣାଭ୍ୟଃ ॥୧୭॥
 ଅଧ ଜ୍ଞୋ ଅଧ ବା ଦିବୋ ବୃହତୋ ରୋଚନାଦଧି ।
 ଅୟା ବର୍ଧସ୍ତୁ ତନ୍ନା ଗିରା ମମା ଜାତା ସୁକ୍ରତୋ ପୃଣ ॥୧୮॥
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁ ମଦିକ୍ରମଂ ସୋମଂ ସୋତା ବରେଣ୍ୟମ୍ ।
 ଶକ୍ର ଏଶଂ ପୀପୟଦ୍ବିଶ୍ୱୟା ପିୟା ହିନ୍ଦାନଂ ନ ବାଜୟମ୍ ॥୧୯॥
 ମା ତ୍ୱା ସୋମସ୍ୟ ଗଲ୍ଦୟା ସଦା ଯାତନ୍ନହଂ ଗିରା ।
 ଭୂର୍ଣ୍ଣିଂ ମୃଗଂ ନ ସବନେଷୁ ତୁକୁଧଂ କ ଇଶାନଂ ନ ଯାତିଷତ୍ ॥୨୦॥

ମଦେନେଷିତଂ ମଦମୁଗ୍ରମୁଗ୍ରେଣ ଶବସା ।
 ବିଶ୍ୱେଷାଂ ତରୁତାରଂ ମଦରୁଧିତଂ ମଦେ ହି ଶ୍ଳା ଦଦାତି ନଃ ।।୨୧।।
 ଶେବାରେ ବାୟା ପୁରୁ ଦେବୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାୟ ଦାଶୁଷେ ।
 ସ ସୁନ୍ଦ୍ରତେ ଚ ସୁବତେ ଚ ରାସତେ ବିଶ୍ୱଗୁର୍ତ୍ତୋ ଅରିଷ୍ଟୁତଃ ।।୨୨।।
 ଏନ୍ଦ୍ର ଯାହି ମସ୍ତୁ ଚିତ୍ରେଣ ଦେବ ରାଧସା ।
 ସରୋ ନ ପ୍ରାସ୍ତ୍ୟଦରଂ ସପୀତିଭିରା ସୋମେଭିରୁରୁ ସ୍ଫିରମ୍ ।।୨୩।।
 ଆ ତ୍ୱା ସହସ୍ରମା ଶତଂ ଯୁକ୍ତା ରଥେ ହିରଣ୍ୟୟେ ।
 ବ୍ରହ୍ମୟଜୋ ହରୟ ଇନ୍ଦ୍ର କେଶିନୋ ବହନ୍ତୁ ସୋମପୀତୟେ ।।୨୪।।
 ଆ ତ୍ୱା ରଥେ ହିରଣ୍ୟୟେ ହରୀ ମୟୁରଶେପ୍ୟା ।
 ଶିତିପୃଷ୍ଠା ବହତାଂ ମଧ୍ୟୋ ଅନ୍ଧସୋ ବିବକ୍ଷଣସ୍ୟ ପୀତୟେ ।।୨୫।।
 ପିବା ତୃସ୍ୟ ଗିର୍ବଣଃ ସୁତସ୍ୟ ପୂର୍ବପା ଇବ ।
 ପରିଷ୍ଠୁତସ୍ୟ ରସିନ ଇୟମାସୁତିଶ୍ଚାରୁର୍ମଦାୟ ପତ୍ୟତେ ।।୨୬।।
 ଯ ଏକୋ ଅସ୍ତି ଦଂସନା ମହାଂ ଉଗ୍ରୋ ଅଭି ବ୍ରତୈଃ ।
 ଗମସ୍ତ ଶିପ୍ରୀ ନ ସ ଯୋଷଦା ଗମଜ୍ଜବଂ ନ ପରି ବର୍ଜତି ।।୨୭।।
 ତ୍ୱଂ ପୁରଂ ଚରିଷ୍ଠଂ ବଧୈଃ ଶୁଷ୍ଠସ୍ୟ ସଂ ପିଶକ୍ ।
 ତ୍ୱଂ ଭା ଅନୁ ଚରୋ ଅଧ ଦ୍ୱିତା ଯଦିନ୍ଦ୍ର ହବ୍ୟୋ ଭୁବଃ ।।୨୮।।
 ମମ ତ୍ୱା ସୁର ଉଦିତେ ମମ ମଧ୍ୟଂଦିନେ ଦିବଃ ।
 ମମ ପ୍ରପିତ୍ୱେ ଅପିଶର୍ବରେ ବସବା ସ୍ତୋମାସୋ ଅବୃସ୍ତତ ।।୨୯।।
 ସୁହି ସୁହୀଦେତେ ଘା ତେ ମଂହିଷ୍ଠାସୋ ମଘୋନାମ୍ ।
 ନିନ୍ଦିତାଶ୍ଚ ପ୍ରପଥୀ ପରମଜ୍ୟା ମଘସ୍ୟ ମେଧ୍ୟାତିଥେ ।।୩୦।।
 ଆ ଯଦଶ୍ୱାନୁନନ୍ଦତଃ ଶ୍ରଜୟାହଂ ରଥେ ରୁହମ୍ ।
 ଉତ ବାମସ୍ୟ ବସୁନଶ୍ଚିକେତତି ଯୋ ଅସ୍ତି ଯାଦୁଃ ପଶୁଃ ।।୩୧।।
 ଯ ଋତ୍ରା ମହ୍ୟଂ ମାମହେ ସହ ତ୍ୱତା ହିରଣ୍ୟୟା ।
 ଏଷ ବିଶ୍ୱାନ୍ୟଭ୍ୟସ୍ତୁ ସୌଭଗାସଙ୍ଗସ୍ୟ ସୁନଦ୍ରଥଃ ।।୩୨।।
 ଅଧ ପ୍ଲାୟୋଗିରତି ଦାସଦନ୍ୟାନାସଙ୍ଗୋ ଅଗ୍ନେ ଦଶଭିଃ ସହସ୍ରୈଃ ।
 ଅଧୋକ୍ଷଣୋ ଦଶ ମହ୍ୟଂ ରୁଶନ୍ତୋ ନଳା ଇବ ସରସୋ ନିରତିଷ୍ଠନ୍ ।।୩୩।।

ଅନୁସ୍ୟ ସ୍ତୁରଂ ଦଦୃଶେ ପୁରସ୍ତାଦନସ୍ତ ଉରୁରବରମ୍ବମାଣଃ ।
ଶଶ୍ୱତୀ ନାର୍ଯୁଭିଚକ୍ଷ୍ୟାହ ସୁଭଦ୍ରମର୍ଯୁ ଭୋଜନଂ ବିଭର୍ଷି ॥୩୪॥

(୮।୨) ରକ୍ଷିଃ - ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଆଙ୍ଗିରସଃ ଚ ୧-୪୦, ପ୍ରିୟମେଧଃ କାଶ୍ଵଃ ମେଧାତିଥିଃ ୪୧-୪୨,
ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୨୭, ୨୯-୪୨, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୨୮, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୪୦, ବିଭିନ୍ନଃ ୪୧-୪୨

ଇଦଂ ବସୋ ସୁତମନ୍ତଃ ପିବା ସୁପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦରମ୍ ।	ଅନାଭୟିନ୍ନରିମା ତେ ॥୧॥
ନୃଭିର୍ଧୂତଃ ସୁତୋ ଅଶ୍ନୌରବ୍ୟୋ ବାରୈଃ ପରିପୁତଃ ।	ଅଶ୍ନୋ ନ ନିକ୍ତୋ ନଦୀଷୁ ॥୨॥
ତଂ ତେ ଯବଂ ଯଥା ଗୋଭିଃ ସ୍ୱାଦୁମକର୍ମ ଶ୍ରୀଶକ୍ତଃ ।	ଇନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱାସ୍ମିନ୍ନୁସଧମାଦେ ॥୩॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଇସ୍ରୋମପା ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୁତପା ବିଶ୍ୱାୟୁଃ ।	ଅନ୍ତର୍ଦେବାନ୍ନୃତ୍ୟାଶୁ ॥୪॥
ନ ଯଂ ଶୁକ୍ରୋ ନ ଦୁରାଶୀର୍ନ ତୃପ୍ରା ଉରୁବ୍ୟତସମ୍ ।	ଅପୟଶ୍ଚକ୍ଷତେ ସୁହାର୍ଦମ୍ ॥୫॥
ଗୋଭିର୍ଯୁଦୀମନ୍ୟେ ଅସ୍ଥନ୍-ମୃଗଂ ନ ବ୍ରା ମୃଗୟନ୍ତେ ।	ଅଭିସ୍ରରନ୍ତି ଧେନୁଭିଃ ॥୬॥
ତ୍ରୟ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମାଃ ସୁତାସଃ ସନ୍ତ ଦେବସ୍ୟ ।	ସ୍ୱେ କ୍ଷୟେ ସୁତପାବୁଃ ॥୭॥
ତ୍ରୟଃ କୋଶାସଃ ଶ୍ଳୋତନ୍ତି ତିସ୍ରଶ୍ଚମ୍ବଃ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣାଃ ।	ସମାନେ ଅଧି ଭାର୍ମନ୍ ॥୮॥
ଶୁଚିରସି ପୁରୁନିଃଶ୍ଵାଃ କ୍ଷୀରୈର୍ମଧ୍ୟତ ଆଶୀର୍ତଃ ।	ଦଧ୍ନା ମନ୍ରିଷ୍ଠଃ ଶୂରସ୍ୟ ॥୯॥
ଇମେ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମାସ୍ତ୍ରୀବ୍ରା ଅସ୍ତେ ସୁତାସଃ ।	ଶୁକ୍ରା ଆଶିରଂ ଯ୍ଯାଚନ୍ତେ ॥୧୦॥
ତାଁ ଆଶିରଂ ପୁରୋଳାଶମିନ୍ଦ୍ରେମଂ ସୋମଂ ଶ୍ରୀଶୀହି ।	ରେବନ୍ତଂ ହି ତ୍ୱା ଶୃଣୋମି ॥୧୧॥
ଦୃସ୍ତୁ ପୀତାସୋ ଯୁଧ୍ୟନ୍ତେ ଦୁର୍ମଦାସୋ ନ ସୁରାୟାମ୍ ।	ଉଧର୍ନ ନଗ୍ନା ଜରନ୍ତେ ॥୧୨॥
ରେବାଁ ଇନ୍ଦ୍ରେବତଃ ସ୍ତୋତା ସ୍ୟାତ୍ତ୍ୱାବତୋ ମନ୍ଦୋନଃ ।	ପ୍ରେତୁ ହରିବଃ ଶୁତସ୍ୟ ॥୧୩॥
ଉକ୍ଥଂ ଚନ ଶସ୍ୟମାନମଗୋରରିରା ଚିକେତ ।	ନ ଗାୟତ୍ରଂ ଗୀୟମାନମ୍ ॥୧୪॥
ମା ନ ଇନ୍ଦ୍ର ପୀୟତ୍ନବେ ମା ଶର୍ଧତେ ପରା ଦାଃ ।	ଶିକ୍ଷା ଶତୀବଃ ଶତୀଭିଃ ॥୧୫॥
ବୟମ୍ନୁ ତ୍ୱା ତଦିଦର୍ଥା ଇନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱାୟନ୍ତଃ ସଖାୟଃ ।	କଶ୍ଵା ଉକ୍-ଧେଭିର୍ଜରନ୍ତେ ॥୧୬॥
ନ ଘେମନ୍ୟଦା ପପନ ବଜ୍ଜିନ୍ନପସୋ ନବିଷ୍ଠୌ ।	ତବେଦୁ ସ୍ତୋମଂ ଚିକେତ ॥୧୭॥
ଇଚ୍ଛନ୍ତି ଦେବାଃ ସୁନୁକ୍ତଂ ନ ସ୍ୱପ୍ନାୟ ସ୍ୱହୟନ୍ତି ।	ୟନ୍ତି ପ୍ରମାଦମତନ୍ତ୍ରାଃ ॥୧୮॥
ଓ ଶୁ ପ୍ର ଯାହି ବାଜେଭିର୍ମା ଦୃଶୀଥା ଅଭ୍ୟସ୍ଥାନ ।	ମହାଁ ଇବ ଯୁବଜାନିଃ ॥୧୯॥

ମୋ ଶୁଦ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାବାହୁସାୟଂ କରଦାରେ ଅସ୍ତୁତ୍ ।
 ବିଦ୍ଧା ହ୍ୟସ୍ୟ ବୀରସ୍ୟ ଭୂରିଦାବରୀଂ ସୁମତିମ୍ ।
 ଆ ତୁ ଷିଞ୍ଜି କଶ୍ମପତ୍ତଂ ନ ଘା ବିଦ୍ଧ ଶବସାନାତ୍ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠେନ ସୋତରିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋମଂ ବୀରାୟ ଶକ୍ରାୟ ।
 ଯୋ ବେଦିଷ୍ଠୋ ଅବ୍ୟଧିଷ୍ଠଶ୍ଚାବତ୍ତଂ ଜରିତୃଭ୍ୟଃ ।
 ପନ୍ୟଂପନ୍ୟମିନ୍ଦ୍ରୋତାର ଆ ଧାବତ ମଦ୍ୟାୟ ।
 ପାତା ବୃତ୍ରହା ସୁତମା ଘା ଗମନାରେ ଅସ୍ତୁତ୍ ।
 ଏହ ହରୀ ବ୍ରହ୍ମଯୁଜା ଶଗ୍ନା ବକ୍ଷତଃ ସଖାୟମ୍ ।
 ସ୍ବାଦବଃ ସୋମା ଆ ଯାହି ଶ୍ରୀତାଃ ସୋମା ଆ ଯାହି ।
 ସୁତଶ୍ଚ ଯାୟା ବଧନ୍ତି ମହେ ରାଧସେ ନୃମ୍ଣାୟ ।
 ଗିରଶ୍ଚ ଯାସ୍ତେ ଗିର୍ବାହ ଉକ୍ଥା ଚ ତୁଭ୍ୟଂ ତାନି ।
 ଏବେଦେଷ ତୁବିକୂର୍ମିର୍ବାଜାଂ ଏକୋ ବଜ୍ରହସ୍ତଃ ।
 ହନ୍ତା ବୃତ୍ରଂ ଦକ୍ଷିଣେନେନ୍ଦ୍ରଃ ପୁରୁ ପୁରୁହୂତଃ ।
 ଯୁସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ଵାଶ୍ଚର୍ଷଣୟ ଉତ ଚୈତ୍ତା ଧ୍ରୁୟାଂସି ଚ ।
 ଏଷ ଏତାନି ଚକାରେନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ଵା ଯୋଃତି ଶୃଣ୍ଢୋ ।
 ପ୍ରଭର୍ତ୍ତା ରଥଂ ଗବ୍ୟାନ୍ତମପାକାଜିଦ୍ୟମବତି ।
 ସନିତା ବିପ୍ରୋ ଅର୍ବଦ୍-ଭିର୍ହନ୍ତା ବୃତ୍ରଂ ନୃଭିଃ ଶୂରଃ ।
 ଯୁଜୟୈନଂ ପ୍ରିୟମେଧା ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସତ୍ରାତା ମନସା ।
 ଗାଥଶ୍ରବସଂ ସତ୍-ପତିଂ ଶ୍ରବସ୍ଥାମଂ ପୁରୁତ୍ଥାନମ୍ ।
 ଯ ଋତେ ଚିଦ୍-ଗାୟାଦେଭ୍ୟୋ ଦାସ୍ରଶା ନୃଭ୍ୟଃ ଶତୀବାନ୍ ।
 ଇତ୍-ଥା ଧୀବନ୍ତମଦ୍ରିବଃ କାଶ୍ଵଂ ମେଧ୍ୟାତିଥିମ୍ ।
 ଶିକ୍ଷା ବିଭିନ୍ନୋ ଅସ୍ତୈ ଚତ୍ଵାର୍ଯ୍ୟୟୁତା ଦଦତ୍ ।
 ଉତ ସୁ ତ୍ୟ ପୟୋବୃଧା ମାକୀ ରଶସ୍ୟ ନପ୍ୟା ।

ଅଶ୍ରୀର ଇବ ଜାମାତା ॥୨୦॥
 ତ୍ରିଷ୍ଠୁ ଜାତସ୍ୟ ମନାଂସି ॥୨୧॥
 ଯୁଶସ୍ତରଂ ଶତମୃତେଃ ॥୨୨॥
 ଭରା ପିବନ୍ନୟାୟ ॥୨୩॥
 ବାଜଂ ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟୋ ଗୋମତ୍ତମ୍ ॥୨୪॥
 ସୋମଂ ବୀରାୟ ଶୂରାୟ ॥୨୫॥
 ନି ଯମତେ ଶତମୃତିଃ ॥୨୬॥
 ଗୀର୍ଭିଃ ଶୁତଂ ଗିର୍ବଶସମ୍ ॥୨୭॥
 ଶିପ୍ରିନୃଷୀବଃ ଶତୀବୋ ନାୟମକ୍ତା ସଧମାଦମ୍ ॥୨୮॥
 ଇନ୍ଦ୍ର କାରିଣଂ ବୃଧନ୍ତଃ ॥୨୯॥
 ସତ୍ରା ଦଧିରେ ଶବାଂସି ॥୩୦॥
 ସନାଦମୃକ୍ତୋ ଦୟତେ ॥୩୧॥
 ମହାନୁହୀଭିଃ ଶତୀଭିଃ ॥୩୨॥
 ଅନୁ ଘେନ୍ନୁୟୀ ମଘୋନଃ ॥୩୩॥
 ବାଜଦାବା ମଘୋନାମ୍ ॥୩୪॥
 ଇନୋ ବସୁ ସ ହି ବୋଲ୍‌ହା ॥୩୫॥
 ସତ୍ୟୋଽବିତା ବିଧନ୍ତମ୍ ॥୩୬॥
 ଯୋ ଭୁସ୍ରୋମୈଃ ସତ୍ୟମଦ୍ଵା ॥୩୭॥
 କଶ୍ଵାସୋ ଗାତ ବାଜିନମ୍ ॥୩୮॥
 ଯେ ଅସ୍ମିନ୍‌କାମମଶ୍ରିୟନ୍ ॥୩୯॥
 ମେଷୋ ଭୂତୋଽଭି ଯନ୍ନୟଃ ॥୪୦॥
 ଅଶ୍ଵା ପରଃ ସହସ୍ରା ॥୪୧॥
 ଜନିତୃନାୟ ମାମହେ ॥୪୨॥

=====

(୮।୩) ଋଷିଃ - ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ୧୯, ୨୪,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୨୧, ଗାୟତ୍ରୀ ୨୨-୨୩,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୨୦, କୌରୟାଣଃ ପାକସ୍ଥାମା ୨୧-୨୪

=====

ପିବା ସୁତସ୍ୟ ରସିନୋ ମସ୍ତ୍ୱା ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋମତଃ ।
 ଆପିନୋ ବୋଧି ସଧମାଦ୍ୟୋ ବୃଧେଃସ୍ତ୍ରା ଅବନ୍ତୁ ତେ ପିୟଃ ॥୧॥
 ଭୂୟାମ ତେ ସୁମତୌ ବାଜିନୋ ବୟଂ ମା ନଃ ସ୍ତରତିମାତୟେ ।
 ଅସ୍ତ୍ରାଞ୍ଜିତ୍ରାଭିରବତାଦଭିଷ୍ଟିଭିରା ନଃ ସୁମ୍ନେଷୁ ଯାମୟ ॥୨॥
 ଇମା ଭ ତ୍ୱା ପୁରୁବସୋ ଗିରୋ ବର୍ଧନ୍ତୁ ଯା ମମ ।
 ପାବକବର୍ଣ୍ଣାଃ ଶୁଚୟୋ ବିପଶ୍ଚିତୋଽଭି ସ୍ରୋମୈରନୁଷତ ॥୩॥
 ଅୟଂ ସହସ୍ରମୃଷିଭିଃ ସହସ୍ତୃତଃ ସମୁଦ୍ର ଇବ ପପ୍ରଥେ ।
 ସତ୍ୟଃ ସୋ ଅସ୍ୟ ମହିମା ଗୃଣେ ଶବୋ ଯଜ୍ଞେଷୁ ବିପ୍ରରାଜ୍ୟେ ॥୪॥
 ଇନ୍ଦ୍ରମିଦେବତାତୟ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ପ୍ରୟତ୍ୟଧ୍ୱରେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସମୀକେ ବନିନୋ ହବାମହ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଧନସ୍ୟ ସାତୟେ ॥୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ମହ୍ନା ରୋଦସୀ ପପ୍ରଥଈବ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୂର୍ଯ୍ୟମରୋଚୟତ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରେ ହ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି ଯେମିର ଇନ୍ଦ୍ରେ ସୁବାନାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୬॥
 ଅଭି ତ୍ୱା ପୂର୍ବପୀତୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ରୋମେଭିରାୟବଃ ।
 ସମୀତୀନାସ ଋଭବଃ ସମସ୍ତରନ୍ତୁଦ୍ରା ଗୃଣନ୍ତ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ॥୭॥
 ଅସ୍ୟେଦିନ୍ଦ୍ରୋ ବାବୃଧେ ବୃଷ୍ଟ୍ୟଂ ଶବୋ ମଦେ ସୁତସ୍ୟ ବିଷୁବି ।
 ଅଦ୍ୟା ତମସ୍ୟ ମହିମାନମାୟବୋଽନୁ ଷ୍ଟୁବନ୍ତି ପୂର୍ବଥା ॥୮॥
 ତତ୍ତ୍ୱା ଯାମି ସୁବୀର୍ଯ୍ୟଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ପୂର୍ବଚିତୟେ ।
 ଯେନା ଯତିଭ୍ୟୋ ଭୃଗବେ ଧନେ ହିତେ ଯେନ ପ୍ରସ୍ନଶ୍ୱମାବିଥ ॥୯॥
 ଯେନା ସମୁଦ୍ରମସୃଜୋ ମହୀରପସ୍ତଦିନ୍ଦ୍ର ବୃଷ୍ଟି ତେ ଶବଃ ।
 ସତ୍ୟଃ ସୋ ଅସ୍ୟ ମହିମା ନ ସଂନଶେ ଯଂ କ୍ଷୋଣୀରନୁଚକ୍ରଦେ ॥୧୦॥

ଶଗ୍-ଧୀ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଯଜ୍ଞା ରୟିଂ ଯାମି ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଶଗ୍-ଧି ବାଜାୟ ପ୍ରଥମଂ ସିଷାସତେ ଶଗ୍-ଧି ସ୍ତୋମାୟ ପୂର୍ବ୍ୟ ॥୧୧॥
 ଶଗ୍-ଧୀ ନୋ ଅସ୍ୟ ଯଜ୍ଞ ପୌରମାବିଥ ପିୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସିଷାସତଃ ।
 ଶଗ୍-ଧି ଯଥା ରୁଶମଂ ଶ୍ୟାବକଂ କୃପମିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାବଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରମ୍ ॥୧୨॥
 କନ୍ନବ୍ୟୋ ଅତସୀନାଂ ତୁରୋ ଗୃଣୀତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ।
 ନହୀ ନୃସ୍ୟ ମହିମାନମିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ସ୍ୱର୍ଗୁଣନ୍ତ ଆନଶୁଃ ॥୧୩॥
 କଦୁ ସୁବନ୍ତ ଋତୟନ୍ତ ଦେବତ ଋଷିଃ କୋ ବିପ୍ର ଓହତେ ।
 କଦା ହବଂ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦତଃ କଦୁ ସୁବତ ଆ ଗମଃ ॥୧୪॥
 ଉଦୁ ତ୍ୟ ମଧୁମଞ୍ଜମା ଗିରଃ ସ୍ତୋମାସ ଇରତେ ।
 ସତ୍ରାଜିତୋ ଧନସା ଅକ୍ଷିତୋତୟୋ ବାଜୟନ୍ତୋ ରଥା ଇବ ॥୧୫॥
 କଶ୍ମା ଇବ ଭୃଗବଃ ସୂର୍ଯ୍ୟା ଇବ ବିଶ୍ୱମିଜ୍ଞୀତମାନଶୁଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ତୋମେଭିର୍ମହୟନ୍ତ ଆୟବଃ ପ୍ରିୟମେଧାସୋ ଅସ୍ତରନ୍ ॥୧୬॥
 ଯୁଷ୍ମା ହି ବୃତ୍ରହନ୍ତମ ହରୀ ଇନ୍ଦ୍ର ପରାବତଃ ।
 ଅର୍ବାଚୀନୋ ମଘବନ୍ତସୋମପୀତୟ ଉଗ୍ର ଋଷ୍ଟେଭିରା ଗହି ॥୧୭॥
 ଇମେ ହି ତେ କାରବୋ ବାବଶୁର୍ଯ୍ୟୟା ବିପ୍ରାସୋ ମେଧସାତୟେ ।
 ସ ତ୍ୱଂ ନୋ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣୋ ବେନୋ ନ ଶୃଣୁଧୀ ହବମ୍ ॥୧୮॥
 ନିରିନ୍ଦ୍ର ବୃହତୀଭ୍ୟୋ ବୃତ୍ରଂ ଧନୁଭ୍ୟୋ ଅସ୍-ଫୁରଃ ।
 ନିରର୍ଭୁଦସ୍ୟ ମୃଗୟସ୍ୟ ମାୟିନୋ ନିଃ ପର୍ବତସ୍ୟ ଗା ଆଜଃ ॥୧୯॥
 ନିରଗ୍ନୟୋ ରୁରୁରୁର୍ନିରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ନିଃ ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ରିୟୋ ରସଃ ।
 ନିରନ୍ତରିକ୍ଷାଦଧମୋ ମହାମହିଂ କୃଷେ ତଦିନ୍ଦ୍ର ପୌଂସ୍ୟମ୍ ॥୨୦॥
 ଯଂ ମେ ଦୁରିନ୍ଦ୍ରୋ ମରୁତଃ ପାକସ୍ଥାମା କୌରୟାଶଃ ।
 ବିଶ୍ୱେଷାଂ ତୁନା ଶୋଭିଷ୍ମୁପେବ ଦିବି ଧାବମାନମ୍ ॥୨୧॥
 ରୋହିତଂ ମେ ପାକସ୍ଥାମା ସୁଧୁରଂ କକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାମ୍ । ଅଦାଦ୍ ରାୟୋ ବିବୋଧନମ୍ ॥୨୨॥
 ଯସ୍ମା ଅନ୍ୟେ ଦଶ ପ୍ରତି ଧୁରଂ ବହନ୍ତି ବହ୍ନୟଃ । ଅସ୍ତ୍ରଂ ବୟୋ ନ ତୁଗ୍ର୍ୟମ୍ ॥୨୩॥
 ଆତ୍ମା ପିତୃସ୍ତନୂର୍ବାସ ଓଜୋଦା ଅଭ୍ୟଞ୍ଜନମ୍ ।
 ତୁରୀୟମିଦ୍ ରୋହିତସ୍ୟ ପାକସ୍ଥାମାନଂ ଭୋଜଂ ଦାତାରମବ୍ରବମ୍ ॥୨୪॥

=====

(୮।୪) ଋଷିଃ - ଦେବାତିଥିଃ କାଶ୍ଵିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ୧୯,
ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ପୁରଞ୍ଜୟିକ୍ ୨୧,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୪, ଇନ୍ଦ୍ରଃ ପୁଷା ଙ୍ ୧୫-୧୮, କୁରୁଙ୍ଗଃ ୧୯-୨୧

=====

ୟଦିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଗପାଗୁଦତ୍ ନ୍ୟଗ୍ନା ହୁୟସେ ନୃଭିଃ ।
ସିମା ପୁରୁ ନୃଷୁତୋ ଅସ୍ୟାନବେସି ପ୍ରଗର୍ଧ ତୁର୍ବଶେ ॥୧॥
ୟଦ୍ଵା ରୁମେ ରୁଗମେ ଶ୍ୟାବକେ କୃପ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଦୟସେ ସତା ।
କଶ୍ଵାସସ୍ତା ବ୍ରହ୍ମଭିଃ ସ୍ରୋମବାହସ ଇନ୍ଦ୍ରା ଯଜ୍ଞନ୍ତ୍ୟା ଗହି ॥୨॥
ୟଥା ଗୌରୋ ଅପା କୃତଂ ତୃଷ୍ୟନ୍ନେତ୍ୟବେରିଣମ୍ ।
ଆପିତ୍ଵେ ନଃ ପ୍ରପିତ୍ଵେ ତୁୟମା ଗହି କଶ୍ଵେଷୁ ସୁ ସତା ପିବ ॥୩॥
ମନ୍ଦନ୍ତୁ ତ୍ଵା ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ରେନ୍ଦବୋ ରାଧୋଦେୟାୟ ସୁନ୍ଦତେ ।
ଆମୁଷ୍ୟା ସ୍ରୋମମପିବଶ୍ଚମୁ ସୁତଂ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଂ ଦଧିଷେ ସହଃ ॥୪॥
ପ୍ର ଚକ୍ରେ ସହସ୍ରା ସହୋ ବଭଞ୍ଜି ମନ୍ତ୍ର୍ୟମୋଜସା ।
ବିଶ୍ଵେ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ପୃତନାୟବୋ ଯହୋ ନି ବୃକ୍ଷା ଇବ ଯେମିରେ ॥୫॥
ସହସ୍ରେଶେବ ସଚତେ ଯବୀୟୁଧା ଯସ୍ତ ଆନକୁପସ୍ତୁତିମ୍ ।
ପୁତ୍ରଂ ପ୍ରାବର୍ଗଂ କୃଶୁତେ ସୁବୀର୍ଯ୍ଯେ ଦାଶ୍ଵାତି ନମଭକ୍ତିଭିଃ ॥୬॥
ମା ଭେମ ମା ଶ୍ରମିଷ୍ଠୋଗ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟେ ତବ ।
ମହତ୍ତେ ବୃଷ୍ଣୋ ଅଭିଚକ୍ଷ୍ୟଂ କୃତଂ ପଶ୍ୟେମ ତୁର୍ବଶଂ ଯଦୁମ୍ ॥୭॥
ସବ୍ୟାମନୁ ଘ୍ନିଗ୍ୟଂ ବାବସେ ବୃଷା ନ ଦାନୋ ଅସ୍ୟ ରୋଷତି ।
ମଧ୍ଵା ସଂପୃକ୍ତାଃ ସାରଘେଶ ଧେନବସ୍ତୁୟମେହି ଦ୍ରବା ପିବ ॥୮॥
ଅଶ୍ଵୀ ରଥୀ ସୁରୂପ ଇଦ୍-ଗୋମାଁ ଇଦିନ୍ଦ୍ର ତେ ସଖା ।
ଶ୍ଵାତ୍ରଭାଜା ବୟସା ସଚତେ ସଦା ଚନ୍ଦ୍ରୋ ଯାତି ସଭାମୁପ ॥୯॥
ଋଶ୍ୟୋ ନ ତୃଷ୍ୟନ୍ନବପାନମା ଗହି ପିବା ସ୍ରୋମଂ ବର୍ଗା ଅନୁ ।
ନିମେଘମାନୋ ମଘବନ୍ନିବେଦିବ ଓଜିଷ୍ଠଂ ଦଧିଷେ ସହଃ ॥୧୦॥

ଅଧ୍ୟୁଷ୍ଣୋ ଦ୍ରାବୟା ତ୍ବଂ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରଃ ପିପାସତି ।
 ଉପ ନୁନଂ ଯୁୟୁଜେ ବୃଷଣା ହରୀ ଆ ଚ ଜଗାମ ବୃତ୍ରହା ॥୧୧॥
 ସ୍ବୟଂ ଚିତ୍ ସ ମନ୍ୟତେ ଦାଶୁରିର୍ଜନୋ ଯତ୍ରା ସୋମସ୍ୟ ତୃମ୍ବସି ।
 ଇଦଂ ତେ ଅନ୍ନଂ ଯୁଜ୍ୟାଂ ସମୁଷିତଂ ତସ୍ୟେହି ପ୍ର ଦ୍ରବା ପିବ ॥୧୨॥
 ରଥେଷ୍ଟାୟାଧ୍ୟୟିବଃ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୋତନ ।
 ଅଧି ବ୍ରହ୍ମସ୍ୟାଦ୍ରୟୋ ବି ଚକ୍ଷତେ ସୁନ୍ଦୁକ୍ତୋ ଦାଶୁଧ୍ବରମ୍ ॥୧୩॥
 ଉପ ବ୍ରହ୍ମଂ ବାବାତା ବୃଷଣା ହରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମପସୁ ବକ୍ଷତଃ ।
 ଅର୍ବାଞ୍ଜିଂ ତ୍ବା ସପ୍ତୟୋଃଧ୍ବରଶ୍ଚିୟୋ ବହନ୍ତୁ ସବନେଦୁପ ॥୧୪॥
 ପ୍ର ପୁଷଣଂ ବୃଣୀମହେ ଯୁଜ୍ୟାୟ ପୁରୁବସୁମ୍ ।
 ସ ଶକ୍ର ଶିକ୍ଷ ପୁରୁହୁତ ନୋ ଧିୟା ତୁଜେ ରାୟେ ବିମୋଚନ ॥୧୫॥
 ସଂ ନଃ ଶିଶୀହି ଭୁରିଜୋରିବ କ୍ଷୁରଂ ରାସ୍ତ ରାୟୋ ବିମୋଚନ ।
 ତ୍ବେ ତନ୍ନଃ ସୁବେଦମୁସ୍ତ୍ରିୟଂ ବସୁ ଯଂ ତ୍ବଂ ହିନୋଷି ମର୍ତ୍ତ୍ୟମ୍ ॥୧୬॥
 ବେମି ତ୍ବା ପୁଷନ୍ନୁଞ୍ଜସେ ବେମି ସ୍ତ୍ରୋତବ ଆୟୁଶେ ।
 ନ ତସ୍ୟ ବେମ୍ୟରଣଂ ହି ତଦ୍ବସୋ ସୁଷେ ପଜ୍ଜାୟ ସାମ୍ନେ ॥୧୭॥
 ପରା ଗାବୋ ଯବସଂ କଜିଦାୟୁଶେ ନିତ୍ୟଂ ରେକ୍-ଶୋ ଅମର୍ତ୍ୟ ।
 ଅସ୍ତ୍ରାକଂ ପୁଷନ୍ନବିତା ଶିବୋ ଭବ ମଂହିଷ୍ଟୋ ବାଜସାତୟେ ॥୧୮॥
 ସୁରଂ ରାଧଃ ଶତାଶ୍ଵଂ କୁରୁଙ୍ଗସ୍ୟ ଦିବିଷ୍ଟିଷୁ ।
 ରାଞ୍ଜସ୍ତେଷସ୍ୟ ସୁଭଗସ୍ୟ ରାତିଷୁ ତୁର୍ବଶେଷ୍ଠମନ୍ତୁହି ॥୧୯॥
 ଧୀତିଃ ସାତାନି କାଶ୍ଵସ୍ୟ ବାଜିନଃ ପ୍ରିୟମେଧୈରଭିଦୁ୍ୟଭିଃ ।
 ଷଷ୍ଠିଂ ସହସ୍ରାନୁ ନିର୍ମଜାମଜେ ନିର୍ଯ୍ୟୁଥାନି ଗବାମୃଷିଃ ॥୨୦॥
 ବୃକ୍ଷାଶ୍ଵିନ୍ନେ ଅଭିପିତ୍ବେ ଅରାରଶୁଃ । ଗାଂ ଭଜନ୍ତୁ ମେହନାଃଶ୍ଵଂ ଭଜନ୍ତୁ ମେହନା ॥୨୧॥

॥ ଇତି ପଞ୍ଚମାଷ୍ଟକେ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧଃ ପଞ୍ଚମାଂଶୁକଃ ।
(ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୭)

(୮।୫) ଋଷିଃ - ବ୍ରହ୍ମାତିଥୀଃ କାଶ୍ଵାଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୩୭, ବୃହତୀ ୩୭-୩୮, ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୩୯,
ଦେବତା - ଅଗ୍ନିନୌ ୧-୩୭, ଅଗ୍ନିକଶବଃ ୩୭, ଚୈଦ୍ୟଃ କଶ୍ଵାଃ ୩୮-୩୯

ଦୁରାଦିହେବ ଯସ୍ତତ୍ୟରୁଣପୁରଶିଶ୍ମିତତ୍ । ନୃବଢସ୍ରା ମନୋଯୁଜା ରଥେନ ପୃଥୁପାଜସା । ଯୁବାଭ୍ୟାଂ ବାଜିନୀବସୁ ପ୍ରତି ସ୍ରୋମା ଅଦୃଷତ । ପୁରୁପ୍ରିୟା ଶ ଉତୟେ ପୁରୁମନ୍ତା ପୁରୁବସୁ । ମଂହିଷା ବାଜସାତମେଷୟନ୍ତା ଶୁଭୟତୀ । ତା ସୁଦେବାୟ ଦାଶୁଷେ ସୁମେଧାମବିତାରିଣୀମ୍ । ଆ ନଃ ସ୍ରୋମମୁପ ଦ୍ରବଞ୍ଜୟଂ ଶ୍ୟେନେଭିରାଶୁଭିଃ । ୟେଭିସ୍ତ୍ରୁସ୍ରଃ ପରାବତୋ ଦିବୋ ବିଶ୍ଵାନି ରୋଚନା । ଉତ ନୋ ଗୋମତୀରିଷ ଉତ ସାତୀରହର୍ବିଦା । ଆ ନୋ ଗୋମନ୍ତମଶ୍ଵିନା ସୁବୀରଂ ସୁରଥଂ ରୟିମ୍ । ବାବୃଧାନା ଶୁଭୟତୀ ଦସ୍ରା ହିରଣ୍ୟବର୍ତନୀ । ଅସ୍ତ୍ରାଭ୍ୟଂ ବାଜିନୀବସୁ ମଘବଦ୍-ଭ୍ୟଶ୍ଚ ସପ୍ରଥଃ । ନି ଷୁ ବ୍ରହ୍ମ ଜନାନାଂ ଯାବିଷ୍ଠଂ ତୁୟମା ଗତମ୍ । ଅସ୍ୟ ପିବତମଶ୍ଵିନା ଯୁବଂ ମଦସ୍ୟ ତାରୁଣଃ । ଅସ୍ତେ ଆ ବହତଂ ରୟିଂ ଶତବନ୍ତଂ ସହସ୍ରିଣମ୍ । ପୁରୁତ୍ରା ଚିଦ୍ଧି ବାଂ ନରା ବିହ୍ଵୟନ୍ତେ ମନୀଷିଣଃ । ଜନାସୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷୋ ହବିଷ୍ମନ୍ତୋ ଅରଂକୃତଃ । ଅସ୍ମାକମଦ୍ୟ ବାମୟଂ ସ୍ରୋମୋ ବାହିଷ୍ଠୋ ଅନ୍ତମଃ । ୟୋ ହ ବାଂ ମଧୁନୋ ଦୃତିରାହିତୋ ରଥଚର୍ଷଣେ । ତେନ ନୋ ବାଜିନୀବସୁ ପଶ୍ଵେ ତୋକାୟ ଶଂ ଗବେ ।	ବି ଭାନୁଂ ବିଶ୍ଵଧାତନତ୍ ।।୧।। ସଚେଥେ ଅଗ୍ନିନୋଷସମ୍ ।।୨।। ବାଚଂ ଦୁତୋ ଯଥୋହିଷେ ।।୩।। ପୁଷେ କଶ୍ଵାସୋ ଅଶ୍ଵିନା ।।୪।। ଗନ୍ତାରା ଦାଶୁଷୋ ଗୃହମ୍ ।।୫।। ଘୃତୈର୍ଗବ୍ୟତିମୁଷତମ୍ ।।୬।। ୟାତମଶ୍ଵେଭିରଶ୍ଵିନା ।।୭।। ତ୍ରୀରକ୍ତନ୍-ପରିଦୀୟଥଃ ।।୮।। ବି ପଥଃ ସାତୟେ ସିତମ୍ ।।୯।। ବୋଲ୍-ହମଶ୍ଵାବତୀରିଷଃ ।।୧୦।। ପିବତଂ ସ୍ରୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ।।୧୧।। ଛର୍ଦ୍ଦିର୍ଯନ୍ତମଦାଭ୍ୟମ୍ ।।୧୨।। ମୋ ଷ୍ଠନ୍ୟା ଉପାରତମ୍ ।।୧୩।। ମଧ୍ଵୋ ରାତସ୍ୟ ପିଷ୍ଠ୍ୟା ।।୧୪।। ପୁରୁଷୁଂ ବିଶ୍ଵଧାୟସମ୍ ।।୧୫।। ବାଘଦ୍-ଭିରଶ୍ଵିନା ଗତମ୍ ।।୧୬।। ଯୁବାଂ ହବନ୍ତେ ଅଶ୍ଵିନା ।।୧୭।। ଯୁବାଭ୍ୟାଂ ଭୃତଶ୍ଵିନା ।।୧୮।। ତତଃ ପିବତମଶ୍ଵିନା ।।୧୯।। ବହତଂ ପୀବରୀରିଷଃ ।।୨୦।।
---	---

ଉତ ନୋ ଦିବ୍ୟା ଇଷ ଉତ ସିନ୍ଧୁରହର୍ବିଦା ।
 କଦା ବାଂ ଚୌଗ୍ର୍ୟା ବିଧସ୍ତମୁଦ୍ରେ ଜହିତୋ ନରା ।
 ଯୁବଂ କଶ୍ମାୟ ନାସତ୍ୟାଃପିରିପ୍ତାୟ ହର୍ମ୍ୟେ ।
 ତାଭିରା ଯାତମୁତିଭିର୍ନବ୍ୟସୀଭିଃ ସୁଶସ୍ତିଭିଃ ।
 ଯଥା ଚିତ୍-କଶ୍ମାମାବତଂ ପ୍ରିୟମେଧମୁପସ୍ତୁତମ୍ ।
 ଯଥୋତ କୃତ୍ୟେ ଧନେଂଶୁଂ ଗୋଷ୍ଠଗସ୍ତ୍ୟମ୍ ।
 ଏତାବଦ୍ବାଂ ବୃଷଶ୍ଚସୁ ଅତୋ ବା ଭୂୟୋ ଅଶ୍ୱିନା ।
 ରଥଂ ହିରଣ୍ୟବନ୍ଧୁରଂ ହିରଣ୍ୟାଭୀଶୁମଶ୍ୱିନା ।
 ହିରଣ୍ୟୟା ବାଂ ରଭିରୀଷା ଅକ୍ଷୋ ହିରଣ୍ୟୟଃ ।
 ତେନ ନୋ ବାଜିନୀବସୁ ପରାବତଶ୍ଚିଦା ଗତମ୍ ।
 ଆ ବହେଥେ ପରାକାତ୍-ପୂର୍ବୀରଶ୍ମନ୍ତାବଶ୍ୱିନା ।
 ଆ ନୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନୈରା ଶ୍ରବୋଭିରା ରାୟା ଯାତମଶ୍ୱିନା ।
 ଏହ ବାଂ ପୁଷ୍ପିତୟ୍ବୋ ବୟୋ ବହନ୍ତୁ ପର୍ଣ୍ଣନଃ ।
 ରଥଂ ବାମନ୍ତୁଗାୟସଂ ଯ ଇଷା ବର୍ତତେ ସହ ।
 ହିରଣ୍ୟୟେନ ରଥେନ ଦ୍ରବତ୍-ପାଣିଭିରଶ୍ୱୈଃ ।
 ଯୁବଂ ମୃଗଂ ଜାଗୃବାଂସଂ ସୁଦଥୋ ବା ବୃଷଶ୍ଚସୁ ।
 ତା ମେ ଅଶ୍ୱିନା ସନୀନାଂ ବିଦ୍ୟାତଂ ନବାନାମ୍ ।
 ଯଥା ଚିଜ୍ଜେଦ୍ୟଃ କଶୁଃ ଶତମୁଷ୍ଟାନାଂ ଦଦତ୍ ସହସ୍ରା ଦଶ ଗୋନାମ୍ ॥୩୭॥
 ଯୋ ମେ ହିରଣ୍ୟସଂଦୃଶୋ ଦଶ ରାଜ୍ଞୋ ଅମଂହତ ।
 ଅଧସ୍ୱଦା ଇଜ୍ଜେଦ୍ୟସ୍ୟ କୃଷ୍ଣୟଶ୍ଚର୍ମମ୍ନା ଅଭିତୋ ଜନଃ ॥୩୮॥
 ମାକିରେନା ପଥା ଗାଦ୍ୟେନେମେ ଯୁକ୍ତି ଚେଦୟଃ ।
 ଅନ୍ୟା ନେସୁରିରୋହତେ ଭୂରିଦାବଉରୋ ଜନଃ ॥୩୯॥

ଅପ ଦ୍ୱାରେବ ବର୍ଷଥଃ ॥୩୯॥
 ଯଦ୍ବାଂ ରଥୋ ବିଭିଷ୍ଟତାତ୍ ॥୩୯॥
 ଶଶ୍ୱଦୁତୀର୍ଦ୍ଦଶସ୍ୟଥଃ ॥୩୯॥
 ଯଦ୍ବାଂ ବୃଷଶ୍ଚସୁ ଦୁବେ ॥୩୯॥
 ଅତିଂ ଶିଞ୍ଜାରମଶ୍ୱିନା ॥୩୯॥
 ଯଥା ବାଜେଷୁ ସୋଭରିମ୍ ॥୩୯॥
 ଗୁଣନ୍ତଃ ସୁମ୍ନମୀମହେ ॥୩୯॥
 ଆ ହି ସ୍ଥାପୋ ଦିବିସ୍ତୁଶମ୍ ॥୩୯॥
 ଉଭା ଚକ୍ରା ହିରଣ୍ୟୟା ॥୩୯॥
 ଉପେମାଂ ସୁଷ୍ପୁତିଂ ମମ ॥୩୯॥
 ଇଷୋ ଦାସୀରମର୍ତ୍ୟା ॥୩୯॥
 ପୁରୁଷନ୍ତା ନାସତ୍ୟା ॥୩୯॥
 ଅଜ୍ଞା ସ୍ୱଧୂରଂ ଜନମ୍ ॥୩୯॥
 ନ ଚକ୍ରମଭି ବାଧତେ ॥୩୯॥
 ଧୀଜବନା ନାସତ୍ୟା ॥୩୯॥
 ତା ନଃ ପୃତ୍-କ୍ରମିଷା ରୟିମ୍ ॥୩୯॥

(୮।୭) ଋଷିଃ - ବସୁଃ କାଶ୍ଵାଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୪୫, ତିରିନ୍ଦିରଃ ପାରଶବ୍ୟଃ ୪୭-୪୮

ମହାଁ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଯ ଓଜସା ପର୍ଜନୋ ବୃଷ୍ଟିମାଁ ଇବ ।
ପ୍ରଜାମୃତସ୍ୟ ପିପ୍ରତଃ ପ୍ର ଯଦ୍-ଭରତ୍ଵ ବହୁୟଃ ।
କଶ୍ଵା ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଯଦକ୍ରତ ସ୍ତ୍ରୋମୈର୍ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ସାଧନମ୍ ।
ସମସ୍ୟ ମନ୍ୟବେ ବିଶୋ ବିଶ୍ଵା ନମନ୍ତ କୃଷ୍ଣୟଃ ।
ଓଜସ୍ଵଦସ୍ୟ ତିଦ୍ଵିଷ ଉଭେ ଯସ୍ତମବର୍ତ୍ତୟତ୍ ।
ବି ତିଦ୍ବୃତ୍ରସ୍ୟ ଦୋଧତୋ ବଜ୍ରେଣ ଶତପର୍ବଣା ।
ଇମା ଅଭି ପ୍ର ଶୋନୁମୋ ବିପାମଗ୍ରେଷୁ ଧୀତୟଃ ।
ଶୁହା ସତୀରୁପ ତ୍ଵନା ପ୍ର ଯଜ୍ଞୋତନ୍ତ ଧୀତୟଃ ।
ପ୍ର ତମିନ୍ଦ୍ର ନଶୀମହି ରୟିଂ ଗୋମନ୍ତମଶ୍ଵିନମ୍ ।
ଅହମିଜି ପିତୁଷ୍ଠରି ମେଧାମୃତସ୍ୟ ଜଗ୍ରତ୍ ।
ଅହଂ ପ୍ରତ୍ନେନ ମନ୍ଥନା ଗିରଃ ଶୁମ୍ଭାମି କଶ୍ଵବତ୍ ।
ୟେ ତ୍ଵାମିନ୍ଦ୍ର ନ ତୁଷ୍ଟୁରୁର୍ବଷୟୋ ଯେ ଚ ତୁଷ୍ଟୁରୁଃ ।
ୟଦସ୍ୟ ମନ୍ଥ୍ୟରଧୁନାଦ୍ଵି ବୃତ୍ରଂ ପର୍ବଣୋ ରୁଜନ୍ ।
ନି ଶୁଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ର ଧର୍ଷ୍ଣସିଂ ବଜ୍ରଂ ଜଘନ୍ତ ଦସ୍ୟବି ।
ନ ଦ୍ୟାବ ଇନ୍ଦ୍ରମୋଜସା ନାନ୍ତରିକ୍ଷାଣି ବଜ୍ରିଣମ୍ ।
ୟସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ମହୀରପଃ ସ୍ତଭୁୟମାନ ଆଶୟତ୍ ।
ୟ ଇମେ ରୋଦସୀ ମହୀ ସମୀତୀ ସମଜଗ୍ରତୀତ୍ ।
ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ଯତୟସ୍ତା ଭୃଗବୋ ଯେ ଚ ତୁଷ୍ଟୁରୁଃ ।
ଇମାସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ପୃଶ୍ନୟୋ ଘୃତଂ ଦୁହତ ଆଶିରମ୍ ।
ୟା ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସ୍ପସ୍ତାଃ ସା ଗର୍ଭମଚକ୍ରିରନ୍ ।
ତ୍ଵାମିଛବସୟତେ କଶ୍ଵା ଉକ୍-ଧେନ ବାବୃଧୁଃ ।
ତବେଦିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଣାତିଷ୍ଠୁତ ପ୍ରଣସ୍ତିରଦ୍ରିବଃ ।

ସ୍ତ୍ରୋମୈର୍ବସ୍ୟ ବାବୃଧେ ॥୧॥
ବିପ୍ରା ଋତସ୍ୟ ବାହସା ॥୨॥
ଜାମି ବ୍ରୁବତ ଆୟୁଧମ୍ ॥୩॥
ସମୁଦ୍ରାୟେବ ସିନ୍ଧବଃ ॥୪॥
ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଵର୍ମେବ ରୋଦସୀ ॥୫॥
ଶିରୋ ବିଭେଦ ବୃଷ୍ଟିନା ॥୬॥
ଅଗ୍ନେଃ ଶୋଚିର୍ନ ଦିଦ୍ୟୁତଃ ॥୭॥
କଶ୍ଵା ଋତସ୍ୟ ଧାରୟା ॥୮॥
ପ୍ର ବ୍ରହ୍ମ ପୂର୍ବତିଭୟେ ॥୯॥
ଅହଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇବାଜନି ॥୧୦॥
ୟେନେନ୍ଦ୍ରଃ ଶୁଷ୍ଠମିଦଧେ ॥୧୧॥
ମମେଦୃଧସ୍ତ ସୁଷ୍ଠୁତଃ ॥୧୨॥
ଅପଃ ସମୁଦ୍ରମୈରୟତ୍ ॥୧୩॥
ବୃଷା ଦ୍ୟୁଗ୍ର ଶୃଣ୍ଠିଷେ ॥୧୪॥
ନ ବିବ୍ୟତନ୍ତ ଭୂମୟଃ ॥୧୫॥
ନି ତଂ ପଦ୍ୟାସୁ ଶିଶୁଧଃ ॥୧୬॥
ତମୋଭିରିନ୍ଦ୍ର ତଂ ଗୁହଃ ॥୧୭॥
ମମେଦୁଗ୍ର ଶୁଧୀ ହବମ୍ ॥୧୮॥
ଏନାମୃତସ୍ୟ ପିପ୍ପୁଷୀଃ ॥୧୯॥
ପରି ଧର୍ମେବ ସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୨୦॥
ତ୍ଵାଂ ସୁତାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୨୧॥
ୟଜ୍ଞୋ ବିତନ୍ତସାୟାଃ ॥୨୨॥

ଆ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ମହାମିଷଂ ପୁରଂ ନ ଦର୍ଶି ଗୋମତୀମ୍ ।
 ଉତ ତ୍ୟଦାଶ୍ଵଶ୍ୟଂ ଯୁଦିନ୍ଦ୍ର ନାଦୁଷୀଷ୍ଠା ।
 ଅଭି ବ୍ରଜଂ ନ ତତ୍ତ୍ରିଷେ ସୁର ଉପାକତକ୍ଷସମ୍ ।
 ଯୁଦଙ୍ଗ ତବିଷୀୟସ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରରାଜସି କ୍ଷିତୀଃ ।
 ତଂ ତ୍ଵା ହବିଷ୍ଠତୀର୍ବିଶ ଉପ ବ୍ରୁବତ ଉତୟେ ।
 ଉପହୃରେ ଗିରୀଶାଂ ସଂଗଥେ ଚ ନଦୀନାମ୍ ।
 ଅତଃ ସମୁଦ୍ରମୁଦୃତଶ୍ଚିକିତ୍ତ୍ଵା ଅବ ପଶ୍ୟତି ।
 ଆଦିତ୍-ପ୍ରଭୁସ୍ୟ ରେତସୋ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଠଶ୍ୟନ୍ତି ବାସରମ୍ ।
 କଶ୍ଵାସ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ମତିଂ ବିଶ୍ଵେ ବର୍ଧନ୍ତି ପୌଂସ୍ୟମ୍ ।
 ଇମାଂ ମ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁଷ୍ଠୁତିଂ ଭୁଷସ୍ତୁ ପ୍ର ସୁ ମାମବ ।
 ଉତ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ବୟଂ ତୁଭ୍ୟଂ ପ୍ରବୃଜ୍ଞ ବଜ୍ରିବଃ ।
 ଅଭି କଶ୍ଵା ଅନୁଷତାଃ ପୋ ନ ପ୍ରବତା ଯୁତୀଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରମୁକ୍ଥାନି ବାବୃଧୁଃ ସମୁଦ୍ରମିବ ସିନ୍ଧବଃ ।
 ଆ ନୋ ଯାହି ପରାବତୋ ହରିଭ୍ୟାଂ ହର୍ଯ୍ୟତାଭ୍ୟାମ୍ ।
 ତ୍ଵାମିଦୃତହୃତମ ଜନାସୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।
 ଅନୁ ତ୍ଵା ରୋଦସୀ ଉଦେ ଚକ୍ରଂ ନ ବର୍ତ୍ତେତଶମ୍ ।
 ମନ୍ଦସ୍ତା ସୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ଉଦେନ୍ଦ୍ର ଶର୍ଯ୍ୟଶାବତି ।
 ବାବୃଧାନ ଉପ ଦ୍ୟାବି ବୃଷା ବଜ୍ର୍ୟରୋରବାତ୍ ।
 ଋଷିର୍ହି ପୂର୍ବଜା ଅସ୍ୟେକ ଇଶାନ ଓଜସା ।
 ଅସ୍ଥାକଂ ତ୍ଵା ସୁତାଂ ଉପ ବୀତପୃଷ୍ଠା ଅଭି ପ୍ରୟଃ ।
 ଇମାଂ ସୁ ପୂର୍ବ୍ୟାଂ ପିୟଂ ମଧୋର୍ଯୁତସ୍ୟ ପିପ୍ପ୍ୟାଶୀମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରମିଦୃମହୀନାଂ ମେଧେ ବୃଣୀତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।
 ଅର୍ବାଞ୍ଜିଂ ତ୍ଵା ପୁରୁଷୁତ ପ୍ରିୟମେଧସ୍ତୁତା ହରୀ ।
 ଶତମହଂ ତିରିନ୍ଦିରେ ସହସ୍ରଂ ପର୍ଶାବା ଦଦେ ।
 ତ୍ରୀଣି ଶତାନ୍ୟର୍ବତାଂ ସହସ୍ରା ଦଶ ଗୋନାମ୍ ।
 ଉଦାନବ୍ କକୁହୋ ଦିବମୁଷ୍ମାଞ୍ଜିତୁର୍ଯୁଜୋ ଦଦତ୍ ।

ଉତ ପ୍ରଜାଂ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୨୩॥
 ଅଗ୍ରେ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଦୀଦୟତ୍ ॥୨୪॥
 ଯୁଦିନ୍ଦ୍ର ମୃଲୟାସି ନଃ ॥୨୫॥
 ମହାଂ ଅପାର ଓଜସା ॥୨୬॥
 ଉରୁଜୟସମିନ୍ଦୁଭିଃ ॥୨୭॥
 ପିୟା ବିପ୍ରୋ ଅଜାୟତ ॥୨୮॥
 ଯତୋ ବିପାନ ଏଜତି ॥୨୯॥
 ପରୋ ଯୁଦିଧ୍ୟାତେ ଦିବା ॥୩୦॥
 ଉତୋ ଶବିଷ୍ଠ ବୃଷ୍ଟ୍ୟମ୍ ॥୩୧॥
 ଉତ ପ୍ର ବର୍ଧୟା ମତିମ୍ ॥୩୨॥
 ବିପ୍ରା ଅତସ୍ତୁ ଜୀବସେ ॥୩୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବନନ୍ତତୀ ମତିଃ ॥୩୪॥
 ଅନୁଭମନ୍ୟୁମଜରମ୍ ॥୩୫॥
 ଇମମିନ୍ଦ୍ର ସୁତଂ ପିବ ॥୩୬॥
 ହବନ୍ତେ ବାଜସାତୟେ ॥୩୭॥
 ଅନୁ ସୁବାନାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୩୮॥
 ମସ୍ତା ବିବସ୍ୱତୋ ମତୀ ॥୩୯॥
 ବୃତ୍ରହା ସୋମପାତମଃ ॥୪୦॥
 ଇନ୍ଦ୍ର ଚୋଷ୍ଠୟସେ ବସୁ ॥୪୧॥
 ଶତଂ ବହନ୍ତୁ ହରୟଃ ॥୪୨॥
 କଶ୍ଵା ଉକ୍-ଥେନ ବାବୃଧୁଃ ॥୪୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସନିଷ୍ଠ୍ୟରୂତୟେ ॥୪୪॥
 ସୋମପେୟାୟ ବକ୍ଷତଃ ॥୪୫॥
 ରାଧାଂସି ଯାଦ୍ଵାନାମ୍ ॥୪୬॥
 ଦଦୁଷ୍ଠଜ୍ରାୟ ସାମ୍ନେ ॥୪୭॥
 ଶ୍ରବସା ଯାଦୁଂ ଜନମ୍ ॥୪୮॥

ପ୍ର ଯଦୁସ୍ତ୍ରିଷ୍ଠଭମିଷଂ ମରୁତୋ ବିପ୍ରୋ ଅକ୍ଷରତ୍ ।
 ଯଦକ୍ଷ ତବିଷୀୟବୋ ଯ୍ୟମଂ ଶୁଭ୍ରା ଅତିଧୃମ୍ ।
 ଉଦୀରୟନ୍ତ ବାୟୁଭିର୍ବାଶ୍ରାସଃ ପୃଶ୍ନିମାତରଃ ।
 ବପନ୍ତି ମରୁତୋ ମିତ୍ରଂ ପ୍ର ବେପୟନ୍ତି ପର୍ବତାନ୍ ।
 ନି ଯଦ୍ୟାମାୟ ବୋ ଗିରିର୍ନ ସିନ୍ଧବୋ ବିଧର୍ମଣେ ।
 ଯୁଷ୍ମା ଉ ନକ୍ରମୁତୟେ ଯୁଷ୍ମାନ୍ନିବା ହବାମହେ ।
 ଉଦୁ ତ୍ୟ ଅରୁଣୟାବଶ୍ଚିତ୍ରା ଯାମେଭିରୀରତେ ।
 ସୃଜନ୍ତି ରଶ୍ମିମୋଜସ୍ରା ପଦ୍ମାଂ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ଯାତବେ ।
 ଇମାଂ ମେ ମରୁତୋ ଗିରିମିମଂ ସ୍ରୋମମୃତୁକ୍ଷଣଃ ।
 ତ୍ରୀଣି ସରାଂସି ପୃଶ୍ନୟୋ ଦୁଦୁହେ ବଜ୍ରିଣେ ମଧୁ ।
 ମରୁତୋ ଯଜ୍ଞ ବୋ ଦିବଃ ସୁମ୍ନାୟନ୍ତୋ ହବାମହେ ।
 ଯୁୟଂ ହି ଷ୍ଠା ସୁଦାନବୋ ରୁଦ୍ରା ଋତୁକ୍ଷଣୋ ଦମେ ।
 ଆ ନୋ ରୟିଂ ମଦରୁ୍ୟତଂ ପୁରୁଷୁଂ ବିଶ୍ଵଧାୟସମ୍ ।
 ଅଧୀବ ଯଦ୍-ଗିରୀଣାଂ ଯ୍ୟମଂ ଶୁଭ୍ରା ଅତିଧୃମ୍ ।
 ଏତାବତଶ୍ଚିଦେଷାଂ ସୁମ୍ନଂ ଭିକ୍ଷେତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।
 ଯେ ଦ୍ରଘାଈବ ରୋଦସୀ ଧମନ୍ତ୍ୟାନୁ ବୃଷ୍ଟିଭିଃ ।
 ଉଦୁ ସ୍ଵାନେଭିରୀରତ ଉଦ୍ରଥୈରୁଦୁ ବାୟୁଭିଃ ।
 ଯେନାବ ତୁର୍ବଶଂ ଯୁଦୁଂ ଯେନ କଶ୍ୟଂ ଧନୟୁତମ୍ ।
 ଇମା ଉ ବଃ ସୁଦାନବୋ ଘୃତଂ ନ ପିପ୍ପ୍ୟଶୀରିଷଃ ।
 କୁ ନୁନଂ ସୁଦାନବୋ ମଦଥା ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।
 ନହି ଷ୍ଠ ଯଜ୍ଞ ବଃ ପୁରା ସ୍ରୋମେଭିର୍ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।
 ସମୁ ତ୍ୟ ମହତୀରପଃ ସଂ କ୍ଷୋଣୀ ସମୁ ସୂର୍ଯମ୍ ।
 ବି ବୃତ୍ରଂ ପର୍ବଣୋ ଯୁୟୁର୍ବି ପର୍ବତା ଅରାଜିନଃ ।

ବି ପର୍ବତେଷୁ ରାଜଥ ॥୧॥
 ନି ପର୍ବତା ଅହାସତ ॥୨॥
 ଧୁକ୍ଷନ୍ତ ପିପ୍ପ୍ୟଶୀମିଷମ୍ ॥୩॥
 ଯଦ୍ୟାମଂ ଯାନ୍ତି ବାୟୁଭିଃ ॥୪॥
 ମହେ ଶୁଷ୍ମାୟ ଯେମିରେ ॥୫॥
 ଯୁଷ୍ମାନ୍ ପ୍ରୟତ୍ୟଧୃରେ ॥୬॥
 ବାଶ୍ରା ଅଧି ଷ୍ଠନା ଦିବଃ ॥୭॥
 ତେ ଭାନୁଭିର୍ବି ତସ୍ମିରେ ॥୮॥
 ଇମଂ ମେ ବନତା ହବମ୍ ॥୯॥
 ଉସ୍ରଂ କବନ୍ଧମୁଦ୍ରିଣମ୍ ॥୧୦॥
 ଆ ତୁ ନ ଉପ ଗନ୍ତନ ॥୧୧॥
 ଉତ ପ୍ରଚେତସୋ ମଦେ ॥୧୨॥
 ଇୟର୍ତା ମରୁତୋ ଦିବଃ ॥୧୩॥
 ସୁବାନୈର୍ମଧ୍ୟ ଇନ୍ଦୁଭିଃ ॥୧୪॥
 ଅଦାଭ୍ୟସ୍ୟ ମନ୍ତୁଭିଃ ॥୧୫॥
 ଉସ୍ରଂ ଦୁହନ୍ତୋ ଅକ୍ଷିତମ୍ ॥୧୬॥
 ଉଦ୍ରୋମୈଃ ପୃଶ୍ନିମାତରଃ ॥୧୭॥
 ରାୟେ ସୁ ତସ୍ୟ ଧୀମହି ॥୧୮॥
 ବର୍ଧାନ୍ କାଶ୍ୟସ୍ୟ ମନ୍ତୁଭିଃ ॥୧୯॥
 ବ୍ରହ୍ମା କୋ ବଃ ସପର୍ଯ୍ୟତି ॥୨୦॥
 ଶର୍ଧା ଋତସ୍ୟ ଜିନ୍ଦୁଥ ॥୨୧॥
 ସଂ ବଜ୍ରଂ ପର୍ବଣୋ ଦଧୁଃ ॥୨୨॥
 ଚକ୍ରାଣା ବୃଷ୍ଟି ପୌଂସ୍ୟମ୍ ॥୨୩॥

ଅନୁ ତ୍ରିତସ୍ୟ ଯୁଧ୍ୟତଃ ଶୁଷ୍ଟମାବନ୍ନୁତ କ୍ରତୁମ୍ ।
 ବିଦ୍ୟାଞ୍ଜସ୍ତା ଅଭିଦ୍ୟବଃ ଶିପ୍ରାଃ ଶୀର୍ଷନ୍ଦ୍ରିରଣ୍ୟୟଃ ।
 ଭଗନା ଯତ୍-ପରାବତ ଭକ୍ଷ-ଶୋ ରକ୍ତମୟାତନ ।
 ଆ ନୋ ମଖସ୍ୟ ଦାବନେଃଶ୍ୱେର୍ହିରଣ୍ୟପାଶିଭିଃ ।
 ଯଦେଷାଂ ପୃଷତୀ ରଥେ ପ୍ରଷ୍ଟିର୍ବହତି ରୋହିତଃ ।
 ସୁଷୋମେ ଶର୍ଯ୍ୟଶାବତ୍ୟାର୍ଜୀକେ ପସ୍ୟାବତି ।
 କଦା ଗଚ୍ଛାଥ ମରୁତ ଇତ୍-ଆ ବିପ୍ରଂ ହବମାନମ୍ ।
 କଞ୍ଚ ନୂନଂ କଧପ୍ରିୟୋ ଯଦିନ୍ଦ୍ରମଜହାତନ ।
 ସହୋ ଷୁ ଶୋ ବଜ୍ରହସ୍ତେଃ କଶ୍ମାସୋ ଅଗ୍ନିଂ ମରୁଦ୍-ଭିଃ ।
 ଓ ଷୁ ବୃଷ୍ଟଃ ପ୍ରୟଜ୍ୟନା ନବ୍ୟସେ ସୁବିତାୟ ।
 ଗିରୟଶ୍ଚିନ୍ନି ଜିହତେ ପର୍ଶାନାସୋ ମନ୍ୟମାନାଃ ।
 ଆକ୍ଷ-ଶୟାବାନୋ ବହନ୍ତ୍ୟନ୍ତରିକ୍ଷେଶ ପତତଃ ।
 ଅଗ୍ନିର୍ହି ଜାନି ପୂର୍ବ୍ୟଶ୍-ଛନ୍ଦୋ ନ ସୁରୋ ଅର୍ଚିଷା ।

ଅନ୍ୱିନ୍ଦ୍ରଂ ବୃତ୍ରତୁୟେ ॥୨୪॥
 ଶୁଭ୍ରା ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ଶ୍ରିୟେ ॥୨୫॥
 ଦୈର୍ଘ୍ୟନ୍ ରକ୍ତଦଦ୍-ଭିୟା ॥୨୬॥
 ଦେବାସ ଉପ ଗଚ୍ଛନ୍ ॥୨୭॥
 ଯାନ୍ତି ଶୁଭ୍ରା ରିଶନ୍ନପଃ ॥୨୮॥
 ଯୟୁର୍ନିରକ୍ରୟା ନରଃ ॥୨୯॥
 ମାର୍ତ୍ତୀକେଭିର୍ନାଧମାନମ୍ ॥୩୦॥
 କୋ ବଃ ସଖିତ୍ୱ ଓହତେ ॥୩୧॥
 ସୁଷେ ହିରଣ୍ୟବାଶୀଭିଃ ॥୩୨॥
 ବବୃତ୍ୟାଂ ଚିତ୍ରବାଜାନ୍ ॥୩୩॥
 ପର୍ବତାଶ୍ଚିନ୍ନି ଯେମିରେ ॥୩୪॥
 ଧାତାରଃ ସୁବତେ ବୟଃ ॥୩୫॥
 ତେ ଭାନୁଭିର୍ବି ତସ୍ମିରେ ॥୩୬॥

(୮।୮) ଋଷିଃ - ସଧ୍ୱଂସଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିନୌ

ଆ ନୋ ବିଶ୍ୱାଭିରୁତିଭିରଶ୍ୱିନା ଗଚ୍ଛତଂ ଯୁବମ୍ । ଦସ୍ରା ହିରଣ୍ୟବର୍ତନୀ ପିବତଂ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ॥୧॥
 ଆ ନୂନଂ ଯାତମଶ୍ୱିନା ରଥେନ ସୂର୍ଯ୍ୟତ୍ୱରା । ଭୂଜୀ ହିରଣ୍ୟପେଶସା କବୀ ଗମ୍ଭୀରଚେତସା ॥୨॥
 ଆ ଯାତଂ ନବୁଷସ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟଃଋତ୍ରିକ୍ଷାସୁବୃକ୍ତିଭିଃ । ପିବାଥୋ ଅଶ୍ୱିନା ମଧୁ କଶ୍ମାନାଂ ସବନେ ସୁତମ୍ ॥୩॥
 ଆ ନୋ ଯାତଂ ଦିବସ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟଃଋତ୍ରିକ୍ଷାଦଧପ୍ରିୟା । ପୁତ୍ରଃ କଶ୍ମସ୍ୟ ବାମିହ ସୁଷାବ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ॥୪॥
 ଆ ନୋ ଯାତମୁପଶୁତ୍ୟଶ୍ୱିନା ସୋମପୀତୟେ । ସ୍ୱାହା ସ୍ତୋମସ୍ୟ ବର୍ଧନା ପ୍ର କବୀ ଧୀତିଭିର୍ନରା ॥୫॥
 ଯଜିଜି ବାଂ ପୁର ଋଷୟୋ ଭୂହୃରେଽବସେ ନରା । ଆ ଯାତମଶ୍ୱିନା ଗତମୁପେମାଂ ସୁଷୁତିଂ ମମ ॥୬॥
 ଦିବଶ୍ଚିତ୍ରୋତନାଦଧ୍ୟା ନୋ ଗଚ୍ଛଂ ସ୍ୱର୍ବଦା । ଧୀଭିର୍ବସ୍ତ୍ରପ୍ରଚେତସା ସ୍ତୋମେଭିର୍ହବନଶ୍ଚୁତା ॥୭॥
 କିମନ୍ୟେ ପର୍ଯ୍ୟସତେଽସ୍ତତ୍ସ୍ତୋମେଭିରଶ୍ୱିନା । ପୁତ୍ରଃ କଶ୍ମସ୍ୟ ବାମୃଷିର୍ଗୀର୍ଭିର୍ବସୋ ଅବୀବୃଧତ୍ ॥୮॥
 ଆ ବାଂ ବିପ୍ର ଇହାବସେଽହୁତ୍ସ୍ତୋମେଭିରଶ୍ୱିନା । ଅରିପ୍ରା ବୃତ୍ରହନ୍ତମା ତା ନୋ ଭୂତଂ ମୟୋଭୁବା ॥୯॥

ଆ ଯଦ୍ବାଂ ଯୋଷଣା ରଥମତିଷ୍ଠଦ୍ବାଜିନୀବସୁ । ବିଶ୍ୱାନ୍ୟଶ୍ୱିନା ଯୁବଂ ପ୍ର ଧୀତାନ୍ୟଗଚ୍ଛତମ୍ ॥୧୦॥
 ଅତଃ ସହସ୍ରନିର୍ଣ୍ଣିତା ରଥେନା ଯାତମଶ୍ୱିନା । ବସ୍ତୋ ବାଂ ମଧୁମଦ୍ବତୋଃଶଂସୀତ୍-କାବ୍ୟଃ କବିଃ ॥୧୧॥
 ପୁରୁମନ୍ତ୍ରା ପୁରୁବସୁ ମନୋତରା ରୟୀଣାମ୍ । ସ୍ତୋମଂ ମେ ଅଶ୍ୱିନାବିମମତି ବହ୍ନୀ ଅନୁଷାତାମ୍ ॥୧୨॥
 ଆ ନୋ ବିଶ୍ୱାନ୍ୟଶ୍ୱିନା ଧତ୍ତଂ ରାଧାଂସ୍ୟଦ୍ରୟା । କୃତଂ ନ ଋତ୍ୱିୟାବତୋ ମା ନୋ ରୀରଧତଂ ନିଦେ ॥୧୩॥
 ଯନ୍ନାସତ୍ୟା ପରାବତି ଯଦ୍ବା ସ୍ତୋ ଅଧ୍ୟମ୍ବରେ । ଅତଃ ସହସ୍ରନିର୍ଣ୍ଣିତା ରଥେନା ଯାତମଶ୍ୱିନା ॥୧୪॥
 ଯୋ ବାଂ ନାସତ୍ୟାବୃଷିର୍ଗୀର୍ତ୍ତବ୍ରହ୍ମୋ ଅବୀବୃଧତ୍ । ତସ୍ମୈ ସହସ୍ରନିର୍ଣ୍ଣିତମିଷଂ ଧତ୍ତଂ ଘୃତଶ୍ଚୁତମ୍ ॥୧୫॥
 ପ୍ରାସ୍ନା ଉର୍ଜ୍ଜ ଘୃତଶ୍ଚୁତମଶ୍ୱିନା ଯଚ୍ଛତଂ ଯୁବମ୍ । ଯୋ ବାଂ ସୁମ୍ନାୟ ତୁଷ୍ଟବଦ୍ବସୁୟାଦାନୁନୟତୀ ॥୧୬॥
 ଆ ନୋ ଗନ୍ତଂ ରିଶାଦସେମଂ ସ୍ତୋମଂ ପୁରୁଭୁଜା । କୃତଂ ନଃ ସୁଶ୍ରିୟୋ ନରେମା ଦାତମତିଷ୍ଠୟେ ॥୧୭॥
 ଆ ବାଂ ବିଶ୍ୱାଭିରୁତିଭିଃ ପ୍ରିୟମେଧା ଅଦୃଷତ । ରାଜନ୍ତ୍ରାବଧୃରାଶାମଶ୍ୱିନା ଯାମହୁତିଷୁ ॥୧୮॥
 ଆ ନୋ ଗନ୍ତଂ ମୟୋଭୁବାଃଶ୍ୱିନା ଶଂଭୁବା ଯୁବମ୍ । ଯୋ ବାଂ ବିପନ୍ନୁ ଧୀତିଭିର୍ଗୀର୍ତ୍ତବ୍ରହ୍ମୋ ଅବୀବୃଧତ୍ ॥୧୯॥
 ଯାଭିଃ କଶ୍ୟଂ ମେଧାତିଥିଂ ଯାଭିର୍ବଶଂ ଦଶବ୍ରଜମ୍ । ଯାଭିର୍ଗୋଶୟମାବତଂ ତାଭିର୍ନୋଃବତଂ ନରା ॥୨୦॥
 ଯାଭିର୍ନରା ତ୍ରସଦସ୍ୟମାବତଂ କୃତ୍ୟେ ଧନେ । ତାଭିଃ ଶୁସ୍ତ୍ରାଂ ଅଶ୍ୱିନା ପ୍ରାବତଂ ବାଜସାତୟେ ॥୨୧॥
 ପ୍ର ବାଂ ସ୍ତୋମାଃ ସୁବୃକ୍ତୟୋ ଗିରୋ ବର୍ଧନ୍ତୁଶ୍ୱିନା । ପୁରୁତ୍ରା ବୃତ୍ରହନ୍ତମା ତା ନୋ ଭୂତଂ ପୁରୁସ୍ତୁହା ॥୨୨॥
 ତ୍ରୀଣି ପଦାନ୍ୟଶ୍ୱିନୋରାବିଃ ସାନ୍ତି ଗୁହା ପରଃ । କବୀ ଋତସ୍ୟ ପତ୍ନୁଭିରର୍ବାଗ୍ଜୀବେଭ୍ୟସ୍ତୁରି ॥୨୩॥

(୮।୯) ଋଷିଃ - ଶଶକର୍ଣ୍ଣଃ କାଶ୍ଠଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୪, ୬, ୧୪-୧୫, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩, ୨୦-୨୧,
 କକୁପ୍ ୫, ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୭-୯, ୧୩, ୧୬-୧୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୦, ବିରାଟ୍ ୧୧, ଜଗତୀ ୧୨, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

ଆ ନୁନମଶ୍ୱିନା ଯୁବଂ ବସୁସ୍ୟ ଗନ୍ତମବସେ ।
 ପ୍ରାସ୍ତୈ ଯଚ୍ଛତମବୃକଂ ପୃଥୁ ଛର୍ଦ୍ଦିର୍ଯୁୟୁତଂ ଯା ଅରାତୟଃ ॥୧॥
 ଯଦନ୍ତରିଷେ ଯଦିବି ଯତ୍-ପଞ୍ଚ ମାନୁଷାଂ ଅନୁ । ନୃମ୍ମଣଂ ତଦ୍ଭଗମଶ୍ୱିନା ॥୨॥
 ଯୋ ବାଂ ଦଂସାଂସ୍ୟଶ୍ୱିନା ବିପ୍ରାସଃ ପରିମାମୃଶୁଃ । ଏବେତ୍-କାଶ୍ଠସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ॥୩॥
 ଅୟଂ ବାଂ ଘର୍ମୋ ଅଶ୍ୱିନା ସ୍ତୋମେନ ପରି ଷିତ୍ୟତେ ।
 ଅୟଂ ସୋମୋ ମଧୁମାନ୍ଦ୍ବାଜିନୀବସୁ ଯେନ ବୃତ୍ରଂ ଚିକେତଥଃ ॥୪॥
 ଯଦପ୍ସୁ ଯଦ୍ବନୟତୌ ଯଦୋଷଧୀଷୁ ପୁରୁଦଂସସା କୃତମ୍ । ତେନ ମାବିଷ୍ଟମଶ୍ୱିନା ॥୫॥

ଯନ୍ମାସତ୍ୟା ଭୁରଣ୍ୟଥୋ ଯଦ୍ବା ଦେବ ଭିଷଜ୍ୟଥଃ ।
 ଅୟଂ ବାଂ ବସ୍ତୋ ମତିଭିର୍ନ ବିନିତେ ହବିଷ୍ମତ୍ତଂ ହି ଗଚ୍ଛଥଃ ॥୭॥
 ଆ ନୁନମଶ୍ବିନୋରୂଷିଃ ସ୍ତୋମଂ ଚିକେତ ବାମୟା । ଆ ସୋମଂ ମଧୁମତ୍ତମଂ ଘର୍ମଂ ସିଞ୍ଚାଦଧର୍ବଶି ॥୮॥
 ଆ ନୁନଂ ରଘୁବର୍ତ୍ତନିଂ ରଥଂ ତିଷ୍ଠାଥୋ ଅଶ୍ବିନା । ଆ ବାଂ ସ୍ତୋମା ଇମେ ମମ ନଭୋ ନ ତୁତ୍ୟବୀରତ ॥୯॥
 ଯଦଦ୍ୟ ବାଂ ନାସତ୍ୟୋକ୍-ଧୈରାରୁତୁ୍ୟବୀମହି । ଯଦ୍ବା ବାଣୀଭିରଶ୍ବିନେବେତ୍-କାଶ୍ବସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ॥୧୦॥
 ଯଦ୍ବାଂ କକ୍ଷୀବ୍ନା ଉତ ଯଦ୍ୟଶ୍ବ ରଷିର୍ଯଦ୍ବାଂ ଦୀର୍ଘତମା ଜୁହାବ ।
 ପୃଥୀ ଯଦ୍ବାଂ ବୈନ୍ୟଃ ସାଦନେଷ୍ଟେବେଦତୋ ଅଶ୍ବିନା ଚେତୟେଥାମ୍ ॥୧୦॥
 ଯାତଂ ଛର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟା ଉତ ନଃ ପରୟା ଭୂତଂ ଜଗତ୍-ପା ଉତ ନସ୍ତନୁପା ।
 ବର୍ତ୍ତିସ୍ତୋକାୟ ତନୟାୟ ଯାତମ୍ ॥୧୧॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ରେଣ ସରଥଂ ଯାଥୋ ଅଶ୍ବିନା ଯଦ୍ବା ବାୟୁନା ଭବଥଃ ସମୋକସା ।
 ଯଦାଦିତ୍ୟେଭିରୁଭୂଭିଃ ସଜୋଷସା ଯଦ୍ବା ବିଷ୍ଣୋର୍ବିକ୍ରମଶେଷୁ ତିଷ୍ଠଥଃ ॥୧୨॥
 ଯଦଦ୍ୟାଶ୍ବିନାବହଂ ହୁବେୟ ବାଜସାତୟେ । ଯତ୍-ପୃସ୍ତୁ ତୁର୍ବଶେ ସହସ୍ରଚ୍ଛେଷ୍ଟମଶ୍ବିନୋରବଃ ॥୧୩॥
 ଆ ନୁନଂ ଯାତମଶ୍ବିନେମା ହବ୍ୟାନି ବାଂ ହିତା ।
 ଇମେ ସୋମାସୋ ଅଧି ତୁର୍ବଶେ ଯଦାବିମେ କଶ୍ଣେଷୁ ବାମଥ ॥୧୪॥
 ଯନ୍ମାସତ୍ୟା ପରାକେ ଅର୍ବାକେ ଅସ୍ତ୍ରି ଭେଷଜମ୍ ।
 ତେନ ନୁନଂ ବିମଦାୟ ପ୍ରଚେତସା ଛର୍ଦ୍ଦିର୍ବସ୍ତ୍ରାୟ ଯଚ୍ଛତମ୍ ॥୧୫॥
 ଅଭୂତ୍-ସ୍ତୁ୍ୟ ପ୍ର ଦେବ୍ୟା ସାକଂ ବାତାହମଶ୍ବିନୋଃ ।
 ବ୍ୟାବର୍ଦ୍ଦେବ୍ୟା ମତିଂ ବି ରାତିଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଭ୍ୟଃ ॥୧୬॥
 ପ୍ର ବୋଧୟୋଷୋ ଅଶ୍ବିନା ପ୍ର ଦେବି ସୁନୃତେ ମହି ।
 ପ୍ର ଯଜ୍ଞହୋତରାନୁଷକ୍ପ୍ର ମଦାୟ ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍ ॥୧୭॥
 ଯଦୁଷୋ ଯାସି ଭାନୁନା ସଂ ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ରୋଚସେ ।
 ଆ ହାୟମଶ୍ବିନୋ ରଥୋ ବର୍ତ୍ତିର୍ଯାତି ନୃପାୟାମ୍ ॥୧୮॥
 ଯଦାପୀତାସୋ ଅଂଶବୋ ଗାବୋ ନ ଦୁହ୍ର ଉଧଭିଃ ।
 ଯଦ୍ବା ବାଣୀରନୁଷତ ପ୍ର ଦେବୟନ୍ତୋ ଅଶ୍ବିନା ॥୧୯॥
 ପ୍ର ଦ୍ୟୁମ୍ନାୟ ପ୍ର ଶବସେ ପ୍ର ନୃଷାହ୍ୟାୟ ଶର୍ମଶେ । ପ୍ର ଦକ୍ଷାୟ ପ୍ରଚେତସା ॥୨୦॥
 ଯନ୍ମୁନଂ ଧୀଭିରଶ୍ବିନା ପିତୃର୍ଯୋନା ନିଷୀଦଥଃ । ଯଦ୍ବା ସୁମ୍ନେଭିରୁକ୍ଥ୍ୟା ॥୨୧॥

=====

(୮।୧୦) ଋଷିଃ - ପ୍ରଗାଧଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୫, ମଧ୍ୟୋଜ୍ୟୋତିଃ ୨,

ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ (ଶଂକୁମତୀ) ୩, ଆସ୍ତ୍ରାରପଞ୍ଜିଃ ୪, ସତୋବୃହତୀ ୬,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିନୌ

=====

ୟତ୍-ସ୍ତୋ ଦୀର୍ଘପ୍ରସଦ୍ଧନି ଯଦ୍ବାଦୋ ରୋଚନେ ଦିବଃ ।

ୟଦ୍ବା ସମୁଦ୍ରେ ଅଧ୍ୟାକୃତେ ଗୃହେତ ଆ ଯାତମଶ୍ଵିନା ॥୧॥

ୟଦ୍ବା ଯଜ୍ଞଂ ମନବେ ସଂମିମିକ୍ଷଥୁରେବେତ୍-କାଶ୍ଵସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ।

ବୃହସ୍ପତିଂ ବିଶ୍ଵାନ୍ନେବାଁ ଅହଂ ଦୁବ ଇନ୍ଦ୍ରାବିଷ୍ଠୁ ଅଶ୍ଵିନାବାଶୁହେଷସା ॥୨॥

ତ୍ୟା ଦ୍ଵଶ୍ଵିନା ଦୁବେ ସୁଦଂସସା ଗୃତେ କୃତା ।

ୟସ୍ମୋରସ୍ତ୍ରି ପ୍ର ଶଃ ସଖ୍ୟଂ ଦେବେଷ୍ଠଧ୍ୟାପ୍ୟମ୍ ॥୩॥

ୟସ୍ମୋରଧି ପ୍ର ଯଜ୍ଞା ଅସୁରେ ସନ୍ତି ସୁରୟଃ ।

ତା ଯଜ୍ଞସ୍ୟାଧୁରସ୍ୟ ପ୍ରଚେତସା ସ୍ଵଧାଭିର୍ଯ୍ୟା ପିବତଃ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ॥୪॥

ୟଦଦ୍ୟାଶ୍ଵିନାବପାଗ୍ୟତ୍-ପ୍ରାକ୍-ସ୍ତୋ ବାଜିନୀବସୁ ।

ୟଦ୍-ଦୁହ୍ୟବ୍ୟନବି ତୁର୍ବଶେ ଯଦୌ ଦୁବେ ବାମଥ ମା ଗତମ୍ ॥୫॥

ୟଦନ୍ତରିକ୍ଷେ ପତଧଃ ପୁରୁଭୁଜା ଯଦ୍ଘେମେ ରୋଦସୀ ଅନୁ ।

ୟଦ୍ବା ସ୍ଵଧାଭିରଧିତିଷ୍ଠଥୋ ରଥମତ ଆ ଯାତମଶ୍ଵିନା ॥୬॥

=====

(୮।୧୧) ଋଷିଃ - ବସୁଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୧, ବର୍ଧମାନା ୨, ଗାୟତ୍ରୀ ୩-୯, ତ୍ରିଷ୍ଠୁପ୍ ୧୦,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

=====

ତୁମଗ୍ନେ ବ୍ରତପା ଅସି ଦେବ ଆ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠା ।

ତୁଂ ଯଜ୍ଞେଷ୍ଠୀତ୍ୟଃ ॥୧॥

ତୁମସି ପ୍ରଶସ୍ୟୋ ବିଦଧେଷୁ ସହକ୍ର୍ୟ ।

ଅଗ୍ନେ ରଥୀରଧୁରାଶାମ୍ ॥୨॥

ସ ତୁମସ୍ତଦପ ଦ୍ଵିଷୋ ଯୁୟୋଧି ଜାତବେଦଃ ।

ଅଦେବୀରଗ୍ନେ ଅରାତୀଃ ॥୩॥

ଅନ୍ତି ଚିସ୍ରକ୍ରମହ ଯଜ୍ଞଂ ମର୍ତ୍ତସ୍ୟ ରିପୋଃ ।

ନୋପ ବେଷି ଜାତବେଦଃ ॥୪॥

ମର୍ତ୍ତା ଅମର୍ତ୍ୟସ୍ୟ ତେ ଭୂରି ନାମ ମନାମହେ ।

ବିପ୍ରାସୋ ଜାତବେଦସଃ ॥୫॥

ବିପ୍ରଂ ବିପ୍ରାସୋଽବସେ ଦେବଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଉତୟେ । ଅଗ୍ନିଂ ଗୀର୍ଭିର୍ହବାମହେ ॥୭॥
 ଆ ତେ ବସ୍ତୋ ମନୋ ଯୁମତ୍-ପରମାଜିସ୍ତଧସ୍ତାତ୍ । ଅଗ୍ନେ ତ୍ୱାଂକାମୟା ଗିରା ॥୭॥
 ପୁରୁତ୍ରା ହି ସଦୃଢ଼ଂସି ବିଶୋ ବିଶ୍ୱା ଅନୁ ପ୍ରଭୁଃ । ସମସ୍ତୁ ତ୍ୱା ହବାମହେ ॥୮॥
 ସମସ୍ତୁଗ୍ନିମବସେ ବାଜୟନ୍ତୋ ହବାମହେ । ବାଜେଷୁ ଚିତ୍ରରାଧସମ୍ ॥୯॥
 ପ୍ରତ୍ନୋ ହି କମୀତ୍ୟା ଅଧ୍ୱରେଷୁ ସନାତ ହୋତା ନବ୍ୟଶ୍ଚ ସସ୍ତି ।
 ସ୍ୱାଂ ଚାଗ୍ନେ ତନ୍ମଂ ପିପ୍ରୟସ୍ତାଂସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଚ ସୌଭଗମା ଯଜସ୍ୱ ॥୧୦॥

॥ ଇତି ପଞ୍ଚମାଷ୍ଟକେ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

॥ ଇତି ପଞ୍ଚମୋଽଷ୍ଟକଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

| ଅଥଃ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ |

(ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୪୦)

(୮।୧୨) ଋଷିଃ - ପର୍ବତଃ କାଶ୍ଠଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍ ୧-୩୨, ଉଷ୍ଠିକ୍ (ଶଂକୁମତୀ) ୩୩,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମପାତମୋ ମଦଃ ଶବିଷ୍ଠ ଚେତତି ।	ୟେନା ହଂସି ନ୍ୟତ୍ରିଣଂ ତମୀମହେ ॥୧॥
ୟେନା ଦଶଗୁମପ୍ତିଗୁଂ ବେପୟନ୍ତଂ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରମ୍ ।	ୟେନା ସମୁଦ୍ରମାବିଥା ତମୀମହେ ॥୨॥
ୟେନ ସିନ୍ଧୁଂ ମହୀରପୋ ରଥାଁ ଇବ ପ୍ରତୋଦୟଃ ।	ପଦ୍ମାମୃତସ୍ୟ ଯାତବେ ତମୀମହେ ॥୩॥
ଇମଂ ସ୍ତ୍ରୋମମଭିଷ୍ଟୟେ ଘୃତଂ ନ ପୂତମଦ୍ରିବଃ ।	ୟେନା ନୁ ସଦ୍ୟ ଓଜସା ବବକ୍ଷିଥ ॥୪॥
ଇମଂ ଭୁଷସ୍ତୁ ଗିର୍ବଣଃ ସମୁଦ୍ର ଇବ ପିନ୍ଦୁତେ ।	ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୂତିଭିର୍ବବକ୍ଷିଥ ॥୫॥
ୟୋ ନୋ ଦେବଃ ପରାବତଃ ସଖିତ୍ଵନାୟ ମାମହେ ।	ଦିବୋ ନ ବୃଷ୍ଟିଂ ପ୍ରଥୟନ୍ତୁବକ୍ଷିଥ ॥୬॥
ବବକ୍ଷୁରସ୍ୟ କେତବ ଉତ ବଜ୍ରୋ ଗଭସ୍ତେୟଃ ।	ୟତ୍-ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ନ ରୋଦସୀ ଅବଧୟତ୍ ॥୭॥
ୟଦି ପ୍ରବୃଜ ସତ୍-ପତେ ସହସ୍ରଂ ମହିଷାଁ ଅଘଃ ।	ଆଦିତ୍ଵ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଂ ମହି ପ୍ର ବାବୃଧେ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିର୍ନ୍ୟର୍ଗସାନମୋଷତି ।	ଅଗ୍ନିର୍ବନେବ ସାସହିଃ ପ୍ର ବାବୃଧେ ॥୯॥
ଇୟଂ ତ ଋତ୍ଵିୟାବତୀ ଧୀତିରେତି ନବୀୟସୀ ।	ସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତୀ ପୁରୁପ୍ତିୟା ମିମୀତ ଇତ୍ ॥୧୦॥
ଗର୍ଭୋ ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ଦେବୟଃ କ୍ରତୁଂ ପୁନୀତ ଆନୁଷକ୍ ।	ସ୍ତ୍ରୋମୈରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବାବୃଧେ ମିମୀତ ଇତ୍ ॥୧୧॥
ସନିର୍ମିତ୍ରସ୍ୟ ପପ୍ରଥ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ।	ପ୍ରାଚୀ ବାଶୀବ ସୁନ୍ଦତେ ମିମୀତ ଇତ୍ ॥୧୨॥
ୟଂ ବିପ୍ରା ଉକ୍ଥବାହସୋଽଭିପ୍ରମନ୍ତୁରାୟବଃ ।	ଘୃତଂ ନ ପିପ୍ୟ ଆସନ୍ୟତସ୍ୟ ଯତ୍ ॥୧୩॥
ଉତ ସ୍ଵରାଜେ ଅଦିତିଃ ସ୍ତ୍ରୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ଜୀଜନତ୍ ।	ପୁରୁପ୍ରଗସ୍ତମୃତୟ ଋତସ୍ୟ ଯତ୍ ॥୧୪॥
ଅଭି ବହ୍ନୟ ଉତୟେ ନୃଷତ ପ୍ରଗସ୍ତୟେ ।	ନ ଦେବ ବିବ୍ରତା ହରୀ ଋତସ୍ୟ ଯତ୍ ॥୧୫॥
ୟସ୍ରୋମମିନ୍ଦ୍ର ବିଷ୍ଠବି ଯଦ୍ଵା ଘ ତ୍ରିତ ଆପ୍ତେ୍ୟ ।	ୟଦ୍ଵା ମରୁସ୍ତୁ ମନ୍ଦସେ ସମିନ୍ଧୁଭିଃ ॥୧୬॥
ୟଦ୍ଵା ଶକ୍ର ପରାବତି ସମୁଦ୍ରେ ଅଧି ମନ୍ଦସେ ।	ଅସ୍ତ୍ରାକମିସ୍ତୁତେ ରଣା ସମିନ୍ଧୁଭିଃ ॥୧୭॥
ୟଦ୍ଵାସି ସୁନ୍ଦତୋ ବୃଧୋ ଯଜମାନସ୍ୟ ସତ୍-ପତେ ।	ଉକ୍-ଥେ ବା ଯସ୍ୟ ରଣ୍ୟସି ସମିନ୍ଧୁଭିଃ ॥୧୮॥
ଦେବଂଦେବଂ ବୋଽବସ ଇନ୍ଦ୍ରମିନ୍ଦ୍ରଂ ଗୃଣୀଷଣି ।	ଅଧା ଯଜ୍ଞାୟ ତୁର୍ବଣେ ବ୍ୟାନଶୁଃ ॥୧୯॥
ୟଜ୍ଞେଭିର୍ଯଜ୍ଞବାହସଂ ସୋମେଭିଃ ସୋମପାତମମ୍ ।	ହୋତ୍ରାଭିରିନ୍ଦ୍ରଂ ବାବୃଧୃର୍ବ୍ୟାନଶୁଃ ॥୨୦॥

ମହୀରସ୍ୟ ପ୍ରଣୀତୟଃ ପୂର୍ବୀରୁତ ପ୍ରଶସ୍ତୟଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବୃତ୍ରାୟ ହୃତ୍ତବେ ଦେବାସୋ ଦଧିରେ ପୁରଃ ।
 ମହାନ୍ତଂ ମହିନା ବୟଂ ସ୍ରୋମେଭିର୍ହବନଶ୍ଚୁତମ୍ ।
 ନ ଯଂ ବିବିକ୍ତୋ ରୋଦସୀ ନାନ୍ତରିକ୍ଷାଣି ବଜ୍ଜିଶମ୍ ।
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ପୃତନାଜ୍ୟେ ଦେବାସ୍ତା ଦଧିରେ ପୁରଃ ।
 ଯଦା ବୃତ୍ରଂ ନଦୀବୃତ୍ରଂ ଶବସା ବଜ୍ଜିନ୍ନବଧୀଃ ।
 ଯଦା ତେ ବିଷ୍ଣୁରୋଜସା ତ୍ରୀଣି ପଦା ବିଚକ୍ରମେ ।
 ଯଦା ତେ ହର୍ଯ୍ୟତା ହରୀ ବାବୃଧାତେ ଦିବେଦିବେ ।
 ଯଦା ତେ ମାରୁତୀର୍ବିଶସ୍ତୁଭ୍ୟମିନ୍ଦ୍ର ନିୟେମିରେ ।
 ଯଦା ସୂର୍ଯ୍ୟମମ୍ ଦିବି ଶୁକ୍ରଂ ଜ୍ୟୋତିରଧାରୟଃ ।
 ଇମାଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁଷ୍ପତିଂ ବିପ୍ର ଇୟର୍ତ୍ତ ଧୀତିଭିଃ ।
 ଯଦସ୍ୟ ଧାମନି ପ୍ରିୟେ ସମୀଚୀନାସୋ ଅସ୍ପରନ୍ ।
 ସୁବୀର୍ଯ୍ୟଂ ସ୍ବଶ୍ୟଂ ସୁଗବ୍ୟମିନ୍ଦ୍ର ଦଦି ନଃ ।

ବିଶ୍ବା ବସୁନି ଦାଶୁଷେ ବ୍ୟାନଶୁଃ ॥୨୧॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବାଣୀରନୁଷତା ସମୋଜସେ ॥୨୨॥
 ଅକ୍ୱେରଭି ପ୍ର ଶୋନୁମଃ ସମୋଜସେ ॥୨୩॥
 ଅମାଦିଦସ୍ୟ ତିଡ୍ଢିଷେ ସମୋଜସଃ ॥୨୪॥
 ଆଦିତ୍ତେ ହର୍ଯ୍ୟତା ହରୀ ବବକ୍ଷତୁଃ ॥୨୫॥
 ଆଦିତ୍ତେ ହର୍ଯ୍ୟତା ହରୀ ବବକ୍ଷତୁଃ ॥୨୬॥
 ଆଦିତ୍ତେ ହର୍ଯ୍ୟତା ହରୀ ବବକ୍ଷତୁଃ ॥୨୭॥
 ଆଦିତ୍ତେ ବିଶ୍ବା ଭୁବନାନି ଯେମିରେ ॥୨୮॥
 ଆଦିତ୍ତେ ବିଶ୍ବା ଭୁବନାନି ଯେମିରେ ॥୨୯॥
 ଆଦିତ୍ତେ ବିଶ୍ବା ଭୁବନାନି ଯେମିରେ ॥୩୦॥
 ଜାମିଂ ପଦେବ ପିପ୍ରତୀଂ ପ୍ରାଧୃରେ ॥୩୧॥
 ନାଭା ଯୁଜ୍ଞସ୍ୟ ଦୋହନା ପ୍ରାଧୃରେ ॥୩୨॥
 ହୋତେବ ପୂର୍ବଚିତ୍ତୟେ ପ୍ରାଧୃରେ ॥୩୩॥

(୮।୧୩) ରକ୍ଷିଃ - ନାରଦଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୁତେଷୁ ସୋମେଷୁ କ୍ରତୁଂ ପୁନୀତ ଉକ୍ଥ୍ୟମ୍ ।
 ସ ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟୋମନି ଦେବାନାଂ ସଦନେ ବୃଧଃ ।
 ତମହ୍ନେ ବାଜସାତୟ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଭରାୟ ଶୁଷ୍ଟିଶମ୍ ।
 ଇୟଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣୋ ରାତିଃ କ୍ଷରତି ସୁନ୍ଦତଃ ।
 ନୂନଂ ତଦିନ୍ଦ୍ର ଦଦି ନୋ ଯତ୍ନା ସୁନ୍ଦନ୍ତ ଇମହେ ।
 ସ୍ରୋତା ଯତ୍ତେ ବିଚର୍ଷଣିରତିପ୍ରଶର୍ପୟଦ୍-ଗିରଃ ।
 ପ୍ରତ୍ନବଜ୍ଜନୟା ଗିରଃ ଶୃଣୁଧୀ ଜରିତୁର୍ହବମ୍ ।
 କ୍ରୀଳନ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ସୁନ୍ଦତା ଆପୋ ନ ପ୍ରବତା ଯତୀଃ ।
 ଉତୋ ପତିର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ୟତେ କୃଷ୍ଣୀନାମେକ ଇଦୃଶୀ ।

ବିଦେ ବୃଧସ୍ୟ ଦକ୍ଷସୋ ମହାନ୍ତହି ଷଃ ॥୧॥
 ସୁପାରଃ ସୁଶ୍ରବସ୍ତମଃ ସମପୁଜିତ୍ ॥୨॥
 ଭବା ନଃ ସୁମ୍ନେ ଅନ୍ତମଃ ସଖା ବୃଧେ ॥୩॥
 ମନ୍ଦାନୋ ଅସ୍ୟ ବର୍ହିଷୋ ବି ରାଜସି ॥୪॥
 ରୟିଂ ନଶ୍ଚିତ୍ରମା ଭରା ସ୍ବର୍ବିଦମ୍ ॥୫॥
 ବୟା ଇବାନୁ ରୋହତେ ଜୁଷନ୍ତ ଯତ୍ ॥୬॥
 ମଦେମଦେ ବବକ୍ଷିଥା ସୁକୃତୁନେ ॥୭॥
 ଅୟା ଧିୟା ଯ ଉଚ୍ୟତେ ପତିର୍ଦିବଃ ॥୮॥
 ନମୋବୃଧୈରବସ୍ତୁଭିଃ ସୁତେ ରଶ ॥୯॥

ସୁହି ଶୁତଂ ବିପଶ୍ଚିତଂ ହରୀ ଯସ୍ୟ ପ୍ରସକ୍ଷିଣା ।
 ତୁତୁଜାନୋ ମହେମତେଃଶ୍ୱେଭିଃ ପୁଷିତପୁଷିଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଶବିଷ୍ଟ ସତ୍-ପତେ ରୟିଂ ଗୃଣସୁ ଧାରୟ ।
 ହବେ ତ୍ୱା ସୁର ଉଦିତେ ହବେ ମଧ୍ୟାଂଦିନେ ଦିବଃ ।
 ଆ ତୁ ଗହି ପ୍ର ତୁ ଦ୍ରବ ମସ୍ତା ସୁତସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।
 ଯଜ୍ଞକ୍ରାସି ପରାବତି ଯଦର୍ବାବତି ବୃତ୍ରହନ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବର୍ଧନ୍ତୁ ନୋ ଗିର ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୁତାସ ଇନ୍ଦବଃ ।
 ତମିଦ୍ୱିପ୍ରା ଅବସ୍ୟବଃ ପ୍ରବତ୍ତତୀଭିରୁତିଭିଃ ।
 ତ୍ରିକଦ୍ରୁକେଷୁ ଚେତନଂ ଦେବାସୋ ଯଜ୍ଞମତ୍ତତ ।
 ସ୍ତୋତା ଯତ୍ତେ ଅନୁବ୍ରତ ଉକ୍ଥାନ୍ୟୁତୁଆ ଦଧେ ।
 ତଦିଦ୍ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ଚେତତି ଯଦ୍ୱଂ ପ୍ରତ୍ନେଷୁ ଧାମସୁ ।
 ଯଦି ମେ ସଖ୍ୟମାବର ଇମସ୍ୟ ପାହ୍ୟନ୍ନସଃ ।
 କଦା ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ସ୍ତୋତା ଭବାତି ଶଂତମଃ ।
 ଉତ ତେ ସୁଷ୍ମତା ହରୀ ବୃଷଣା ବହତୋ ରଥମ୍ ।
 ତମୀମହେ ପୁରୁଷୁତଂ ଯଦ୍ୱଂ ପ୍ରତ୍ନାଭିରୁତିଭିଃ ।
 ବର୍ଧସ୍ୱା ସୁ ପୁରୁଷୁତ ଋଷିଷୁତାଭିରୁତିଭିଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱମବିତେଦସୀତ୍-ଆ ସୁବତୋ ଅଦ୍ରିବଃ ।
 ଇହ ତ୍ୟା ସଧମାଦ୍ୟା ଯୁଜାନଃ ସୋମପୀତୟେ ।
 ଅଭି ସ୍ୱରନ୍ତୁ ଯେ ତବ ରୁଦ୍ରାସଃ ସକ୍ଷତ ଶ୍ରିୟମ୍ ।
 ଇମା ଅସ୍ୟ ପ୍ରତୁର୍ତ୍ତୟଃ ପଦଂ ଜୁଷନ୍ତ ଯଦିବି ।
 ଅୟଂ ଦୀର୍ଘାୟ ଚକ୍ଷସେ ପ୍ରାତି ପ୍ରୟତ୍ୟଧ୍ୱରେ ।
 ବୃଷାୟମିନ୍ଦ୍ର ତେ ରଥ ଉତୋ ତେ ବୃଷଣା ହରୀ ।
 ବୃଷା ଗ୍ରାବା ବୃଷା ମଦୋ ବୃଷା ସୋମୋ ଅୟଂ ସୁତଃ ।
 ବୃଷା ତ୍ୱା ବୃଷଣଂ ଦୁବେ ବଜ୍ରିଞ୍ଜିତ୍ରାଭିରୁତିଭିଃ ।

ଗନ୍ତାରା ଦାଶୁଷୋ ଗୃହଂ ନମସ୍ତ୍ରିନଃ ॥୧୦॥
 ଆ ଯାହି ଯଜ୍ଞମାଶୁଭିଃ ଶମିଜି ତେ ॥୧୧॥
 ଶ୍ରବଃ ସୁରିଭ୍ୟୋ ଅମୃତଂ ବସୁତ୍ତନମ୍ ॥୧୨॥
 ଜୁଷାଣ ଇନ୍ଦ୍ର ସପ୍ତିଭିର୍ନ ଆ ଗହି ॥୧୩॥
 ତନ୍ତୁଂ ତନ୍ତୁଷ୍ଠ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଯଥା ବିଦେ ॥୧୪॥
 ଯଦ୍ୱା ସମୁଦ୍ରେ ଅନ୍ନସୋଃବିତେଦସି ॥୧୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରେ ହବିଷ୍ମତୀର୍ବିଶୋ ଅରାଶିଷୁଃ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ କ୍ଷୋଣୀରବର୍ଧୟନ୍ତୁୟା ଇବ ॥୧୭॥
 ତମିଦ୍ୱର୍ଧନ୍ତୁ ନୋ ଗିରଃ ସଦାବୃଧମ୍ ॥୧୮॥
 ଶୁଚିଃ ପାବକ ଉତ୍ୟତେ ସୋ ଅଦ୍-ଭୁତଃ ॥୧୯॥
 ମନୋ ଯତ୍ରା ବି ତଦଧିର୍ବିଚେତସଃ ॥୨୦॥
 ଯେନ ବିଶ୍ୱା ଅତି ଦ୍ୱିଷୋ ଅତାରିମ ॥୨୧॥
 କଦା ନୋ ଗବ୍ୟେ ଅଶ୍ୱ୍ୟେ ବସୌ ଦଧଃ ॥୨୨॥
 ଅଜୁର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ମଦିତ୍ତମଂ ଯମୀମହେ ॥୨୩॥
 ନି ବର୍ହିଷି ପ୍ରିୟେ ସଦଦଧ ଦ୍ୱିତା ॥୨୪॥
 ଧୁକ୍ଷସ୍ତ ପିପ୍ପ୍ୟଶୀମିଷମବା ତ ନଃ ॥୨୫॥
 ଋତାଦିୟର୍ମି ତେ ପିୟଂ ମନୋୟୁଜମ୍ ॥୨୬॥
 ହରୀ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତଦ୍ୱସୁ ଅଭି ସୁର ॥୨୭॥
 ଉତୋ ମରୁତ୍ତତୀର୍ବିଶୋ ଅଭି ପ୍ରୟଃ ॥୨୮॥
 ନାଭା ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ସଂ ଦଧୁର୍ଯ୍ୟଥା ବିଦେ ॥୨୯॥
 ମିମୀତେ ଯଜ୍ଞମାନୁଷଗ୍ନିଚକ୍ଷ୍ୟ ॥୩୦॥
 ବୃଷା ତ୍ୱଂ ଶତକ୍ରତୋ ବୃଷା ହବଃ ॥୩୧॥
 ବୃଷା ଯଜ୍ଞୋ ଯମିନ୍ଦ୍ରସି ବୃଷା ହବଃ ॥୩୨॥
 ବାବହୁ ହି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ବୃଷା ହବଃ ॥୩୩॥

=====

(୮।୧୪) ଋଷିଃ - ଗୋଷ୍ଠ୍ୟଶ୍ଚକ୍ରିନୌ କାଶ୍ଵାୟନୌ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଯଦିନ୍ଦ୍ରାହଂ ଯଥା ତୃମୀଶୀୟ ବସ୍ତୁ ଏକ ଇତ୍ ।	ସ୍ତୋତା ମେ ଗୋଷଖା ସ୍ୟାତ୍ ॥୧॥
ଶିକ୍ଷେୟମସ୍ମୈ ଦିହେୟଂ ଶତୀପତେ ମନୀଷିଣେ ।	ୟଦହଂ ଗୋପତିଃ ସ୍ୟାମ୍ ॥୨॥
ଧେନୁଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦତା ଯଜମାନାୟ ସୁନ୍ଦତେ ।	ଗାମଶ୍ଚ ପିପ୍ପୁଷୀ ଦୁହେ ॥୩॥
ନ ତେ ବର୍ତ୍ତାସ୍ତି ରାଧସ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବୋ ନ ମର୍ତ୍ୟଃ ।	ୟଦିସ୍ତସି ସୁତୋ ମୟମ୍ ॥୪॥
ୟଞ୍ଜ ଇନ୍ଦ୍ରମବର୍ଧୟଦ୍-ଭୂମିଂ ବ୍ୟବର୍ତ୍ତୟତ୍ ।	ଚକ୍ରାଣ ଓପଶଂ ଦିବି ॥୫॥
ବାବୃଧାନସ୍ୟ ତେ ବୟଂ ବିଶ୍ଵା ଧନାନି ଜିଗ୍ଵୀଷଃ ।	ଉତିମିନ୍ଦ୍ରା ବୃଣୀମହେ ॥୬॥
ବ୍ୟକ୍ତରିକ୍ଷମତିରନ୍ତୁଦେ ସୋମସ୍ୟ ରୋଚନା ।	ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଯଦଭିନଦୁଲମ୍ ॥୭॥
ଉଦ୍-ଗା ଆଜଦଙ୍ଗିରୋଭ୍ୟ ଆବିଷ୍ଠଶ୍ଚନ୍-ଗୁହା ସତୀଃ ।	ଅର୍ବାଞ୍ଜିଂ ନୁନୁଦେ ବଲମ୍ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ରୋଚନା ଦିବୋ ଦୃଲ୍-ହାନି ଦୃଂହିତାନି ଚ ।	ସ୍ଥିରାଶି ନ ପରାଶୁଦେ ॥୯॥
ଅପାମୂର୍ତ୍ତିର୍ମଦନ୍ନିବ ସ୍ତୋମ ଇନ୍ଦ୍ରାଜିରାୟତେ ।	ବି ତେ ମଦା ଅରାଜିଷୁଃ ॥୧୦॥
ତ୍ଵଂ ହି ସ୍ତୋମବର୍ଧନ ଇନ୍ଦ୍ରାସ୍ୟୁକ୍ଥବର୍ଧନଃ ।	ସ୍ତୋତୃଣାମୁତ ଭଦ୍ରକୃତ୍ ॥୧୧॥
ଇନ୍ଦ୍ରମିତ୍-କେଶିନା ହରୀ ସୋମପେୟାୟ ବକ୍ଷତଃ ।	ଉପ ଯଞ୍ଜଂ ସୁରାଧସମ୍ ॥୧୨॥
ଅପାଂ ଫେନେନ ନମୁତେଃ ଶିର ଇନ୍ଦ୍ରୋଦବର୍ତ୍ତୟଃ ।	ବିଶ୍ଵା ଯଦଜୟଃ ସ୍ଵଧଃ ॥୧୩॥
ମାୟାଭିରୁସ୍ତ୍ରିସ୍ଵୟତ ଇନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୟାମାରୁରୁକ୍ଷତଃ ।	ଅବ ଦସ୍ୟୁରଧୁନୁଧାଃ ॥୧୪॥
ଅସୁନ୍ଦାମିନ୍ଦ୍ର ସଂସଦଂ ବିଷୁଚୀଂ ବ୍ୟନାଶୟଃ ।	ସୋମପା ଉତ୍ତରୋ ଭବନ୍ ॥୧୫॥

=====

(୮।୧୫) ଋଷିଃ - ଗୋଷ୍ଠ୍ୟଶ୍ଚକ୍ରିନୌ କାଶ୍ଵାୟନୌ, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ତମ୍ଭଭି ପ୍ର ଗାୟତ ପୁରୁହୂତଂ ପୁରୁଷୁତମ୍ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗୀର୍ତ୍ତିସ୍ତବିଷମା ବିବାସତ ॥୧॥
ୟସ୍ୟ ଦ୍ଵିବର୍ହସୋ ବୃହସ୍ତହୋ ଦାଧାର ରୋଦସୀ ।	ଗିରୀରଜ୍ରା ଅପଃ ସ୍ଵର୍ବୃଷତ୍ଵନା ॥୨॥
ସ ରାଜସି ପୁରୁଷୁତ୍ ଏକୋ ବୃତ୍ରାଶି ଜିହ୍ଵସେ ।	ଇନ୍ଦ୍ର ଜୈତ୍ରା ଶ୍ରବସ୍ୟା ଚ ଯକ୍ତବେ ॥୩॥
ତଂ ତେ ମଦଂ ଗୃଣୀମସି ବୃଷଣଂ ପୁସ୍ତୁ ସାସହିମ୍ ।	ଉ ଲୋକକୃତୁମଦ୍ରିବୋ ହରିଶ୍ଚିୟମ୍ ॥୪॥

ଯେନ ଜ୍ୟୋତୀଂଷ୍ୟାୟାବେ ମନବେ ଚ ବିବେଦିଥ ।
 ତଦଦ୍ୟା ଚିତ୍ତ ଉକ୍ତିନୋଽନୁ ଷ୍ଟୁବନ୍ତି ପୂର୍ବଥା ।
 ତବ ତ୍ୟଦିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ବୃହତ୍ତବ ଶୁଷ୍ଟମୁତ କ୍ରତୁମ୍ ।
 ତବ ଦୈବିନ୍ଦ୍ରିୟଂ ପୌଂସ୍ୟଂ ପୃଥିବୀ ବର୍ଧତି ଶ୍ରବଃ ।
 ତ୍ୱାଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ବୃହନ୍‌କ୍ଷୟୋ ମିତ୍ରୋ ଗୃଣାତି ବରୁଣଃ ।
 ତ୍ୱଂ ବୃଷା ଜନାନାଂ ମଂହିଷ ଇନ୍ଦ୍ର ଜଞ୍ଜିଷେ ।
 ସତ୍ରା ତ୍ୱଂ ପୁରୁଷୁର୍ତ୍ତଂ ଏକୋ ବୃତ୍ରାଣି ତୋଶସେ ।
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ମନୁଶସ୍ତ୍ରା ନାନା ହବନ୍ତି ଉତୟେ ।
 ଅରଂ କ୍ଷୟାୟ ନୋ ମହେ ବିଶ୍ୱା ରୂପାଣ୍ୟାବିଶନ୍ ।

ମହାନୋ ଅସ୍ୟ ବର୍ହିଷୋ ବି ରାଜସି ॥୫॥
 ବୃଷପତ୍ନୀରପୋ ଜୟା ଦିବେଦିବେ ॥୬॥
 ବଜ୍ରଂ ଶିଶାତି ପିଷଣା ବରେଣ୍ୟମ୍ ॥୭॥
 ତ୍ୱାମାପଃ ପର୍ବତାସଃ ହିନ୍ଦ୍ରିରେ ॥୮॥
 ତ୍ୱାଂ ଶର୍ପୋ ମଦତ୍ୟନ୍ତୁ ମାରୁତମ୍ ॥୯॥
 ସତ୍ରା ବିଶ୍ୱା ସ୍ୱପତ୍ୟାନି ଦପିଷେ ॥୧୦॥
 ନାନ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରାତ୍-କରଣଂ ଭୂୟ ଇନ୍ଦ୍ରତି ॥୧୧॥
 ଅସ୍ତ୍ରାକେତ୍ତିର୍ନୃତ୍ତିରତ୍ରା ସ୍ୱର୍ଜୟ ॥୧୨॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଜୈତ୍ରାୟ ହର୍ଷୟା ଶତୀପତିମ୍ ॥୧୩॥

(୮।୧୭) ଋଷିଃ - ଇରିମ୍ବିଠିଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ପ୍ର ସମ୍ରାଜଂ ଚର୍ଷଣୀନାମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ରୋତା ନବ୍ୟଂ ଗୀର୍ଭିଃ ।
 ଯସ୍ମିନ୍ନୁକ୍ଥାନି ରଣ୍ୟନ୍ତି ବିଶ୍ୱାନି ଚ ଶ୍ରବସ୍ୟା ।
 ତଂ ସୁଷ୍ଟୁତ୍ୟା ବିବାସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠରାଜଂ ଭରେ କୃତୁମ୍ ।
 ଯସ୍ୟାନୁନା ଗଭୀରା ମଦା ଉରବସ୍ତରୁତ୍ରାଃ ।
 ତମିଜନେଷୁ ହିତେଷ୍ଠପିବାକାୟ ହବନ୍ତେ ।
 ତମିଜ୍ୟୌତ୍ସିରାୟନ୍ତି ତଂ କୃତେଭିଶ୍ଵର୍ଷଣୟଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ର ଋଷିରିନ୍ଦ୍ରଃ ପୁରୁ ପୁରୁହୂତଃ ।
 ସ ସ୍ରୋମ୍ୟଃ ସ ହବ୍ୟଃ ସତ୍ୟଃ ସତ୍ତ୍ୱା ତୁବିକୂର୍ମିଃ ।
 ତମକ୍ଷେତ୍ରିସ୍ତଂ ସାମଭିସ୍ତଂ ଗାୟତ୍ରେଶ୍ଵର୍ଷଣୟଃ ।
 ପ୍ରଣେତାରଂ ବସ୍ୟୋ ଅଜ୍ଞା କର୍ତ୍ତାରଂ ଜ୍ୟୋତିଃ ସମସ୍ତୁ ।
 ସ ନଃ ପପ୍ରିଃ ପାରୟାତି ସ୍ୱସ୍ତି ନାବା ପୁରୁହୂତଃ ।
 ସ ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ବାଜେଭିର୍ଦଶସ୍ୟା ଚ ଗାତୁୟା ଚ ।

ନରଂ ନୃଷାହଂ ମଂହିଷମ୍ ॥୧॥
 ଅପାମବୋ ନ ସମୁଦ୍ରେ ॥୨॥
 ମହୋ ବାଜିନଂ ସନିଭ୍ୟଃ ॥୩॥
 ହର୍ଷୁମନ୍ତଃ ଶୂରସାତୌ ॥୪॥
 ଯେଷାମିନ୍ଦ୍ରସ୍ତେ ଜୟନ୍ତି ॥୫॥
 ଏଷ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବରିବସ୍ତୁତ୍ ॥୬॥
 ମହାନ୍ତୁହୀଭିଃ ଶତୀଭିଃ ॥୭॥
 ଏକଶ୍ଚିସ୍ତନ୍ନଭିଭୂତିଃ ॥୮॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ବର୍ଧନ୍ତି କ୍ଷିତୟଃ ॥୯॥
 ସାସତ୍ତ୍ୱାଂସଂ ଯୁଧାମିତ୍ରାନ୍ ॥୧୦॥
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ୱା ଅତି ଦ୍ୱିଷଃ ॥୧୧॥
 ଅଜ୍ଞା ଚ ନଃ ସୁମ୍ନଂ ନେଷି ॥୧୨॥

=====

(୮।୧୭) ଋଷିଃ - ଇରିମ୍ବିଠିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୧୩, ବୃହତୀ ୧୪, ସତୋବୃହତୀ ୧୫,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଆ ଯାହି ସୁଷୁମା ହି ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମଂ ପିବା ଇମମ୍ ।	ଏଦଂ ବର୍ହିଃ ସଦୋ ମମ ॥୧॥
ଆ ତ୍ଵା ବ୍ରହ୍ମଯୁଜା ହରୀ ବହତାମିନ୍ଦ୍ର କେଶିନା ।	ଉପ ବ୍ରହ୍ମାଣି ନଃ ଶୃଣୁ ॥୨॥
ବ୍ରହ୍ମାଣସ୍ତ୍ଵା ବୟଂ ଯୁଜା ସୋମପାମିନ୍ଦ୍ର ସୋମିନଃ ।	ସୁତାବନ୍ତୋ ହବାମହେ ॥୩॥
ଆ ନୋ ଯାହି ସୁତାବତୋଽସ୍ମାକଂ ସୁଷୁତୀରୂପ ।	ପିବା ସୁ ଶିପ୍ତିନୁନ୍ନସଃ ॥୪॥
ଆ ତେ ସିଞ୍ଚାମି କୁକ୍ଷୋରନ୍ତୁ ଗାତ୍ରା ବି ଧାବତୁ ।	ଗୃଭାୟ ଜିହ୍ଵାୟ ମଧୁ ॥୫॥
ସ୍ଵାଦୁଷ୍ଟେ ଅସ୍ତୁ ସଂସୁଦେ ମଧୁମାନ୍ତନ୍ତେ ତବ ।	ସୋମଃ ଶମସ୍ତୁ ତେ ହୃଦେ ॥୬॥
ଅୟମ୍ନୁ ତ୍ଵା ବିଚର୍ଷଣେ ଜନୀରିବାଭି ସଂବୃତଃ ।	ପ୍ର ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ସର୍ପତୁ ॥୭॥
ତୁବିଶ୍ରୀବୋ ବପୋଦରଃ ସୁବାହୁରନ୍ଧସୋ ମଦେ ।	ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃତ୍ରାଣି ଜିହ୍ଵତେ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରେହି ପୁରସ୍ତଂ ବିଶ୍ଵସ୍ୟେଶାନ ଓଜସା ।	ବୃତ୍ରାଣି ବୃତ୍ରହଞ୍ଜିହି ॥୯॥
ଦୀର୍ଘସ୍ତେ ଅସ୍ତ୍ରଞ୍ଜୁଶୋ ଯେନା ବସୁ ପ୍ରୟଜ୍ଞସି ।	ୟଜମାନାୟ ସୁନ୍ଦତେ ॥୧୦॥
ଅୟଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମୋ ନିପୁତୋ ଅଧି ବର୍ହିଷି ।	ଏହୀମସ୍ୟ ଦ୍ରବା ପିବ ॥୧୧॥
ଶାତିଗୋ ଶାତିପୂଜନାୟଂ ରଣାୟ ତେ ସୁତଃ ।	ଆଖଣ୍ଡଲ ପ୍ର ହୃୟସେ ॥୧୨॥
ୟସ୍ତେ ଶୃଙ୍ଗବୃଷୋ ନପାତ୍-ପ୍ରଣପାତ୍-କୁଣ୍ଡପାୟଃ ।	ନ୍ୟସ୍ମିନ୍ନପ୍ର ଆ ମନଃ ॥୧୩॥
ବାସ୍ତୋଷ୍ଠତେ ଧ୍ରୁବା ସ୍ମୁଶାଂସତ୍ରଂ ସୋମ୍ୟାନାମ୍ ।	
ଦ୍ରଘୋ ଭେଷ୍ଠା ପୁରାଂ ଶଶ୍ଵତୀନାମିନ୍ଦ୍ରୋ ମୁନୀନାଂ ସଖା ॥୧୪॥	
ପୃଥାକୁସାନୁର୍ଯ୍ଯଜତୋ ଗବେଷଣ ଏକଃ ସନ୍ନତି ଭୂୟସଃ ।	
ଭୂର୍ଯ୍ୟମଶ୍ଵଂ ନୟତୁଜା ପୁରୋ ଗୃଭେନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୧୫॥	

(୮।୧୮) ଋଷିଃ - ଇରିମ୍ବିଠିଃ କାଶ୍ଵିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଭଷ୍ମିକ୍,

ଦେବତା - ଆଦିତ୍ୟାଃ ୧-୭, ୧୦-୨୨, ଅଗ୍ନିନୌ ୮, ଅଗ୍ନିସୁୟାନ୍ତିଲ୍ଲାଃ ୯

ଇଦଂ ହ ନୁନମେଷାଂ ସୁମ୍ନଂ ଭିକ୍ଷେତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ।

ଅନର୍ବାଣୋ ହ୍ୟେଷାଂ ପଞ୍ଚା ଆଦିତ୍ୟାନାମ୍ ।

ତସ୍ମୈ ନଃ ସବିତା ଭଗୋ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅୟମା ।

ଦେବେଭିର୍ଦେବ୍ୟଦିତେଃ ଋଷିଭର୍ମନା ଗହି ।

ତେ ହି ପୁତ୍ରାସୋ ଅଦିତେର୍ବିଦୁର୍ଦ୍ଦେଷାଂସି ଯୋତବେ ।

ଅଦିତିନୌ ଦିବା ପଶୁମଦିତିର୍ନକ୍ତମଦ୍ୟୁୟଃ ।

ଭତ ସ୍ୟା ନୋ ଦିବା ମତିରଦିତିରୁତ୍ୟା ଗମତ୍ ।

ଭତ ତ୍ୟା ଦୈବ୍ୟା ଭିକ୍ଷଜା ଶଂ ନଃ କରତୋ ଅଗ୍ନିନା ।

ଶମଗ୍ନିରଗ୍ନିଭିଃ କରକ୍ଷଂ ନସ୍ତପତୁ ସୁୟଃ ।

ଅପାମୀବାମପ ସ୍ତ୍ରୀମପ ସେଧତ ଦୁର୍ମତିମ୍ ।

ଯୁୟୋତା ଶରୁମସ୍ତଦାଁ ଆଦିତ୍ୟାସ ଭତାମତିମ୍ ।

ତସ୍ମୈ ନଃ ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞତାଦିତ୍ୟା ଯନ୍ତୁମୋଚତି ।

ୟୋ ନଃ କଶ୍ଚିଦ୍ରିକ୍ଷତି ରକ୍ଷସ୍ତେନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ।

ସମିତ୍ତମଘମଗ୍ନବଦ୍ଘଃଶଂସଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଂ ରିପୁମ୍ ।

ପାକତ୍ରା ସ୍ଥନ ଦେବା ହୃସ୍ତୁ ଜାନୀଥ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମ୍ ।

ଆ ଶର୍ମ ପର୍ବତାନାମୋତାପାଂ ବୃଣୀମହେ ।

ତେ ନୋ ଭଦ୍ରେଶ ଶର୍ମଶା ଯୁଷ୍ମାକଂ ନାବା ବସବଃ ।

ତୁଚେ ତନାୟ ତସ୍ମୈ ନୋ ଦ୍ରାଘୀୟ ଆୟୁର୍ଜୀବସେ ।

ୟୁକ୍ଳୋ ହୀଲୋ ବୋ ଅନ୍ତର ଆଦିତ୍ୟା ଅସ୍ତି ମୃଳତ ।

ବୃହଦ୍ବରୁଥଂ ମରୁତାଂ ଦେବଂ ତ୍ରାତାରମଗ୍ନିନା ।

ଅନେହୋ ମିତ୍ରାୟମନ୍ତୁବଦ୍ବରୁଣ ଶଂସ୍ୟମ୍ ।

ୟୋ ଚିଦ୍ଧି ମୃତ୍ୟୁବନ୍ଧବ ଆଦିତ୍ୟା ମନବଃ ସୁସି ।

ଆଦିତ୍ୟାନାମପୂର୍ବ୍ୟଂ ସର୍ବାମନି ।।୧।।

ଅଦବ୍-ଧାଃ ସକ୍ତି ପାୟବଃ ସୁଗେବୃଧଃ ।।୨।।

ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞନ୍ତୁ ସପ୍ରଥୋ ଯଦୀମହେ ।।୩।।

ସୁସୁରିଭିଃ ପୁରୁପ୍ରିୟେ ସୁଶର୍ମଭିଃ ।।୪।।

ଅଂହୋଶ୍ଚିଦ୍ବରୁଚକ୍ରୟୋଃନେହସଃ ।।୫।।

ଅଦିତିଃ ପାତୁଂହସଃ ସଦାବୃଧା ।।୬।।

ସା ଶଂତାତି ମୟୟରଦପ ସ୍ତ୍ରୀଧଃ ।।୭।।

ଯୁୟୁୟାତାମିତୋ ରପୋ ଅପ ସ୍ତ୍ରୀଧଃ ।।୮।।

ଶଂ ବାତୋ ବାତୁରପା ଅପ ସ୍ତ୍ରୀଧଃ ।।୯।।

ଆଦିତ୍ୟାସୋ ଯୁୟୋତନା ନୋ ଅଂହସଃ ।।୧୦।।

ରଧଗ୍-ଦ୍ଵେଷଃ କୃଣୁତ ବିଶ୍ଵବେଦସଃ ।।୧୧।।

ଏନସ୍ଵକ୍ତଂ ଚିଦେନସଃ ସୁଦାନବଃ ।।୧୨।।

ସ୍ତ୍ରିଃ ଷ ଏବୈ ରିରିଷୀଷ୍ଠ ଯୁର୍ଜନଃ ।।୧୩।।

ୟୋ ଅସ୍ତ୍ରତ୍ରା ଦୁର୍ହଶାବାଁ ଭପ ଦ୍ଵୟୁଃ ।।୧୪।।

ଭପ ଦ୍ଵୟୁଂ ଚାଦ୍ଵୟୁଂ ଚ ବସବଃ ।।୧୫।।

ଦ୍ୟାବାକ୍ଷାମାରେ ଅସ୍ତ୍ରଦ୍ରପସ୍ତୁତମ୍ ।।୧୬।।

ଅତି ବିଶ୍ଵାନି ଦୁରିତା ପିପର୍ତ୍ତନ ।।୧୭।।

ଆଦିତ୍ୟାସଃ ସୁମହସଃ କୃଣୋତନ ।।୧୮।।

ୟୁଷ୍ମେ ଇଦ୍ଵୋ ଅପି ଷ୍ଟସି ସଜାତ୍ୟେ ।।୧୯।।

ମିତ୍ରମୀମହେ ବରୁଣଂ ସ୍ଵସ୍ତୟେ ।।୨୦।।

ତ୍ରିବରୁଥଂ ମରୁତୋ ଯଜ୍ଞ ନଶ୍-ଛର୍ଦ୍ଧିଃ ।।୨୧।।

ପ୍ର ସୁ ନ ଆୟୁର୍ଜୀବସେ ତିରେତନ ।।୨୨।।

(୮।୧୯) ଋଷିଃ - ସୋଭରିଃ କାଶ୍ଵିଃ, ଛନ୍ଦଃ - କକୁପ୍ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ୧୯, ୨୧,
 ୨୩, ୨୫, ୨୮, ୩୦, ୩୨, ୩୬, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ୨୨,
 ୨୪, ୨୬, ୨୯, ୩୧, ୩୩, ୩୫, ଦ୍ଵିପଦା ବିରାଟ୍ ୨୭, ଉଷ୍ଠିକ୍ ୩୪, ପଞ୍ଜିଃ ୩୭,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ୧-୩୩, ଆଦିତ୍ୟାଃ ୩୪-୩୫, ତ୍ରସଦସ୍ତ୍ୟଃ ପୌରୁକୁସ୍ତ୍ୟଃ ୩୬-୩୭

ତଂ ଗୁର୍ଧ୍ୟା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରଂ ଦେବାସୋ ଦେବମରତିଂ ଦଧନ୍ତିରେ । ଦେବତ୍ରା ହବ୍ୟମୋହିରେ ॥୧॥
 ବିଭୂତରାତିଂ ବିପ୍ର ଚିତ୍ରଶୋଚିଷମଗ୍ନିମୀଳିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରରମ୍ ।
 ଅସ୍ୟ ମେଧସ୍ୟ ସୋମ୍ୟସ୍ୟ ସୋଭରେ ପ୍ରେମଧୂରାୟ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ॥୨॥
 ଯଜିଷ୍ଠଂ ତ୍ଵା ବବୃମହେ ଦେବଂ ଦେବତ୍ରା ହୋତାରମମର୍ତ୍ୟମ୍ । ଅସ୍ୟ ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ସୁକ୍ରତୁମ୍ ॥୩॥
 ଉର୍ଜୋ ନପାତଂ ସୁଭଗଂ ସୁଦୀଦିତିମଗ୍ନିଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଶୋଚିଷମ୍ ।
 ସ ନୋ ମିତ୍ରସ୍ୟ ବରୁଣସ୍ୟ ସୋ ଅପାମା ସୁମ୍ନଂ ଯୁକ୍ଷତେ ଦିବି ॥୪॥
 ଯଃ ସମିଧା ଯ ଆହୁତୀ ଯୋ ବେଦେନ ଦଦାଶ ମର୍ତ୍ତୋ ଅଗ୍ନୟେ । ଯୋ ନମସା ସ୍ଵଧୃରଃ ॥୫॥
 ତସ୍ୟେଦର୍ବନ୍ତୋ ରଂହୟନ୍ତ ଆଶବସ୍ତସ୍ୟ ଦ୍ୟୁମ୍ନିତମଂ ଯୁଗଃ ।
 ନ ତମଂହୋ ଦେବକୃତଂ କୁତଶ୍ଚନ ନ ମର୍ତ୍ୟକୃତଂ ନଶତ୍ ॥୬॥
 ସ୍ଵଗ୍ନୟୋ ବୋ ଅଗ୍ନିଭିଃ ସ୍ୟାମ ସୁନୋ ସହସ୍ର ଉର୍ଜାଂ ପତେ । ସୁବୀରସ୍ତମସ୍ତୟଃ ॥୭॥
 ପ୍ରଶଂସମାନୋ ଅତିଥିର୍ନ ମିତ୍ରିୟୋଽଗ୍ନୀ ରଥୋ ନ ବେଦ୍ୟଃ ।
 ତ୍ଵେ କ୍ଷେମାସୋ ଅପି ସନ୍ତି ସାଧବସ୍ତୁଂ ରାଜା ରୟାଶାମ୍ ॥୮॥
 ସୋ ଅଜା ଦାଶ୍ଵଧୃରୋଽଗ୍ନେ ମର୍ତ୍ତଃ ସୁଭଗ ସ ପ୍ରଶଂସ୍ୟଃ । ସ ଧୀଭିରସ୍ତୁ ସନିତା ॥୯॥
 ଯସ୍ୟ ତ୍ଵମୂର୍ଯ୍ୟୋ ଅଧୃରାୟ ତିଷ୍ଠସି କ୍ଷୟଦ୍ଵୀରଃ ସ ସାଧତେ ।
 ସୋ ଅର୍ବଦ୍-ଭିଃ ସନିତା ସ ବିପନ୍ୟୁଭିଃ ସ ଶୂରୈଃ ସନିତା କୃତମ୍ ॥୧୦॥
 ଯସ୍ୟାଗ୍ନିର୍ବପୁର୍ଣ୍ଣହେ ସ୍ତୋମଂ ଚନୋ ଦଧୀତ ବିଶ୍ଵବାର୍ଯ୍ୟଃ । ହବ୍ୟା ବା ବେବିଷଦ୍ଵିଷଃ ॥୧୧॥
 ବିପ୍ରସ୍ୟ ବା ସୁବତଃ ସହସୋ ଯହୋ ମକ୍ଷୁତମସ୍ୟ ରାତିଷୁ ।
 ଅବୋଦେବମୁପରିମର୍ତ୍ୟଂ କୃପି ବସୋ ବିବିଦୁଷୋ ବତଃ ॥୧୨॥
 ଯୋ ଅଗ୍ନିଂ ହବ୍ୟଦାତିଭିର୍ନମୋଭିର୍ବା ସୁଦକ୍ଷମାବିବାସତି । ଗିରା ବାଜିରଶୋଚିଷମ୍ ॥୧୩॥

ସମିଧା ଯେ ନିଶିତୀ ଦାଶଦନ୍ତିତି ଧାମଭିରସ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ।
 ବିଶ୍ୱେସ୍ତ୍ର ଧୀତିଃ ସୁଭଗୋ ଜନାଁ ଅତି ଦ୍ୟୁମ୍ନୈରୁଦ୍ଧ ଇବ ତାରିଷତ୍ ॥୧୪॥
 ତଦଗ୍ନେ ଦ୍ୟୁମ୍ନମା ଭର ଯସ୍ତ୍ରାସହସ୍ରଦନେ କଂ ଚିଦତ୍ରିଶମ୍ । ମନ୍ୟଂ ଜନସ୍ୟ ଦୃଢ୍ୟଃ ॥୧୫॥
 ଯେନ ଚକ୍ଷେ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅୟମା ଯେନ ନାସତ୍ୟା ଭଗଃ ।
 ବୟଂ ତଞ୍ଜେ ଶବସା ଗାତୁବିଞ୍ଜମା ଇନ୍ଦ୍ରତ୍ୱୋତା ବିଧେମହି ॥୧୬॥
 ତେ ଘେଦଗ୍ନେ ସ୍ତ୍ରାଧ୍ୟୋ ଯେ ତ୍ୱା ବିପ୍ର ନିଦଧିରେ ନୃଚକ୍ଷସମ୍ । ବିପ୍ରାସୋ ଦେବ ସୁକ୍ରତୁମ୍ ॥୧୭॥
 ତ ଇଦ୍ୱେଦିଂ ସୁଭଗ ତ ଆଦୁତିଂ ତେ ସୋତୁଂ ଚକ୍ରିରେ ଦିବି ।
 ତ ଇଦ୍ୱାଜେଭିର୍ଜିଗ୍ୟୁର୍ମହଜନଂ ଯେ ତ୍ୱେ କାମଂ ନ୍ୟେରିରେ ॥୧୮॥
 ଭଦ୍ରୋ ନୋ ଅଗ୍ନିରାହୁତୋ ଭଦ୍ରା ରାତିଃ ସୁଭଗ ଭଦ୍ରୋ ଅଧ୍ୱରଃ । ଭଦ୍ରା ଭତ ପ୍ରଶସ୍ତୟଃ ॥୧୯॥
 ଭଦ୍ରଂ ମନଃ କୃଣୁଷ୍ଠ ବୃତ୍ରତୁର୍ଯ୍ୟେ ଯେନା ସମସ୍ତୁ ସାସହଃ ।
 ଅବ ସ୍ଥିରା ତନ୍ନୁହି ଭୂରି ଶର୍ଧତାଂ ବନେମା ତେ ଅଭିଷ୍ଠିଭିଃ ॥୨୦॥
 ଇଳେ ଗିରା ମନୁର୍ହିତଂ ଯଂ ଦେବା ଦୂତମରତିଂ ନ୍ୟେରିରେ । ଯୁଜିଷ୍ଠଂ ହବ୍ୟବାହନମ୍ ॥୨୧॥
 ତିଗ୍ନଜନ୍ମାୟ ତରୁଣାୟ ରାଜତେ ପ୍ରୟୋ ଗାୟସ୍ୟଗ୍ନୟେ ।
 ଯଃ ପିଂଶତେ ସୁନୃତାଭିଃ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମଗ୍ନିର୍ଯୁତେଭିରାହୁତଃ ॥୨୨॥
 ଯଦୀ ଘୃତେଭିରାହୁତୋ ବାଶୀମଗ୍ନିର୍ଭରତ ଉଚ୍ଚାବ ତ । ଅସ୍ତୁର ଇବ ନିର୍ଣ୍ଣଜମ୍ ॥୨୩॥
 ଯୋ ହବ୍ୟାନ୍ୟେରୟତା ମନୁର୍ହିତୋ ଦେବ ଆସା ସୁଗନ୍ଧିନା ।
 ବିବାସତେ ବାୟାଶି ସ୍ୱଧ୍ୱରୋ ହୋତା ଦେବୋ ଅମର୍ତ୍ୟଃ ॥୨୪॥
 ଯଦଗ୍ନେ ମର୍ତ୍ୟସ୍ତୁଂ ସ୍ୟାମହଂ ମିତ୍ରମହୋ ଅମର୍ତ୍ୟଃ । ସହସଃ ସୁନବାହୁତ ॥୨୫॥
 ନ ତ୍ୱା ରାସୀୟାଭିଶସ୍ତୟେ ବସୋ ନ ପାପତ୍ୱାୟ ସନ୍ତ୍ୟ ।
 ନ ମେ ସ୍ତ୍ରୋତାମତୀବା ନ ଦୁର୍ହିତଃ ସ୍ୟାଦଗ୍ନେ ନ ପାପୟା ॥୨୬॥
 ପିତୁର୍ନ ପୁତ୍ରଃ ସୁଭୃତୋ ଦୁରୋଶ ଆ ଦେବୀ ଏତୁ ପ୍ର ଶୋ ହବିଃ ॥୨୭॥
 ତବାହମଗ୍ନ ଉତିଭିର୍ନେଦିଷ୍ଠାଭିଃ ସଚେୟ ଜୋଷମା ବସୋ । ସଦା ଦେବସ୍ୟ ମର୍ତ୍ୟଃ ॥୨୮॥
 ତବ କ୍ରତ୍ୱା ସନେୟଂ ତବ ରାତିଭିରଗ୍ନେ ତବ ପ୍ରଶସ୍ତିଭିଃ ।
 ତ୍ୱାମିଦାହୁଃ ପ୍ରମତିଂ ବସୋ ମମାଗ୍ନେ ହର୍ଷସ୍ତୁ ଦାତବେ ॥୨୯॥
 ପ୍ର ସୋ ଅଗ୍ନେ ତବୋତିଭିଃ ସୁବୀରାଭିସ୍ତିରତେ ବାଜଭର୍ମଭିଃ । ଯୁସ୍ୟ ତୁଂ ସଖ୍ୟମାବରଃ ॥୩୦॥

ତବ ଦ୍ରଘୋ ନୀଲବାନ୍ଧାଶ ଋତ୍ବିୟ ଇନ୍ଦାନଃ ସିଷ୍ଟବା ଦଦେ ।
 ତୁଂ ମହୀନାମୁଷସାମସି ପ୍ରିୟଃ କ୍ଷପୋ ବସୁଷୁ ରାଜସି ॥୩୧॥
 ତମାଗନ୍ତୁ ସୋଭରୟଃ ସହସ୍ରମୁଷ୍ଠଂ ସ୍ବଭିଷ୍ଟିମବସେ । ସମ୍ରାଜଂ ତ୍ରାସଦସ୍ୟବମ୍ ॥୩୨॥
 ଯସ୍ୟ ତେ ଅଗ୍ନେ ଅନ୍ୟେ ଅଗ୍ନୟ ଉପକ୍ଷିତୋ ବୟା ଇବ ।
 ବିପୋ ନ ଦୁ୍ୟମ୍ନା ନି ଯୁବେ ଜନାନାଂ ତବ କ୍ଷତ୍ରାଣି ବର୍ଧୟନ୍ ॥୩୩॥
 ଯମାଦିତ୍ୟାସୋ ଅଦ୍ରୁହଃ ପାରଂ ନୟଥ ମର୍ତ୍ୟମ୍ । ମଘୋନାଂ ବିଶ୍ବେଷାଂ ସୁଦାନବଃ ॥୩୪॥
 ଯୁୟଂ ରାଜାନଃ କଂ ଚିକର୍ଷଣୀସହଃ କ୍ଷୟନ୍ତଂ ମାନୁଷୀଂ ଅନୁ ।
 ବୟଂ ତେ ବୋ ବରୁଣ ମିତ୍ରାର୍ଯ୍ୟମତ୍ସ୍ୟାମେଦୃତସ୍ୟ ରଥଃ ॥୩୫॥
 ଅଦାନ୍ତେ ପୌରୁକୁମ୍ରଃ ପଞ୍ଚାଶତଂ ତ୍ରସଦସ୍ୟୁର୍ବଧୁନାମ୍ । ମଂହିଷୋ ଅୟଃ ସତ୍-ପତିଃ ॥୩୬॥
 ଉତ ମେ ପ୍ରୟିୟୋର୍ବୟିୟୋଃ ସୁବାୟା ଅପି ତୁଗ୍ବନି ।
 ତିସ୍ବଣାଂ ସପ୍ତତୀନାଂ ଶ୍ୟାବଃ ପ୍ରଣେତା ଭୁବଦ୍ବସୁର୍ଦୟାନାଂ ପତିଃ ॥୩୭॥

(୮।୨୦) ଋଷିଃ - ସୋଭରିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - କକୁପ୍ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫,
 ୧୭, ୧୯, ୨୧, ୨୩, ୨୫, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ୨୨, ୨୪, ୨୬,
 ସତୋବୃହତୀ (ସତୋବିରାଟ୍) ୧୪, ଦେବତା - ମରୁତଃ

ଆ ଗନ୍ତା ମା ରିଷଣ୍ୟତ ପ୍ରସ୍ଥାବାନୋ ମାପ ସ୍ଥାତା ସମନ୍ୟବଃ । ପ୍ରିରା ଚିନ୍ନମୟିଷ୍ଟବଃ ॥୧॥
 ବୀଲୁପବିଭିର୍ମରୁତ ଋତୁକ୍ଷଣ ଆ ରୁଦ୍ରାସଃ ସୁଦୀତିଭିଃ ।
 ଇଷା ନୋ ଅଦ୍ୟା ଗତା ପୁରୁଷୃହୋ ଯଜ୍ଞିମା ସୋଭରୀୟବଃ ॥୨॥
 ବିଦ୍ଭା ହି ରୁଦ୍ରିୟାଣାଂ ଶୁଷ୍ଟମୁଗ୍ରଂ ମରୁତାଂ ଶିମୀବତାମ୍ । ବିଷ୍ଣୋରେଷସ୍ୟ ମୀଲ୍ଦୁଷାମ୍ ॥୩॥
 ବି ଦ୍ବୀପାନି ପାପତନ୍ତିଷ୍ଠଦୁକ୍ଷୁନୋଭେ ଯୁଜନ୍ତ ରୋଦସୀ ।
 ପ୍ର ଧନ୍ଦାନୈରତ ଶୁଭ୍ରଖାଦୟୋ ଯଦେଜଥ ସ୍ବଭାନବଃ ॥୪॥
 ଅରୁ୍ୟତା ଚିଦ୍ବୋ ଅଜ୍ଞନ୍ନା ନାନଦତି ପର୍ବତାସୋ ବନସ୍ବତିଃ । ଭୂମିର୍ଯ୍ୟାମେଷୁ ରେଜତେ ॥୫॥
 ଅମାୟ ବୋ ମରୁତୋ ଯାତବେ ଦ୍ୟୌର୍ଜିହୀତ ଉତ୍ତରା ବୃହତ୍ ।
 ଯତ୍ରା ନରୋ ଦେଦିଶତେ ତନୁଷ୍ଠା ଦୃକ୍ଷାଂସି ବାହ୍ନୋଜସଃ ॥୬॥

ସ୍ୱଧାମନୁ ଶ୍ରିୟଂ ନରୋ ମହି ତ୍ୱେଷା ଅମବନ୍ତୋ ବୃଷୟବଃ । ବହନ୍ତେ ଅହୁତୟବଃ ॥୭॥
 ଗୋଭିର୍ବାଣୋ ଅଜ୍ୟତେ ସୋଭରୀଣାଂ ରଥେ କୋଶେ ହିରଣ୍ୟୟେ ।
 ଗୋବନ୍ଧବଃ ସୁଜାତାସ ଇଷେ ଭୁଜେ ମହାନ୍ତୋ ନଃ ସ୍ୱରସେ ନୁ ॥୮॥
 ପ୍ରତି ବୋ ବୃଷଦଞ୍ଜୟୋ ବୃଷ୍ଣେ ଶର୍ଧାୟ ମାରୁତାୟ ଭରଧୁମ୍ । ହବ୍ୟା ବୃଷପ୍ରୟାବେଶ ॥୯॥
 ବୃଷଶଶ୍ୱେନ ମରୁତୋ ବୃଷୟୁନା ରଥେନ ବୃଷନାଭିନା ।
 ଆ ଶ୍ୟେନାସୋ ନ ପକ୍ଷିଣୋ ବୃଥା ନରୋ ହବ୍ୟା ନୋ ବୀତୟେ ଗତ ॥୧୦॥
 ସମାନମଞ୍ଜେଷାଂ ବି ଭ୍ରାଜନ୍ତେ ରୁକ୍ମାସୋ ଅଧି ବାହୁଷୁ । ଦବିଦ୍ୟୁତତ୍ୟୁଷ୍ଟୟଃ ॥୧୧॥
 ତ ଉଗ୍ରାସୋ ବୃଷଶ ଉଗ୍ରବାହବୋ ନକିଷ୍ଟନୁଷୁ ଯେତିରେ ।
 ଛିରା ଧନ୍ୱାନ୍ୟାୟୁଧା ରଥେଷୁ ବୋଂନୀକେଷୁଧି ଶ୍ରିୟଃ ॥୧୨॥
 ଯେଷାମର୍ଷୋ ନ ସପ୍ରଥୋ ନାମ ତ୍ୱେଷଂ ଶଶ୍ୱତାମେକମିଦ୍-ଭୁଜେ । ବୟୋ ନ ପିତ୍ର୍ୟଂ ସହଃ ॥୧୩॥
 ତାନ୍ୱନ୍ୟସ୍ତ ମରୁତସ୍ତା ଉପ ସ୍ତୁହି ତେଷାଂ ହି ଧୁନୀନାମ୍ ।
 ଅରାଣାଂ ନ ଚରମସ୍ତଦେଷାଂ ଦାନା ମହା ତଦେଷାମ୍ ॥୧୪॥
 ସୁଭଗଃ ସ ବ ଉତିଷ୍ଠାସ ପୂର୍ବାସୁ ମରୁତୋ ବ୍ୟୁଷ୍ଟିଷୁ । ଯୋ ବା ନୁନମୁତାସତି ॥୧୫॥
 ଯୁସ୍ୟ ବା ଯୁୟଂ ପ୍ରତି ବାଜିନୋ ନର ଆ ହବ୍ୟା ବୀତୟେ ଗଥ ।
 ଅଭି ଷ ଦ୍ୟୁମ୍ନୈରୁତ ବାଜସାତିଭିଃ ସୁମ୍ନା ବୋ ଧୂତୟୋ ନଶତ୍ ॥୧୬॥
 ଯୁଧା ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ସୁନବୋ ଦିବୋ ବଶନ୍ତ୍ୟସୁରସ୍ୟ ବେଧସଃ । ଯୁବାନସ୍ତଥେଦସତ୍ ॥୧୭॥
 ଯେ ଚାହୁତି ମରୁତଃ ସୁଦାନବଃ ସ୍ଥନ୍ନୀଲ୍ ହୁଷ୍ଟରୁଦ୍ଧି ଯେ ।
 ଅତଶ୍ଚିଦା ନ ଉପ ବସ୍ୟସା ହୃଦା ଯୁବାନ ଆ ବବୃଧୁମ୍ ॥୧୮॥
 ଯୁନ ଉ ଷୁ ନବିଷୟା ବୃଷ୍ଣଃ ପାବକାଂ ଅଭି ସୋଭରେ ଗିରା । ଗାୟ ଗା ଇବ ଚକ୍ଷୁଷତ୍ ॥୧୯॥
 ସାହା ଯେ ସନ୍ତି ମୁଷ୍ଟିହେବ ହବ୍ୟୋ ବିଶ୍ୱାସୁ ପୃସ୍ତୁ ହୋତୃଷୁ ।
 ବୃଷ୍ଣଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ ସୁଶ୍ରବସ୍ତମାନ୍ ଗିରା ବନ୍ଧସ୍ତ ମରୁତୋ ଅହ ॥୨୦॥
 ଗାବଶ୍ଚିଦ୍-ଘା ସମନ୍ୟବଃ ସଜାତ୍ୟେନ ମରୁତଃ ସବନ୍ଧବଃ । ରିହତେ କକୁଭୋ ମିଥଃ ॥୨୧॥
 ମର୍ତ୍ତଶ୍ଚିଦ୍ୱୋ ନୃତବୋ ରୁକ୍ମବନ୍ଧସ ଉପ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱମାୟତି ।
 ଅଧି ନୋ ଗାତ ମରୁତଃ ସଦା ହି ବ ଆପିତ୍ୱମସ୍ତି ନିଧୁବି ॥୨୨॥
 ମରୁତୋ ମାରୁତସ୍ୟ ନ ଆ ଭେଷଜସ୍ୟ ବହତା ସୁଦାନବଃ । ଯୁୟଂ ସଖାୟଃ ସପ୍ତୟଃ ॥୨୩॥

ଯାଭିଃ ସିନ୍ଧୁମବଥ ଯାଭିସ୍ତୁର୍ବଥ ଯାଭିର୍ଦଶସ୍ୟଥା କ୍ରବିମ୍ ।
ମୟୋ ନୋ ଭୂତୋତିଭିର୍ମୟୋଭୁବଃ ଶିବାଭିରସତଦ୍ୱିଷଃ ॥୨୪॥
ୟତ୍-ସିନ୍ଧୌ ଯଦସିନ୍ଧ୍ୟାଂ ଯତ୍-ସମୁଦ୍ରେଷୁ ମରୁତଃ ସୁବର୍ହିଷଃ । ଯତ୍-ପର୍ବତେଷୁ ଭେଷଜମ୍ ॥୨୫॥
ବିଶ୍ୱଂ ପଶ୍ୟନ୍ତୋ ବିଭୂଥା ତନୁଷ୍ଠା ତେନା ନୋ ଅଧି ବୋଚତ ।
କ୍ଷମା ରପୋ ମରୁତ ଆତୁରସ୍ୟ ନ ଇକ୍ଷତା ବିହୃତଂ ପୁନଃ ॥୨୬॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧ୍ୟାୟ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୪୦)

(୮।୨୧) ଋଷିଃ - ସୋତରିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - କକୁପ୍ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭,
ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୭, ଚିତ୍ରଃ ୧୭-୧୮

ବୟମ୍ ତ୍ଵାମପୂର୍ବ୍ୟ ସ୍ମରଂ ନ କଳିଦ୍-ଭରତୋଽବସ୍ୟବଃ । ବାଜେ ଚିତ୍ରଂ ହବାମହେ ।।୧।।
ଉପ ତ୍ଵା କର୍ମନୂତୟେ ସ ନୋ ଯୁବୋଗ୍ରଶ୍ଚକ୍ରାମ ଯୋ ଧୃଷତ୍ ।
ତ୍ଵାମିଦ୍ୟବିତାରଂ ବବୃମହେ ସଖାୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସାନସିମ୍ ।।୨।।
ଆ ଯାହୀମ ଇନ୍ଦ୍ରବୋଽଶ୍ଵପତେ ଗୋପତ ଉର୍ବରାପତେ । ସୋମଂ ସୋମପତେ ପିବ ।।୩।।
ବୟଂ ହି ତ୍ଵା ବନ୍ଧୁମନ୍ତ୍ରମବନ୍ଧବୋ ବିପ୍ରାସ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେମିମ ।
ୟା ତେ ଧାମାନି ବୃଷଭ ତେଜିରା ଗହି ବିଶ୍ଵେଭିଃ ସୋମପୀତୟେ ।।୪।।
ସୀଦନ୍ତସ୍ତେ ବୟୋ ଯଥା ଗୋଗ୍ରୀତେ ମଧୌ ମଦିରେ ବିବନ୍ଧଣେ । ଅଭି ତ୍ଵାମିନ୍ଦ୍ର ନୋନୁମଃ ।।୫।।
ଅଛା ତ ତୈନା ନମସା ବଦାମସି କିଂ ମୁଦୁଶ୍ଚିଦ୍ଵି ଦୀଧୟଃ ।
ସନ୍ତି କାମାସୋ ହରିବୋ ଦଦିଷ୍ଠଂ ସ୍ତୋ ବୟଂ ସନ୍ତି ନୋ ପିୟଃ ।।୬।।
ନୁତ୍ନା ଇଦିନ୍ଦ୍ର ତେ ବୟମୂତୀ ଅଭୂମ ନହି ନୁ ତେ ଅଦ୍ରିବଃ । ବିଦ୍ଵା ପୁରା ପରୀଶସଃ ।।୭।।
ବିଦ୍ଵା ସଖିତ୍ଵମୁତ ଶୂର ଭୋଜ୍ୟମା ତେ ତା ବଜ୍ଞିନୀମହେ ।
ଉତୋ ସମସ୍ମିନ୍ନା ଶିଶାହି ନୋ ବସୋ ବାଜେ ସୁଶିପ୍ର ଗୋମତି ।।୮।।
ୟୋ ନ ଇଦମିଦଂ ପୁରା ପ୍ର ବସ୍ୟ ଆନିନାୟ ତମୁ ବଃ ସୁଷେ । ସଖାୟ ଇନ୍ଦ୍ରମୂତୟେ ।।୯।।
ହର୍ଯ୍ୟଶ୍ଵଂ ସତ୍-ପତିଂ ଚର୍ଷଣୀସହଂ ସ ହି ଶ୍ଳା ଯୋ ଅମନ୍ତତ ।
ଆ ତୁ ନଃ ସ ବୟତି ଗବ୍ୟମଶ୍ଵ୍ୟଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟୋ ମଘବା ଶତମ୍ ।।୧୦।।
ତ୍ଵୟା ହ ସ୍ଥିତ୍ୟୁଜା ବୟଂ ପ୍ରତି ଶ୍ଵସନ୍ତଂ ବୃଷଭ ବ୍ରୁବୀମହି । ସଂସ୍ତେ ଜନସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।।୧୧।।
ଜୟେମ କାରେ ପୁରୁହୂତ କାରିଣୋଽଭି ତିଷ୍ଠେମ ଦୃଢ୍ୟଃ ।
ନୃଭିର୍ବୃତ୍ରଂ ହନ୍ୟାମ ଶୁଶୁୟାମ ତାବେରିନ୍ଦ୍ର ପ୍ର ଶୋ ପିୟଃ ।।୧୨।।
ଅଭ୍ରାତୃବ୍ୟୋ ଅନା ତ୍ଵମନାପିରିନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମଷା ସନାଦସି । ଯୁଧେଦାପିତୃମିଚ୍ଛସେ ।।୧୩।।

ନକୀ ରେବନ୍ତଂ ସଖ୍ୟାୟ ବିନସ୍ତେ ପୀୟୁତି ତେ ସୁରାଶୁଃ ।
 ଯଦା କୃଣୋଷି ନଦନ୍ନଂ ସମୁଦ୍ରସ୍ୟାଦିତ୍-ପିତେବ ହୃୟସେ ॥୧୪॥
 ମା ତେ ଅମାଜୁରୋ ଯଥା ମୂରାସ ଇନ୍ଦ୍ର ସଖ୍ୟେ ତ୍ବାବତଃ । ନି ଷଦାମ ସତା ସୁତେ ॥୧୫॥
 ମା ତେ ଗୋଦତ୍ର ନିରରାମ ରାଧସ ଇନ୍ଦ୍ର ମା ତେ ଗୃହାମହି ।
 ଦୃଲ୍‌ହା ଚିଦୟ୍‌ୟଃ ପ୍ର ମୃଣାଭ୍ୟା ଭର ନ ତେ ଦାମାନ ଆଦତ୍ତେ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବା ଘେଦିୟନ୍ନଘଂ ସରସ୍ବତୀ ବା ସୁଭଗା ଦଦିର୍ବସୁ । ତ୍ବଂ ବା ଚିତ୍ର ଦାଶୁଷେ ॥୧୭॥
 ଚିତ୍ର ଇଦ୍ରାଜା ରାଜକା ଇଦନ୍ୟକେ ଯକେ ସରସ୍ବତୀମନୁ ।
 ପର୍ଜନ୍ୟ ଇବ ତତନଈ ବୃଷ୍ଟ୍ୟା ସହସ୍ରମୟୂତା ଦଦତ୍ ॥୧୮॥

(୮।୨୨) ରକ୍ଷିଃ - ସୋଭରିଃ କାଶୁଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୧୦, ୧୪,
 ୧୬, ୧୮, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୮, କକୁପ୍ ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ମଧ୍ୟୋଜ୍ୟୋତିଃ ୧୨, ଦେବତା - ଅଶ୍ବିନୌ

ଓ ତ୍ୟମହୁ ଆ ରଥମଦ୍ୟା ଦଂସିଷ୍ଟମୃତୟେ ।
 ଯମଶ୍ବିନା ସୁହବା ରୁଦ୍ରବର୍ତନୀ ଆ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟେ ତସ୍ଥଧୁଃ ॥୧॥
 ପୂର୍ବାପୁଷଂ ସୁହବଂ ପୁରୁଷ୍ଟହଂ ଭୃତ୍ୟଂ ବାଜେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ।
 ସଚନାବନ୍ତଂ ସୁମତିଭିଃ ସୋଭରେ ବିଦ୍ବେଷସମନେହସମ୍ ॥୨॥
 ଇହ ତ୍ୟା ପୁରୁଭୂତମା ଦେବା ନମୋଭିରଶ୍ବିନା ।
 ଅର୍ବାଚୀନା ସ୍ବରସେ କରାମହେ ଗନ୍ତାରା ଦାଶୁଷୋ ଗୃହମ୍ ॥୩॥
 ଯୁବୋ ରଥସ୍ୟ ପରି ଚକ୍ରମୀୟତ ଇର୍ମାନ୍ୟଦ୍ବାମିଷଣ୍ୟତି ।
 ଅସ୍ତ୍ରାଁ ଅଛ୍ଛା ସୁମତିର୍ବାଂ ଶୁଭୟତୀ ଆ ଧେନୁରିବ ଧାବତୁ ॥୪॥
 ରଥୋ ଯୋ ବାଂ ତ୍ରିବନ୍ଧୁରୋ ହିରଣ୍ୟାଭୀଶୁରଶ୍ବିନା ।
 ପରି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଭୂଷତି ଶୁଭସ୍ତେନ ନାସତ୍ୟା ଗତମ୍ ॥୫॥
 ଦଶସ୍ୟନ୍ତା ମନବେ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଦିବି ଯବଂ ବୃକେଶ କର୍ଷଥଃ ।
 ତା ବାମଦ୍ୟ ସୁମତିଭିଃ ଶୁଭୟତୀ ଅଶ୍ବିନା ପ୍ର ସୁବୀମହି ॥୬॥

ଉପ ନୋ ବାଜିନୀବସୁ ଯାତମୃତସ୍ୟ ପଥିତିଃ ।
 ଯେତିସ୍ତୁଷିଂ ବୃଷଣା ତ୍ରାସଦସ୍ୟବଂ ମହେ କ୍ଷତ୍ରାୟ ଜିନ୍ଦୁଧଃ ॥୭॥
 ଅୟଂ ବାମଦ୍ରିତିଃ ସୁତଃ ସୋମୋ ନରା ବୃଷଣୁସୁ ।
 ଆ ଯାତଂ ସୋମପୀତୟେ ପିବତଂ ଦାଶୁଷୋ ଗୃହେ ॥୮॥
 ଆ ହି ରୁହତମଶ୍ୱିନା ରଥେ କୋଶେ ହିରଣ୍ୟୟେ ବୃଷଣୁସୁ । ଯୁଞ୍ଜାଥାଂ ପୀବରୀରିଷଃ ॥୯॥
 ଯାତିଃ ପକ୍ଥମବଥୋ ଯାତିରପ୍ରିଗୁଂ ଯାତିର୍ବହୁଂ ବିଜୋଷସମ୍ ।
 ତାତିର୍ନୋ ମୟୁ ତୁୟମଶ୍ୱିନା ଗତଂ ଭିଷଜ୍ୟତଂ ଯଦାତୁରମ୍ ॥୧୦॥
 ଯଦପ୍ରିଗାବୋ ଅପ୍ରିଗୁ ଇଦା ତିଦହ୍ନୋ ଅଶ୍ୱିନା ହବାମହେ । ବୟଂ ଗୀର୍ତ୍ତିର୍ବିପନ୍ୟବଃ ॥୧୧॥
 ତାତିରା ଯାତଂ ବୃଷଣୋପ ମେ ହବଂ ବିଶ୍ୱୟୁଂ ବିଶ୍ୱବାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଇଷା ମଂହିଷା ପୁରୁଭୂତମା ନରା ଯାତିଃ କ୍ରିବିଂ ବାବୃଧୁସ୍ତାତିରା ଗତମ୍ ॥୧୨॥
 ତାବିଦା ତିଦହ୍ନାନାଂ ତାବଶ୍ୱିନା ବୟମାନ ଉପ ବ୍ରୁବେ । ତା ଉ ନମୋତିରୀମହେ ॥୧୩॥
 ତାବିଦୋଷା ତା ଉଷସି ଶୁଭୟତୀ ତା ଯାମନ୍ତୁଦ୍ରବର୍ତନୀ ।
 ମା ନୋ ମର୍ତ୍ତାୟା ରିପବେ ବାଜିନୀବସୁ ପରୋ ରୁଦ୍ରାବତି ଖ୍ୟତମ୍ ॥୧୪॥
 ଆ ସୁଗ୍ଧାୟା ସୁଗ୍ଧାଂ ପ୍ରାତା ରଥେନାଶ୍ୱିନା ବା ସକ୍ଷଣୀ । ଦୁବେ ପିତେବ ସୋଭରୀ ॥୧୫॥
 ମନୋଜବସା ବୃଷଣା ମଦରୁଧା ମୟୁଂଗମାଭିରୁତିତିଃ ।
 ଆରାଞ୍ଜାଜିଦ୍-ଭୂତମସ୍ତେ ଅବସେ ପୂର୍ବାତିଃ ପୁରୁଭୋଜସା ॥୧୬॥
 ଆ ନୋ ଅଶ୍ୱାବଦଶ୍ୱିନା ବର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାସିଷ୍ଠଂ ମଧୁପାତମା ନରା । ଗୋମଦସ୍ରା ହିରଣ୍ୟବତ୍ ॥୧୭॥
 ସୁପ୍ରାବର୍ଗଂ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟଂ ସୁଷୁ ବାର୍ଯ୍ୟମନାଧୃଷ୍ଠଂ ରକ୍ଷସ୍ୱିନା ।
 ଅସ୍ଥିନା ବାମାୟାନ୍ନେ ବାଜିନୀବସୁ ବିଶ୍ୱା ବାମାନି ଧୀମହି ॥୧୮॥

(୮।୨୩) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ୱମନାଃ ବୈୟାଶ୍ୱିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଟିକ୍,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

ଇଳିଷ୍ଟା ହି ପ୍ରତୀବ୍ୟଂ ଯଜସ୍ୱ ଜାତବେଦସମ୍ । ଚରିଷ୍ଟୁଧୁମମଗୃଭୀତଶୋତିଷମ୍ ॥୧॥
 ଦାମାନଂ ବିଶ୍ୱତର୍ଷଣୋଃଶ୍ୱିଂ ବିଶ୍ୱମନୋ ଗିରା । ଉତ ସୁଷେ ବିଷ୍ଟର୍ପସୋ ରଥାନାମ୍ ॥୨॥
 ଯେଷାମାବାଧ ଋଶ୍ୱିୟା ଇଷଃ ପୃଷ୍ଠା ନିଗ୍ରତେ । ଉପବିଦା ବହ୍ନିର୍ବିନ୍ଦତେ ବସୁ ॥୩॥
 ଉଦସ୍ୟ ଶୋତିରସ୍ତ୍ରାଦୀଦିୟୁଷୋ ବ୍ୟଜରମ୍ । ତପୁର୍ଜନ୍ମସ୍ୟ ସୁଦ୍ୟୁତୋ ଗଣଶ୍ଚିୟଃ ॥୪॥

ଉଦୁ ତିଷ୍ଠ ସ୍ଵପ୍ନର ସ୍ତବାନୋ ଦେବ୍ୟା କୃପା ।
 ଅଗ୍ନେ ଯାହି ସୁଗନ୍ଧିଭିର୍ଦେବ୍ୟା ଜୁହ୍ଵାନ ଆନୁଷକ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ବଃ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଦୁବେ ହୋତାରଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ ।
 ଯଜ୍ଞେଭିରଦ୍-ଭୂତକ୍ରତୁଂ ଯଂ କୃପା ସୁଦୟନ୍ତ ଇତ୍ ।
 ଋତାବାନମୃତାୟବୋ ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ସାଧନଂ ଗିରା ।
 ଅଛା ନୋ ଅଙ୍ଗିରସ୍ତମଂ ଯଜ୍ଞାସୋ ଯନ୍ତୁ ସଂୟତଃ ।
 ଅଗ୍ନେ ତବ ତେ୍ୟ ଅଜରେନ୍ନାନାସୋ ବୃହଦ୍-ଭାଃ ।
 ସ ତ୍ଵଂ ନ ଉର୍ଜାଂ ପତେ ରୟିଂ ରାସ୍ତୁ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଯଦ୍ଵା ଉ ବିଶ୍ଵତିଃ ଶିତଃ ସୁପ୍ରୀତୋ ମନୁଷୋ ବିଶି ।
 ଶୁଷ୍ଠ୍ୟଗ୍ନେ ନବସ୍ୟ ମେ ସ୍ରୋମସ୍ୟ ବୀର ବିଶ୍ଵତେ ।
 ନ ତସ୍ୟ ମାୟୟା ତନ ରିପୁରୀଶୀତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।
 ବ୍ୟଶ୍ଵସ୍ତା ବସୁବିଦମୁଷଶ୍ଵ୍ୟରପ୍ରୀଶାଦୃଷିଃ ।
 ଉଶନା କାବ୍ୟସ୍ତା ନି ହୋତାରମସାଦୟତ୍ ।
 ବିଶ୍ଵେ ହି ତ୍ଵା ସଜୋଷସୋ ଦେବାସୋ ଦୂତମକ୍ରତ ।
 ଇମଂ ଘା ବୀରୋ ଅମୃତଂ ଦୂତଂ କୃଶ୍ଵୀତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।
 ତଂ ଦୁବେମ ଯତସ୍ତୁତଃ ସୁଭାସଂ ଶୁକ୍ରଶୋଚିଷମ୍ ।
 ଯୋ ଅସ୍ତୈ ହବ୍ୟଦାତିଭିରାଦୁତିଂ ମର୍ତ୍ତୋଽବିଧତ୍ ।
 ପ୍ରଥମଂ ଜାତବେଦସମଗ୍ନିଂ ଯଜ୍ଞେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ।
 ଆଭିର୍ବିଧେମାଗ୍ନୟେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଭିର୍ବ୍ୟଶ୍ଵବତ୍ ।
 ନୂନମର୍ଚ ବିହାୟସେ ସ୍ରୋମେଭିଃ ସ୍ଥୂରୟୁପବତ୍ ।
 ଅତିଥିଂ ମାନୁଷାଣାଂ ସୁନ୍ନଂ ବନୟତୀନାମ୍ ।
 ମହୋ ବିଶ୍ଵା ଅଭି ଷତୋଽଭି ହବ୍ୟାନି ମାନୁଷା ।
 ବଂସ୍ତା ନୋ ବାୟା ପୁରୁ ବଂସ୍ତୁ ରାୟଃ ପୁରୁଷ୍ଠହଃ ।
 ତ୍ଵଂ ବରୋ ସୁଷାମ୍-ଶେଃଶ୍ଵେ ଜନାୟ ଚୋଦୟ ।
 ତ୍ଵଂ ହି ସୁପ୍ରତୁରସି ତ୍ଵଂ ନୋ ଗୋମତୀରିଷଃ ।
 ଅଗ୍ନେ ତ୍ଵଂ ଯଶା ଅସ୍ୟା ମିତ୍ରାବରୁଣା ବହ ।

ଅଭିଶ୍ୟା ଭାସା ବୃହତା ଶୁଶୁକ୍ଵନ୍ତିଃ ॥୫॥
 ଯଥା ଦୂତୋ ବଭୂଥ ହବ୍ୟବାହନଃ ॥୬॥
 ତମୟା ବାତା ଗୁଣେ ତମୁ ବଃ ସୁଷେ ॥୭॥
 ମିତ୍ରଂ ନ ଜନେ ସୁଧିତମୃତାବନି ॥୮॥
 ଉପୋ ଏନଂ ଭୁଭୁଷୁର୍ନମସୟଦେ ॥୯॥
 ହୋତା ଯୋ ଅସ୍ତ୍ର ବିଶ୍ଵା ଯଶସ୍ତମଃ ॥୧୦॥
 ଅଶ୍ଵା ଇବ ବୃଷଶସ୍ତ୍ରବିଷାୟବଃ ॥୧୧॥
 ପ୍ରାବ ନସ୍ରୋକେ ତନୟେ ସମସ୍ତା ॥୧୨॥
 ବିଶ୍ଵେଦଗ୍ନିଃ ପ୍ରତି ରକ୍ଷାଂସି ସେଧତି ॥୧୩॥
 ନି ମାୟିନସ୍ତପୁଷା ରକ୍ଷସୋ ଦହ ॥୧୪॥
 ଯୋ ଅଗ୍ନୟେ ଦଦାଶ ହବ୍ୟଦାତିଭିଃ ॥୧୫॥
 ମହୋ ରାୟେ ତମୁ ତ୍ଵା ସମିଧୀମହି ॥୧୬॥
 ଆୟଜିଂ ତ୍ଵା ମନବେ ଜାତବେଦସମ୍ ॥୧୭॥
 ଶୁଷ୍ଠୀ ଦେବ ପ୍ରଥମୋ ଯଜ୍ଞିୟୋ ଭୁବଃ ॥୧୮॥
 ପାବକଂ କୃଷ୍ଣବର୍ତନିଂ ବିହାୟସମ୍ ॥୧୯॥
 ବିଶାମଗ୍ନିମଜରଂ ପ୍ରତ୍ନମୀତ୍ୟମ୍ ॥୨୦॥
 ଭୂରି ପୋଷଂ ସ ଧତ୍ଵେ ବୀରବଦ୍ୟଶଃ ॥୨୧॥
 ପ୍ରତି ସୁଗେତି ନମସା ହବିଷ୍ଠତୀ ॥୨୨॥
 ମଂହିଷ୍ଠାଭିର୍ମତିଭିଃ ଶୁକ୍ରଶୋଚିଷେ ॥୨୩॥
 ଋଷେ ବୈୟଶ୍ଵ ଦମ୍ୟାୟାଗ୍ନୟେ ॥୨୪॥
 ବିପ୍ରା ଅଗ୍ନିମବସେ ପ୍ରତ୍ନମୀଳତେ ॥୨୫॥
 ଅଗ୍ନେ ନି ଷସ୍ତି ନମସାଧି ବହିଷି ॥୨୬॥
 ସୁବୀର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ପ୍ରଜାବତୋ ଯଶସ୍ତତଃ ॥୨୭॥
 ସଦା ବସୋ ରାତିଂ ଯବିଷ୍ଠ ଶଶ୍ଵତେ ॥୨୮॥
 ମହୋ ରାୟଃ ସାତିମଗ୍ନେ ଅପା ବୃଧି ॥୨୯॥
 ଋତାବାନା ସମ୍ରାଜା ପୂତଦକ୍ଷସା ॥୩୦॥

=====

(୮।୨୪) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ୱମନାଃ ବୈୟାଶ୍ୱିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଟିକ୍ ୧-୨୯, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୩୦,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୨୭, ବରୁଃ ସୌଷାମଣିଃ ୨୮-୩୦

=====

ସଖାୟା ଆ ଶିଷାମହି ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ରାୟ ବଜ୍ରିଣେ ।	ସୁଷ ଉ ଷୁ ବୋ ନୃତମାୟ ଧୃଷ୍ଣବେ ॥୧॥
ଶବସା ହ୍ୟସି ଶୁତୋ ବୃତ୍ରହତ୍ୟେନ ବୃତ୍ରହା ।	ମର୍ଦ୍ଦେର୍ମଘୋନୋ ଅତି ଶୂର ଦାଶସି ॥୨॥
ସ ନଃ ସ୍ତବାନ ଆ ଭର ରୟିଂ ଚିତ୍ରଶ୍ରବସ୍ତମମ୍ ।	ନିରେକେ ଚିଦ୍ୟୋ ହରିବୋ ବସୁର୍ଦଦିଃ ॥୩॥
ଆ ନିରେକମୁତ ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ର ଦର୍ଷି ଜନାନାମ୍ ।	ଧୃଷତା ଧୃଷ୍ଣୋ ସ୍ତବମାନ ଆ ଭର ॥୪॥
ନ ତେ ସବ୍ୟଂ ନ ଦକ୍ଷିଣଂ ହସ୍ତଂ ବରନ୍ତ ଆମୁରଃ ।	ନ ପରିବାଧୋ ହରିବୋ ଗବିଷ୍ଠିଷୁ ॥୫॥
ଆ ତ୍ୱା ଗୋଭିରିବ ବ୍ରଜଂ ଗୀର୍ଭିରୂଣୋମ୍ୟଦ୍ରିବଃ ।	ଆ ସ୍ଥା କାମଂ ଜରିତୁରା ମନଃ ପୃଣ ॥୬॥
ବିଶ୍ୱାନି ବିଶ୍ୱମନସୋ ପିୟା ନୋ ବୃତ୍ରହନ୍ତମ ।	ଉଗ୍ର ପ୍ରଣେତରପି ଷୁ ବସୋ ଗହି ॥୭॥
ବୟଂ ତେ ଅସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ତିଦ୍ୟାମ ଶୂର ନବ୍ୟସଃ ।	ବସୋଃ ସ୍ୱାର୍ହସ୍ୟ ପୁରୁହୂତ ରାଧସଃ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଯଥା ହ୍ୟସ୍ତି ତେଽପରୀତଂ ନୃତୋ ଶବଃ ।	ଅମୃକ୍ତା ରାତିଃ ପୁରୁହୂତ ଦାଶୁଷେ ॥୯॥
ଆ ବୃଷସ୍ତୁ ମହାମହ ମହେ ନୃତମ ରାଧସେ ।	ଦୃଲ୍ହଶ୍ଚିଦୃହ୍ୟ ମଘବନ୍ଧୁଘଉୟେ ॥୧୦॥
ନୁ ଅନ୍ୟତ୍ରା ଚିଦଦ୍ରିବସ୍ତନ୍ନୋ ଜଗ୍-ମୁରାଗସଃ ।	ମଘବଞ୍ଚିଗ୍-ଧି ତବ ତନ୍ନ ଉତିଭିଃ ॥୧୧॥
ନହ୍ୟଙ୍ଗ ନୃତୋ ଦ୍ୱଦନ୍ୟଂ ବିନ୍ଦାମି ରାଧସେ ।	ରାୟେ ଦ୍ୟୁମ୍ନାୟ ଶବସେ ଚ ଶିର୍ବଣଃ ॥୧୨॥
ଏନ୍ଦୁମିନ୍ଦ୍ରାୟ ସିଞ୍ଚିତ ପିବାତି ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ।	ପ୍ର ରାଧସା ଚୋଦୟାତେ ମହିତ୍ୱନା ॥୧୩॥
ଉପୋ ହରୀଣାଂ ପତିଂ ଦକ୍ଷଂ ପୃଞ୍ଚିତ୍ରମବ୍ରବମ୍ ।	ନୁନଂ ଶୁଧି ସୁବତୋ ଅଶ୍ୱ୍ୟସ୍ୟ ॥୧୪॥
ନହ୍ୟଙ୍ଗ ପୁରା ଚନ ଜଞ୍ଜେ ବୀରତରସ୍ତୁତ୍ ।	ନକୀ ରାୟା ନୈବଥା ନ ଭୟନା ॥୧୫॥
ଏଦୁ ମଧ୍ୟୋ ମଦିତ୍ତରଂ ସିଞ୍ଚି ବାଧୁର୍ଯ୍ୟୋ ଅକ୍ଷସଃ ।	ଏବା ହି ବୀରଃ ସୁବତେ ସଦାବୃଧଃ ॥୧୬॥
ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାତର୍ହରୀଣାଂ ନକିଷ୍ଠେ ପୂର୍ବ୍ୟସ୍ତୁତିମ୍ ।	ଉଦାନଂଶ ଶବସା ନ ଭୟନା ॥୧୭॥
ତଂ ବୋ ବାଜାନାଂ ପତିମହୁମହି ଶ୍ରବସ୍ୟବଃ ।	ଅପ୍ରାୟୁଭିର୍ଯଜ୍ଞେଭିର୍ବାବୃଧେନ୍ୟମ୍ ॥୧୮॥
ଏତୋ ନ୍ଦିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ତବାମ ସଖାୟଃ ସ୍ରୋମ୍ୟଂ ନରମ୍ ।	କୃଷ୍ଣୀର୍ଯ୍ୟୋ ବିଶ୍ୱା ଅଭ୍ୟସ୍ତ୍ରୋକ ଇତ୍ ॥୧୯॥
ଅଗୋରୁଧାୟ ଗବିଷେ ଦ୍ୟୁକ୍ଷାୟ ଦସ୍ତ୍ୟଂ ବଚଃ ।	ଘୃତାସ୍ତ୍ରାଦୀୟୋ ମଧୁନଶ୍ଚ ବୋଚତ ॥୨୦॥
ୟସ୍ୟାମିତାନି ବୀର୍ଯ୍ୟା ନ ରାଧଃ ପର୍ଯ୍ୟେତବେ ।	ଜ୍ୟୋତିର୍ନ ବିଶ୍ୱମଭ୍ୟସ୍ତି ଦକ୍ଷିଣା ॥୨୧॥
ସୁହୀନ୍ଦ୍ରଂ ବ୍ୟଶ୍ୱବଦନୂର୍ମିଂ ବାଜିନଂ ଯମମ୍ ।	ଅର୍ଯ୍ୟୋ ଗୟଂ ମଂହମାନଂ ବି ଦାଶୁଷେ ॥୨୨॥

ଏବା ନୁନମୁପ ସୁହି ବୈୟଶ୍ଵ ଦଶମଂ ନବମ୍ । ସୁବିଦ୍ଵାଂସଂ ଚର୍କୃତ୍ୟଂ ଚରଣୀନାମ୍ ॥୨୩॥
 ବେତ୍-ଥା ହି ନିରୂତୀନାଂ ବଜ୍ରହସ୍ତ ପରିବୃଜମ୍ । ଅହରହଃ ଶୁକ୍ଳ୍ୟଃ ପରିପଦାମିବ ॥୨୪॥
 ତଦିନ୍ଦ୍ରାବ ଆ ଭର ଯେନା ଦଂସିଷ୍ଠ କୃତୁନେ । ଦ୍ଵିତା କୁସ୍ତାୟ ଶିଶୁଥୋ ନି ଚୋଦୟ ॥୨୫॥
 ତମୁ ତ୍ଵା ନୁନମୀମହେ ନବ୍ୟଂ ଦଂସିଷ୍ଠ ସନ୍ୟସେ । ସ ତ୍ଵଂ ନୋ ବିଶ୍ଵା ଅଭିମାତୀଃ ସକ୍ଷଣିଃ ॥୨୬॥
 ଯ ଋଷାଦଂହସୋ ମୁଚଦ୍ୟୋ ବାର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ୍ରପ୍ତ ସିନ୍ଧୁଷୁ । ବଧର୍ଦାସସ୍ୟ ତୁବିନୃମ୍ଣ ନୀନମଃ ॥୨୭॥
 ଯଥା ବରୋ ସୁଷାମ୍-ଶେ ସନିଭ୍ୟ ଆବହୋ ରୟିମ୍ । ବ୍ୟଶ୍ଵେଭ୍ୟଃ ସୁଭଗେ ବାଜିନୀବତି ॥୨୮॥
 ଆ ନାର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣା ବ୍ୟଶ୍ଵା ଏତୁ ସୋମିନଃ । ସ୍ଵରଂ ଚ ରାଧଃ ଶତବସ୍ତହସ୍ରବତ୍ ॥୨୯॥
 ଯଜ୍ଞା ପୃଚ୍ଛାଦୀଜାନଃ କୁହୟା କୁହୟାକୃତେ । ଏଷୋ ଅପଶ୍ଵିତୋ ବଲୋ ଗୋମତୀମବ ତିଷ୍ଠତି ॥୩୦॥

(୮।୨୫) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ଵମନାଃ ବୈୟଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଠିକ୍ ୧-୨୨, ୨୪, ଉଷ୍ଠିଗ୍-ଗର୍ଭା ୨୩,
 ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ ୧-୯, ୧୩-୨୪, ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ ୧୦-୧୨

ତା ବାଂ ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଗୋପା ଦେବା ଦେବେଷୁ ଯଜ୍ଞିୟା । ଋତାବାନା ଯଜସ୍ରେ ପୂତଦକ୍ଷସା ॥୧॥
 ମିତ୍ରା ତନା ନ ରଥ୍ୟା ବରୁଣୋ ଯଜ୍ଞ ସୁକ୍ରତୁଃ । ସନାସୁଜାତା ତନୟା ପୃତବ୍ରତା ॥୨॥
 ତା ମାତା ବିଶ୍ଵବେଦସାସୁର୍ଯ୍ୟାୟ ପ୍ରମହସା । ମହୀ ଜଜାନାଦିତିରୂତାବରୀ ॥୩॥
 ମହାନ୍ତା ମିତ୍ରାବରୁଣା ସମ୍ରାଜା ଦେବାବସୁରା । ଋତାବାନାବୃତମା ଘୋଷତୋ ବୃହତ୍ ॥୪॥
 ନପାତା ଶବସୋ ମହଃ ସୁନୁ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ସୁକ୍ରତୁ । ସୃପ୍ରଦାନୁ ଇଷୋ ବାସ୍ତୁଧି କ୍ଷିତଃ ॥୫॥
 ସଂ ଯା ଦାନୁନି ଯେମଥୁର୍ଦବ୍ୟାଃ ପାର୍ଯ୍ୟବୀରିଷଃ । ନଭସ୍ପତୀରା ବାଂ ଚରନ୍ତୁ ବୃଷ୍ଟୟଃ ॥୬॥
 ଅଧି ଯା ବୃହତୋ ଦିବୋଽଭି ଯୁଥେବ ପଶ୍ୟତଃ । ଋତାବାନା ସମ୍ରାଜା ନମସ୍ରେ ହିତା ॥୭॥
 ଋତାବାନା ନି ସେଦତୁଃ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାୟ ସୁକ୍ରତୁ । ପୃତବ୍ରତା କ୍ଷତ୍ରିୟା କ୍ଷତ୍ରମାଶତୁଃ ॥୮॥
 ଅକ୍ଷ-ଶଶ୍ଵିଦ୍-ଗାତୁବିଉରାନୁଲ୍-ବଶେନ ଚକ୍ଷସା । ନି ଚିନ୍ନିଷନ୍ତା ନିଚିରା ନି ଚିକ୍ୟତୁଃ ॥୯॥
 ଭତ ନୋ ଦେବ୍ୟଦିତିରୁରୁଷ୍ୟତାଂ ନାସତ୍ୟା । ଭରୁଷ୍ୟନ୍ତ ମରୁତୋ ବୃକ୍ଷଶବସଃ ॥୧୦॥
 ତେ ନୋ ନାବମୁରୁଷ୍ୟତ ଦିବା ନକ୍ତଂ ସୁଦାନବଃ । ଅରିଷ୍ୟନ୍ତୋ ନି ପାୟୁଭିଃ ସତେମହି ॥୧୧॥
 ଅୟ୍ନତେ ବିଷ୍ଠବେ ବୟମରିଷ୍ୟନ୍ତଃ ସୁଦାନବେ । ଶୁଧି ସ୍ଵୟାବହୁସିନ୍ଧୋ ପୂର୍ବତିଉୟେ ॥୧୨॥
 ତଦ୍ଵାର୍ଯ୍ୟଂ ବୃଣୀମହେ ବରିଷ୍ଠଂ ଗୋପୟତ୍ୟମ୍ । ମିତ୍ରୋ ଯତ୍-ପାନ୍ତି ବରୁଣୋ ଯଦର୍ଯ୍ୟମା ॥୧୩॥

ଉତ ନଃ ସିନ୍ଧୁରପାଂ ତନ୍ନୁରୁତସ୍ତଦଶ୍ୱିନା ।
 ତେ ହି ସ୍ଥା ବନ୍ଧୁଷୋ ନରୋଽଭିମାତିଂ କୟସ୍ୟ ଚିତ୍ ।
 ଅୟମେକ ଇତ୍-ଆ ପୁରୁରୁ ଚଷ୍ଟେ ବି ବିଶ୍ୱତିଃ ।
 ଅନୁ ପୂର୍ବାଣୋକ୍ୟା ସାମ୍ରାଜ୍ୟସ୍ୟ ସଶ୍ୱିମ ।
 ପରି ଯୋ ରଶ୍ମିନା ଦିବୋଽନ୍ତ୍ରାନ୍ନମେ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।
 ଉଦୁ ଷ୍ୟ ଶରଣେ ଦିବୋ ଜ୍ୟୋତିରୟଂସ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।
 ବଚୋ ଦୀର୍ଘପ୍ରସଦ୍ଧନୀଶେ ବାଜସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।
 ତସୂର୍ଯ୍ୟଂ ରୋଦସୀ ଉଭେ ଦୋଷା ବସ୍ତୋରୁପ ବ୍ରୁବେ ।
 ଋତ୍ରମୁଷଣ୍ୟାୟନେ ରଜତଂ ହରୟାଣେ ।
 ତା ମେ ଅଶ୍ୱ୍ୟାନାଂ ହରୀଣାଂ ନିତୋଶନା ।
 ସ୍ଥଦଭୀଶୁ କଶାବନ୍ତା ବିପ୍ରା ନବିଷ୍ଟୟା ମତୀ ।

ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ମାତ୍ୱାଂସଃ ସଜୋଷସଃ ॥୧୪॥
 ତିଗ୍ନଂ ନ କ୍ଷୋଦଃ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ତି ଭୂର୍ଣ୍ଣୟଃ ॥୧୫॥
 ତସ୍ୟ ବ୍ରତାନ୍ୟନ୍ନୁ ବଶ୍ଚରାମସି ॥୧୬॥
 ମିତ୍ରସ୍ୟ ବ୍ରତା ବରୁଣସ୍ୟ ଦୀର୍ଘଶୁଚ୍ ॥୧୭॥
 ଉଭେ ଆ ପପ୍ରୌ ରୋଦସୀ ମହିତ୍ୱା ॥୧୮॥
 ଅଶ୍ୱିର୍ନ ଶୁକ୍ରଃ ସମିଧାନ ଆହୁତଃ ॥୧୯॥
 ଇଶେ ହି ପିତୃଽବିଷସ୍ୟ ଦାବନେ ॥୨୦॥
 ଭୋଜେଷ୍ଟସ୍ତା ଅଭ୍ୟୁଜରା ସଦା ॥୨୧॥
 ରଥଂ ଯୁକ୍ତମସନାମ ସୁଷାମଶି ॥୨୨॥
 ଉତୋ ନୁ କୃତ୍ୟାନାଂ ନୃବାହସା ॥୨୩॥
 ମହୋ ବାଜିନାବର୍ବନ୍ତା ସତାସନମ୍ ॥୨୪॥

(୮।୨୭) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ୱମନାଃ ବୈୟଶ୍ନଃ, ବ୍ୟଶ୍ନଃ ଆଜିରସଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଟିକ୍ ୧-୧୫, ୨୨-୨୪,
 ଗାୟତ୍ରୀ ୧୭-୧୯, ୨୧, ୨୫, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୨୦, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ ୧-୧୯, ବାୟୁଃ ୨୦-୨୫

ଯୁବୋରୁ ଷୁ ରଥଂ ଦ୍ରୁବେ ସଧସ୍ତୃତ୍ୟାୟ ସୁରିଷୁ ।
 ଯୁବଂ ବରୋ ସୁଷାମ୍-ଶେ ମହେ ତନେ ନାସତ୍ୟା ।
 ତା ବାମଦ୍ୟ ହବାମହେ ହବ୍ୟେଭିର୍ବାଜିନୀବସୁ ।
 ଆ ବାଂ ବାହିଷ୍ଟୋ ଅଶ୍ୱିନା ରଥୋ ଯାତୁ ଶୁତୋ ନରା ।
 ଭୁଦୁରାଣା ଚିଦଶ୍ୱିନା ମନେଥାଂ ବୃଷଶ୍ୱସୁ ।
 ଦସ୍ରା ହି ବିଶ୍ୱମାନୁଷତ୍-ମକ୍ଷୁଭିଃ ପରିଦୀୟଥଃ ।
 ଉପ ନୋ ଯାତମଶ୍ୱିନା ରାୟା ବିଶ୍ୱପୁଷା ସହ ।
 ଆ ମେ ଅସ୍ୟ ପ୍ରତୀବ୍ୟମିନ୍ଦ୍ରନାସତ୍ୟା ଗତମ୍ ।
 ବୟଂ ହି ବାଂ ହବାମହ ଉକ୍ଷଣ୍ୟନ୍ତୋ ବ୍ୟଶ୍ୱବତ୍ ।
 ଅଶ୍ୱିନା ସୁଷେ ସୁହି କୁବିତ୍ତେ ଶ୍ରବତୋ ହବମ୍ ।

ଅତୃର୍ତଦକ୍ଷା ବୃଷଣା ବୃଷଶ୍ୱସୁ ॥୧॥
 ଅବୋଭିର୍ଯ୍ୟଥୋ ବୃଷଣା ବୃଷଶ୍ୱସୁ ॥୨॥
 ପୂର୍ବୀରିଷ ଇଷୟନ୍ତାବତି କ୍ଷପଃ ॥୩॥
 ଉପ ସ୍ତୋମାନ୍ତୁରସ୍ୟ ଦର୍ଶଥଃ ଶ୍ରିୟେ ॥୪॥
 ଯୁବଂ ହି ରୁଦ୍ରା ପର୍ଷଥୋ ଅତି ଦ୍ୱିଷଃ ॥୫॥
 ପିୟଂଜିନ୍ଦ୍ରା ମଧୁବର୍ଣ୍ଣା ଶୁଭୟତୀ ॥୬॥
 ମଘବାନା ସୁବୀରାବନପତ୍ୟତା ॥୭॥
 ଦେବା ଦେବେଭିରଦ୍ୟ ସଚନସ୍ତମା ॥୮॥
 ସୁମତିଭିରୁପ ବିପ୍ରାବିହା ଗତମ୍ ॥୯॥
 ନେଦୀୟସଃ କୂଳୟାତଃ ପଶୀରୁତ ॥୧୦॥

ବୈଦ୍ଯଶ୍ଚ୍ୟ ଶ୍ରୁତଂ ନରୋତୋ ମେ ଅସ୍ୟ ବେଦଥଃ ।	ସଜୋଷସା ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅୟମା ॥୧୧॥
ଯୁବାଦଉସ୍ୟ ପିଷ୍ଟ୍ୟା ଯୁବାନୀତସ୍ୟ ସୁରିଭିଃ ।	ଅହରହର୍ବୃଷଣା ମହ୍ୟଂ ଶିକ୍ଷତମ୍ ॥୧୨॥
ୟୋ ବାଂ ଯୁଜ୍ଞେଭିରାବୃତୋଽପିବସ୍ତା ବଧୂରିବ ।	ସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତା ଶୁଭେ ଚକ୍ରାତେ ଅଶ୍ୱିନା ॥୧୩॥
ୟୋ ବାମୁରୁବ୍ୟଚସ୍ତମଂ ଚିକେତତି ନୃପାୟମ୍ ।	ବର୍ତ୍ତରଶ୍ୱିନା ପରି ଯାତମସ୍ତୟ ॥୧୪॥
ଅସ୍ତଭ୍ୟଂ ସୁ ବୃଷଶ୍ଚୟ ଯାତଂ ବର୍ତ୍ତନୃପାୟମ୍ ।	ବିଷ୍ଣୁଦ୍ରହେବ ଯଜ୍ଞମୁହଧୁର୍ଗିରା ॥୧୫॥
ବାହିଷ୍ଠୋ ବାଂ ହବାନାଂ ସ୍ତ୍ରୋମୋ ଦୂତୋ ଦୁବନ୍ନରା ।	ଯୁବାଭ୍ୟାଂ ଭୂତଶ୍ୱିନା ॥୧୬॥
ୟଦଦୋ ଦିବୋ ଅର୍ଣ୍ଣବ ଇଷୋ ବା ମଦଥୋ ଗୃହେ ।	ଶ୍ରୁତମିନ୍ନେ ଅମର୍ତ୍ୟା ॥୧୭॥
ଭତ ସ୍ୟା ଶ୍ୱେତୟାବରୀ ବାହିଷ୍ଠା ବାଂ ନଦୀନାମ୍ ।	ସିନ୍ଧୁର୍ହିରଣ୍ୟବର୍ତ୍ତନିଃ ॥୧୮॥
ସୁଦେତୟା ସୁକୀର୍ତ୍ୟାଶ୍ୱିନା ଶ୍ୱେତୟା ପିୟା ।	ବହେଥେ ଶୁଭ୍ରୟାବାନା ॥୧୯॥
ୟୁଷ୍ମା ହି ତ୍ୱଂ ରଥାସହା ଯୁବସ୍ତ ପୋଷ୍ୟା ବସୋ ।	ଆନ୍ନୋ ବାୟୋ ମଧୁ ପିବାସ୍ତାକଂ ସବନା ଗହି ॥୨୦॥
ତବ ବାୟୁବୃତସ୍ତେ ତୁଷ୍ଟୁର୍ଜାମାତରଦ୍-ଭୂତ ।	ଅବାଂସ୍ୟା ବୃଣୀମହେ ॥୨୧॥
ତୁଷ୍ଟୁର୍ଜାମାତରଂ ବୟମୀଶାନଂ ରାୟ ଇମହେ ।	ସୁତାବନ୍ତୋ ବାୟୁଂ ଦ୍ୟୁମ୍ନା ଜନାସଃ ॥୨୨॥
ବାୟୋ ଯାହି ଶିବା ଦିବୋ ବହସ୍ତା ସୁ ସ୍ୱଶ୍ୟମ୍ ।	ବହସ୍ତ ମହଃ ପୃଥୁପକ୍ଷସା ରଥେ ॥୨୩॥
ତ୍ୱାଂ ହି ସୁୟରସ୍ତମଂ ନୃଷଦନେଷୁ ହୁମହେ ।	ଗ୍ରାବାଣଂ ନାଶ୍ୱପୃଷ୍ଠଂ ମଂହନା ॥୨୪॥
ସ ତ୍ୱଂ ନୋ ଦେବ ମନସା ବାୟୋ ମନ୍ଦାନୋ ଅଗ୍ନିୟଃ ।	କୃପି ବାଜାଁ ଅପୋ ପିୟଃ ॥୨୫॥

=====

(୮।୨୭) ଋଷିଃ - ମନ୍ଥଃ ବୈବସ୍ୱତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ୧୯, ୨୧, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ୨୨, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

=====

ଅଗ୍ନିରୁକ୍-ଥେ ପୁରୋହିତୋ ଗ୍ରାବାଣୋ ବର୍ହିରଧୂରେ ।
 ଋତା ଯାମି ମରୁତୋ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତତିଂ ଦେବାଁ ଅବୋ ବରେଣ୍ୟମ୍ ॥୧॥
 ଆ ପଶୁଂ ଗାମି ପୃଥିବୀଂ ବନସ୍ତତୀନୁଷାସା ନକ୍ତମୋଷଧୀଃ ।
 ବିଶ୍ୱେ ଚ ନୋ ବସବୋ ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଧୀନାଂ ଭୂତ ପ୍ରାବିତାରଃ ॥୨॥
 ପ୍ର ସୁ ନ ଏତ୍ତଧୂରୋଽଗ୍ନା ଦେବେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟଃ ।
 ଆଦିତ୍ୟେଷୁ ପ୍ର ବରୁଣୋ ଧୃତବ୍ରତେ ମରୁସ୍ତୁ ବିଶ୍ୱଭାନୁଷୁ ॥୩॥

ବିଶ୍ୱେ ହି ଶ୍ଳା ମନବେ ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଭୁବନ୍ମଧେ ରିଶାଦସଃ ।
 ଅରିଷ୍ଟେଭିଃ ପାୟୁଭିର୍ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଯନ୍ତା ନୋଃବୃକଂ ଛର୍ଦ୍ଧିଃ ॥୪॥
 ଆ ନୋ ଅଦ୍ୟ ସମନସୋ ଗନ୍ତା ବିଶ୍ୱେ ସଜୋଷସଃ ।
 ଋତା ଗିରା ମରୁତୋ ଦେବ୍ୟଦିତେ ସଦନେ ପସ୍ତ୍ୟେ ମହି ॥୫॥
 ଅଭି ପ୍ରିୟା ମରୁତୋ ଯା ବୋ ଅଶ୍ୱ୍ୟା ହବ୍ୟା ମିତ୍ର ପ୍ରୟାଥନ ।
 ଆ ବର୍ହିରିନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣସ୍ତୁରା ନର ଆଦିତ୍ୟାସଃ ସଦନ୍ତ ନଃ ॥୬॥
 ବୟଂ ବୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷୋ ହିତପ୍ରୟସ ଆନୁଷକ୍ ।
 ସୁତସୋମାସୋ ବରୁଣ ହବାମହେ ମନୁଷ୍ଠଦିକାଗ୍ନୟଃ ॥୭॥
 ଆ ପ୍ର ଯାତ ମରୁତୋ ବିଷ୍ଣୋ ଅଶ୍ୱିନା ପୁଷନ୍ନାକୀନୟା ପିୟା ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆ ଯାତୁ ପ୍ରଥମଃ ସନିଷ୍ଠ୍ୟଭିର୍ବୃଷା ଯୋ ବୃତ୍ରହା ଗୃଣୋ ॥୮॥
 ବି ନୋ ଦେବାସୋ ଅଦ୍ରୁହୋଃକ୍ଳିତ୍ରଂ ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞତ ।
 ନ ଯଜୁରାଦୁସବୋ ନୁ ଚିଦନ୍ତିତୋ ବରୁଥମାଦଧର୍ଷତି ॥୯॥
 ଅସ୍ତି ହି ବଃ ସଜାତ୍ୟଂ ରିଶାଦସୋ ଦେବାସୋ ଅସ୍ତ୍ୟାପ୍ୟମ୍ ।
 ପ୍ର ଶଃ ପୂର୍ବସ୍ତୈ ସୁବିତାୟ ବୋତତ ମୟୁ ସୁମ୍ନାୟ ନବ୍ୟସେ ॥୧୦॥
 ଇଦା ହି ବ ଉପସ୍ଥୁତିମିଦା ବାମସ୍ୟ ଭକ୍ତୟେ ।
 ଉପ ବୋ ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ନମସ୍ତ୍ୟର୍ଘା ଅସୃଷ୍ୟନ୍ୟାମିବ ॥୧୧॥
 ଉଦୁ ଷ୍ୟ ବଃ ସବିତା ସୁପ୍ରଣୀତୟୋଃସ୍ଥାଦୁର୍ଧ୍ୱୋ ବରେଣ୍ୟଃ ।
 ନି ଦ୍ୱିପାଦଶ୍ଚତୁଷ୍ପାଦୋ ଅର୍ଥନୋଃବିଶ୍ୱନ୍ପତୟିଷ୍ଟବଃ ॥୧୨॥
 ଦେବଂଦେବଂ ବୋଃବସେ ଦେବଂଦେବମଭିଷ୍ଟୟେ ।
 ଦେବଂଦେବଂ ହୁବେମ ବାଜସାତୟେ ଗୃଣନ୍ତୋ ଦେବ୍ୟା ପିୟା ॥୧୩॥
 ଦେବାସୋ ହି ଶ୍ଳା ମନବେ ସମନ୍ୟବୋ ବିଶ୍ୱେ ସାକଂ ସରାତୟଃ ।
 ତେ ନୋ ଅଦ୍ୟ ତେ ଅପରଂ ତୁତେ ତୁ ନୋ ଭବନ୍ତୁ ବରିବୋବିଦଃ ॥୧୪॥
 ପ୍ର ବଃ ଶଂସାମ୍ୟଦୁହଃ ସଂସ୍ଥ ଉପସ୍ଥୁତୀନାମ୍ ।
 ନ ତଂ ପୂର୍ତ୍ତିର୍ବରୁଣ ମିତ୍ର ମର୍ତ୍ୟଂ ଯୋ ବୋ ଧାମଭ୍ୟୋଃବିଧତ୍ ॥୧୫॥
 ପ୍ର ସ କ୍ଷୟଂ ତିରତେ ବି ମହୀରିଷୋ ଯୋ ବୋ ବରାୟ ଦାଶତି ।
 ପ୍ର ପ୍ରଜାଭିର୍ଜାୟତେ ଧର୍ମଶୟ୍ସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟଃ ସର୍ବ ଏଧତେ ॥୧୬॥

ଋତେ ସ ବିନ୍ଦତେ ଯୁଧଃ ସୁଗେଭିର୍ଯ୍ୟାତ୍ୟଧୁନଃ ।
 ଅର୍ଯ୍ୟମା ମିତ୍ରୋ ବରୁଣଃ ସରାତୟୋ ଯଂ ତ୍ରାୟନ୍ତେ ସଜୋଷସଃ ॥୧୭॥
 ଅନ୍ତେ ଚିଦସ୍ତୈ କୃଣୁଥା ନ୍ୟଞ୍ଜନଂ ଦୁର୍ଗେ ଚିଦା ସୁସରଣମ୍ ।
 ଏଷା ଚିଦସ୍ମାଦଶନିଃ ପରୋ ନୁ ସାସ୍ତେଧନ୍ତ୍ରୀ ବି ନଶ୍ୟତୁ ॥୧୮॥
 ଯଦଦ୍ୟ ସୁର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ୟତି ପ୍ରିୟକ୍ଷତ୍ରା ଋତଂ ଦଧ ।
 ଯନ୍ନିମ୍ନୁଚି ପ୍ରବୁଧି ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଯଦ୍ୱା ମଧ୍ୟଂଦିନେ ଦିବଃ ॥୧୯॥
 ଯଦ୍ୱାଭିପିତ୍ୱେ ଅସୁରା ଋତଂ ଯତେ ଛର୍ଦ୍ଧିର୍ଯେମ ବି ଦାଶୁଷେ ।
 ବୟଂ ତଦ୍ୱୋ ବସବୋ ବିଶ୍ୱବେଦସ ଉପ ସ୍ଥେୟାମ ମଧ୍ୟ ଆ ॥୨୦॥
 ଯଦଦ୍ୟ ସୁର ଉଦିତେ ଯନ୍ନୁଧ୍ୟଂଦିନ ଆତୁଚି ।
 ବାମଂ ଧତ୍-ଧ ମନବେ ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଭୁହ୍ନାନାୟ ପ୍ରତେତସେ ॥୨୧॥
 ବୟଂ ତଦ୍ୱଃ ସମ୍ରାଜ ଆ ବୃଣୀମହେ ପୁତ୍ରୋ ନ ବହୁପାୟାମ୍ ।
 ଅଶ୍ୟାମ ତଦାଦିତ୍ୟା ଭୁହ୍ନତୋ ହବିର୍ଯେନ ବସୋଽନଶାମହୈ ॥୨୨॥

(୮।୨୮) ଋଷିଃ - ମନୁଃ ବୈବସ୍ୱତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୩, ୫, ପୁରୁଷସ୍ତୁକ୍ ଠ,
 ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

ଯେ ତ୍ରିଂଶତି ତ୍ରୟସ୍ପରୋ ଦେବାସୋ ବର୍ହିରାସଦନ୍ । ବିଦନ୍ନହ ଦ୍ୱିତାସନନ୍ ॥୧॥
 ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ଯ୍ୟମା ସୁଦ୍ରାତିଷାତୋ ଅଗ୍ନୟଃ । ପତ୍ନୀବନ୍ତୋ ବଷଟ୍ କୃତାଃ ॥୨॥
 ତେ ନୋ ଗୋପା ଅପାଚ୍ୟାସ୍ତ ଉଦକ୍ତ ଇତ୍-ଥା ନ୍ୟକ୍ । ପୁରସ୍ତାସ୍ରର୍ବୟା ବିଶା ॥୩॥
 ଯୁଥା ବଶନ୍ତି ଦେବାସ୍ତଥେଦସଉଦେଷାଂ ନକିରା ମିନତ୍ । ଅରାବା ଚନ ମର୍ତ୍ୟଃ ॥୪॥
 ସପ୍ତାନାଂ ସପ୍ତ ଋଷୟଃ ସପ୍ତ ଦ୍ୟୁମ୍ନାନ୍ୟେଷାମ୍ । ସପ୍ତୋ ଅଧି ଶ୍ରିୟୋ ଧିରେ ॥୫॥

(୮।୨୯) ଋଷିଃ - ମନୁଃ ବୈବସ୍ୱତଃ, କଶ୍ୟପଃ ମାରିଚଃ ଙ୍ଗା, ଛନ୍ଦଃ - ଦ୍ୱିପଦା ବିରାଟ୍,
 ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

ବଭୁରେକୋ ବିଷୁଣଃ ସୁନରୋ ଯୁବାଞ୍ଜ୍ୟତ୍-କ୍ରେ ହିରଣ୍ୟୟମ୍ ॥୧॥

ଯୋନିମେକ ଆ ସସାଦ ଦ୍ୟୋତନୋଃକ୍ତର୍ଦେବେଷୁ ମେଧିରଃ ||୨||

ବାଶୀମେକୋ ବିଭର୍ତ୍ତ ହସ୍ତ ଆୟସୀମକ୍ତର୍ଦେବେଷୁ ନିଧୁବିଃ ||୩||

ବଜ୍ରମେକୋ ବିଭର୍ତ୍ତ ହସ୍ତ ଆହିତଂ ତେନ ବୃତ୍ରାଣି ଜିହ୍ନତେ ||୪||

ତିଗ୍ନମେକୋ ବିଭର୍ତ୍ତ ହସ୍ତ ଆୟୁଧଂ ଶୁଚିରୁଗ୍ରୋ ଜଲ୍ଲାଷଭେଷଜଃ ||୫||

ପଥ ଏକଃ ପୀପାୟ ତସ୍କାରୋ ଯୁଧାଁ ଏଷ ବେଦ ନିଧୀନାମ୍ ||୬||

ତ୍ରୀଶୋକ ଉରୁଗାୟୋ ବି ଚକ୍ରମେ ଯୁତ୍ର ଦେବାସୋ ମଦନ୍ତି ||୭||

ବିଭିର୍ଭା ଚରତ ଏକୟା ସହ ପ୍ର ପ୍ରବାସେବ ବସତଃ ||୮||

ସଦୋ ଦ୍ଵା ଚକ୍ରାତେ ଉପମା ଦିବି ସମ୍ରାଜା ସର୍ପିରାସୁତୀ ||୯||

ଅର୍ଚ୍ଚନ୍ତ ଏକେ ମହି ସାମ ମନ୍ତ୍ରତ ତେନ ସୂର୍ଯ୍ୟମରୋଚୟନ୍ ||୧୦||

(୮।୩୦) ଋଷିଃ - ମନୁଃ ବୈବସ୍ଵତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧, ପୁରୁଷସିକ୍ ୨, ବୃହତୀ ୩, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୪,
ଦେବତା - ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ

ନହି ବୋ ଅସ୍ତ୍ୟର୍ଥକୋ ଦେବାସୋ ନ କୁମାରକଃ । ବିଶ୍ଵେ ସତୋମହାନ୍ତ ଇତ୍ ||୧||

ଇତି ସୁତାସୋ ଅସଥା ରିଶାଦସୋ ଯେ ସ୍ଥ ତ୍ରୟଶ୍ଚ ତ୍ରିଂଶଚ । ମନୋର୍ଦେବା ଯଜ୍ଞିୟାସଃ ||୨||

ତେ ନସ୍ତାୟଂ ତେବତ ତ ଉ ନୋ ଅଧି ବୋଚତ ।

ମା ନଃ ପଥଃ ପିତ୍ର୍ୟାନ୍ଥାନବାଦଧି ଦୂରଂ ନୈଷ୍ଠ ପରାବତଃ ||୩||

ୟେ ଦେବାସ ଇହ ସ୍ଥନ ବିଶ୍ଵେ ବୈଶ୍ଵାନରା ଉତ । ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ ଶର୍ମ ସପ୍ରଥୋ ଗବେଶ୍ଵାୟ ଯଜ୍ଞତ ||୪||

(୮।୩୧) ଋଷିଃ - ମନୁଃ ବୈବସ୍ଵତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୮, ୧୧-୧୩, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୯, ୧୪, ପାଦନିରୂତ୍
୧୦, ପଞ୍ଜିଃ ୧୫-୧୮, ଦେବତା - ଯଜ୍ଞଃ ଯଜ୍ଞମାନଃ ଚ ୧-୪, ଦମ୍ପତୀ ୫-୯, ଦଂପତ୍ୟାଶିଷଃ ୧୦-୧୮

ୟୋ ଯଜାତି ଯଜାତ ଇସ୍ତୁନବକ ପଚାତି ଚ । ବ୍ରହ୍ମେଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଚାକନତ୍ ||୧||

ପୁରୋଳାଶଂ ଯୋ ଅସ୍ତୈ ସୋମଂ ରରତ ଆଶିରମ୍ । ପାଦିତ୍ଵଂ ଶକ୍ରୋ ଅହସଃ ||୨||

ତସ୍ୟ ଦ୍ୟୁମ୍ନା ଅସଦ୍ରଥୋ ଦେବଜୁତଃ ସ ଶୁଶ୍ରୁବତ୍ । ବିଶ୍ୱା ବନ୍ଧୁନୁମିତ୍ରିୟା ॥୩॥
 ଅସ୍ୟ ପ୍ରଜାବତୀ ଗୃହେଃସଂଶ୍ଳୁକ୍ତୀ ଦିବେଦିବେ । ଇଳା ଧେନୁମତୀ ଦୁହେ ॥୪॥
 ଯା ଦଂପତୀ ସମନସା ସୁନୁତ ଆ ତ ଧାବତଃ । ଦେବାସୋ ନିତ୍ୟୟାଶିରା ॥୫॥
 ପ୍ରତି ପ୍ରାଶବ୍ୟା ଇତଃ ସମ୍ୟଜ୍ଞା ବର୍ହିରାଶାତେ । ନ ତା ବାଜେଷୁ ବାୟତଃ ॥୬॥
 ନ ଦେବାନାମପି ହୁତଃ ସୁମତିଂ ନ ଜୁଗୁଷତଃ । ଶ୍ରବୋ ବୃହଦ୍ବିବାସତଃ ॥୭॥
 ପୁତ୍ରିଣା ତା କୁମାରିଣା ବିଶ୍ୱମାୟୁର୍ବ୍ୟଶୁତଃ । ଉଭା ହିରଣ୍ୟପେଶସା ॥୮॥
 ବୀତିହୋତ୍ରା କୃତଦ୍ୱସୁ ଦଶସ୍ୟନ୍ତ୍ରାମୃତାୟ କମ୍ । ସମୁଧୋ ରୋମଶଂ ହତୋ ଦେବେଷୁ କୃଶୁତୋ ଦୁବଃ ॥୯॥
 ଆ ଶର୍ମ ପର୍ବତାନାଂ ବୃଣୀମହେ ନଦୀନାମ୍ । ଆ ବିଷ୍ଣୋଃ ସଚାଭୁବଃ ॥୧୦॥
 ଐତୁ ପୁଷା ରୟିର୍ଭଗଃ ସ୍ୱସ୍ତି ସର୍ବଧାତମଃ । ଉରୁରଧ୍ୱା ସ୍ୱସ୍ତୟେ ॥୧୧॥
 ଅରମତିରନର୍ବଣୋ ବିଶ୍ୱୋ ଦେବସ୍ୟ ମନସା । ଆଦିତ୍ୟାନାମନେହ ଇତ୍ ॥୧୨॥
 ଯଥା ନୋ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ଯ୍ୟମା ବରୁଣଃ ସନ୍ତି ଗୋପାଃ । ସୁଗା ଋତସ୍ୟ ପଞ୍ଚାଃ ॥୧୩॥
 ଅଗ୍ନିଂ ବଃ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଗିରା ଦେବମୀଳେ ବସୁନାମ୍ । ସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଃ ପୁରୁପ୍ରିୟଂ ମିତ୍ରଂ ନ କ୍ଷେତ୍ରସାଧସମ୍ ॥୧୪॥
 ମୟୁ ଦେବବତୋ ରଥଃ ଶୂରୋ ବା ପୃସ୍ତୁ କାସୁ ଚିତ୍ ।
 ଦେବାନାଂ ଯୁ ଇନ୍ଧ୍ରନୋ ଯୁଜମାନ ଇୟସତ୍ୟଭୀଦୟଜ୍ଞନୋ ଭୁବତ୍ ॥୧୫॥
 ନ ଯୁଜମାନ ରିଷ୍ୟସି ନ ସୁନ୍ଦାନ ନ ଦେବୟୋ ।
 ଦେବାନାଂ ଯୁ ଇନ୍ଧ୍ରନୋ ଯୁଜମାନ ଇୟସତ୍ୟଭୀଦୟଜ୍ଞନୋ ଭୁବତ୍ ॥୧୬॥
 ନକିଷ୍ଠଂ କର୍ମଣା ନଶନ୍ନ ପ୍ର ଯୋଷନ୍ନ ଯୋଷତି ।
 ଦେବାନାଂ ଯୁ ଇନ୍ଧ୍ରନୋ ଯୁଜମାନ ଇୟସତ୍ୟଭୀଦୟଜ୍ଞନୋ ଭୁବତ୍ ॥୧୭॥
 ଅସଦ୍ରତ୍ର ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମୁତ ତ୍ୟଦାଶୁଶ୍ୟମ୍ ।
 ଦେବାନାଂ ଯୁ ଇନ୍ଧ୍ରନୋ ଯୁଜମାନ ଇୟସତ୍ୟଭୀଦୟଜ୍ଞନୋ ଭୁବତ୍ ॥୧୮॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧଃ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୪୯)

(୮।୩୨) ଋଷିଃ - ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵାଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ପ୍ର କୃତାନ୍ୟଜୀଷିଣଃ କଶ୍ଵା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଗାଥୟା ।
ୟଃ ସ୍ଵବିନ୍ଦମନର୍ଗନ୍ନିଂ ପିପ୍ପୁଂ ଦାସମହୀଶୁବମ୍ ।
ନ୍ୟର୍ଭୁଦସ୍ୟ ବିଷ୍ଠପଂ ବର୍ଷ୍ଣାଣଂ ବୃହତସ୍ତ୍ରିର ।
ପ୍ରତି ଶୁଭାୟ ବୋ ଧୃଷ୍ଣଭୂର୍ଷ୍ଣାଣଂ ନ ଗିରେରଧି ।
ସ ଗୋରଶ୍ଵସ୍ୟ ବି ବ୍ରଜଂ ମନ୍ଦାନଃ ସୋମେଭ୍ୟଃ ।
ୟଦି ମେ ରାରଣଃ ସୁତ ଉକ୍-ଥେ ବା ଦଧସେ ଚନଃ ।
ବୟଂ ଘା ତେ ଅପି ଷ୍ଟସି ସ୍ତୋତାର ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ।
ଉତ ନଃ ପିତୃମା ଭର ସଂରରାଣୋ ଅବିକ୍ଷିତମ୍ ।
ଉତ ନୋ ଗୋମତସ୍ତୃଧି ହିରଣ୍ୟବତୋ ଅଶ୍ଵିନଃ ।
ବୃବଦୁକ୍ଥଂ ହବାମହେ ସ୍ଵପ୍ରକରସ୍ନମୃତୟେ ।
ୟଃ ସଂସ୍ଥେ ଚିକ୍ଛତକ୍ରତୁରାଦୀଂ କୃଣୋତି ବୃତ୍ରହା ।
ସ ନଃ ଶକ୍ରଶ୍ଚିଦା ଶକଜାନବାଂ ଅନ୍ତରାଭରଃ ।
ୟୋ ରାୟୋଽବନିର୍ମହାନ୍ନସୁପାରଃ ସୁନ୍ନତଃ ସଖା ।
ଆୟନ୍ତାରଂ ମହି ଘ୍ନିରଂ ପୃତନାସୁ ଶ୍ରବୋଜିତମ୍ ।
ନକିରସ୍ୟ ଶତୀନାଂ ନିୟନ୍ତା ସୁନ୍ନତାନାମ୍ ।
ନ ନୁନଂ ବ୍ରହ୍ମଣାମୃଣଂ ପ୍ରାଶୁନାମସ୍ତ୍ରି ସୁନ୍ନତାମ୍ ।
ପନ୍ୟ ଇଦୁପ ଗାୟତ ପନ୍ୟ ଉକ୍ଥାନି ଶଂସତ ।
ପନ୍ୟ ଆ ଦର୍ଦିରକ୍ଷତା ସହସ୍ରା ବାଜ୍ୟବୃତଃ ।
ବି ଷୁ ଚର ସ୍ଵଧା ଅନୁ କୃଷ୍ଣୀନାମନ୍ନାହୁବଃ ।
ପିବ ସ୍ଵଧୈନବାନାମୁତ ଯସ୍ତୁଗ୍ରେ୍ୟ ସତା ।
ଅତୀହି ମନ୍ୟୁଷାବିଶଂ ସୁଷୁବାଂସମୁପାରଣେ ।

ମଦେ ସୋମସ୍ୟ ବୋଚତ ।।୧।।
ବଧୀଦୁଗ୍ରୋ ରିଶନ୍ନପଃ ।।୨।।
କୃଷେ ତଦିନ୍ଦ୍ର ପୌଂସ୍ୟମ୍ ।।୩।।
ଦୁବେ ସୁଶିପ୍ରମୃତୟେ ।।୪।।
ପୁରଂ ନ ଶୂର ଦର୍ଷସି ।।୫।।
ଆରାଦୁପ ସ୍ଵଧା ଗହି ।।୬।।
ତ୍ଵଂ ନୋ ଜିନ୍ଦୁ ସୋମପାଃ ।।୭।।
ମଘବନ୍ତୁରି ତେ ବସୁ ।।୮।।
ଇଳାଭିଃ ସଂ ରଭେମହି ।।୯।।
ସାଧୁ କୃଶ୍ଣକ୍ରମବସେ ।।୧୦।।
ଜରିତୃଭ୍ୟଃ ପୁରୁବସୁଃ ।।୧୧।।
ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।।୧୨।।
ତମିନ୍ଦ୍ରମଭି ଗାୟତ ।।୧୩।।
ଭୁରେରୀଶାନମୋଜସା ।।୧୪।।
ନକିର୍ବକ୍ତ୍ରା ନ ଦାଦିତି ।।୧୫।।
ନ ସୋମୋ ଅପ୍ରତା ପପେ ।।୧୬।।
ବ୍ରହ୍ମା କୃଣୋତ ପନ୍ୟ ଇତ୍ ।।୧୭।।
ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଯୋ ଯଜ୍ଞନୋ ବୃଧଃ ।।୧୮।।
ଇନ୍ଦ୍ର ପିବ ସୁତାନାମ୍ ।।୧୯।।
ଉତାୟମିନ୍ଦ୍ର ଯସ୍ତବ ।।୨୦।।
ଇମଂ ରାତଂ ସୁତଂ ପିବ ।।୨୧।।

ଇହି ତିସ୍ରଃ ପରାବତ ଇହି ପଞ୍ଚ ଜନାଁ ଅତି ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ରଶ୍ମିଂ ଯଥା ସୃଜା ତ୍ୱା ଯଜ୍ଞନ୍ତୁ ମେ ଗିରଃ ।
 ଅଧିର୍ଯ୍ୟବା ତୁ ହି ଶିଞ୍ଚି ସୋମଂ ବୀରାୟ ଶିପ୍ରିଣେ ।
 ଯ ଉଦ୍ଗଃ ଫଲିଗଂ ଭିନନ୍ୟକ୍-ସିନ୍ଧୁରବାସୃଜତ୍ ।
 ଅହନ୍ୟୁତ୍ରମୃତୀଷମ ଔର୍ଣ୍ଣବାଭମହୀଶୁବମ୍ ।
 ପ୍ର ବ ଉଗ୍ରାୟ ନିଷ୍ପୁରେଃଷାଲ୍‌ହାୟ ପ୍ରସକ୍ଷିଣେ ।
 ଯୋ ବିଶ୍ୱାନ୍ୟତି ବ୍ରତା ସୋମସ୍ୟ ମଦେ ଅନ୍ନସଃ ।
 ଇହ ତ୍ୟା ସଧମାଦ୍ୟା ହରୀ ହିରଣ୍ୟକେଶ୍ୟା ।
 ଅର୍ବାଞ୍ଜଂ ତ୍ୱା ପୁରୁଷୁତ ପ୍ରିୟମେଧସ୍ତୁତା ହରୀ ।

ଧେନା ଇନ୍ଦ୍ରାବଚାକଶତ୍ ॥୨୨॥
 ନିମ୍ନମାପୋ ନ ସଧ୍ୟକ୍ ॥୨୩॥
 ଭରା ସୁତସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୨୪॥
 ଯୋ ଗୋଷୁ ପକ୍ତଂ ଧାରୟତ୍ ॥୨୫॥
 ହିମେନାବିଧ୍ୟଦର୍ଭୁଦମ୍ ॥୨୬॥
 ଦେବତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ ॥୨୭॥
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଦେବେଷୁ ଚେତତି ॥୨୮॥
 ବୋଲ୍‌ହାମତି ପ୍ରୟୋ ହିତମ୍ ॥୨୯॥
 ସୋମପେୟାୟ ବକ୍ଷତଃ ॥୩୦॥

(୮।୩୩) ଋଷିଃ - ମେଧାତିଥିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧-୧୫, ଗାୟତ୍ରୀ ୧୭-୧୮, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୯,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ବୟଂ ଘ ତ୍ୱା ସୁତାବନ୍ତ ଆପୋ ନ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।
 ପବିତ୍ରସ୍ୟ ପ୍ରସ୍ରବଣେଷୁ ବୃତହନ୍‌ପରି ସ୍ତ୍ରୋତାର ଆସତେ ॥୧॥
 ସ୍ୱରକ୍ତି ତ୍ୱା ସୁତେ ନରୋ ବସୋ ନିରେକ ଉକ୍ଥିନଃ ।
 କଦା ସୁତଂ ତୃଷାଣ ଓକ ଆ ଗମ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱବ୍-ଦୀବ ବଂସଗଃ ॥୨॥
 କଶ୍ଵେଭିର୍ଯୁଷ୍ଟବା ପୃଷଦ୍ବାଜଂ ଦର୍ଷି ସହସ୍ରିଣମ୍ ।
 ପିଶଙ୍ଗରୂପଂ ମଘବନ୍ଧିତର୍ଷଣେ ମୟୂ ଗୋମନ୍ତମୀମହେ ॥୩॥
 ପାହି ଗାୟାନ୍ନସୋ ମଦ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମେଧ୍ୟାତିଥେ ।
 ଯଃ ସଂମିଶ୍ନୋ ହର୍ଯ୍ୟୋର୍ଯଃ ସୁତେ ସଚା ବଜ୍ରୀ ରଥୋ ହିରଣ୍ୟୟଃ ॥୪॥
 ଯଃ ସୁଷବ୍ୟଃ ସୁଦକ୍ଷିଣ ଇନୋ ଯଃ ସୁକ୍ରତୁର୍ଗୁଣେ ।
 ଯ ଆକରଃ ସହସ୍ରା ଯଃ ଶତାମଘ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଯଃ ପୂର୍ଭଦାରିତଃ ॥୫॥
 ଯୋ ପୃଷିତୋ ଯୋଃବୃତୋ ଯୋ ଅସ୍ତି ଶ୍ଳାଶୁଷୁ ଶ୍ରିତଃ ।
 ବିଭୂତଦ୍ୟୁମ୍ନଶ୍ୟବନଃ ପୁରୁଷୁତଃ କ୍ରତ୍ୱା ଗୌରିବ ଶାକିନଃ ॥୬॥

କ ଈଂ ବେଦ ସୁତେ ସତା ପିବନ୍ତଂ କଦୃୟୋ ଦଧେ ।
 ଅୟଂ ଯଃ ପୁରୋ ବିଭିନତ୍ୟୋଜସା ମନ୍ଦାନଃ ଶିପ୍ୟନ୍ନସଃ ॥୭॥
 ଦାନା ମୃଗୋ ନ ବାରଣଃ ପୁରୁତ୍ରା ଚରଥଂ ଦଧେ ।
 ନକିଷ୍ଠା ନି ଯୁମଦା ସୁତେ ଗମୋ ମହାଶ୍ଵରସ୍ୟୋଜସା ॥୮॥
 ଯ ଉଗ୍ରଃ ସନ୍ନନିଷ୍ଠତଃ ସ୍ଥିରୋ ରଣାୟ ସଂସ୍ଫୁତଃ ।
 ଯଦି ସ୍ତ୍ରୋତୁର୍ମଘବା ଶୃଣବଜ୍ରବଂ ନେନ୍ଦ୍ରୋ ଯୋଷତ୍ୟା ଗମତ୍ ॥୯॥
 ସତ୍ୟମିତ୍-ଥା ବୃଷେଦସି ବୃଷଜୁତିର୍ନୋଽବୃତଃ ।
 ବୃଷା ଦ୍ୟୁଗ୍ର ଶୃଣ୍ଠିଷେ ପରାବତି ବୃଷୋ ଅର୍ବାବତି ଶୁତଃ ॥୧୦॥
 ବୃଷଶସ୍ତ୍ରୋ ଅଭୀଶବୋ ବୃଷା କଶା ହିରଣ୍ୟୟା ।
 ବୃଷା ରଥୋ ମଘବନ୍ଧୁଷଣା ହରୀ ବୃଷା ଦ୍ଵଂ ଶତକ୍ରତୋ ॥୧୧॥
 ବୃଷା ସୋତା ସୁନୋତୁ ତେ ବୃଷନ୍ଧୃଜୀପିନ୍ନା ଭର ।
 ବୃଷା ଦଧନ୍ତେ ବୃଷଣଂ ନଦୀଷ୍ଠା ତୁଭ୍ୟଂ ସ୍ଥାତର୍ହରୀଶାମ୍ ॥୧୨॥
 ଏନ୍ଦ୍ର ଯାଦି ପୀତୟେ ମଧୁ ଶବିଷ୍ଠ ସୋମ୍ୟମ୍ ।
 ନାୟମଜ୍ଞା ମଘବା ଶୃଣବଦ୍-ଶିରୋ ବ୍ରହ୍ମୋକ୍ଥା ଚ ସୁକ୍ରତୁଃ ॥୧୩॥
 ବହନ୍ତୁ ତ୍ଵା ରଥେଷ୍ଟାମା ହରୟୋ ରଥୟୁଜଃ ।
 ତିରଶ୍ଚିଦର୍ଯ୍ୟଂ ସବନାନି ବୃତ୍ରହନ୍ନନ୍ଦ୍ୟେଷାଂ ଯା ଶତକ୍ରତୋ ॥୧୪॥
 ଅସ୍ଥାକମଦ୍ୟାକ୍ରମଂ ସ୍ତ୍ରୋମଂ ପିଷ୍ଠ ମହାମହ ।
 ଅସ୍ଥାକଂ ତେ ସବନା ସନ୍ତୁ ଶଂତମା ମଦାୟ ଦ୍ୟୁକ୍ଷ ସୋମପାଃ ॥୧୫॥
 ନହି ଷସ୍ତ୍ରବ ନୋ ମମ ଶାସ୍ତ୍ରୋ ଅନ୍ୟସ୍ୟ ରଣ୍ୟତି । ଯୋ ଅସ୍ଥାନୁର ଆନୟତ୍ ॥୧୬॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚିଦ୍-ଘା ତଦବ୍ରବୀତ୍ସ୍ତ୍ରୟା ଅଶାସ୍ୟଂ ମନଃ । ଉତୋ ଅହ କ୍ରତୁଂ ରଘୁମ୍ ॥୧୭॥
 ସପ୍ତୀ ଚିଦ୍-ଘା ମଦତ୍ୟତା ମିଥୁନା ବହତୋ ରଥମ୍ । ଏବେକୃର୍ବୃଷ୍ଠ ଉତ୍ତରା ॥୧୮॥
 ଅଧଃ ପଶ୍ୟସ୍ଵ ମୋପରି ସଂତରାଂ ପାଦକୌ ହର ।
 ମା ତେ କଶପୁକୌ ଦୃଶନ୍ତସ୍ତ୍ରୀ ହି ବ୍ରହ୍ମା ବଭୂବିଥ ॥୧୯॥

=====

(୮।୩୪) ଋଷିଃ - ନିପାତିଥିଃ କାଶ୍ଵାଃ ୧-୧୫, ସହସ୍ରଂ ବସୁରୋତିଷଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ୧୬-୧୮,

ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୧-୧୫, ଗାୟତ୍ରୀ ୧୬-୧୮,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଏନ୍ଦ୍ର ଯାହି ହରିଭିରୁପ କଶ୍ଵସ୍ୟ ସୁଷୁତିମ୍ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧॥

ଆ ତ୍ଵା ଗ୍ରାବା ବଦନ୍ତିହ ସୋମୀ ଘୋଷେଶ ଯଜ୍ଞତୁ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୨॥

ଅତ୍ରା ବି ନେମିରେଷାମୁରାଂ ନ ଧୁନ୍ନୁତେ ବୃକଃ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୩॥

ଆ ତ୍ଵା କଶ୍ଵା ଇହାବସେ ହବନ୍ତେ ବାଜସାତୟେ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୪॥

ଦଧାମି ତେ ସୁତାନାଂ ବୃଷ୍ଣେ ନ ପୂର୍ବପାୟାମ୍ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୫॥

ସ୍ଵତ୍-ପୁରଂଧିର୍ନ ଆ ଗହି ବିଶ୍ଵତୋଧୀର୍ନ ଉତୟେ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୬॥

ଆ ନୋ ଯାହି ମହେମତେ ସହସ୍ରୋତେ ଶତାମଘ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୭॥

ଆ ତ୍ଵା ହୋତା ମନୁର୍ହିତୋ ଦେବତ୍ରା ବକ୍ଷଦୀତ୍ୟଃ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୮॥

ଆ ତ୍ଵା ମଦତୁ୍ୟତା ହରୀ ଶ୍ୟେନଂ ପକ୍ଷେବ ବକ୍ଷତଃ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୯॥

ଆ ଯାହ୍ୟାୟ୍ ଆ ପରି ସ୍ଵାହା ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧୦॥

ଆ ନୋ ଯାହ୍ୟପଶୁତୁ୍ୟକ୍-ଧେଷୁ ରଶୟା ଇହ ।

ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧୧॥

ସରୁପୈରା ସୁ ନୋ ଗହି ସଂତୃତୈଃ ସଂତୃତାଶୁଃ ।
 ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧୭॥
 ଆ ଯାହି ପର୍ବତେଭ୍ୟଃ ସମୁଦ୍ରସ୍ୟାଧି ବିଷ୍ଣୁପଃ ।
 ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧୮॥
 ଆ ନୋ ଗବ୍ୟାନ୍ୟଶ୍ୟା ସହସ୍ରା ଶୂର ଦଦୃହି ।
 ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୧୯॥
 ଆ ନଃ ସହସ୍ରଶୋ ଭରାୟୁତାନି ଶତାନି ଚ ।
 ଦିବୋ ଅମୁଷ୍ୟ ଶାସତୋ ଦିବଂ ଯୁୟୁ ଦିବାବସୋ ॥୨୦॥
 ଆ ଯୁଦିନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ଦଦୃହେ ସହସ୍ରଂ ବସୁରୋଚିଷଃ । ଓଜିଷ୍ମମଶ୍ୟଂ ପଶୁମ୍ ॥୨୧॥
 ଯୁ ଋଜ୍ରା ବାତରଂ ହସୋଃ ରୁଷାସୋ ରୟୁଷ୍ୟଦଃ । ଭ୍ରାଜନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟା ଇବ ॥୨୨॥
 ପାରାବତସ୍ୟ ରାତିଷ୍ଠ ଦ୍ରବଜକ୍ରେଷ୍ଠାଶୁଷୁ । ତିଷ୍ଠଂ ବନସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆ ॥୨୩॥

(୮।୩୫) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଉପରିଷ୍ଠାଞ୍ଜ୍ୟୋତିଃ ୧-୨୧, ପଞ୍ଜିଃ ୨୨, ୨୪,
 ସତୋବୃହତୀ ୨୩, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

ଅଶ୍ୱିନେନ୍ଦ୍ରେଣ ବରୁଣେନ ବିଷ୍ଣୁନାଦିତ୍ୟେ ରୁଦ୍ରେର୍ବସୁଭିଃ ସଚାଭୁବା ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ପିବତମଶ୍ୱିନା ॥୧॥
 ବିଶ୍ୱାଭିର୍ଧୀଭିର୍ଭୁବନେନ ବାଜିନା ଦିବା ପୃଥିବ୍ୟାଦ୍ରିଭିଃ ସଚାଭୁବା ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ପିବତମଶ୍ୱିନା ॥୨॥
 ବିଶ୍ୱେର୍ଦେବୈସ୍ତ୍ରିଭିରେକାଦଶୈରିହାଦ୍-ଭିର୍ମରୁଦ୍-ଭିର୍ଭୁଗୁଭିଃ ସଚାଭୁବା ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ପିବତମଶ୍ୱିନା ॥୩॥
 ଜୁଷେଥାଂ ଯୁଜ୍ଞଂ ବୋଧତଂ ହବସ୍ୟ ମେ ବିଶ୍ୱେହ ଦେବୌ ସବନାବ ଗଚ୍ଛତମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଚେଷଂ ନୋ ବୋଲ୍‌ହମଶ୍ୱିନା ॥୪॥
 ସ୍ତୋମଂ ଜୁଷେଥାଂ ଯୁବଶେବ କନ୍ୟାନାଂ ବିଶ୍ୱେହ ଦେବୌ ସବନାବ ଗଚ୍ଛତମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଚେଷଂ ନୋ ବୋଲ୍‌ହମଶ୍ୱିନା ॥୫॥

ଗିରୋ ଭୁଷେଥାମଧୁରଂ ଭୁଷେଥାଂ ବିଶ୍ୱେହ ଦେବୌ ସବନାବ ଗଚ୍ଛତମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ତେଷଂ ନୋ ବୋଲ୍‌ହମଶ୍ୱିନା ॥୭॥
 ହାରିଦ୍ରବେବ ପତଥୋ ବନେଦୁପ ସୋମଂ ସୁତଂ ମହିଷେବାବ ଗଚ୍ଛଥଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ତ୍ରିବର୍ତ୍ତୟାତମଶ୍ୱିନା ॥୮॥
 ହଂସାବିବ ପତଥୋ ଅଧୁଗାବିବ ସୋମଂ ସୁତଂ ମହିଷେବାବ ଗଚ୍ଛଥଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ତ୍ରିବର୍ତ୍ତୟାତମଶ୍ୱିନା ॥୯॥
 ଶ୍ୟେନାବିବ ପତଥୋ ହବ୍ୟଦାତୟେ ସୋମଂ ସୁତଂ ମହିଷେବାବ ଗଚ୍ଛଥଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ତ୍ରିବର୍ତ୍ତୟାତମଶ୍ୱିନା ॥୧୦॥
 ପିବତଂ ଚ ତୃପ୍ସୁତଂ ଚା ଚ ଗଚ୍ଛତଂ ପ୍ରଜାଂ ଚ ଧତ୍ୱଂ ଦ୍ରବିଣଂ ଚ ଧତ୍ୱମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚୋର୍ଜଂ ନୋ ଧତ୍ୱମଶ୍ୱିନା ॥୧୧॥
 ଜୟତଂ ଚ ପ୍ର ସୁତଂ ଚ ପ୍ର ଚାବତଂ ପ୍ରଜାଂ ଚ ଧତ୍ୱଂ ଦ୍ରବିଣଂ ଚ ଧତ୍ୱମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚୋର୍ଜଂ ନୋ ଧତ୍ୱମଶ୍ୱିନା ॥୧୨॥
 ହତଂ ଚ ଶତ୍ରୁନ୍ୟାତତଂ ଚ ମିତ୍ରିଣଃ ପ୍ରଜାଂ ଚ ଧତ୍ୱଂ ଦ୍ରବିଣଂ ଚ ଧତ୍ୱମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚୋର୍ଜଂ ନୋ ଧତ୍ୱମଶ୍ୱିନା ॥୧୩॥
 ମିତ୍ରାବରୁଣବକ୍ତ୍ରା ଭତ ଧର୍ମବକ୍ତ୍ରା ମରୁତୃକ୍ତା ଜରିତୁର୍ଗଚ୍ଛଥୋ ହବମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚାଦିତ୍ୟୈର୍ଯାତମଶ୍ୱିନା ॥୧୪॥
 ଅଙ୍ଗିରସ୍ତୃକ୍ତା ଭତ ବିଷ୍ଣୁବକ୍ତ୍ରା ମରୁତୃକ୍ତା ଜରିତୁର୍ଗଚ୍ଛଥୋ ହବମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚାଦିତ୍ୟୈର୍ଯାତମଶ୍ୱିନା ॥୧୫॥
 ଋତୁମକ୍ତା ବୃଷଣା ବାଜବକ୍ତ୍ରା ମରୁତୃକ୍ତା ଜରିତୁର୍ଗଚ୍ଛଥୋ ହବମ୍ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚାଦିତ୍ୟୈର୍ଯାତମଶ୍ୱିନା ॥୧୬॥
 ବ୍ରହ୍ମ ଜିନ୍ଦ୍ରତମୁତ ଜିନ୍ଦ୍ରତଂ ପିୟେ ହତଂ ରକ୍ଷାଂସି ସେଧତମମୀବାଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ସୁନ୍ଦତୋ ଅଶ୍ୱିନା ॥୧୭॥
 କ୍ଷତ୍ରଂ ଜିନ୍ଦ୍ରତମୁତ ଜିନ୍ଦ୍ରତଂ ନୃନ୍‌ହତଂ ରକ୍ଷାଂସି ସେଧତମମୀବାଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ସୁନ୍ଦତୋ ଅଶ୍ୱିନା ॥୧୮॥
 ଧେନୁର୍ଜିନ୍ଦ୍ରତମୁତ ଜିନ୍ଦ୍ରତଂ ବିଶୋ ହତଂ ରକ୍ଷାଂସି ସେଧତମମୀବାଃ ।
 ସଜୋଷସା ଭଷସା ସୁର୍ଯ୍ୟେଣ ଚ ସୋମଂ ସୁନ୍ଦତୋ ଅଶ୍ୱିନା ॥୧୯॥

ଅତ୍ରେରିବ ଶୁଣୁତଂ ପୂର୍ବ୍ୟସ୍ତୁତିଂ ଶ୍ୟାବାଶ୍ବସ୍ୟ ସୁନ୍ଦତୋ ମଦତୁ୍ୟତା ।
 ସଜୋଷସା ଉଷସା ସୂର୍ଯେଣ ଚାଶ୍ବିନା ତିରୋଅହ୍ନ୍ୟମ୍ ॥୧୯॥
 ସର୍ଗା ଇବ ସୃଜତଂ ସୁଷ୍ଟୁତୀରୁପ ଶ୍ୟାବାଶ୍ବସ୍ୟ ସୁନ୍ଦତୋ ମଦତୁ୍ୟତା ।
 ସଜୋଷସା ଉଷସା ସୂର୍ଯେଣ ଚାଶ୍ବିନା ତିରୋଅହ୍ନ୍ୟମ୍ ॥୨୦॥
 ରଶ୍ମୀରିବ ଯୁକ୍ତତମଧୁରାଁ ଉପ ଶ୍ୟାବାଶ୍ବସ୍ୟ ସୁନ୍ଦତୋ ମଦତୁ୍ୟତା ।
 ସଜୋଷସା ଉଷସା ସୂର୍ଯେଣ ଚାଶ୍ବିନା ତିରୋଅହ୍ନ୍ୟମ୍ ॥୨୧॥
 ଅର୍ବାଗ୍ରଥଂ ନି ଯୁକ୍ତତଂ ପିବତଂ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁ ।
 ଆ ଯାତମଶ୍ବିନା ଗତମବସ୍ତ୍ୟର୍ବାମହଂ ଦୁବେ ଧତ୍ଵଂ ରତ୍ନାନି ଦାଶୁଷେ ॥୨୨॥
 ନମୋବାକେ ପ୍ରସ୍ଥିତେ ଅଧିରେ ନରା ବିବକ୍ଷଣସ୍ୟ ପୀତୟେ ।
 ଆ ଯାତମଶ୍ବିନା ଗତମବସ୍ତ୍ୟର୍ବାମହଂ ଦୁବେ ଧତ୍ଵଂ ରତ୍ନାନି ଦାଶୁଷେ ॥୨୩॥
 ସ୍ବାହାକୃତସ୍ୟ ତୃମ୍ପିତଂ ସୁତସ୍ୟ ଦେବାବନ୍ଧସଃ ।
 ଆ ଯାତମଶ୍ବିନା ଗତମବସ୍ତ୍ୟର୍ବାମହଂ ଦୁବେ ଧତ୍ଵଂ ରତ୍ନାନି ଦାଶୁଷେ ॥୨୪॥

(୮।୩୭) ରକ୍ଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ବଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଶକ୍ବରୀ ୧-୭, ମହାପଞ୍ଜିଃ ୭, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଅବିତାସି ସୁନ୍ଦତୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଯଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ବାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମପ୍ସୁଜିନ୍ନୁରୁଦ୍ଧାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୧॥
 ପ୍ରାବ ସ୍ତୋତାରଂ ମଘବନ୍ଧବ ତ୍ବାଂ ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଯଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ବାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମପ୍ସୁଜିନ୍ନୁରୁଦ୍ଧାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୨॥
 ଉର୍ଜା ଦେବୀ ଅବସୋଜସା ତ୍ବାଂ ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଯଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ବାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମପ୍ସୁଜିନ୍ନୁରୁଦ୍ଧାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୩॥
 ଜନିତା ଦିବୋ ଜନିତା ପୃଥିବ୍ୟାଃ ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଯଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ବାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମପ୍ସୁଜିନ୍ନୁରୁଦ୍ଧାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୪॥
 ଜନିତାଶ୍ବାନାଂ ଜନିତା ଗବାମସି ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଯଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ବାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମପ୍ସୁଜିନ୍ନୁରୁଦ୍ଧାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୫॥

ଅତ୍ରୀଣାଂ ସ୍ତୋମମନ୍ତ୍ରୀବୋ ମହସ୍ତୁଧି ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
ୟଂ ତେ ଭାଗମଧାରୟନ୍ତିଶ୍ଚାଃ ସେହାନଃ ପୃତନା ଉରୁ ହ୍ରୟଃ ସମଘୁଜିନ୍ନୁରୁତ୍ତାଂ ଇନ୍ଦ୍ର ସତ୍-ପତେ ॥୭॥
ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵସ୍ୟ ସୁନ୍ଦତସ୍ତଥା ଶୃଶୁ ଯଥାଶୃଣୋରତ୍ରେଃ କର୍ମାଣି କୃଶ୍ଵତଃ ।
ପ୍ର ତ୍ରସଦସ୍ତ୍ୟମାବିଥ ତୃମେକ ଇନ୍ଦୁଷାହ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣି ବର୍ଧୟନ୍ ॥୭॥

=====

(୮।୩୭) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅତିଜଗତୀ ୧, ମହାପଞ୍ଜିଃ ୨-୭, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ପ୍ରେଦଂ ବ୍ରହ୍ମ ବୃତ୍ରତୁର୍ଯ୍ୟେଷ୍ଠାବିଥ ପ୍ର ସୁନ୍ଦତଃ ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୧॥
ସେହାନ ଉଗ୍ର ପୃତନା ଅଭି ଦ୍ରୁହଃ ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୨॥
ଏକରାଳସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜସି ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୩॥
ସପ୍ତାବାନା ଯୁବୟସି ତୃମେକ ଇଚ୍ଛତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୪॥
କ୍ଷେମସ୍ୟ ଚ ପ୍ରୟୁଜଶ୍ଚ ତୃମାଣିଷେ ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୫॥
କ୍ଷତ୍ରାୟ ତୃମବସି ନ ତୃମାବିଥ ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
ମାଧ୍ୟଂଦିନସ୍ୟ ସବନସ୍ୟ ବୃତ୍ରହନ୍ନନେଦ୍ୟ ପିବା ସୋମସ୍ୟ ବଜ୍ରିବଃ ॥୬॥
ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵସ୍ୟ ରେଭତସ୍ତଥା ଶୃଶୁ ଯଥାଶୃଣୋରତ୍ରେଃ କର୍ମାଣି କୃଶ୍ଵତଃ ।
ପ୍ର ତ୍ରସଦସ୍ତ୍ୟମାବିଥ ତୃମେକ ଇନ୍ଦୁଷାହ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର କ୍ଷତ୍ରାଣି ବର୍ଧୟନ୍ ॥୭॥

=====

(୮।୩୮) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵ ଆତ୍ରେୟଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନି

=====

ୟଞ୍ଜସ୍ୟ ହି ସ୍ତ ଋତ୍ଵିଜା ସସ୍ମୀ ବାଜେଷୁ କର୍ମସୁ ।
ତୋଶାସା ରଥୟାବାନା ବୃତ୍ରହଶାପରାଜିତା ।
ଇଦଂ ବାଂ ମଦିରଂ ମଧୁଧୁଷନ୍ନଦ୍ରିଭିର୍ନରଃ ।
ଭୁଷେଥାଂ ଯଞ୍ଜମିଷ୍ଠୟେ ସୁତଂ ସୋମଂ ସଧସୁତୀ ।
ଇମା ଭୁଷେଥାଂ ସବନା ଯେଭିର୍ହବ୍ୟାନୁଧୟଃ ।
ଇମାଂ ଗାୟତ୍ରବର୍ତ୍ତନିଂ ଭୁଷେଥାଂ ସୁଷୁତିଂ ମମ ।
ପ୍ରାତର୍ଯ୍ୟବଭିରା ଗତଂ ଦେବେଭିର୍ଜେନ୍ୟାବସୁ ।
ଶ୍ୟାବାଶ୍ଵସ୍ୟ ସୁନ୍ନତୋଽତ୍ରୀଣାଂ ଶ୍ଵଶୁତଂ ହବମ୍ ।
ଏବା ବାମହୁ ଉତୟେ ଯଥାହୁବନ୍ତ ମେଧିରାଃ ।
ଆହଂ ସରସ୍ଵତୀବତୋରିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୋରବୋ ବୃଣେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ତସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ॥୧॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ତସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ॥୨॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ତସ୍ୟ ବୋଧତମ୍ ॥୩॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଆ ଗତଂ ନରା ॥୪॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଆ ଗତଂ ନରା ॥୫॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଆ ଗତଂ ନରା ॥୬॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ସୋମପୀତୟେ ॥୭॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ସୋମପୀତୟେ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ସୋମପୀତୟେ ॥୯॥
ୟାଭ୍ୟାଂ ଗାୟତ୍ରମୃତ୍ୟତେ ॥୧୦॥

=====

(୮।୩୯) ଋଷିଃ - ନାଭାକଃ କାଶ୍ଵିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ମହାପଞ୍ଚିଃ,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

=====

ଅଗ୍ନିମସ୍ତୋଷ୍ଠ୍ୟଗ୍ନିୟମଗ୍ନିମୀଳା ଯଜଧ୍ୟୈ ।
ଅଗ୍ନିର୍ଦେବୀଁ ଅନକ୍ଷୁ ନ ଉଭେ ହି ବିଦଧେ କବିରକ୍ତଶ୍ଚରତି ଦୂତ୍ୟଂ ନଭକ୍ତ୍ରାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧॥
ନ୍ୟଗ୍ନେ ନବ୍ୟସା ବଚସ୍ତନୁଷ୍ଠୁ ଶଂସମେଷାମ୍ ।
ନ୍ୟରାତୀ ରରାବ୍ଶାଂ ବିଶ୍ଵା ଅର୍ଯ୍ୟୋ ଅରାତୀରିତୋ ଯୁକ୍ତକ୍ତ୍ରାମୁରୋ ନଭକ୍ତ୍ରାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୨॥
ଅଗ୍ନେ ମନ୍ଥାନି ତୁଭ୍ୟଂ କଂ ଘୃତଂ ନ ଭୁହୁ ଆସନି ।
ସ ଦେବେଷୁ ପ୍ର ଚିକିଞ୍ଚି ତ୍ଵଂ ହ୍ୟସି ପୂର୍ବ୍ୟଃ ଶିବୋ ଦୂତୋ ବିବସ୍ଵତୋ ନଭକ୍ତ୍ରାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୩॥
ତଉଦଗ୍ନିର୍ବୟୋ ଦଧେ ଯଥାୟଥା କୃପଶ୍ୟତି ।
ଉର୍ଜାହୁତିର୍ବସୁନାଂ ଶଂ ଚ ଯୋଶ୍ଠ ମୟୋ ଦଧେ ବିଶ୍ଵସ୍ୟୈ ଦେବହୂତ୍ୟୈ ନଭକ୍ତ୍ରାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୪॥
ସ ଚିକେତ ସହୀୟସାଗ୍ନିଶ୍ଚିତ୍ରେଶ କର୍ମଣା ।
ସ ହୋତା ଶଶ୍ଵତୀନାଂ ଦକ୍ଷିଣାଭିରଭୀବୃତ ଇନୋତି ଚ ପ୍ରତୀବ୍ୟଂ ନଭକ୍ତ୍ରାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୫॥

ଅଗ୍ନିର୍ଜାତା ଦେବାନାମଗ୍ନିର୍ବେଦ ମର୍ତ୍ତାନାମପୀତ୍ୟମ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଃ ସ ଦ୍ରବିଣୋଦା ଅଗ୍ନିର୍ଦ୍ଭାରା ବ୍ୟର୍ଣ୍ଣୁତେ ସ୍ବାହୁତୋ ନବୀୟସା ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୭॥
 ଅଗ୍ନିର୍ଦେବେଷୁ ସଂବସୁଃ ସ ବିଷ୍ଣୁ ଯଜ୍ଞିୟାସ୍ବା ।
 ସ ମୁଦା କାବ୍ୟା ପୁରୁ ବିଶ୍ଵଂ ଭୂମେବ ପୁଷ୍ୟତି ଦେବୋ ଦେବେଷୁ ଯଜ୍ଞିୟୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୮॥
 ଯୋ ଅଗ୍ନିଃ ସପ୍ତମାନୁଷଃ ଶ୍ରୀତୋ ବିଶ୍ଵେଷୁ ସିନ୍ଧୁଷୁ ।
 ତମାଗନ୍ନ ତ୍ରିପସ୍ତ୍ୟଂ ମନ୍ଥାତୁର୍ଦସ୍ୟାହକ୍ତମମଗ୍ନିଂ ଯଜ୍ଞେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୯॥
 ଅଗ୍ନିସ୍ତୀଣି ତ୍ରିଧାତୁନ୍ୟା କ୍ଷେତି ବିଦଥା କବିଃ ।
 ସ ତ୍ରୀରେକାଦଶାଁ ଇହ ଯଜ୍ଞତ ପିପ୍ରୟତ ନୋ ବିପ୍ରୋ ଦୂତଃ ପରିଷ୍ଠତୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧୦॥
 ତ୍ଵଂ ନୋ ଅଗ୍ନ ଆୟୁଷୁ ତ୍ଵଂ ଦେବେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଏକ ଇରଜ୍ୟସି ।
 ତ୍ଵାମାପଃ ପରିସ୍ପୃତଃ ପରି ଯଜ୍ଞି ସ୍ଵସେତବୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧୦॥

(୮।୪୦) ଋଷିଃ - ନାଭାକଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ମହାପଞ୍ଚିଃ ୧, ୩-୧୧, ଶକୁରୀ ୨, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୨,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ

ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଯୁବଂ ସୁ ନଃ ସହକ୍ତା ଦାସଥୋ ରୟିମ୍ ।
 ଯେନ ଦୃଲ୍ହା ସମସ୍ତା ବୀଲୁ ତିସ୍ରାହିଷୀମହ୍ୟଗ୍ନିର୍ବନେବ ବାତ ଇନ୍ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧॥
 ନହି ବାଂ ବବ୍ରୟାମହେଃଥେନ୍ଦ୍ରମିଦ୍ୟଜାମହେ ଶବିଷ୍ଠଂ ନୃଣାଂ ନରମ୍ ।
 ସ ନଃ କଦା ତିଦର୍ବତା ଗମଦା ବାଜସାତୟେ ଗମଦା ମେଧସାତୟେ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୨॥
 ତା ହି ମଧ୍ୟଂ ଭରାଣାମିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଅଧିକ୍ଷିତଃ ।
 ତା ଉ କବିତ୍ଵନା କବୀ ପୃଚ୍ଛ୍ୟମାନା ସଖୀୟତେ ସଂ ଧୀତମଶୁତଂ ନରା ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୩॥
 ଅଭ୍ୟର୍ଚ ନଭାକବଦିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଯଜସା ଗିରା ।
 ଯୟୋର୍ବିଶ୍ଵମିଦଂ ଜଗଦିୟଂ ଦ୍ୟୌଃ ପୃଥିବୀ ମହ୍ୟପସ୍ତେ ବିଭୃତୋ ବସୁ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୪॥
 ପ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣି ନଭାକବଦିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନିଭ୍ୟାମିରଜ୍ୟତ ।
 ଯା ସପ୍ତରୁଧ୍ରମର୍ଣ୍ଣବଂ ଜିହ୍ଵବାରମପୋର୍ଣ୍ଣୁତ ଇନ୍ଦ୍ର ଇଶାନ ଓଜସା ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୫॥
 ଅପି ବୃଷ୍ଟ ପୁରାଣବଦ୍ଧତତେରିବ ଗୁଷ୍ଠିତମୋଜୋ ଦାସସ୍ୟ ଦମ୍ଭୟ ।
 ବୟଂ ତଦସ୍ୟ ସଂଭୃତଂ ବସ୍ତ୍ରିନ୍ଦ୍ରେଣ ବି ଭଜେମହି ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୬॥

ଯଦିହାଗ୍ନୀ ଜନା ଇମେ ବିହ୍ୱୟନ୍ତେ ତନା ଗିରା ।
 ଅସ୍ତ୍ରାକେଭିର୍ନୃତିର୍ବୟଂ ସାସହ୍ୟାମ ପୃତନ୍ୟତୋ ବହୁୟାମ ବହୁଷ୍ୟତୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୭॥
 ଯା ନୁ ଶ୍ୱେତାବବୋ ଦିବ ଭଜରାତ ଭପ ଦୁଧିଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୋରନୁ ବ୍ରତମୁହାନା ଯୁକ୍ତି ସିନ୍ଧବୋ ଯାନ୍ତ୍ରସୀଂ ବନ୍ଧାଦମୁଞ୍ଚିତାଂ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୮॥
 ପୂର୍ବାଷ୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ରୋପମାତୟଃ ପୂର୍ବୀରୁତ ପ୍ରଶସ୍ତୟଃ ସୁନୋ ହିନ୍ଦୁସ୍ୟ ହରିବଃ ।
 ବସ୍ତୋ ବୀରସ୍ୟାପୃତୋ ଯା ନୁ ସାଧନ୍ତ ନୋ ପିୟୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୯॥
 ତଂ ଶିଶୀତା ସୁବୃକ୍ତିଭିସ୍ତେଷଂ ସତ୍ୱାନମୃଗ୍ନିୟମ୍ ।
 ଭତୋ ନୁ ଚିଦ୍ୟ ଓଜସା ଶୁଷ୍ପସ୍ୟାଶ୍ୱାନି ଭେଦତି ଜେଷସ୍ତ୍ୱର୍ବତୀରପୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧୦॥
 ତଂ ଶିଶୀତା ସ୍ୱଧୂରଂ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୱାନମୃଗ୍ନିୟମ୍ ।
 ଭତୋ ନୁ ଚିଦ୍ୟ ଓହତ ଆଶ୍ୱା ଶୁଷ୍ପସ୍ୟ ଭେଦତ୍ୟଜୈଃ ସ୍ତ୍ୱର୍ବତୀରପୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧୧॥
 ଏବେନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନିଭ୍ୟାଂ ପିତୃବନ୍ଧବୀୟୋ ମନ୍ଧାତୃବଦଙ୍ଗିରସ୍ତଦବାତି ।
 ତ୍ରିଧାତୁନା ଶର୍ମଶା ପାତମସ୍ତ୍ରାନ୍ୟଂ ସ୍ୟାମ ପତୟୋ ରୟୀଶାମ୍ ॥୧୨॥

(୮।୪୧) ରକ୍ଷିଃ - ନାଭାକଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ମହାପଞ୍ଜିଃ, ଦେବତା - ବରୁଣଃ

ଅସ୍ତ୍ରା ଉ ଷୁ ପ୍ରଭୃତୟେ ବରୁଣାୟ ମରୁଦ୍-ଭୋଃର୍ଚା ବିଦୁଷ୍ଟରେଭ୍ୟଃ ।
 ଯୋ ଧୀତା ମାନୁଷାଣାଂ ପଶ୍ୱୋ ଗା ଇବ ରକ୍ଷତି ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧॥
 ତମୁ ଷୁ ସମନା ଗିରା ପିତୃଣାଂ ଚ ମନ୍ଥୁଭିଃ ।
 ନାଭାକସ୍ୟ ପ୍ରଶସ୍ତିଭିର୍ଯଃ ସିନ୍ଧୁନାମୁପୋଦୟେ ସପ୍ତସ୍ତସା ସ ମଧ୍ୟମୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୨॥
 ସ କ୍ଷପଃ ପରି ଷସ୍ତଜେ ନ୍ୟସ୍ତୋ ମାୟୟା ଦଧେ ସ ବିଶ୍ଵଂ ପରି ଦର୍ଶତଃ ।
 ତସ୍ୟ ବେନୀରନୁ ବ୍ରତମୁଷସ୍ତିସ୍ତୋ ଅବର୍ଧୟନ୍ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୩॥
 ଯଃ କକୁଭୋ ନିଧାରୟଃ ପୃଥିବ୍ୟାମଧି ଦର୍ଶତଃ ।
 ସ ମାତା ପୂର୍ବ୍ୟଂ ପଦଂ ତଦ୍ବରୁଣସ୍ୟ ସପ୍ତ୍ୟଂ ସ ହି ଗୋପା ଇବେୟୋ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୪॥
 ଯୋ ଧର୍ତ୍ତା ଭୁବନାନାଂ ଯ ଉସ୍ରାଶାମପୀତ୍ୟା ବେଦ ନାମାନି ଗୁହ୍ୟା ।
 ସ କବିଃ କାବ୍ୟା ପୁରୁ ରୂପଂ ଦୈର୍ଘିରିବ ପୁଷ୍ୟତି ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୫॥

ୟସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ଵାନି କାବ୍ୟା ଚକ୍ରେ ନାଭିରିବ ଶ୍ରିତା ।

ତ୍ରିତଂ ଭୂତୀ ସପର୍ଯ୍ୟତ ବ୍ରଜେ ଗାବୋ ନ ସଂଯୁଜେ ଯୁଜେ ଅଶ୍ଵାଁ ଅୟୁଷତ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୭॥

ୟ ଆସ୍ତତ୍-କ ଆଶୟେ ବିଶ୍ଵା ଜାତାନ୍ୟେଷାମ୍ ।

ପରି ଧାମାନି ମର୍ମୁଶଦ୍ବରୁଣସ୍ୟ ପୁରୋ ଗୟେ ବିଶ୍ଵେ ଦେବା ଅନୁ ବ୍ରତଂ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୭॥

ସ ସମୁଦ୍ରୋ ଅପୀତ୍ୟସ୍ତୁରୋ ଦ୍ୟାମିବ ରୋହତି ନି ଯଦାସୁ ଯଜୁର୍ଦଧେ ।

ସ ମାୟା ଅର୍ଚିନା ପଦାସ୍ତୃଣାନାକମାରୁହନ୍ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୮॥

ୟସ୍ୟ ଶ୍ଵେତା ବିଚକ୍ଷଣା ତିସ୍ରୋ ଭୂମୀରଧିକ୍ଷିତଃ ।

ତ୍ରିରୁଉରାଣି ପପ୍ରତୁର୍ବରୁଣସ୍ୟ ଧ୍ରୁବଂ ସଦଃ ସ ସପ୍ତାନାମିରଜ୍ୟତି ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୯॥

ୟଃ ଶ୍ଵେତାଁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣଜକ୍ଷକ୍ରେ କୃଷ୍ଣାଁ ଅନୁ ବ୍ରତା ।

ସ ଧାମ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ମମେ ଯଃ ସ୍ଵମ୍ବେନ ବି ରୋଦସୀ ଅଜୋ ନ ଦ୍ୟାମଧାରୟନ୍ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୧୦॥

(୮।୪୨) ଋଷିଃ - ନାଭାକଃ କାଶ୍ଵଃ, ଅର୍ଚନାନାଃ ଆତ୍ରେୟଃ ଙ୍ଗା,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩,

ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୪-୬, ଦେବତା - ବରୁଣଃ ୧-୩, ଅଶ୍ଵିନୌ ୪-୬

ଅସ୍ତଭ୍ଲାଦ୍ ଦ୍ୟାମସୁରୋ ବିଶ୍ଵବେଦା ଅମିମୀତ ବରିମାଣଂ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।

ଆସୀଦଦ୍ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାନି ସମ୍ରାଡ୍ବିଶ୍ଵେତାନି ବରୁଣସ୍ୟ ବ୍ରତାନି ॥୧॥

ଏବା ବନ୍ଧସ୍ତୁ ବରୁଣଂ ବୃହତ୍ତଂ ନମସ୍ୟା ଧୀରମମୃତସ୍ୟ ଗୋପାମ୍ ।

ସ ନଃ ଶର୍ମ ତ୍ରିବରୁଥଂ ବି ଯଂସତ୍-ପାତଂ ନୋ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଉପସ୍ଥେ ॥୨॥

ଇମାଂ ଧିୟଂ ଶିକ୍ଷମାଣସ୍ୟ ଦେବ କ୍ରତୁଂ ଦକ୍ଷଂ ବରୁଣ ସଂ ଶିଶାଧି ।

ୟୟାତି ବିଶ୍ଵା ଦୁରିତା ତରେମ ସୁତର୍ମାଣମଧି ନାବଂ ରୁହେମ ॥୩॥

ଆ ବାଂ ଗ୍ରାବାଣୋ ଅଶ୍ଵିନା ଧୀଭିର୍ବିପ୍ରା ଅରୁତ୍ୟବୁଃ ।

ନାସତ୍ୟା ସୋମପୀତୟେ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୪॥

ୟଥା ବାମତ୍ରିରଶ୍ଵିନା ଗୀର୍ଭିର୍ବିପ୍ରୋ ଅଜୋହବୀତ୍ ।

ନାସତ୍ୟା ସୋମପୀତୟେ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୫॥

ଏବା ବାମହ୍ନ ଉତୟେ ଯଥାଦୁବକ୍ତ ମେଧିରାଃ ।

ନାସତ୍ୟା ସୋମପୀତୟେ ନଭକ୍ତାମନ୍ୟକେ ସମେ ॥୬॥

ଇମେ ବିପ୍ରସ୍ୟା ବେଧସୋଃଶ୍ୱେରସ୍ତୁତୟଜ୍ଞନଃ ।
 ଅସ୍ତୈ ତେ ପ୍ରତିହର୍ଯ୍ୟତେ ଜାତବେଦୋ ବିଚର୍ଷଣେ ।
 ଆରୋକା ଇବ ଘେଦହ ତିଗ୍ନା ଅଗ୍ନେ ତବ ଦ୍ୱିଷଃ ।
 ହରୟୋ ଧୂମକେତବୋ ବାତଜୁତା ଉପ ଦ୍ୟବି ।
 ଏତେ ତେ୍ୟ ବୃଥଗଗ୍ନୟ ଇଦ୍ଧାସଃ ସମଦୃଷତ ।
 କୃଷ୍ଣା ରଜାଂସି ପସୁତଃ ପ୍ରୟାଣେ ଜାତବେଦସଃ ।
 ଧାସିଂ କୃଶ୍ମାନ ଓଷଧୀର୍ବିଦ୍ଧଦଗ୍ନିର୍ନ ବାୟତି ।
 ଜିହ୍ୱାଭିରହ ନନ୍ନମଦର୍ଶିଷା ଜଞ୍ଜିଶାଭବନ୍ ।
 ଅପ୍ସଗ୍ନେ ସଧିଷ୍ଠବ ସୌଷଧୀରନ୍ନ ରୁଧ୍ୟସେ ।
 ଉଦଗ୍ନେ ତବ ତଦ୍-ଘୃତାଦର୍ଚୀ ରୋଚତ ଆହୁତମ୍ ।
 ଉକ୍ଷାନାୟ ବଶାନାୟ ସୋମପୃଷ୍ଠାୟ ବେଧସେ ।
 ଉତ ତ୍ୱା ନମସା ବୟଂ ହୋତର୍ବରେଣ୍ୟକ୍ରତୋ ।
 ଉତ ତ୍ୱା ଭୃଗୁବଞ୍ଛତେ ମନୁଷ୍ଠଦଗ୍ନ ଆହୁତ ।
 ତ୍ୱଂ ହ୍ୟଗ୍ନେ ଅଗ୍ନିନା ବିପ୍ରୋ ବିପ୍ରେଣ ସନ୍ନସତା ।
 ସ ତ୍ୱଂ ବିପ୍ରାୟ ଦାଶୁଷେ ରୟିଂ ଦେହି ସହସ୍ରିଣମ୍ ।
 ଅଗ୍ନେ ଭ୍ରାତଃ ସହସ୍ତୁତ ରୋହିଦଗ୍ନ ଶୁଚିବ୍ରତ ।
 ଉତ ତ୍ୱାଗ୍ନେ ମମ ସ୍ତୁତୋ ବାଶ୍ରାୟ ପ୍ରତିହର୍ଯ୍ୟତେ ।
 ତୁଭ୍ୟଂ ତା ଅଙ୍ଗିରସ୍ତମ ବିଶ୍ୱାଃ ସୁକ୍ଷିତୟଃ ପୃଥକ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ଧୀତିର୍ମନୀସିଣୋ ମେଧିରାସୋ ବିପଶ୍ଚିତଃ ।
 ତଂ ତ୍ୱାମଜ୍ଞେଷୁ ବାଜିନଂ ତନ୍ନାନା ଅଗ୍ନେ ଅଧୁରମ୍ ।
 ପୁରୁତ୍ରା ହି ସଦୃତ୍ତଂସି ବିଶୋ ବିଶ୍ୱା ଅନ୍ନ ପ୍ରଭୁଃ ।
 ତମାଳିଷ୍ଠୟ ଆହୁତୋଃଗ୍ନିର୍ବିଭ୍ରାଜତେ ଘୃତୈଃ ।
 ତଂ ତ୍ୱା ବୟଂ ହବାମହେ ଶୃଣୁନ୍ତଂ ଜାତବେଦସମ୍ ।

ଗିରଃ ସ୍ତୋମାସ ଇରତେ ॥୧॥
 ଅଗ୍ନେ ଜନାମି ସୁଷୁତିମ୍ ॥୨॥
 ଦଦ୍-ଭିର୍ବନାନି ବୟତି ॥୩॥
 ଯୁତନ୍ତେ ବୃଥଗଗ୍ନୟଃ ॥୪॥
 ଉଷସାମିବ କେତବଃ ॥୫॥
 ଅଗ୍ନିର୍ଯଦ୍ରୋଧତି କ୍ଷମି ॥୬॥
 ପୁନର୍ଯନ୍ତରୁଣୀରପି ॥୭॥
 ଅଗ୍ନିର୍ବନେଷୁ ରୋଚତେ ॥୮॥
 ଗର୍ଭେ ସଞ୍ଜାୟସେ ପୁନଃ ॥୯॥
 ନିଂସାନଂ ଜୁହ୍ୱୋ ମୁଖେ ॥୧୦॥
 ସ୍ତୋମୈର୍ବିଧେମାଗ୍ନୟେ ॥୧୧॥
 ଅଗ୍ନେ ସମିଦ୍-ଭିରୀମହେ ॥୧୨॥
 ଅଙ୍ଗିରସ୍ତଦ୍ଧବାମହେ ॥୧୩॥
 ସଖା ସଖ୍ୟା ସମିଧ୍ୟସେ ॥୧୪॥
 ଅଗ୍ନେ ବୀରବତୀମିଷମ୍ ॥୧୫॥
 ଇମଂ ସ୍ତୋମଂ ଜୁଷସ୍ତୁ ମେ ॥୧୬॥
 ଗୋଷ୍ଠଂ ଗାବ ଇବାଶତ ॥୧୭॥
 ଅଗ୍ନେ କାମାୟ ଯେମିରେ ॥୧୮॥
 ଅଦ୍ଭସଦ୍ୟାୟ ହିନ୍ଦିରେ ॥୧୯॥
 ବହିଂ ହୋତାରମୀଳତେ ॥୨୦॥
 ସମସ୍ତୁ ତ୍ୱା ହବାମହେ ॥୨୧॥
 ଇମଂ ନଃ ଶୃଣବଦ୍ଧବମ୍ ॥୨୨॥
 ଅଗ୍ନେ ଘ୍ନନ୍ତମପ ଦ୍ୱିଷଃ ॥୨୩॥

ବିଶାଂ ରାଜାନମଦ୍-ଭୂତମଧ୍ୟକ୍ଷଂ ଧର୍ମଶାମିମନ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ବିଶ୍ୱାୟୁବେପସଂ ମୟଂ ନ ବାଜିନଂ ହିତମ୍ ।
 ଘ୍ନନ୍-ମୃଧ୍ରାଶ୍ୟପ ଦ୍ୱିଷୋ ଦହନ୍ତାଂସି ବିଶ୍ୱହା ।
 ଯଂ ତ୍ୱା ଜନାସ ଇକ୍ଷତେ ମନୁଷ୍ଟଦଙ୍ଗିରସ୍ତମ ।
 ଯଦଗ୍ନେ ଦିବିଜା ଅସ୍ୟାୟୁଜା ବା ସହସ୍ତୁତ ।
 ତୁଭ୍ୟଂ ଘେତ୍ରେ ଜନା ଇମେ ବିଶ୍ୱାଃ ସୁକ୍ଷିତୟଃ ପୃଥକ୍ ।
 ତେ ଘେଦଗ୍ନେ ସ୍ୱାଧ୍ୟୋଽହା ବିଶ୍ୱା ନୃତକ୍ଷସଃ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ପୁରୁପ୍ରିୟଂ ଶୀରଂ ପାବକଶୋଚିଷମ୍ ।
 ସ ତ୍ୱମଗ୍ନେ ବିଭାବସୁଃ ସୃଜନ୍ତୁସୁୟୋ ନ ରଶ୍ମିଭିଃ ।
 ତତ୍ତ୍ୱେ ସହସ୍ତ ଈମହେ ଦାତ୍ରଂ ଯନ୍ନୋପଦସ୍ୟତି ।

ଅଗ୍ନିମୀଳେ ସ ଉ ଶ୍ରବତ୍ ॥୨୪॥
 ସପ୍ତିଂ ନ ବାଜୟାମସି ॥୨୫॥
 ଅଗ୍ନେ ତିଗ୍ନେନ ଦୀଦିହି ॥୨୬॥
 ଅଗ୍ନେ ସ ବୋଧି ମେ ବଚଃ ॥୨୭॥
 ତଂ ତ୍ୱା ଗୀର୍ଭିର୍ହବାମହେ ॥୨୮॥
 ଧାସିଂ ହିନ୍ଦୁକ୍ତ୍ୟଉବେ ॥୨୯॥
 ତରନ୍ତଃ ସ୍ୟାମ ଦୁର୍ଗହା ॥୩୦॥
 ହୃଦ୍-ଭିର୍ମନ୍ତେଭିରୀମହେ ॥୩୧॥
 ଶର୍ପତ୍ତମାଂସି ଜିହ୍ୱସେ ॥୩୨॥
 ତ୍ୱଦଗ୍ନେ ବାୟଂ ବସୁ ॥୩୩॥

(୮।୪୪) ଋଷିଃ - ବିରୂପ ଆଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

ସମିଧାଗ୍ନିଂ ଦୁବସ୍ୟତ ଘୃତୈର୍ବୋଧୟତାତିଥମ୍ ।
 ଅଗ୍ନେ ସ୍ତୋମଂ ଭୁଷସ୍ତୁ ମେ ବର୍ଧସ୍ୱାନେନ ମନ୍ଥନା ।
 ଅଗ୍ନିଂ ଦୂତଂ ପୁରୋ ଦଧେ ହବ୍ୟବାହମୁପ ବ୍ରୁବେ ।
 ଉତ୍ତେ ବୃହତ୍ତୋ ଅର୍ଚୟଃ ସମିଧାନସ୍ୟ ଦୀଦିବଃ ।
 ଉପ ତ୍ୱା ଭୁହ୍ୱୋ ମମ ଘୃତାଚୀର୍ଯନ୍ତୁ ହର୍ଯନ୍ତ ।
 ମନ୍ତ୍ରଂ ହୋତାରମୃଦ୍ଭିଜଂ ଚିତ୍ରଭାନୁଂ ବିଭାବସୁମ୍ ।
 ପ୍ରତ୍ନଂ ହୋତାରମୀତ୍ୟଂ ଭୁଷ୍ମମଗ୍ନିଂ କବିକ୍ରତୁମ୍ ।
 ଭୁଷାଶୋ ଅଙ୍ଗିରସ୍ତମେମା ହବ୍ୟାନ୍ୟାନୁଷକ୍ ।
 ସମିଧାନ ଉ ସନ୍ତ୍ୟ ଶୁକ୍ରଶୋଚ ଇହା ବହ ।
 ବିପ୍ରଂ ହୋତାରମଦ୍ରୁହଂ ଧୂମକେତୁଂ ବିଭାବସୁମ୍ ।
 ଅଗ୍ନେ ନି ପାହି ନସ୍ତୁଂ ପ୍ରତି ଶ୍ନୁ ଦେବ ରୀଷତଃ ।
 ଅଗ୍ନିଃ ପ୍ରତ୍ନେନ ମନ୍ଥନା ଶୁନ୍ଧାନସ୍ତନ୍ତୁଂ ସ୍ୱାମ୍ ।

ଆସ୍ମିନ୍ ହବ୍ୟା ଭୁହୋତନ ॥୧॥
 ପ୍ରତି ସୁକ୍ରାନି ହର୍ଯନ୍ ନଃ ॥୨॥
 ଦେବାଁ ଆ ସାଦୟାଦିହ ॥୩॥
 ଅଗ୍ନେ ଶୁକ୍ରାସ ଇରତେ ॥୪॥
 ଅଗ୍ନେ ହବ୍ୟା ଭୁଷସ୍ତୁ ନଃ ॥୫॥
 ଅଗ୍ନିମୀଳେ ସ ଉ ଶ୍ରବତ୍ ॥୬॥
 ଅଧିରାଶାମଭିଶ୍ରିୟମ୍ ॥୭॥
 ଅଗ୍ନେ ଯଜ୍ଞଂ ନୟ ଋତୁଧା ॥୮॥
 ଚିକିତ୍ୱାୟୈବ୍ୟଂ ଜନମ୍ ॥୯॥
 ଯଜ୍ଞାନାଂ କେତୁମୀମହେ ॥୧୦॥
 ଭିକ୍ଷି ଦ୍ୱେଷଃ ସହସ୍ତୁତ ॥୧୧॥
 କବିର୍ବିପ୍ରେଶ ବାବୃଧେ ॥୧୨॥

ଉର୍ଜୋ ନପାତମା ଦୁବେଶ୍ଚିଂ ପାବକଶୋଚିଷମ୍ ।
 ସ ନୋ ମିତ୍ରମହସ୍ତମଗ୍ନେ ଶୁକ୍ରେଣ ଶୋଚିଷା ।
 ଯୋ ଅଗ୍ନିଂ ତନ୍ନୋ ଦମେ ଦେବଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଃ ସପର୍ଯ୍ୟତି ।
 ଅଗ୍ନିର୍ମୂର୍ଧା ଦିବଃ କକୁତ୍-ପତିଃ ପୃଥିବ୍ୟା ଅୟମ୍ ।
 ଉଦଗ୍ନେ ଶୁଚୟସ୍ତବ ଶୁକ୍ରା ଭ୍ରାଜନ୍ତୁ ଇରତେ ।
 ଇଶିଷେ ବାୟସ୍ୟା ହି ଦାତ୍ରସ୍ୟାଗ୍ନେ ସ୍ପର୍ପତିଃ ।
 ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ମନୀଷିଶସ୍ତ୍ରାଂ ହିନ୍ଦୁନ୍ତି ଚିତ୍ତିତିଃ ।
 ଅଦବ୍-ଧସ୍ୟ ସ୍ତୁଧାବତୋ ଦୃତସ୍ୟ ରେଭତଃ ସଦା ।
 ଅଗ୍ନିଃ ଶୁଚିବ୍ରତତମଃ ଶୁଚିର୍ବିପ୍ରଃ ଶୁଚିଃ କବିଃ ।
 ଉତ ତ୍ୱା ଧୀତୟୋ ମମ ଗିରୋ ବର୍ଧନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱହା ।
 ଯଦଗ୍ନେ ସ୍ୟାମହଂ ତ୍ୱଂ ତ୍ୱଂ ବା ଘା ସ୍ୟା ଅହମ୍ ।
 ବସୁର୍ବସୁପତିର୍ହି କମସ୍ୟାଗ୍ନେ ବିଭାବସୁଃ ।
 ଅଗ୍ନେ ଧୃତବ୍ରତାୟ ତେ ସମୁଦ୍ରାୟେବ ସିନ୍ଧବଃ ।
 ଯୁବାନଂ ବିଶ୍ୱତିଂ କବିଂ ବିଶ୍ୱାଦଂ ପୁରୁବେପସମ୍ ।
 ଯଜ୍ଞାନାଂ ରଥେଽ ବୟଂ ତିଗ୍ନଜମ୍ବାୟ ବୀଳବେ ।
 ଅୟମଗ୍ନେ ତ୍ୱେ ଅପି ଜରିତା ଭୁତୁ ସନ୍ତ୍ୟା ।
 ଧୀରୋ ହ୍ୟସ୍ୟଦ୍ଭସଦ୍ୱିପ୍ରୋ ନ ଜାଗୃବିଃ ସଦା ।
 ପୁରାଗ୍ନେ ଦୁରିତେଭ୍ୟଃ ପୁରା ମୃଧ୍ରେଭ୍ୟଃ କବେ ।

ଅସ୍ଥିନ୍ୟଜ୍ଞେ ସ୍ତୁଧୁରେ ॥୧୩॥
 ଦେବୈରା ସସ୍ତି ବର୍ହିଷି ॥୧୪॥
 ତସ୍ମା ଇଦୀଦୟଦ୍ୱସୁ ॥୧୫॥
 ଅପାଂ ରେତାଂସି ଜିନ୍ଦୁତି ॥୧୬॥
 ତବ ଜ୍ୟୋତୀଂଷ୍ୟର୍ଚୟଃ ॥୧୭॥
 ସ୍ତ୍ରୋତା ସ୍ୟାଂ ତବ ଶର୍ମଶି ॥୧୮॥
 ତ୍ୱାଂ ବର୍ଧନ୍ତୁ ନୋ ଗିରଃ ॥୧୯॥
 ଅଗ୍ନେଃ ସଖ୍ୟଂ ବୃଣୀମହେ ॥୨୦॥
 ଶୁଚୀ ରୋଚତ ଆହୁତଃ ॥୨୧॥
 ଅଗ୍ନେ ସଖ୍ୟସ୍ୟ ବୋଧି ନଃ ॥୨୨॥
 ସୁ୍ୟଷ୍ଟେ ସତ୍ୟା ଇହାଶିଷଃ ॥୨୩॥
 ସ୍ୟାମ ତେ ସୁମତାବପି ॥୨୪॥
 ଗିରୋ ବାଗ୍ରାସ ଇରତେ ॥୨୫॥
 ଅଗ୍ନିଂ ଶୁମ୍ବାମି ମନ୍ତୁତିଃ ॥୨୬॥
 ସ୍ତ୍ରୋମୈରିଷେମାଗ୍ନୟେ ॥୨୭॥
 ତସ୍ମୈ ପାବକ ମୃଲୟ ॥୨୮॥
 ଅଗ୍ନେ ଦୀଦୟସି ଦ୍ୟବି ॥୨୯॥
 ପ୍ର ଶ ଆୟୁର୍ବସୋ ତିର ॥୩୦॥

=====
 (୮।୪୫) ରକ୍ଷିଃ - ତ୍ରିଶୋକଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନୀନ୍ଦ୍ରୋ ୧, ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୨-୪୨
 =====

ଆ ଘା ଯେ ଅଗ୍ନିମିକ୍ଷତେ ସ୍ତୃଣନ୍ତି ବର୍ହିରାନୁଷକ୍ ।
 ବୃହନ୍ନିଦିଧୁ ଏଷାଂ ଭୂରି ଶସ୍ତ୍ରଂ ପୃଥୁଃ ସ୍ୱରୁଃ ।
 ଅୟୁଜ୍ଞ ଇଦ୍ୟୁଧା ବୃତଂ ଶୂର ଆଜତି ସଦ୍ୱତିଃ ।
 ଆ ବୁଧଂ ବୃତ୍ରହା ଦଦେ ଜାତଃ ପୃଚ୍ଛଦ୍ୱି ମାତରମ୍ ।

ଯେଷାମିନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁବା ସଖା ॥୧॥
 ଯେଷାମିନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁବା ସଖା ॥୨॥
 ଯେଷାମିନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁବା ସଖା ॥୩॥
 କ ଉଗ୍ରାଃ କେ ହ ଶୃଶ୍ମିରେ ॥୪॥

ପ୍ରତି ତ୍ବା ଶବସୀ ବଦନ୍-ଗିରାବୟୋ ନ ଯୋଧିଷତ୍ ।
 ଉତ ତ୍ବଂ ମଦବଞ୍ଚିଶୁ ଯସ୍ତେ ବଞ୍ଚି ବବଞ୍ଚି ତତ୍ ।
 ଯଦାଜିଂ ଯାତ୍ୟାଜିକୃଦିନ୍ଦ୍ରଃ ସ୍ବଶ୍ଚୟରୂପ ।
 ବି ଷୁ ବିଶ୍ବା ଅଭିୟୁଜୋ ବଜ୍ରନ୍ଦିଷ୍ଠଗ୍ୟଥା ବୃହ ।
 ଅସ୍ଥାକଂ ସୁ ରଥଂ ପୁର ଇନ୍ଦ୍ରଃ କୃଣୋତୁ ସାତୟେ ।
 ବୃଜ୍ୟାମ ତେ ପରି ଦ୍ବିଷୋଽରଂ ତେ ଶକ୍ର ଦାବନେ ।
 ଶନୈଶ୍ଚିଦ୍ୟନ୍ତୋ ଅଦ୍ରିବୋଽଶ୍ଵାବନ୍ତଃ ଶତଗ୍ବିନଃ ।
 ଉର୍ଧ୍ୱା ହି ତେ ଦିବେଦିବେ ସହସ୍ରା ସୁନୃତା ଶତା ।
 ବିଦ୍ମା ହି ତ୍ବା ଧନଂଜୟମିନ୍ଦ୍ର ଦୃଲ୍ହା ଚିଦାରୁଜମ୍ ।
 କକୁହଂ ଚିତ୍ତ୍ୱା କବେ ମନ୍ଦନ୍ତୁ ଧୃଷ୍ଣବିନ୍ଦବଃ ।
 ଯସ୍ତେ ରେବୀଂ ଅଦାଶୁରିଃ ପ୍ରମମର୍ଷ ମଦଉୟେ ।
 ଇମ ଉ ତ୍ବା ବି ଚକ୍ଷତେ ସଖାୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମିନଃ ।
 ଉତ ତ୍ବାବଧିରଂ ବୟଂ ଶୁଭ୍ର-କର୍ଣ୍ଣଂ ସନ୍ତମୁତୟେ ।
 ଯଜ୍ଞଶୂୟା ଇମଂ ହବଂ ଦୁର୍ମର୍ଷଂ ଚକ୍ରିୟା ଉତ ।
 ଯଜିଜି ତେ ଅପି ବ୍ୟଧିର୍ଜଗନ୍ନାଂସୋ ଅମନ୍ନୁହି ।
 ଆ ତ୍ବା ରମ୍ୟଂ ନ ଜିବ୍ରୟୋ ରରତ୍ନା ଶବସୟତେ ।
 ସ୍ତୋତ୍ରମିନ୍ଦ୍ରାୟ ଗାୟତ ପୁରୁନ୍ଦମ୍ପଣାୟ ସଦ୍ବନେ ।
 ଅଭି ତ୍ବା ବୃଷଭା ସୁତେ ସୁତଂ ସୃଜାମି ପୀତୟେ ।
 ମା ତ୍ବା ମୂରା ଅବିଷ୍ୟବୋ ମୋପହସ୍ତାନ ଆ ଦଭନ୍ ।
 ଇହ ତ୍ବା ଗୋପରୀଶସା ମହେ ମନ୍ଦନ୍ତୁ ରାଧସେ ।
 ଯା ବୃତ୍ରହା ପରାବତି ସନା ନବା ଚ ତୁରୁ୍ୟବେ ।
 ଅପିବତ୍-କଦ୍ରୁବଃ ସୁତମିନ୍ଦ୍ରଃ ସହସ୍ରବାହ୍ନେ ।
 ସତ୍ୟଂ ତତ୍ତ୍ୱର୍ବଣେ ଯଦୌ ବିଦାନୋ ଅହ୍ନବାୟାମ୍ ।
 ତରଣିଂ ବୋ ଜନାନାଂ ତ୍ରଦଂ ବାଜସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।
 ଋତୁକ୍ଷଣଂ ନ ବର୍ତ୍ତବ ଉକ୍-ଥେଷୁ ତୁଗ୍ର୍ୟାବୃଧମ୍ ।
 ଯଃ କୃତ୍ତଦିଦ୍ବି ଯୋନ୍ୟଂ ତ୍ରିଶୋକାୟ ଗିରିଂ ପୃଥୁମ୍ ।

ଯସ୍ତେ ଶତ୍ରୁତ୍ୱମାଚକେ ॥୫॥
 ଯଦ୍ୱୀଳୟାସି ବୀଳୁ ତତ୍ ॥୬॥
 ରଥୀତମୋ ରଥୀନାମ୍ ॥୭॥
 ଭବା ନଃ ସୁଶ୍ରବସ୍ତମଃ ॥୮॥
 ନ ଯଂ ଧୂର୍ବନ୍ତି ଧୂର୍ତୟଃ ॥୯॥
 ଗମେମେଦିନ୍ଦ୍ର ଗୋମତଃ ॥୧୦॥
 ବିବକ୍ଷଣା ଅନେହସଃ ॥୧୧॥
 ଜରିତୃଭ୍ୟୋ ବିମଂହତେ ॥୧୨॥
 ଆଦାରିଣଂ ଯଥା ଗୟମ୍ ॥୧୩॥
 ଆ ତ୍ବା ପଶିଂ ଯଦୀମହେ ॥୧୪॥
 ତସ୍ୟ ନୋ ବେଦ ଆ ଭର ॥୧୫॥
 ପୁଷ୍ଟାବନ୍ତୋ ଯଥା ପଶୁମ୍ ॥୧୬॥
 ଦୁରାଦିହ ହବାମହେ ॥୧୭॥
 ଭବେରାପିନୌ ଅନ୍ତମଃ ॥୧୮॥
 ଗୋଦା ଇଦିନ୍ଦ୍ର ବୋଧି ନଃ ॥୧୯॥
 ଉଶ୍ନସି ତ୍ବା ସଧସ୍ତ ଆ ॥୨୦॥
 ନକିର୍ଣ୍ଣଂ ବୃଶ୍ମତେ ଯୁଧି ॥୨୧॥
 ତୃଫା ବ୍ୟଶୁହୀ ମଦମ୍ ॥୨୨॥
 ମାକୀଂ ବ୍ରହ୍ମଦ୍ବିଷୋ ବନଃ ॥୨୩॥
 ସରୋ ଗୌରୋ ଯଥା ପିବ ॥୨୪॥
 ତା ସଂସମ୍ଭୁ ପ୍ର ବୋଚତ ॥୨୫॥
 ଅତ୍ରାଦେଦିଷ୍ଠ ପୌଂସ୍ୟମ୍ ॥୨୬॥
 ବ୍ୟାନବ୍ ତୁର୍ବଣେ ଶମି ॥୨୭॥
 ସମାନମୁ ପ୍ର ଶଂସିଷମ୍ ॥୨୮॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମେ ସଚା ସୁତେ ॥୨୯॥
 ଗୋଭ୍ୟୋ ଗାତୁଂ ନିରେତବେ ॥୩୦॥

ଯଦଧିଷେ ମନସ୍ୟସି ମହାନଃ ପ୍ରେଦିୟୁଷସି ।
 ଦତ୍ରଂ ଚିଦ୍ଧି ଦ୍ଵାବତଃ କୃତଂ ଶୃଣ୍ଢେ ଅଧି କ୍ଷମି ।
 ତବେଦୁ ତାଃ ସୁକୀର୍ତ୍ତୟୋଃ ସନ୍ନୁତ ପ୍ରଶସ୍ତୟଃ ।
 ମା ନ ଏକସ୍ମିନ୍ନାଗସି ମା ଦ୍ଵୟୋରୁତ ତ୍ରିଷୁ ।
 ବିଭୟା ହି ଦ୍ଵାବତ ଉଗ୍ରାଦଭିପ୍ରଭଙ୍ଗିଣଃ ।
 ମା ସଖ୍ୟଃ ଶୂନମା ବିଦେ ମା ପୁତ୍ରସ୍ୟ ପ୍ରଭୁବସୋ ।
 କୋ ନୁ ମର୍ଯ୍ୟା ଅମିଥିତଃ ସଖା ସଖାୟମବ୍ରବୀତ୍ ।
 ଏବାରେ ବୃଷଭା ସୁତେଃ ସିନ୍ଧୁନ୍ ଭୂର୍ଯ୍ୟାବୟଃ ।
 ଆ ତ ଏତା ବଚୋୟୁଜା ହରୀ ଗୃଭେଶ ସୁମଦ୍ରଥା ।
 ଭିକ୍ଷି ବିଶ୍ଵା ଅପ ଦ୍ଵିଷଃ ପରି ବାଧୋ ଜହୀ ମୃଧଃ ।
 ଯଦ୍ଵୀଳାବିନ୍ଦ୍ର ଯତ୍ସିରେ ଯତ୍-ପର୍ଶାନେ ପରାଭୃତମ୍ ।
 ଯସ୍ୟ ତେ ବିଶ୍ଵମାନୁଷୋ ଭୂରେର୍ଦ୍ଧୃସ୍ୟ ବେଦତି ।

ମା ତତ୍-କରିନ୍ଦ୍ର ମୃଳୟ ॥୩୧॥
 ଜିଗାତ୍ସିନ୍ଦ୍ର ତେ ମନଃ ॥୩୨॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ମୃଳୟାସି ନଃ ॥୩୩॥
 ବଧୀର୍ମା ଶୂର ଭୂରିଷୁ ॥୩୪॥
 ଦସ୍ତାଦହମୃତୀଷହଃ ॥୩୫॥
 ଆବୃତ୍ତଦ୍-ଭୂତୁ ତେ ମନଃ ॥୩୬॥
 ଜହା କୋ ଅସ୍ତ୍ରଦୀକ୍ଷତେ ॥୩୭॥
 ଶୂର୍ଯ୍ୟାବ ନିବତା ଚରନ୍ ॥୩୮॥
 ଯଦୀଂ ବ୍ରହ୍ମଭ୍ୟ ଇଦଦଃ ॥୩୯॥
 ବସୁ ସ୍ଵାର୍ହଂ ତଦା ଭର ॥୪୦॥
 ବସୁ ସ୍ଵାର୍ହଂ ତଦା ଭର ॥୪୧॥
 ବସୁ ସ୍ଵାର୍ହଂ ତଦା ଭର ॥୪୨॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧଃ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ତତ୍ତ୍ୱର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୫୪)

=====

(୮।୪୭) ଋଷିଃ - ବଶଃ ଅଶ୍ୱୀଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପାଦନିବୃତ୍ ଗାୟତ୍ରୀ ୧, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୪, ୬, ୧୦, ୨୩, ୨୯, ୩୩, କକୁପ୍ ୫, ବୃହତୀ ୭, ୧୧, ୧୯, ୨୫, ୨୭, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୮, ସତୋବୃହତୀ ୯, ୨୬, ୨୮, ବିପରୀତା ସତୋବୃହତୀ ୧୨, ଦ୍ୱିପଦା ଜଗତୀ ୧୩, ବୃହତୀ ପିପୀଲିକମଧ୍ୟା ୧୪, କକୁପ୍-ନ୍ୟଂକୁଶିରା ୧୫, ବିରାଟ୍ ୧୬, ଜଗତୀ ୧୭, ଉପରିଷ୍ଟାଦ୍-ବୃହତୀ ୧୮, ବିଷମପଦା ବୃହତୀ ୨୦, ପଞ୍ଜିଃ ୨୧, ୨୪, ୩୨, ସଂସ୍ତାରପଞ୍ଜିଃ ୨୨, ଦ୍ୱିପଦା ବିରାଟ୍ ୩୦, ଉଷ୍ଟିକ୍ ୩୧,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୨୦, ୨୯-୩୧, ୩୩, କାନୀତଃ ପୃଥୁଶ୍ରବାଃ ୨୧-୨୪, ବାୟୁଃ ୨୫-୨୮, ୩୨

=====

ତ୍ୱାବତଃ ପୁରୁବସୋ ବୟମିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଣୋତଃ ।	ସ୍ଥୁସି ସ୍ଥାତର୍ହରୀଣାମ୍ ॥୧॥
ତ୍ୱାଂ ହି ସତ୍ୟମଦ୍ରିବୋ ବିଦ୍ଧ ଦାତାରମିଷାମ୍ ।	ବିଦ୍ଧ ଦାତାରଂ ରୟୀଣାମ୍ ॥୨॥
ଆ ଯୁସ୍ୟ ତେ ମହିମାନଂ ଶତମୃତେ ଶତକ୍ରତୋ ।	ଗୀର୍ଭିର୍ଗୃଣନ୍ତି କାରବଃ ॥୩॥
ସୁନୀଥୋ ଘା ସ ମର୍ତ୍ତ୍ୟୋ ଯଂ ମରୁତୋ ଯୁମର୍ଯ୍ୟମା ।	ମିତ୍ରଃ ପାତ୍ର୍ୟଦ୍ରୁହଃ ॥୪॥
ଦଧାନୋ ଗୋମଦଶ୍ୱବସୁବୀର୍ଯ୍ୟମାଦିତ୍ୟଜୁତ ଏଧତେ ।	ସଦା ରାୟା ପୁରୁଷୃହା ॥୫॥
ତମିନ୍ଦ୍ରଂ ଦାନମୀମହେ ଶବସାନମଭୀର୍ବମ୍ ।	ଇଶାନଂ ରାୟ ଈମହେ ॥୬॥
ତସ୍ମିନ୍ ହି ସନ୍ତ୍ର୍ୟତୟୋ ବିଶ୍ୱା ଅଭୀରବଃ ସତା ।	
ତମା ବହନ୍ତୁ ସପ୍ତୟଃ ପୁରୁବସୁଂ ମଦାୟ ହରୟଃ ସୁତମ୍ ॥୭॥	
ୟସ୍ତେ ମଦୋ ବରେଣ୍ୟୋ ଯୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବୃତ୍ରହତ୍ତମଃ ।	
ୟ ଆଦଦିଃ ସ୍ୱର୍ଗୁଭିର୍ଯଃ ପୃତନାସୁ ଦୁଷ୍ଟରଃ ॥୮॥	
ୟୋ ଦୁଷ୍ଟରୋ ବିଶ୍ୱବାର ଶ୍ରବାୟୋ ବାଜେଷ୍ଟୁସ୍ତି ତରୁତା ।	
ସ ନଃ ଶବିଷ୍ଠ ସବନା ବସୋ ଗହି ଗମେମ ଗୋମତି ବ୍ରଜେ ॥୯॥	
ଗବ୍ୟୋ ଷ୍ଟ ଶୋ ଯୁଥା ପୁରାଶ୍ୱୟୋତ ରଥୟା ।	ବରିବସ୍ୟ ମହାମହ ॥୧୦॥
ନହି ତେ ଶୂର ରାଧସୋଽନ୍ତଂ ବିନ୍ଧାମି ସତ୍ରା ।	
ଦଶସ୍ୟା ନୋ ମଘବନ୍ତୁ ତିଦଦ୍ରିବୋ ପିୟୋ ବାଜେଭିରାବିଥ ॥୧୧॥	

ଯ ରକ୍ଷଃ ଶ୍ରୀବତ୍ସଂଶା ବିଶ୍ୱେସ୍ତ ବେଦ ଜନିମା ପୁରୁଷୁତଃ ।
 ତଂ ବିଶ୍ୱେ ମାନୁଷା ଯୁଗେନ୍ଦ୍ରଂ ହବନ୍ତେ ତବିଷଂ ଯତସ୍ତୁତଃ ॥୧୭॥
 ସ ନୋ ବାଜେଷ୍ଟବିତା ପୁରୁବସୁଃ ପୁରଃସ୍ଥାତା ମଘବା ବୃତ୍ରହା ଭୁବତ୍ ॥୧୮॥
 ଅଭି ବୋ ବୀରମନ୍ତସୋ ମଦେଷୁ ଗାୟ ଗିରା ମହା ବିଚେତସମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ନାମ ଶୁତ୍ୟଂ ଶାକିନଂ ବତୋ ଯଥା ॥୧୯॥
 ଦଦୀ ରେକ୍ଷସ୍ତନ୍ତେ ଦଦିର୍ବସୁ ଦଦିର୍ବାଜେଷୁ ପୁରୁହୂତ ବାଜିନମ୍ । ନୂନମଥ ॥୨୦॥
 ବିଶ୍ୱେଷାମିରଜ୍ୟନ୍ତଂ ବସୁନାଂ ସାସହ୍ୟାଂସଂ ଚିଦସ୍ୟ ବର୍ପସଃ । କୃପୟତୋ ନୂନମତ୍ୟଥ ॥୨୧॥
 ମହଃ ସୁ ବୋ ଅରମିଷେ ସ୍ତବାମହେ ମୀଳ୍ବୁଷେ ଅରଂଗମାୟ ଜଗ୍ନୟେ ।
 ଯଜ୍ଞେଭିର୍ଗୀର୍ଭିର୍ବିଶ୍ୱମନୁଷାଂ ମରୁତାମିୟଷସି ଗାୟେ ତ୍ୱା ନମସା ଗିରା ॥୨୨॥
 ଯେ ପାତୟନ୍ତେ ଅଜ୍ଞଭିର୍ଗିରୀଶାଂ ସୁଭିରେଷାମ୍ ।
 ଯଜ୍ଞଂ ମହିଷ୍ଠଶୀନାଂ ସୁମ୍ନଂ ତୁବିଷ୍ଠଶୀନାଂ ପ୍ରାଧ୍ୱରେ ॥୨୩॥
 ପ୍ରଭଙ୍ଗଂ ଦୁର୍ମତୀନାମିନ୍ଦ୍ର ଶବିଷ୍ଟା ଭର ।
 ରୟିମସ୍ମତ୍ୟଂ ଯୁଜ୍ୟଂ ତୋଦୟନ୍ତୁତେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଂ ତୋଦୟନ୍ତୁତେ ॥୨୪॥
 ସନିତଃ ସୁସନିତରୁଗ୍ର ଚିତ୍ର ଚେତିଷ୍ଠ ସୁନୃତ ।
 ପ୍ରାସହା ସମ୍ରାଟ୍ ସହୁରିଂ ସହନ୍ତଂ ଭୁଜ୍ୟଂ ବାଜେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ॥୨୫॥
 ଆ ସ ଏତୁ ଯ ଇବଦାଁ ଅଦେବଃ ପୂର୍ତ୍ତମାଦଦେ ।
 ଯଥା ଚିଦ୍ବଶୋ ଅଶ୍ୱ୍ୟଃ ପୃଥୁଗ୍ରବସି କାନୀତେଽସ୍ୟା ରୁ୍ୟସ୍ୟାଦଦେ ॥୨୬॥
 ଷଷ୍ଠିଂ ସହସ୍ରାଶ୍ୱ୍ୟସ୍ୟାୟତାସନମୁଷ୍ଟାନାଂ ବିଂଶତିଂ ଶତା ।
 ଦଶ ଶ୍ୟାବୀନାଂ ଶତା ଦଶ ତ୍ର୍ୟରୁଷୀଶାଂ ଦଶ ଗବାଂ ସହସ୍ରା ॥୨୭॥
 ଦଶ ଶ୍ୟାବା ଋଧଦ୍ରୟୋ ବୀତବାରାସ ଆଶବଃ । ମଥ୍ରା ନେମିଂ ନି ବାବୃତୁଃ ॥୨୮॥
 ଦାନାସଃ ପୃଥୁଗ୍ରବସଃ କାନୀତସ୍ୟ ସୁରାଧସଃ ।
 ରଥଂ ହିରଣ୍ୟୟଂ ଦଦନ୍ତୁଂହିଷ୍ଠଃ ସୁରିରଭୃଦ୍ୱର୍ଷିଷ୍ଠମକୃତ ଶ୍ରବଃ ॥୨୯॥
 ଆ ନୋ ବାୟୋ ମହେ ତନେ ଯାହି ମଶାୟ ପାଜସେ ।
 ବୟଂ ହି ତେ ଚକୃମା ଭୂରି ଦାବନେ ସଦ୍ୟଶ୍ଚିନ୍ତୁହି ଦାବନେ ॥୩୦॥
 ଯୋ ଅଶ୍ୱେଭିର୍ବହତେ ବସ୍ତ୍ର ଉସ୍ରାସ୍ତ୍ରିଃ ସସ୍ତ୍ର ସପ୍ତତୀନାମ୍ ।
 ଏଭିଃ ସୋମେଭିଃ ସୋମସୁଦ୍-ଭିଃ ସୋମପା ଦାନାୟ ଶୁକ୍ରପୁତପାଃ ॥୩୧॥

ଯୋ ମ ଇମଂ ଚିତୁ ତୁନାମନ୍ତ୍ରତ୍ରଂ ଦାବନେ ।
 ଅରତ୍ତେ ଅକ୍ଷେ ନଦୁଷେ ସୁକୃତୁନି ସୁକୃତରାୟ ସୁକୃତୁଃ ॥୨୭॥
 ଉତଥ୍ୟେ ବପୁଷି ଯଃ ସ୍ବରାଲୁତ ବାୟୋ ଘୃତସ୍ନାଃ ।
 ଅଶ୍ବେଷିତଂ ରଜେଷିତଂ ଶୁନେଷିତଂ ପ୍ରାଜ୍ଞ ତଦିଦଂ ନୁ ତତ୍ ॥୨୮॥
 ଅଧ ପ୍ରିୟମିଷିରାୟ ଷଷ୍ଠିଂ ସହସ୍ରାସନମ୍ । ଅଶ୍ବାନାମିନ୍ନ ବୃଷ୍ଟାମ୍ ॥୨୯॥
 ଗାବୋ ନ ଯୁଧମୁପ ଯନ୍ତି ବପ୍ରୟ ଉପ ମା ଯନ୍ତି ବପ୍ରୟଃ ॥୩୦॥
 ଅଧ ଯଜାରଥେ ଗଣେ ଶତମୁଷ୍ଟା ଅତିକ୍ରଦତ୍ । ଅଧ ଶ୍ବିତ୍ରେଷୁ ବିଂଶତିଂ ଶତା ॥୩୧॥
 ଶତଂ ଦାସେ ବଲ୍-ବୃଥେ ବିପ୍ରସ୍ତରୁକ୍ଷ ଆ ଦଦେ ।
 ତେ ତେ ବାୟବିମେ ଜନା ମଦନ୍ତୀନ୍ଦ୍ରଗୋପା ମଦନ୍ତି ଦେବଗୋପାଃ ॥୩୨॥
 ଅଧ ସ୍ୟା ଯୋଷଣା ମହୀ ପ୍ରତୀଚୀ ବଶମଶ୍ୟମ୍ । ଅଧିରୁକ୍ତା ବି ନୀୟତେ ॥୩୩॥

(୮।୪୭) ଋଷିଃ - ତ୍ରିତଃ ଆପ୍ତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ମହାପଞ୍ଜିଃ,
 ଦେବତା - ଆଦିତ୍ୟାଃ ୧-୧୩, ଆଦିତ୍ୟାଃ ଉଷାଃ ୪ ୧୪-୧୮

ମହି ବୋ ମହତାମବୋ ବରୁଣ ମିତ୍ର ଦାଶୁଷେ ।
 ଯୁମାଦିତ୍ୟା ଅଭି ଦୁହୋ ରକ୍ଷଥା ନେମଘଂ ନଶଦନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧॥
 ବିଦା ଦେବା ଅଘାନାମାଦିତ୍ୟାସୋ ଅପାକୃତିମ୍ ।
 ପକ୍ଷା ବୟୋ ଯଥୋପରି ବ୍ୟସ୍ତେ ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞତାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୨॥
 ବ୍ୟସ୍ତେ ଅଧି ଶର୍ମ ତତ୍-ପକ୍ଷା ବୟୋ ନ ଯଜ୍ଞନ ।
 ବିଶ୍ବାନି ବିଶ୍ବବେଦସୋ ବରୁଥ୍ୟା ମନାମହେନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୩॥
 ଯସ୍ନା ଅରାସତ କ୍ଷୟଂ ଜୀବାତୁଂ ଚ ପ୍ରଚେତସଃ ।
 ମନୋର୍ବିଶ୍ବସ୍ୟ ଘେଦିମ ଆଦିତ୍ୟା ରାୟ ଇଶତେନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୪॥
 ପରି ଶୋ ବୃଶଜନ୍ମଘା ଦୁର୍ଗାଶି ରଥ୍ୟା ଯଥା ।
 ସ୍ୟାମେଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଶର୍ମଶ୍ୟାଦିତ୍ୟାନାମୁତାବସ୍ୟନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୫॥
 ପରିଦୁଷ୍ଟେଦନା ଜନୋ ଯୁଷ୍ମାଦଋସ୍ୟ ବାୟତି ।
 ଦେବା ଅଦତ୍ରମାଶ ବୋ ଯୁମାଦିତ୍ୟା ଅହେତନାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୬॥

ନ ତଂ ତିଗ୍ନଂ ଚନ ତ୍ୟଜୋ ନ ଦ୍ରାସଦଭି ତଂ ଗୁରୁ ।
 ଯସ୍ମା ଉ ଶର୍ମ ସପ୍ତଥ ଆଦିତ୍ୟାସୋ ଅରାଧ୍ନମନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୭॥
 ଯୁଷ୍ଟେ ଦେବା ଅପି ଶ୍ଳସି ଯୁଧ୍ୟାନ୍ତ ଇବ ବର୍ମସୁ ।
 ଯୁୟଂ ମହୋ ନ ଏନସୋ ଯୁୟମର୍ତ୍ତାଦୁରୁଷ୍ୟତାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୮॥
 ଅଦିତିର୍ନ ଉରୁଷ୍ୟଦ୍ବିତିଃ ଶର୍ମ ଯୁକ୍ତୁ ।
 ମାତା ମିତ୍ରସ୍ୟ ରେବତୋଽୟମ୍-ଶୋ ବରୁଣସ୍ୟ ଚାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୯॥
 ଯଜେବାଃ ଶର୍ମ ଶରଣଂ ଯଦ୍-ଭଦ୍ରଂ ଯଦନାତୁରମ୍ ।
 ତ୍ରିଧାତୁ ଯଦ୍ବରୁଧ୍ୟଂ ତଦସ୍ମାସୁ ବି ଯଜ୍ଜନାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୦॥
 ଆଦିତ୍ୟା ଅବ ହି ଖ୍ୟତାପି କୁଲାଦିବ ସ୍ବଶଃ ।
 ସୁତୀର୍ଥମର୍ବତୋ ଯଥାନ୍ନ ନୋ ନେଷଥା ସୁଗମନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୧॥
 ନେହ ଭଦ୍ରଂ ରକ୍ଷସ୍ବିନେ ନାବୟୈ ନୋପୟା ଉତ ।
 ଗବେ ଚ ଭଦ୍ରଂ ଧେନବେ ବୀରାୟ ଚ ଶ୍ରବସ୍ୟତେନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୨॥
 ଯଦାବିର୍ଯ୍ଯଦପୀତ୍ୟଂ ଦେବାସୋ ଅସ୍ତି ଦୁଷ୍ଟତମ୍ ।
 ତ୍ରିତେ ତଦ୍ବିଶ୍ବମାପ୍ତ୍ୟ ଆରେ ଅସ୍ମଦଧାତନାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୩॥
 ଯଜ ଗୋଷୁ ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନଂ ଯଜାସ୍ତେ ଦୁହିତର୍ଦିବଃ ।
 ତ୍ରିତାୟ ତଦ୍ବିଭାବୟାପ୍ତ୍ୟାୟ ପରା ବହାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୪॥
 ନିଷ୍କଂ ବା ଘା କୃଣବତେ ସ୍ରଜଂ ବା ଦୁହିତର୍ଦିବଃ ।
 ତ୍ରିତେ ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନଂ ସର୍ବମାପ୍ତ୍ୟେ ପରି ଦଦ୍ଧସ୍ୟନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୫॥
 ତଦନ୍ନାୟ ତଦପସେ ତଂ ଭାଗମୁପସେଦୁଷେ ।
 ତ୍ରିତାୟ ଚ ଦ୍ବିତାୟ ଚୋଷୋ ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନଂ ବହାନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୬॥
 ଯଥା କଳାଂ ଯଥା ଶଫଂ ଯଥା ଋଣଂ ସଂନୟାମସି ।
 ଏବା ଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନଂ ସର୍ବମାପ୍ତ୍ୟେ ସଂ ନୟାମସ୍ୟନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୭॥
 ଅଜୈଷ୍ଠାଦ୍ୟାସନାମ ଚାତୁମାନାଗସୋ ବୟମ୍ ।
 ଉଷୋ ଯସ୍ମାଦୁଷ୍ଟସ୍ବପ୍ନାଦଜୈଷ୍ଠାପ ତଦୁକ୍ତନ୍ତନେହସୋ ବ ଉତୟଃ ସୁଉତୟୋ ବ ଉତୟଃ ॥୧୮॥

=====

(୮।୪୮) ଋଷିଃ - ପ୍ରଗାଧଃ ଘୌରଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ୬-୧୫, ଜଗତୀ ୫,

ଦେବତା - ସୋମଃ

=====

ସ୍ଵାଦୋରଭକ୍ଷି ବୟସଃ ସୁମେଧାଃ ସ୍ଵାଧ୍ୟୋ ବରିବୋବିଭ୍ରସ୍ୟ ।
ବିଶ୍ଵେ ଯଂ ଦେବା ଭତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାସୋ ମଧୁ ବ୍ରୁବନ୍ତୋ ଅଭି ସଂଚରନ୍ତି ॥୧॥
ଅନ୍ତଶ୍ଚ ପ୍ରାଗା ଅଦିତିର୍ଭବାସ୍ୟବୟାତା ହରସୋ ଦୈବ୍ୟସ୍ୟ ।
ଇନ୍ଦବିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟଂ ଭୃଷାଣଃ ଶ୍ରୌଷ୍ଠୀବ ଧୁରମନ୍ତୁ ରାୟ ଋଧ୍ୟାଃ ॥୨॥
ଅପାମ ସୋମମମୃତା ଅଭୁମାଗନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିରବିଦାମ ଦେବାନ୍ ।
କିଂ ନୁନମସ୍ତାନୁକୃଣବଦରାତିଃ କିମୁ ଧୂର୍ତ୍ତିରମୃତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ॥୩॥
ଶଂ ନୋ ଭବ ହୃଦ ଆ ପୀତ ଇନ୍ଦୋ ପିତେବ ସୋମ ସୁନବେ ସୁଶେବଃ ।
ସଶେବ ସଖ୍ୟ ଭରୁଣଂସ ଧୀରଃ ପ୍ର ଶ ଆୟୁର୍ଜୀବସେ ସୋମ ତାରୀଃ ॥୪॥
ଇମେ ମା ପୀତା ଯଶସ ଭରୁଷ୍ୟବୋ ରଥଂ ନ ଗାବଃ ସମନାହ ପର୍ବସୁ ।
ତେ ମା ରକ୍ଷନ୍ତୁ ବିସ୍ରସନ୍ତୁରିତ୍ରାଦୁତ ମା ସ୍ରାମାଦ୍ୟବୟନ୍ତିନ୍ଦବଃ ॥୫॥
ଅଗ୍ନିଂ ନ ମା ମପିତଂ ସଂ ଦିଦୀପଃ ପ୍ର ତକ୍ଷୟ କୃଣୁହି ବସ୍ୟସୋ ନଃ ।
ଅଥା ହି ତେ ମଦ ଆ ସୋମ ମନ୍ୟେ ରେବୀଂ ଇବ ପ୍ର ତରା ପୁଷ୍ଟିମଞ୍ଚ ॥୬॥
ଇଷିରେଣ ତେ ମନସା ସୁତସ୍ୟ ଭକ୍ଷୀମହି ପିତ୍ର୍ୟସ୍ୟେବ ରାୟଃ ।
ସୋମ ରାଜନ୍ପ୍ର ଶ ଆୟୁଷି ତାରୀରହାନୀବ ସୁର୍ଯ୍ୟୋ ବାସରାଣି ॥୭॥
ସୋମ ରାଜନ୍ତୁଲୟା ନଃ ସ୍ଵସ୍ତି ତବ ସ୍ଵସ୍ତି ବ୍ରତ୍ୟାସ୍ରସ୍ୟ ବିଜି ।
ଅଲର୍ତ୍ତି ଦକ୍ଷ ଭତ ମନ୍ତ୍ର୍ୟରିନ୍ଦୋ ମା ନୋ ଅର୍ଯ୍ୟୋ ଅନୁକାମଂ ପରା ଦାଃ ॥୮॥
ତ୍ଵଂ ହି ନସ୍ତନ୍ତୁଃ ସୋମ ଗୋପା ଗାତ୍ରେଗାତ୍ରେ ନିଷସତ୍-ଥା ନୃତକ୍ଷାଃ ।
ୟତ୍ରେ ବୟଂ ପ୍ରମିନାମ ବ୍ରତାନି ସ ନୋ ମୂଳ ସୁଷଖା ଦେବ ବସ୍ୟଃ ॥୯॥
ଋଦୁଦରେଣ ସଖ୍ୟା ସଚେୟ ଯ୍ଵେ ମା ନ ରିଷ୍ୟେଇୟଶ୍ଚ ପୀତଃ ।
ଅୟଂ ଯଃ ସୋମୋ ନ୍ୟଧାୟସ୍ତେ ତସ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ରଂ ପ୍ରତିରମେମ୍ୟାୟୁଃ ॥୧୦॥
ଅପ ତ୍ୟା ଅସ୍ତୁରନିରା ଅମୀବା ନିରତ୍ରସନ୍ତମିଷୀଚୀରଭୈଷୁଃ ।
ଆ ସୋମୋ ଅସ୍ତ୍ରାଂ ଅରୁହଦ୍ଵିହାୟା ଅଗନ୍ତୁ ଯତ୍ର ପ୍ରତିରନ୍ତ ଆୟୁଃ ॥୧୧॥

ଯୋ ନ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ପିତରୋ ହୃସ୍ତୁ ପୀତୋଽମର୍ତ୍ୟୋ ମର୍ତ୍ୟା ଆବିବେଶ ।
 ତସ୍ମୈ ସୋମାୟ ହବିଷା ବିଧେମ ମୂଳୀକେ ଅସ୍ୟ ସୁମତୌ ସ୍ୟାମ ॥୧୭॥
 ତ୍ୱଂ ସୋମ ପିତୃଭିଃ ସଂବିଦାନୋଽନୁ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଆ ତତନ୍ତୁ ।
 ତସ୍ମୈ ତ ଇନ୍ଦୋ ହବିଷା ବିଧେମ ବୟଂ ସ୍ୟାମ ପତୟୋ ରୟୀଣାମ୍ ॥୧୮॥
 ଭ୍ରାତାରୋ ଦେବା ଅଧି ବୋଚତା ନୋ ମା ନୋ ନିଦ୍ରା ଇଶତ ମୋତ ଜଲ୍ଲିଃ ।
 ବୟଂ ସୋମସ୍ୟ ବିଶ୍ୱହ ପ୍ରିୟାସଃ ସୁବୀରାସୋ ବିଦଥମା ବଦେମ ॥୧୯॥
 ତ୍ୱଂ ନଃ ସୋମ ବିଶ୍ୱତୋ ବୟୋଧାୟଂ ସ୍ୱର୍ବିଦା ବିଶା ନୃତକ୍ଷାଃ ।
 ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ ଉତିଭିଃ ସଜୋଷାଃ ପାହି ପଶ୍ଚାତାଦୁତ ବା ପୁରସ୍ତାତ୍ ॥୨୦॥

। ଅଥଃ ବାଲଗିଲ୍ୟମ୍ ।

। ଅଥଃ ପ୍ରଥମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୪୯) ଋଷିଃ - ପ୍ରସ୍ନଶ୍ୱଃ କାଶ୍ଵଃ,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଅଭି ପ୍ର ବଃ ସୁରାଧସମିନ୍ଦ୍ରମର୍ଚ ଯୁଥା ବିଦେ ।
 ଯୋ ଜରିତୃଭ୍ୟୋ ମଘବା ପୁରୁବସୁଃ ସହସ୍ତ୍ରେଶେବ ଶିକ୍ଷତି ॥୧॥
 ଶତାନୀକେବ ପ୍ର ଜିଗାତି ଧୃଷ୍ଟୟା ହୃଦ୍ଧି ବୃତ୍ରାଣି ଦାଶୁଷେ ।
 ଗିରେରିବ ପ୍ର ରସା ଅସ୍ୟ ପିନ୍ଦିରେ ଦତ୍ରାଣି ପୁରୁଭୋଜସଃ ॥୨॥
 ଆ ତ୍ୱା ସୁତାସ ଇନ୍ଦବୋ ମଦା ଯ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ।
 ଆପୋ ନ ବଜ୍ଜିନ୍ନନ୍ଦୋକ୍ୟଂ ସରଃ ପୃଣନ୍ତି ଶୂର ରାଧସେ ॥୩॥
 ଅନେହସଂ ପ୍ରତରଣଂ ବିବକ୍ଷଣଂ ମଧୁଃ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟମୀଂ ପିବ ।
 ଆ ଯୁଥା ମନ୍ଦସାନଃ କିରାସି ନଃ ପ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ରେବ ତ୍ୱନା ଧୃଷତ୍ ॥୪॥
 ଆ ନଃ ସ୍ତୋମମୁପ ଦ୍ରବଜିୟାନୋ ଅଶ୍ୱୋ ନ ସୋତୃଭିଃ ।
 ଯଂ ତେ ସ୍ୱଧାବହୁସ୍ୱଦୟନ୍ତି ଧେନବ ଇନ୍ଦ୍ର କଶ୍ଵେଷୁ ରାତୟଃ ॥୫॥

ଉଗ୍ରଂ ନ ବୀରଂ ନମସୋପ ସେଦିମ ବିଭୂତିମକ୍ଷିତାବସୁମ୍ ।
 ଉଦ୍ରୀବ ବଜ୍ଜିନ୍ନବତୋ ନ ସିଞ୍ଜିତେ କ୍ଷରନ୍ତୀନ୍ତ୍ର ଧୀତୟଃ ॥୭॥
 ଯୁଦ୍ଧ ନୂନଂ ଯଦ୍ବା ଯୁଜ୍ଞେ ଯଦ୍ବା ପୃଥିବ୍ୟାମଧି ।
 ଅତୋ ନୋ ଯୁଜ୍ଞମାଶୁଭିର୍ମହେମତ ଉଗ୍ର ଉଗ୍ରେଭିରା ଗହି ॥୭॥
 ଅଜିରାସୋ ହରୟୋ ଯେ ତ ଆଶବୋ ବାତା ଇବ ପ୍ରସକ୍ଷିଣଃ ।
 ଯେଭିରପତ୍ୟଂ ମନୁଷ୍ୟଃ ପରୀୟସେ ଯେଭିର୍ବିଶ୍ଵଂ ସ୍ଵର୍ତ୍ତଶେ ॥୮॥
 ଏତାବତସ୍ତ ଇମହ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁମୁସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।
 ଯୁଥା ପ୍ରାବୋ ମଘବନ୍ଧେଧ୍ୟାତିଥିଂ ଯୁଥା ନୀପାତିଥିଂ ଧନେ ॥୯॥
 ଯୁଥା କଶ୍ଚେ ମଘବନ୍ଧସଦସ୍ୟାବି ଯୁଥା ପକ୍-ଥେ ଦଶବ୍ରଜେ ।
 ଯୁଥା ଗୋଶର୍ଯ୍ଯେ ଅସନୋରୃଜିଶ୍ଵନୀନ୍ତ୍ର ଗୋମଜିରଣ୍ୟବତ୍ ॥୧୦॥

। ଅଥଃ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୦) ଋଷିଃ - ପୁଷ୍ଟିଗୁଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯,

ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ପ୍ର ସୁ ଶୁତଂ ସୁରାଧସମର୍ଚା ଶକ୍ରମଭିଷ୍ଠୟେ ।
 ଯଃ ସୁନ୍ଦ୍ରତେ ସୁବତେ କାମ୍ୟଂ ବସୁ ସହସ୍ରେଶେବ ମଂହତେ ॥୧॥
 ଶତାନୀକା ହେତୟୋ ଅସ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସମିଷୋ ମହୀଃ ।
 ଗିରିର୍ନ ଭୂଜ୍ଞା ମଘବସୁ ପିନ୍ଦ୍ରତେ ଯଦୀଂ ସୁତା ଅମନ୍ନିଷୁଃ ॥୨॥
 ଯଦୀଂ ସୁତାସ ଇନ୍ଦ୍ରବୋଽଭି ପ୍ରିୟମମନ୍ନିଷୁଃ ।
 ଆପୋ ନ ଧାୟି ସବନଂ ମ ଆ ବସୋ ଦୁଘା ଇବୋପ ଦାଶୁଷେ ॥୩॥
 ଅନେହସଂ ବୋ ହବମାନମୂତୟେ ମଧୁଃ କ୍ଷରନ୍ତି ଧୀତୟଃ ।
 ଆ ତ୍ଵା ବସୋ ହବମାନାସ ଇନ୍ଦ୍ରବ ଉପ ସ୍ତୋତ୍ରେଷୁ ଦଧିରେ ॥୪॥
 ଆ ନଃ ସୋମେ ସ୍ଵଧୃର ଇୟାନୋ ଅତ୍ୟୋ ନ ତୋଶତେ ।
 ଯଂ ତେ ସ୍ଵଦାବହ୍ନସ୍ଵଦନ୍ତି ଗୂର୍ତ୍ତୟଃ ପୌରେ ଛନ୍ଦୟସେ ହବମ୍ ॥୫॥

ପ୍ର ବୀରମୁଗ୍ରାଂ ବିବିତିଂ ଧନସ୍ତୃତଂ ବିଭୂତିଂ ରାଧସୋ ମହଃ ।
 ଉଦ୍ରୀବ ବଜ୍ଜିନ୍ନବତୋ ବସୁତ୍ସୁନା ସଦା ପୀପେଥ ଦାଶୁଷେ ॥୭॥
 ଯୁଦ୍ଧ ନୂନଂ ପରାବତି ଯୁଦ୍ଧା ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଦିବି ।
 ଯୁଜାନ ଇନ୍ଦ୍ର ହରିଭିର୍ମହେମତ ଋଷ୍ମ ଋଷ୍ମେଭିରା ଗହି ॥୮॥
 ରଥିରାସୋ ହରୟୋ ଯୋ ତେ ଅସ୍ତ୍ରଧ ଓଜୋ ବାତସ୍ୟ ପିପ୍ରତି ।
 ଯେଭିର୍ନି ଦସ୍ୟୁଂ ମନୁଷୋ ନିଘୋଷୟୋ ଯେଭିଃ ସ୍ଵଃ ପରୀୟସେ ॥୯॥
 ଏତାବତସ୍ତେ ବସୋ ବିଦ୍ୟାମ ଶୂର ନବ୍ୟସଃ ।
 ଯୁଥା ପ୍ରାବ ଏତଶଂ କୃତ୍ୟେ ଧନେ ଯୁଥା ବଶଂ ଦଶବ୍ରଜେ ॥୧୦॥
 ଯୁଥା କଶ୍ମେ ମଘବନ୍ଧେଧେ ଅଧ୍ଵରେ ଦୀର୍ଘନୀଥେ ଦମୁନସି ।
 ଯୁଥା ଗୋଶୟେ ଅସିଷାସୋ ଅଦ୍ରିବୋ ମୟି ଗୋତ୍ରଂ ହରିଶ୍ଚିୟମ୍ ॥୧୧॥

। ଅଥଃ ତୃତୀୟଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୧) ଋଷିଃ - ଶୁଷ୍ଟିଗୁଃ କାଶ୍ଵଃ,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଯୁଥା ମନୌ ସାଂବରଣୌ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାପିବଃ ସୁତମ୍ ।
 ନୀପାତିଥୌ ମଘବନ୍ଧେଧ୍ୟାତିଥୌ ପୁଷ୍ଟିଗୌ ଶୁଷ୍ଟିଗୌ ସତା ॥୧॥
 ପାର୍ଷଦ୍ଵାଶଃ ପ୍ରସ୍ଵଶ୍ଵଂ ସମସାଦୟନ୍ତୁୟାନଂ ଜିବିମୁଦିତମ୍ ।
 ସହସ୍ରାଶ୍ୟସିଷାସଦ୍-ଗବାମୃଷିସ୍ତୋତୋ ଦସ୍ୟବେ ବୃକଃ ॥୨॥
 ଯୁ ଉକ୍-ଥେଭିର୍ନ ବିନିତେ ଚିକିଦ୍ୟ ଋଷିତୋଦନଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ତମଜ୍ଞା ବଦ ନବ୍ୟସ୍ୟା ମତ୍ୟରିଷ୍ୟନ୍ତଂ ନ ଭୋଜସେ ॥୩॥
 ଯୁସ୍ତା ଅର୍କଂ ସପ୍ତଶୀର୍ଷାଶମାନୁରୁସ୍ତ୍ରଧାତୁମୁତ୍ତମେ ପଦେ ।
 ସ ଦ୍ଵିମା ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାନି ଚିକ୍ରଦଦାଦିଜ୍ଞନିଷ୍ଠ ପୌଂସ୍ୟମ୍ ॥୪॥
 ଯୋ ନୋ ଦାତା ବସୁନାମିନ୍ଦ୍ରଂ ତଂ ହୃମହେ ବୟମ୍ ।
 ବିଦ୍ଵା ହ୍ୟସ୍ୟ ସୁମତିଂ ନବୀୟସୀଂ ଗମେମ ଗୋମତି ବ୍ରଜେ ॥୫॥

ଯୁଷ୍ଟେ ତ୍ୱଂ ବସୋ ଦାନାୟ ଶିକ୍ଷସି ସ ରାୟସ୍ତୋଷମଶୁତେ ।
 ତଂ ତ୍ୱା ବୟଂ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ସୁତାବନ୍ତୋ ହବାମହେ ॥୭॥
 କଦା ଚନ ସ୍ତରୀରସି ନେନ୍ଦ୍ର ସଶ୍ଚସି ଦାଶୁଷେ ।
 ଉପୋପେନ୍ନୁ ମଘବନ୍ତୁୟ ଇନ୍ନୁ ତେ ଦାନଂ ଦେବସ୍ୟ ପୃତ୍ୟତେ ॥୭॥
 ପ୍ର ଯୋ ନନକ୍ଷେ ଅଭ୍ୟୋଜସା କ୍ରିବିଂ ବଧୈଃ ଶୁଷ୍ଟଂ ନିଘୋଷୟନ୍ ।
 ଯୁଦେଦସ୍ତନ୍ନୀତ୍-ପ୍ରଥୟନ୍ନମ୍ ଦିବମାଦିଜ୍ଜନିଷ୍ଠ ପାର୍ଥବଃ ॥୮॥
 ଯୁସ୍ୟାୟଂ ବିଶ୍ୱ ଆୟୋ ଦାସଃ ଶେବଧିପା ଅରିଃ ।
 ତିରଶ୍ଚିଦୟେ ରୁଶମେ ପରୀରବି ତୁଭ୍ୟୋସ୍ତୋ ଅଜ୍ୟତେ ରୟିଃ ॥୯॥
 ତୁରଣ୍ୟବୋ ମଧୁମନ୍ତଂ ଘୃତଶ୍ଚୁତଂ ବିପ୍ରାସୋ ଅର୍କମାନୁରୁଃ ।
 ଅସ୍ତେ ରୟିଃ ପପ୍ରଥେ ବୃଷ୍ଟ୍ୟଂ ଶବୋଃସ୍ତେ ସୁବାନାସ ଇନ୍ଦବଃ ॥୧୦॥

। ଅଥଃ ଚତୁର୍ଥଂ ସ୍କନ୍ଧମ୍ ।

(୮।୫୨) ଋଷିଃ - ଆୟୁଃ କାଶ୍ଵଃ,

ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୭, ୮, ୧୦,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଯୁଥା ମନୌ ବିବସ୍ୱତି ସୋମଂ ଶକ୍ରାପିବଃ ସୁତମ୍ ।
 ଯୁଥା ତ୍ରିତେ ଛନ୍ଦ ଇନ୍ଦ୍ର ଜୁଜୋଷସ୍ୟାୟୋ ମାଦୟସେ ସତା ॥୧॥
 ପୃଷ୍ଠସ୍ତେ ମେଧ୍ୟେ ମାତରିଶ୍ୱନୀନ୍ଦ୍ର ସୁବାନେ ଅମନ୍ଦଥାଃ ।
 ଯୁଥା ସୋମଂ ଦଶଶିପ୍ରେ ଦଶୋଶ୍ୟେ ସ୍ୟୁମରଶ୍ଚାବୃଜୁନସି ॥୨॥
 ଯୁ ଉକ୍ଥା କେବଲା ଦଧେ ଯୁଃ ସୋମଂ ପୃଷିତାପିବତ୍ ।
 ଯୁଷ୍ଟେ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୀରି ପଦା ବିଚକ୍ରମ ଉପ ମିତ୍ରସ୍ୟ ଧର୍ମଭିଃ ॥୩॥
 ଯୁସ୍ୟା ତ୍ୱମିନ୍ଦ୍ର ସ୍ତୋମେଷୁ ଚାକନୋ ବାଜେ ବାଜିଞ୍ଜିତକ୍ରତୋ ।
 ତଂ ତ୍ୱା ବୟଂ ସୁଦୁଘାମିବ ଗୋଦୁହୋ ଜୁହୁମସି ଶ୍ରବସ୍ୟବଃ ॥୪॥
 ଯୋ ନୋ ଦାତା ସ ନଃ ପିତା ମହାଂ ଉଗ୍ର ଇଶାନକୃତ୍ ।
 ଅୟାମନୁଗ୍ରୋ ମଘବା ପୁରୁବସୁର୍ଗୌରଶ୍ୱସ୍ୟ ପ୍ର ଦାତୁ ନଃ ॥୫॥

ଯୁସ୍ତେ ତ୍ବଂ ବସୋ ଦାନାୟ ମଂହସେ ସ ରାୟସ୍ତୋଷମିନ୍ଦୁତି ।
 ବସୁୟବୋ ବସୁପତିଂ ଶତକ୍ରତୁଂ ସ୍ତୋମୈରିନ୍ଦ୍ରଂ ହବାମହେ ॥୭॥
 କଦା ତନ ପ୍ର ଯୁକ୍ତସ୍ତୁତେ ନି ପାସି ଜନ୍ମନୀ ।
 ତୁରୀୟାଦିତ୍ୟ ହବନଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମା ତସ୍ତ୍ରାବମୃତଂ ଦିବି ॥୮॥
 ଯୁସ୍ତେ ତ୍ବଂ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ଶିକ୍ଷୋ ଶିକ୍ଷସି ଦାଶୁଷେ ।
 ଅସ୍ତ୍ରାକଂ ଗିର ଉତ ସୁଷୁତିଂ ବସୋ କଶ୍ଚବକ୍ତୁଶୁଧୀ ହବମ୍ ॥୯॥
 ଅସ୍ତ୍ରାବି ମନ୍ଥ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ରାୟ ବୋଚତ ।
 ପୂର୍ବୀରୂତସ୍ୟ ବୃହତୀରନୁଷତ ସ୍ତୋତୁର୍ମେଧା ଅସୃଷତ ॥୧୦॥
 ସମିନ୍ଦ୍ରୋ ରାୟୋ ବୃହତୀରଧୁନୁତ ସଂ କ୍ଷୋଣୀ ସମୁ ସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ସଂ ଶୁକ୍ରାସଃ ଶୁଚୟଃ ସଂ ଗବାଶିରଃ ସୋମା ଇନ୍ଦ୍ରମମନ୍ଦିଷୁଃ ॥୧୧॥

। ଅଧଃ ପଞ୍ଚମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୩) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟଃ କାଶ୍ଵଃ, ଋକ୍ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଉପମଂ ତ୍ବା ମଘୋନାଂ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଂ ତ ବୃଷଭାଶାମ୍ ।
 ପୂର୍ତ୍ତଋମଂ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ଗୋବିଦମୀଶାନଂ ରାୟ ଇମହେ ॥୧॥
 ଯ ଆୟୁଂ କୁସୁମତିଥିଶ୍ଵମର୍ଦ୍ଦୟୋ ବାବୃଧାନୋ ଦିବେଦିବେ ।
 ତଂ ତ୍ବା ବୟଂ ହର୍ଯ୍ୟଶ୍ଵଂ ଶତକ୍ରତୁଂ ବାଜୟନ୍ତୋ ହବାମହେ ॥୨॥
 ଆ ନୋ ବିଶ୍ଵେଷାଂ ରସଂ ମଧୁଃ ସିଞ୍ଜିତ୍ବଦ୍ରୟଃ ।
 ଯେ ପରାବତି ସୁନ୍ଦିରେ ଜନେଷ୍ଠା ଯେ ଅର୍ବାବତୀନ୍ଦବଃ ॥୩॥
 ବିଶ୍ଵା ଦୈଷାଂସି ଜହି ତାବ ତା କୃଧି ବିଶ୍ଵେ ସନ୍ନତ୍ତା ବସୁ ।
 ଶୀଘ୍ରେଷୁ ଚିତ୍ତେ ମଦିରାସୋ ଅଂଶବୋ ଯତ୍ରା ସୋମସ୍ୟ ତୃମ୍ବସି ॥୪॥
 ଇନ୍ଦ୍ର ନେଦୀୟ ଏଦିହି ମିତମେଧାଭିରୁତିଭିଃ ।
 ଆ ଶଂତମ ଶଂତମାଭିରତିଷ୍ଠିଭିରା ସ୍ଵାପେ ସ୍ଵାପିଭିଃ ॥୫॥

ଆଜିତୁରଂ ସତ୍-ପତିଂ ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିଂ କୃଷି ପ୍ରଜାସ୍ତାଭଗନ୍ ।
 ପ୍ର ସୁ ଡିରା ଶତୀତିର୍ଯ୍ୟେ ତ ଉକ୍ତ୍ୟନଃ କ୍ରତୁଂ ପୁନତ ଆନୁଷକ୍ ॥୭॥
 ଯୁସ୍ତେ ସାଧିଷ୍ଠୋଽବସେ ତେ ସ୍ୟାମ ଭରେଷୁ ତେ ।
 ବୟଂ ହୋତ୍ରାଭିରୁତ ଦେବହୃତିଭିଃ ସସବାଂସୋ ମନାମହେ ॥୭॥
 ଅହଂ ହି ତେ ହରିବୋ ବ୍ରହ୍ମ ବାଜୟୁରାଜିଂ ଯୁମି ସଦୋତିଭିଃ ।
 ତ୍ୱାମିଦେବ ତମମେ ସମଶ୍ଚୟୁର୍ଗବ୍ୟରଗ୍ରେ ମଥୀନାମ୍ ॥୮॥

। ଅଧଃ ଷଷଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୪) ଋଷିଃ - ମାତରିଶ୍ୱାଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୨, ୫-୮, ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ ୩-୪

ଏତଞ୍ଜ ଇନ୍ଦ୍ର ବୀର୍ଯ୍ୟଂ ଗୀର୍ଭିର୍ଗୁଣନ୍ତି କାରବଃ ।
 ତେ ସ୍ରୋଭନ୍ତ ଉର୍ଜମାବନ୍ତୁତଶ୍ଚୁତଂ ପୌରାସୋ ନକ୍ଷତ୍ରୀତିଭିଃ ॥୧॥
 ନକ୍ଷତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରମବସେ ସୁକୃତ୍ୟୟା ଯେଷାଂ ସୁତେଷୁ ମନ୍ଦସେ ।
 ଯୁଧା ସଂବର୍ତ୍ତେ ଅମଦୋ ଯୁଧା କୃଶ ଏବାସ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ମସ୍ତୁ ॥୨॥
 ଆ ନୋ ବିଶ୍ଵେ ସଜୋଷସୋ ଦେବାସୋ ଶନ୍ତନୋପ ନଃ ।
 ବସବୋ ରୁଦ୍ରା ଅବସେ ନ ଆ ଗମଞ୍ଜିଶ୍ଚନ୍ତ ମରୁତୋ ହବନ୍ ॥୩॥
 ପୂଷା ବିଷ୍ଣୁର୍ହବନଂ ମେ ସରସ୍ୱତ୍ୟବନ୍ତ ସପ୍ତ ସିନ୍ଧବଃ ।
 ଆପୋ ବାତଃ ପର୍ବତାସୋ ବନସ୍ପତିଃ ଶୃଣୋତୁ ପୃଥିବୀ ହବନ୍ ॥୪॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ରାଧୋ ଅସ୍ତ୍ରି ତେ ମାଘୋନଂ ମଘବଞ୍ଜମ୍ ।
 ତେନ ନୋ ବୋଧି ସଧମାଦ୍ୟୋ ବୃଧେ ଭଗୋ ଦାନାୟ ବୃତ୍ରହନ୍ ॥୫॥
 ଆଜିପତେ ନୃପତେ ତ୍ୱମିଜି ନୋ ବାଜ ଆ ବକ୍ଷି ସୁକ୍ରତୋ ।
 ବୀତୀ ହୋତ୍ରାଭିରୁତ ଦେବବୀତିଭିଃ ସସବାଂସୋ ବି ଶୃଣ୍ଠିରେ ॥୬॥
 ସନ୍ତି ହ୍ୟୟଂ ଆଶିଷ ଇନ୍ଦ୍ର ଆୟୁର୍ଜନାନାମ୍ ।
 ଅସ୍ତ୍ରାନ୍ନକ୍ଷସ୍ତ୍ର ମଘବନ୍ଧୁପାବସେ ପୁଷସ୍ତ୍ର ପିପୁଷୀମିଷମ୍ ॥୭॥

ବୟଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ତୋମେଭିର୍ବିଧେମ ତ୍ୱମସ୍ମାକଂ ଶତକ୍ରତୋ ।

ମହି ସ୍ଥୁରଂ ଶଶୟଂ ରାଧୋ ଅହ୍ନୟଂ ପ୍ରସ୍ନଶ୍ଚାୟ ନି ତୋଶୟ ॥୮॥

। ଅଥଃ ସପ୍ତମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୫) ଋଷିଃ - କୃଶଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୨, ୪, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୩, ୫,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ପ୍ରସ୍ନଶ୍ଚାୟ ତ

ତୁରୀଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବୀୟଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟମଭ୍ୟାୟତି ।

ରାଧସ୍ତେ ଦସ୍ୟବେ ବୃକ ॥୧॥

ଶତଂ ଶ୍ଵେତାସ ଉକ୍ଷଣୋ ଦିବି ତାରୋ ନ ରୋଚନ୍ତେ ।

ମହା ଦିବଂ ନ ତସ୍ତୁଭୁଃ ॥୨॥

ଶତଂ ବେଶୁଞ୍ଚିତଂ ଶୁନଃ ଶତଂ ଚର୍ମାଶି ମ୍ଳାତାନି । ଶତଂ ମେ ବଲ୍-ବଜ୍ରସ୍ତୁକା ଅରୁଷୀଣାଂ ଚତୁଃଶତମ୍ ॥୩॥

ସୁଦେବାଃ ସ୍ଥ କାଶ୍ଚାୟନା ବୟୋବୟୋ ବିଚରନ୍ତଃ ।

ଅଶ୍ଵାସୋ ନ ଚତ୍-କ୍ରମତ ॥୪॥

ଆଦିହ୍ରାପ୍ରସ୍ୟ ଚର୍କିରନ୍ନାନୁନସ୍ୟ ମହି ଶ୍ରବଃ ।

ଶ୍ୟାବୀରତିପୁସନ୍ପଥଶ୍ଚକ୍ଷୁଷା ଚନ ସଂନଶେ ॥୫॥

। ଅଥଃ ଅଷ୍ଟମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୬) ଋଷିଃ - ପୃଷପ୍ତଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୪, ପଞ୍ଜିଃ ୫,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ପ୍ରସ୍ନଶ୍ଚାୟ ତ ୧-୪, ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟୋ ୫

ପ୍ରତି ତେ ଦସ୍ୟବେ ବୃକ ରାଧୋ ଅଦର୍ଶ୍ୟହ୍ନୟମ୍ ।

ଦୈର୍ଘ୍ୟିର୍ନ ପ୍ରଥିନା ଶବଃ ॥୧॥

ଦଶ ମହ୍ୟଂ ପୌତକ୍ରତଃ ସହସ୍ରା ଦସ୍ୟବେ ବୃକଃ ।

ନିତ୍ୟାଦ୍ରାୟୋ ଅମଂହତ ॥୨॥

ଶତଂ ମେ ଗର୍ଭଭାନାଂ ଶତମୂର୍ତ୍ତ୍ୟାବତୀନାମ୍ ।

ଶତଂ ଦାସୀଂ ଅତି ସ୍ରଜଃ ॥୩॥

ତତ୍ରୋ ଅପି ପ୍ରାଣୀୟତ ପୂତକ୍ରତାୟୈ ବ୍ୟକ୍ତା ।

ଅଶ୍ଵାନାମିନ୍ନ ଯୁଧ୍ୟାମ୍ ॥୪॥

ଅଚେତ୍ୟଗ୍ନିଶ୍ଚିକିତୁର୍ହବ୍ୟବାଚ୍ ସ ସୁମଦ୍ରଥଃ ।

ଅଗ୍ନିଃ ଶୁକ୍ରେଣ ଶୋଚିଷା ବୃହସ୍ପରୋ ଅରୋଚତ ଦିବି ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ଅରୋଚତ ॥୫॥

| ଅଧଃ ନବମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୭) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟାଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ଅଶ୍ଵିନୌ

ଯୁବଂ ଦେବା କ୍ରତୁନା ପୂର୍ବେଷା ଯୁକ୍ତା ରଥେନ ତବିଷଂ ଯଜତ୍ରା ।
ଆଗଚ୍ଛତଂ ନାସତ୍ୟା ଶତୀଭିରିଦଂ ତୃତୀୟଂ ସବନଂ ପିବାଧଃ ॥୧॥
ଯୁବାଂ ଦେବାସ୍ତୟ ଏକାଦଶାସଃ ସତ୍ୟାଃ ସତ୍ୟସ୍ୟ ଦଦୃଶେ ପୁରସ୍ତାତ୍ ।
ଅସ୍ଥାକଂ ଯଜ୍ଞଂ ସବନଂ ଭୃଷାଶା ପାତଂ ସୋମମଶ୍ଵିନା ଦୀଦ୍ୟଗ୍ନୀ ॥୨॥
ପନାୟାଂ ତଦଶ୍ଵିନା କୃତଂ ବାଂ ବୃଷଭୋ ଦିବୋ ରଜସଃ ପୃଥିବ୍ୟାଃ ।
ସହସ୍ରଂ ଶଂସା ଉତ ଯେ ଗବିଷ୍ଠୌ ସର୍ବା ଇର୍ତ୍ତା ଉପ ଯାତା ପିବଧୈ ॥୩॥
ଅୟଂ ବାଂ ଭାଗୋ ନିହିତୋ ଯଜତ୍ରେମା ଗିରୋ ନାସତ୍ୟୋପ ଯାତମ୍ ।
ପିବତଂ ସୋମଂ ମଧୁମନ୍ତ୍ରମସ୍ତେ ପ୍ର ଦାଶ୍ଵାଂସମବତଂ ଶତୀଭିଃ ॥୪॥

| ଅଧଃ ଦଶମଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୮) ଋଷିଃ - ମେଧ୍ୟାଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ ଋତ୍ଵିଜଃ ଙ୍ଵା ୧, ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ ୨-୩

ୟମୃତ୍ଵିଜୋ ବହୁଧା କଳ୍ପୟନ୍ତଃ ସଚେତସୋ ଯଜ୍ଞମିମଂ ବହନ୍ତି ।
ୟୋ ଅନୁଚାନୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଯୁକ୍ତ ଆସୀତ୍-କା ସ୍ଥିତ୍ର ଯଜମାନସ୍ୟ ସଂବିତ୍ ॥୧॥
ଏକ ଏବାଗ୍ନିର୍ବହୁଧା ସମିଦ୍ ଏକଃ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବିଶ୍ଵମନୁ ପ୍ରଭୃତଃ ।
ଏକୈବୋଷାଃ ସର୍ବମିଦଂ ବି ଭାତ୍ୟେକଂ ବା ଇଦଂ ବି ବଭୂବ ସର୍ବମ୍ ॥୨॥
ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଠକ୍ତଂ କେତୁମକ୍ତଂ ତ୍ରିଚକ୍ରଂ ସୁଖଂ ରଥଂ ସୁଷଦଂ ଭୂରିବାରମ୍ ।
ଚିତ୍ରାମଘା ଯସ୍ୟ ଯୋଗେଽପିଜଜ୍ଞେ ତଂ ବାଂ ହୁବେ ଅତି ରିକ୍ତଂ ପିବଧୈ ॥୩॥

| ଅଧଃ ଏକାଦଶଂ ସୁକ୍ତମ୍ ।

(୮।୫୯) ଋଷିଃ - ସୁପର୍ଣ୍ଣ୍ୟ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତି,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରାବରୁଣୌ

ଇମାନି ବାଂ ଭାଗଧେୟାନି ସିସ୍ରତ ଇନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ପ୍ର ମହେ ସୁତେଷୁ ବାମ୍ ।
ୟଜ୍ଞେୟଜ୍ଞେ ହ ସବନା ଭୁରଣ୍ୟଥୋ ଯଦ୍-ସୁନ୍ଦତେ ଯଜମାନାୟ ଶିକ୍ଷଥଃ ॥୧॥
ନିଷ୍ପିଧୁରୀରୋଷଧୀରାପ ଆସ୍ତ୍ରାମିନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ମହିମାନମାଗତ ।
ୟା ସିସ୍ରତୁ ରଜସଃ ପାରେ ଅଧୁନୋ ଯୟୋଃ ଶତୁର୍ନକିରାଦେବ ଓହତେ ॥୨॥
ସତ୍ୟଂ ତଦିନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା କୃଶସ୍ୟ ବାଂ ମଧୁ ଉର୍ମିଂ ଦୁହତେ ସପ୍ତ ବାଣୀଃ ।
ତାଭିର୍ଦାଶ୍ଵାଂସମବତଂ ଶୁଭସ୍ଵତୀ ଯୋ ବାମଦବ୍-ଧୋ ଅଭି ପାତି ଚିତ୍ତିଭିଃ ॥୩॥
ଘୃତପୁଷଃ ସୌମ୍ୟା ଜୀରଦାନବଃ ସପ୍ତ ସ୍ଵସାରଃ ସଦନ ରତସ୍ୟ ।
ୟା ହ ବାମିନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ଘୃତଶ୍ଵତସ୍ତ୍ରାଭିର୍ଧିଃ ଯଜମାନାୟ ଶିକ୍ଷତମ୍ ॥୪॥
ଅବୋଚାମ ମହତେ ସୌଭଗାୟ ସତ୍ୟଂ ଦୈଷାଭ୍ୟାଂ ମହିମାନମିନ୍ଦ୍ରିୟମ୍ ।
ଅସ୍ମାନ୍ନସ୍ତ୍ରିନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ଘୃତଶ୍ଵତସ୍ତ୍ରିଭିଃ ସାପ୍ତେଭିରବତଂ ଶୁଭସ୍ଵତୀ ॥୫॥
ଇନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ଯଦୃଷିଭ୍ୟୋ ମନୀଷାଂ ବାଚୋ ମତିଂ ଶୁଭମଦଉମଗ୍ରେ ।
ୟାନି ସ୍ଥାନାନ୍ୟସୃଜନ୍ତ ଧୀରା ଯଜ୍ଞଂ ତନ୍ନାନାସ୍ତପସାଭ୍ୟପଶ୍ୟମ୍ ॥୬॥
ଇନ୍ଦ୍ରାବରୁଣା ସୌମନସମଦୃପ୍ତଂ ରାୟସ୍ତୋଷଂ ଯଜମାନେଷୁ ଧଉମ୍ ।
ପ୍ରଜାଂ ପୁଷ୍ଟିଂ ଭୂତିମସ୍ମାସୁ ଧଉଂ ଦୀର୍ଘାୟୁତ୍ଵାୟ ପ୍ର ତିରତଂ ନ ଆୟୁଃ ॥୭॥

॥ ଇତି ବାଲଶିଲ୍ୟମ୍ ॥

=====

(୮।୭୦) ଋଷିଃ - ଭର୍ଗଃ ପ୍ରାଗାଧଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫, ୧୭, ୧୯,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୦, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

=====

ଅଗ୍ନି ଆ ଯାହ୍ୟଗ୍ନିଭିର୍ହୋତାରଂ ତ୍ବା ବୃଣୀମହେ ।
 ଆ ତ୍ବାମନନ୍ତୁ ପ୍ରୟତା ହବିଷ୍ମତୀ ଯଜିଷ୍ଠଂ ବର୍ହିରାସଦେ ॥୧॥
 ଅଛା ହି ତ୍ବା ସହସ୍ରଃ ସୁନୋ ଅଙ୍ଗିରଃ ସୁଚକ୍ଷୁରତ୍ୟଧ୍ବରେ ।
 ଉର୍ଜୋ ନପାତଂ ଘୃତକେଶମୀମହେଃଶ୍ନିଂ ଯଜ୍ଞେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ॥୨॥
 ଅଗ୍ନେ କବିର୍ବେଧା ଅସି ହୋତା ପାବକ ଯୁଷ୍ୟଃ ।
 ମନ୍ତ୍ରୋ ଯଜିଷ୍ଠୋ ଅଧ୍ବରେଷ୍ଠୀତ୍ୟୋ ବିପ୍ରେଭିଃ ଶୁକ୍ର ମନ୍ତୁଭିଃ ॥୩॥
 ଅଦ୍ରୋଘମା ବହୋଶତୋ ଯୁବିଷ୍ୟ ଦେବୀ ଅଜସ୍ର ବୀତୟେ ।
 ଅଭି ପ୍ରୟାଂସି ସୁପିତା ବସୋ ଗହି ମନ୍ତସ୍ତ ଧୀତିଭିର୍ହିତଃ ॥୪॥
 ତ୍ବମିସ୍ରପ୍ରଥା ଅସ୍ୟଗ୍ନେ ତ୍ରାତରୂତସ୍ତବିଃ ।
 ତ୍ବାଂ ବିପ୍ରାସଃ ସମିଧାନ ଦୀଦିବ ଆ ବିବାସନ୍ତି ବେଧସଃ ॥୫॥
 ଶୋତା ଶୋତିଷ୍ଠ ଦୀଦିହି ବିଶେ ମୟୋ ରାସ୍ତ ସ୍ତୋତ୍ରେ ମହା ଅସି ।
 ଦେବାନାଂ ଶର୍ମନ୍ତମ ସନ୍ତ ସୁରୟଃ ଶତ୍ରୁଷାହଃ ସ୍ବଗ୍ନୟଃ ॥୬॥
 ଯୁଥା ଚିତ୍ବୃକ୍ଷମତସମଗ୍ନେ ସଂଭୂର୍ବସି କ୍ଷମି ।
 ଏବା ଦହ ମିତ୍ରମହୋ ଯୋ ଅସ୍ତ୍ରଧ୍ବଜ-ଦୁର୍ମନ୍ତା କଷ୍ଟ ବେନତି ॥୭॥
 ମା ନୋ ମର୍ତ୍ତାୟ ରିପବେ ରକ୍ଷସ୍ବିନେ ମାଘଶଂସାୟ ରୀରଧଃ ।
 ଅସ୍ତେଧଦ୍-ଭିସ୍ତରଶିଭିର୍ଯୁବିଷ୍ୟ ଶିବେଭିଃ ପାହି ପାୟୁଭିଃ ॥୮॥
 ପାହି ନୋ ଅଗ୍ନି ଏକୟା ପାହୁ୍ୟତ ଦ୍ବିତୀୟୟା ।
 ପାହି ଗୀର୍ଭିସ୍ତ୍ରସ୍ତୁଭିରୂର୍ଜାଂ ପତେ ପାହି ଚତସ୍ତୁଭିର୍ବସୋ ॥୯॥
 ପାହି ବିଶ୍ବସ୍ତ୍ରାଦ୍ରକ୍ଷସୋ ଅରାବ୍ଶଃ ପ୍ର ସ୍ଥ ବାଜେଷୁ ନୋଽବ ।
 ତ୍ବାମିଜି ନେଦିଷ୍ଠଂ ଦେବତାତୟ ଆପିଂ ନକ୍ଷାମହେ ବୃଧେ ॥୧୦॥
 ଆ ନୋ ଅଗ୍ନେ ବୟୋବୃଧଂ ରୟିଂ ପାବକ ଶଂସ୍ୟମ୍ ।
 ରାସ୍ତା ତ ନ ଉପମାତେ ପୁରୁସ୍ତୁହଂ ସୁନୀତୀ ସ୍ବୟଶସ୍ତରମ୍ ॥୧୧॥

ଯେନ ବଂସୀମ ପୃତନାସୁ ଶର୍ପତସ୍ତରନ୍ତୋ ଅର୍ଯ୍ୟ ଆଦିଶଃ ।
 ସ ତ୍ବଂ ନୋ ବର୍ଧ ପ୍ରୟସା ଶତୀବସୋ ଜିନ୍ଦା ପିୟୋ ବସୁବିଦଃ ॥୧୭॥
 ଶିଶାନୋ ବୃଷଭୋ ଯଥାଗ୍ନିଃ ଶୃଙ୍ଗେ ଦବିଧୁତ୍ ।
 ତିଗ୍ନା ଅସ୍ୟ ହନବୋ ନ ପ୍ରତିଧୃଷେ ସୁଜମ୍ଭଃ ସହସ୍ରୋ ଯଦୁଃ ॥୧୮॥
 ନହି ତେ ଅଗ୍ନେ ବୃଷଭ ପ୍ରତିଧୃଷେ ଜମ୍ଭାସୋ ଯଦ୍ବିତିଷ୍ଠସେ ।
 ସ ତ୍ବଂ ନୋ ହୋତଃ ସୁହୃତଂ ହବିଷ୍ଠପି ବଂସ୍ମା ନୋ ବାର୍ଯ୍ୟା ପୁରୁ ॥୧୯॥
 ଶେଷେ ବନେଷୁ ମାତ୍ରୋଃ ସଂ ତ୍ବା ମର୍ତ୍ତାସ ଇନ୍ଦିତେ ।
 ଅତନ୍ତ୍ରୋ ହବ୍ୟା ବହସି ହବିଷ୍ଠତ ଆଦିଦେବେଷୁ ରାଜସି ॥୨୦॥
 ସପ୍ତ ହୋତାରସ୍ତମିଦୀଳତେ ତ୍ବାଗ୍ନେ ସୁତ୍ୟଜମହୁୟମ୍ ।
 ଭିନସ୍ତ୍ୟାଦ୍ରିଂ ତପସା ବି ଶୋଚିଷା ପ୍ରାଗ୍ନେ ତିଷ୍ଠ ଜନାଁ ଅତି ॥୨୧॥
 ଅଗ୍ନିମଗ୍ନିଂ ବୋ ଅପ୍ରିଗୁଂ ହୁବେମ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ହିତପ୍ରୟସଃ ଶଶ୍ବତୀଷ୍ମା ହୋତାରଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ ॥୨୨॥
 କେତେନ ଶର୍ମତ୍ତସତତେ ସୁଷାମଣ୍ୟଗ୍ନେ ତୁଭ୍ୟଂ ଚିକିତ୍ସନା ।
 ଇଷଣ୍ୟାୟା ନଃ ପୁରୁରୁପମା ଭର ବାଜଂ ନେଦିଷ୍ଠମୂତୟେ ॥୨୩॥
 ଅଗ୍ନେ ଜରିତର୍ବିଷ୍ଠତିସ୍ତେପାନୋ ଦେବ ରକ୍ଷସଃ ।
 ଅପ୍ରୋଷିବାନ୍‌ଗୃହପତିର୍ମହାଁ ଅସି ଦିବସ୍ତାୟୁର୍ଭୁରୋଶୟୁଃ ॥୨୪॥
 ମା ନୋ ରକ୍ଷ ଆ ବେଶୀଦାୟୁଶୀବସୋ ମା ଯାତୁର୍ଯାତୁମାବତାମ୍ ।
 ପରୋଗବ୍ୟୁତ୍ୟନିରାମପ ସୁଧମଗ୍ନେ ସେଧ ରକ୍ଷସ୍ବିନଃ ॥୨୫॥

(୮।୨୧) ଋଷିଃ - ଭର୍ଗଃ ପ୍ରାଗାଧଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, ୧୫,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ଶଂକୁମତୀ ୧୭, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଉଭୟଂ ଶୃଣବଜ ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଅର୍ବାଗିଦଂ ବଚଃ ।
 ସତ୍ରାତ୍ୟା ମଘବା ସୋମପୀତୟେ ପିୟା ଶବିଷ୍ଠ ଆ ଗମତ୍ ॥୧॥
 ତଂ ହି ସ୍ଵରାଜଂ ବୃଷଭଂ ତମୋଜସେ ପିଷଣେ ନିଷ୍ଠତକ୍ଷତୁଃ ।
 ଉତୋପମାନାଂ ପ୍ରଥମୋ ନି ଶୀଦସି ସୋମକାମଂ ହି ତେ ମନଃ ॥୨॥

ଆ ବୃଷସ୍ତୁ ପୁରୁବସୋ ସୁତସ୍ୟୋନ୍ମାନ୍ୟଃ ।
 ବିକ୍ରା ହି ତ୍ବା ହରିବଃ ପୃଷ୍ଠୁ ସାସହିମଧୁଷ୍ଠଂ ଚିକଧୁଷ୍ଠଶିମ୍ ॥୩॥
 ଅପ୍ରାମିସତ୍ୟ ମଘବନ୍ତଧେଦସଦିନ୍ଦ୍ର କ୍ରତୁଃ ଯଥା ବଶଃ ।
 ସନେମ ବାଜଂ ତବ ଶିପ୍ରିନ୍ନବସା ମକ୍ଷୁ ଚିଦ୍ୟନ୍ତୋ ଅଦ୍ରିବଃ ॥୪॥
 ଶଗ୍-ଧ୍ୟୁ ଷୁ ଶତୀପତ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵାଭିରୁତିଭିଃ ।
 ଭଗଂ ନ ହି ତ୍ବା ଯଶସଂ ବସୁବିଦମନ୍ତୁ ଶୂର ଚରାମସି ॥୫॥
 ପୌରୋ ଅଶ୍ଵସ୍ୟ ପୁରୁକୃତ୍-ଶବାମସ୍ତ୍ୟୁସ୍ରୋ ଦେବ ହିରଣ୍ୟୟଃ ।
 ନକିର୍ହି ଦାନଂ ପରିମର୍ଯ୍ୟଷନ୍ତେ ଯଦ୍ୟଦ୍ୟାମି ତଦା ଭର ॥୬॥
 ତ୍ଵଂ ହ୍ୟେହି ଚେରବେ ବିଦା ଭଗଂ ବସୁଓୟେ ।
 ଉଦ୍ଭାବୃଷସ୍ତୁ ମଘବନ୍-ଗବିଷ୍ଠୟ ଉଦିନ୍ଦ୍ରାଶ୍ଵମିଷ୍ଠୟେ ॥୭॥
 ତ୍ଵଂ ପୁରୁ ସହସ୍ରାଶି ଶତାନି ଚ ଯଥା ଦାନାୟ ମଂହସେ ।
 ଆ ପୁରଂଦରଂ ଚକୃମ ବିପ୍ରବଚସ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗାୟନ୍ତୋଽବସେ ॥୮॥
 ଅବିପ୍ରୋ ବା ଯଦବିଧଦ୍ଵିପ୍ରୋ ବେନ୍ଦ୍ର ତେ ବଚଃ ।
 ସ ପ୍ର ମମନ୍ତତ୍ଵାୟା ଶତକ୍ରତୋ ପ୍ରାଚାମନୋଽ ଅହଂସନ ॥୯॥
 ଉଗ୍ରବାହୁର୍ମକ୍ଷକୃତ୍ବା ପୁରଂଦରୋ ଯଦି ମେ ଶୃଣବଜ୍ଞବମ୍ ।
 ବସୁୟବୋ ବସୁପତିଂ ଶତକ୍ରତୁଂ ସ୍ରୋମୈରିନ୍ଦ୍ରଂ ହବାମହେ ॥୧୦॥
 ନ ପାପାସୋ ମନାମହେ ନାରାୟାସୋ ନ ଜଲ୍ହବଃ ।
 ଯଦିନ୍-ନ୍ଦ୍ରିନ୍ଦ୍ରଂ ବୃଷଶଂ ସତା ସୁତେ ସଖାୟଂ କୃଣବାମହୈ ॥୧୧॥
 ଉଗ୍ରଂ ଯୁୟୁଜ୍ଞ ପୃତନାସୁ ସାସହିମୃଣକାତିମଦାଭ୍ୟମ୍ ।
 ବେଦା ଭୃମଂ ଚିସ୍ତନିତା ରଥୀତମୋ ବାଜିନଂ ଯମିଦୁ ନଶତ୍ ॥୧୨॥
 ଯତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ ତତୋ ନୋ ଅଭୟଂ କୃଧି ।
 ମଘବଜ୍ଞିଗ୍-ଧି ତବ ତନ୍ନ ଉତିଭିର୍ବି ଦ୍ଵିଷୋ ବି ମୃଧୋ ଜହି ॥୧୩॥
 ତ୍ଵଂ ହି ରାଧସ୍ତୁତେ ରାଧସୋ ମହଃ କ୍ଷୟସ୍ୟାସି ବିଧତଃ ।
 ତଂ ତ୍ବା ବୟଂ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଶଃ ସୁତାବନ୍ତୋ ହବାମହେ ॥୧୪॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସ୍ଵଲୁତ ବୃତ୍ରହା ପରସ୍ତା ନୋ ବରେଣ୍ୟଃ ।
 ସ ନୋ ରକ୍ଷିଷଜରମଂ ସ ମଧ୍ୟମଂ ସ ପଶ୍ଚାତ୍-ପାତୁ ନଃ ପୁରଃ ॥୧୫॥

ତୁଂ ନଃ ପଶ୍ଚାଦଧରାଦୁତ୍ତରାତ୍-ପୁର ଇନ୍ଦ୍ର ନି ପାହି ବିଶ୍ୱତଃ ।
 ଆରେ ଅସ୍ତ୍ରତ୍-କୃଶୁହି ଦୈବ୍ୟଂ ଭୟମାରେ ହେତୀରଦେବୀଃ ॥୧୬॥
 ଅଦ୍ୟାଦ୍ୟା ଶ୍ୱଃଶ୍ୱ ଇନ୍ଦ୍ର ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ପରେ ଚ ନଃ ।
 ବିଶ୍ୱା ଚ ନୋ ଜରିତୃହ୍ନସତ୍-ପତେ ଅହା ଦିବା ନକ୍ତଂ ଚ ରକ୍ଷିଷଃ ॥୧୭॥
 ପ୍ରଭଙ୍ଗୀ ଶୂରୋ ମଘବା ତୁରୀମଘଃ ସମ୍ମିଶ୍ଳୋ ବିର୍ଯ୍ୟାୟ କମ୍ ।
 ଭଭା ତେ ବାହୁ ବୃଷଣା ଶତକ୍ରତୋ ନି ଯା ବଜ୍ରଂ ମିମିକ୍ଷତୁଃ ॥୧୮॥

=====

(୮।୨୨) ରକ୍ଷିଃ - ପ୍ରାଗାଥଃ ଘୌରଃ କାଶ୍ମଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଞ୍ଜିଃ ୧-୭, ୧୦-୧୨, ବୃହତୀ ୭- ୯,
 ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ପ୍ରୋ ଅସ୍ତ୍ରା ଉପସ୍ତୁତିଂ ଭରତା ଯଜ୍ଞଜୋଷତି ।
 ଭକ୍-ଧୈରିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ମାହିନଂ ବୟୋ ବଧନ୍ତି ସୋମିନୋ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୧॥
 ଅୟୁଜୋ ଅସମୋ ନୃଭିରେକଃ କୃଷ୍ଣୀରୟାସ୍ୟଃ ।
 ପୂର୍ବୀରତି ପ୍ର ବାବୃଧେ ବିଶ୍ୱା ଜାତାନୋଽଜସା ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୨॥
 ଅହିତେନ ଚିଦର୍ବତା ଜୀରଦାନୁଃ ସିଷାସତି ।
 ପ୍ରବାଚ୍ୟମିନ୍ଦ୍ର ତତ୍ତ୍ୱବ ବୀର୍ଯ୍ୟାଣି କରିଷ୍ୟତୋ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୩॥
 ଆ ଯାହି କୃଣବାମ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣି ବଧନା ।
 ଯେଭିଃ ଶବିଷ୍ଟ ଚାକନୋ ଭଦ୍ରମିହ ଶ୍ରବସ୍ୟତେ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୪॥
 ଧୃଷତଶ୍ଚିକୃଷନ୍ନନଃ କୃଣୋଷୀନ୍ଦ୍ର ଯଜ୍ଞମ୍ ।
 ତୀକ୍ତ୍ରିଃ ସୋମୈଃ ସପର୍ଯ୍ୟତୋ ନମୋଭିଃ ପ୍ରତିଭୂଷତୋ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୫॥
 ଅବ ଚକ୍ଷୁ ରତୀଷମୋଽବତୀ ଇବ ମାନୁଷଃ ।
 ଜୁଷ୍ଠୀ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ସୋମିନଃ ସଖାୟଂ କୃଶୁତେ ଯୁଜଂ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୬॥
 ବିଶ୍ୱେ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ବୀର୍ଯ୍ୟଂ ଦେବା ଅନୁ କ୍ରତୁଂ ଦଦୁଃ ।
 ଭୁବୋ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଗୋପତିଃ ପୁରୁଷୁତ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୭॥

ଗୁଣେ ତଦିନ୍ଦ୍ର ତେ ଶବ ଉପମଂ ଦେବତାତୟେ ।
 ଯଜ୍ଞଂସି ବୃତ୍ରମୋଜସା ଶତୀପତେ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୮॥
 ସମନେବ ବପୁଷ୍ୟତଃ କୃଣବନ୍ନାନୁଷା ଯୁଗା ।
 ବିଦେ ତଦିନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚେତନମଧ ଶୁତୋ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୯॥
 ଉଜ୍ଜାତମିନ୍ଦ୍ର ତେ ଶବ ଉତ୍ତାମୁତ୍ତବ କ୍ରତୁମ୍ ।
 ଭୂରିଗୋ ଭୂରି ବାବୃଧୁର୍ମଘବତ୍ତବ ଶର୍ମଣି ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୧୦॥
 ଅହଂ ଚ ତ୍ବଂ ଚ ବୃତ୍ରହତ୍ତ୍ବଂ ଯୁଜ୍ୟାବ ସନିଭ୍ୟ ଆ ।
 ଅରାତୀବା ଚିଦଦ୍ରିବୋଽନୁ ନୌ ଶୂର ମଂସତେ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୧୧॥
 ସତ୍ୟମିଦ୍ବା ଉ ତଂ ବୟମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ତ୍ରବାମ ନାନୃତମ୍ ।
 ମହାଁ ଅସୁନ୍ନତୋ ବଧୋ ଭୂରି ଜ୍ୟୋତୀଂସି ସୁନ୍ନତୋ ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ॥୧୨॥

(୮।୨୩) ଋଷିଃ - ପ୍ରାଗାଧ୍ୟ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୪-୫, ୭, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩, ୬, ୮-୧୧,
 ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୨, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୧, ଦେବାଃ ୧୨

ସ ପୂର୍ବ୍ୟା ମହାନାଂ ବେନଃ କ୍ରତୁଭିରାନଜେ । ଯସ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ମନୁଷ୍ଠିତା ଦେବେଷୁ ଧିୟ ଆନଜେ ॥୧॥
 ଦିବୋ ମାନଂ ନୋସ୍ତଦନ୍ତ୍ରସୋମପୃଷ୍ଠାସୋ ଅଦ୍ରୟଃ । ଉକ୍ଥା ବ୍ରହ୍ମ ଚ ଶଂସ୍ୟା ॥୨॥
 ସ ବିଦ୍ଵାଁ ଅଙ୍ଗିରୋଭ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଗା ଅବୃଣୋଦପ । ସୁଷେ ତଦସ୍ୟ ପୌଂସ୍ୟମ୍ ॥୩॥
 ସ ପ୍ରଭୁଥା କବିବୃଧ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବାକସ୍ୟ ବକ୍ଷଣିଃ । ଶିବୋ ଅର୍କସ୍ୟ ହୋମନ୍ୟସ୍ତ୍ରତା ଗତ୍ତ୍ଵବସେ ॥୪॥
 ଆଦୂ ନୁ ତେ ଅନୁ କ୍ରତୁଂ ସ୍ଵାହା ବରସ୍ୟ ଯୁଜ୍ୟବଃ । ଶ୍ଵାତ୍ରମର୍କା ଅନୁଷତେନ୍ଦ୍ର ଗୋତ୍ରସ୍ୟ ଦାବନେ ॥୫॥
 ଇନ୍ଦ୍ରେ ବିଶ୍ଵାନି ବୀର୍ଯ୍ୟା କୃତାନି କର୍ତ୍ତାନି ଚ । ଯମର୍କା ଅଧିରଂ ବିଦୁଃ ॥୬॥
 ଯତ୍-ପାଞ୍ଚିଜନ୍ୟୟା ବିଶେନ୍ଦ୍ରେ ଘୋଷା ଅସୃଷତ । ଅସୃଣାଦ୍ଵର୍ଦ୍ଧଶା ବିପୋଽୟୋ ମାନସ୍ୟ ସ କ୍ଷୟଃ ॥୭॥
 ଇୟମ୍ନ ତେ ଅନୁଷ୍ଠତିଶ୍ଚକୃଷେ ତାନି ପୌଂସ୍ୟା । ପ୍ରାବଶ୍ଚକ୍ରସ୍ୟ ବର୍ତ୍ତନିମ୍ ॥୮॥
 ଅସ୍ୟ ବୃଷ୍ଟୋ ବ୍ୟୋଦନ ଉରୁ କ୍ରମିଷ୍ଠ ଜୀବସେ । ଯବଂ ନ ପଶୁ ଆ ଦଦେ ॥୯॥
 ତଦଧାନା ଅବସ୍ୟବୋ ଯୁଷ୍ମାଭିର୍ଦକ୍ଷପିତରଃ । ସ୍ୟାମ ମରୁତୃତୋ ବୃଧେ ॥୧୦॥
 ବଳୃଦ୍ଵିୟାୟ ଧାମ୍ନ ଋକ୍ବିଃ ଶୂର ନୋନୁମଃ । ଜେଷାମେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵୟା ଯୁଜା ॥୧୧॥

ଅସ୍ତେ ରୁଦ୍ରା ମେହନା ପର୍ବତାସୋ ବୃତ୍ରହତ୍ୟେ ଭରହୂତୌ ସଜୋଷାଃ ।

ୟଃ ଶଂସତେ ସୁବତେ ଧାୟି ପତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଅସ୍ତ୍ରାଁ ଅବନ୍ତୁ ଦେବାଃ ॥୧୨॥

(୮।୨୪) ଋଷିଃ - ପ୍ରାଗାଧଃ କାଶ୍ଵିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଉତ୍ତ୍ୱା ମନ୍ତନ୍ତୁ ସ୍ତୋମାଃ କୃଣୁଷ୍ଠ ରାଧୋ ଅଦ୍ରିବଃ ।

ଅବ ବ୍ରହ୍ମଦ୍ରିଷୋ ଜହି ॥୧॥

ପଦା ପର୍ଣ୍ଣାଋରାଧସୋ ନି ବାଧସ୍ତୁ ମହାଁ ଅସି ।

ନହି ତ୍ୱା କଶ୍ଚନ ପ୍ରତି ॥୨॥

ତ୍ୱମୀଶିଷେ ସୁତାନାମିନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱମସୁତାନାମ୍ ।

ତ୍ୱଂ ରାଜା ଜନାନାମ୍ ॥୩॥

ଏହି ପ୍ରେହି କ୍ଷୟୋ ଦିବ୍ୟାଘୋଷଞ୍ଚିର୍ଷଣୀନାମ୍ ।

ଓଭେ ପୃଣାସି ରୋଦସୀ ॥୪॥

ତ୍ୟଂ ଚିତ୍-ପର୍ବତଂ ଗିରିଂ ଶତବନ୍ତଂ ସହସ୍ରିଣାମ୍ ।

ବି ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟୋ ରୁରୋଜିଥ ॥୫॥

ବୟମ୍ନୁ ତ୍ୱା ଦିବା ସୁତେ ବୟଂ ନକ୍ତଂ ହବାମହେ ।

ଅସ୍ମାକଂ କାମମା ପୃଣ ॥୬॥

କ୍ୱ ସ୍ୟ ବୃଷଭୋ ଯୁବା ତୁବିଶ୍ରୀବୋ ଅନାନତଃ ।

ବ୍ରହ୍ମା କସ୍ତଂ ସପର୍ଯ୍ୟତି ॥୭॥

କସ୍ୟ ସ୍ଥିସ୍ରବନଂ ବୃଷା ଭୁଭୁଷ୍ଟାଁ ଅବ ଗଚ୍ଛତି ।

ଇନ୍ଦ୍ରଂ କ ଉ ସ୍ଥିଦା ଚକେ ॥୮॥

କଂ ତେ ଦାନା ଅସକ୍ଷତ ବୃତ୍ରହନ୍ତଂ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟା ।

ଉକ୍-ଥେ କ ଉ ସ୍ଥିଦନ୍ତମଃ ॥୯॥

ଅୟଂ ତେ ମାନୁଷେ ଜନେ ସୋମଃ ପୁରୁଷୁ ସୁୟତେ ।

ତସ୍ୟେହି ପ୍ର ଦ୍ରବା ପିବ ॥୧୦॥

ଅୟଂ ତେ ଶର୍ଯ୍ୟଶାବତି ସୁଷୋମାୟାମପି ପ୍ରିୟଃ ।

ଆର୍ଜୀକୀୟେ ମଦିନ୍ତମଃ ॥୧୧॥

ତମଦ୍ୟ ରାଧସେ ମହେ ଚାରୁଂ ମଦାୟ ଘୃଷ୍ଣୟେ ।

ଏହୀମିନ୍ଦ୍ର ଦ୍ରବା ପିବ ॥୧୨॥

(୮।୨୫) ଋଷିଃ - ପ୍ରାଗାଧଃ କାଶ୍ଵିଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ୟଦିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଗପାରୁଦତ୍-ନ୍ୟଗ୍ନା ହୁୟସେ ନୃଭିଃ ।

ଆ ଯାହି ତୁୟମାଶୁଭିଃ ॥୧॥

ୟଦ୍ୱା ପ୍ରସ୍ରବଣେ ଦିବୋ ମାଦୟାସେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ।

ୟଦ୍ୱା ସମୁଦ୍ରେ ଅକ୍ଷସଃ ॥୨॥

ଆ ତ୍ୱା ଗୀର୍ଜିର୍ମହାମୁରୁଂ ଦୁବେ ଗାମିବ ଭୋଜସେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୩॥

ଆ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ମହିମାନଂ ହରୟୋ ଦେବ ତେ ମହଃ ।

ରଥେ ବହନ୍ତୁ ବିଭ୍ରତଃ ॥୪॥

ଇନ୍ଦ୍ର ଗୃଣୀଷ ଉ ସୁଷେ ମହାଁ ଉଗ୍ର ଇଶାନକୃତ୍ ।

ଏହି ନଃ ସୁତଂ ପିବ ॥୫॥

ସୁତାବନ୍ଧୁ ବୟଂ ପ୍ରୟସ୍ବନ୍ତୋ ହବାମହେ ।
 ଯଜିଜି ଶଶ୍ବତାମସୀନ୍ଦ୍ର ସାଧାରଣସ୍ବମ୍ ।
 ଇଦଂ ତେ ସୋମ୍ୟଂ ମଧୁଧୁଷନ୍ନଦ୍ରିଭିର୍ନରଃ ।
 ବିଶ୍ୱା ଅୟୋ ବିପଶ୍ଚିତୋଽତି ଖ୍ୟସ୍ବୟମା ଗହି ।
 ଦାତା ମେ ପୃଷତୀନାଂ ରାଜା ହିରଣ୍ୟବୀନାମ୍ ।
 ସହସ୍ରେ ପୃଷତୀନାମଧି ଶ୍ବନ୍ତଂ ବୃହତ୍-ପୃଥୁ ।
 ନପାତୋ ଦୁର୍ଗହସ୍ୟ ମେ ସହସ୍ରେଣ ସୁରାଧସଃ ।

ଇଦଂ ନୋ ବର୍ହିରାସଦେ ॥୭॥
 ତଂ ତ୍ବା ବୟଂ ହବାମହେ ॥୭॥
 ଭୁଷାଣ ଇନ୍ଦ୍ର ତତ୍-ପିବ ॥୮॥
 ଅସ୍ମେ ଧେହି ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍ ॥୯॥
 ମା ଦେବା ମଘବା ରିଷତ୍ ॥୧୦॥
 ଶୁକ୍ରଂ ହିରଣ୍ୟମା ଦଦେ ॥୧୧॥
 ଶ୍ରବୋ ଦେବେଷ୍ବକ୍ରତ ॥୧୨॥

(୮।୭୭) ରକ୍ଷିଃ - କଲିଃ ପ୍ରାଗାଧଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩,

ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୫,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ତରୋଭିର୍ବୋ ବିଦଦ୍ବସୁମିନ୍ଦ୍ରଂ ସବାଧ ଉତୟେ ।
 ବୃହତ୍-ଗାୟନ୍ତଃ ସୁତସୋମେ ଅଧୁରେ ହୁବେ ଭରଂ ନ କାରିଣମ୍ ॥୧॥
 ନ ଯଂ ଦୁପ୍ରା ବରନ୍ତେ ନ ସ୍ଥିରା ମୁରୋ ମଦେ ସୁଶିପ୍ରମନ୍ତସଃ ।
 ଯୁ ଆଦୃତ୍ୟା ଶଶମାନାୟ ସୁନ୍ଦତେ ଦାତା ଜରିତ୍ର ଉକ୍ଥ୍ୟମ୍ ॥୨॥
 ଯୁଃ ଶକ୍ରୋ ମୃଷୋ ଅଶ୍ବ୍ୟୋ ଯୋ ବା କୀଜୋ ହିରଣ୍ୟୟଃ ।
 ସ ଉର୍ବସ୍ୟ ରେଜୟତ୍ୟପାବୃତିମିନ୍ଦ୍ରୋ ଗବ୍ୟସ୍ୟ ବୃତ୍ରହା ॥୩॥
 ନିଶାତଂ ଚିଦ୍ୟଃ ପୁରୁସଂଭୃତଂ ବସୁଦିଦ୍ବପତି ଦାଶୁଷେ ।
 ବଜ୍ରୀ ସୁଶିପ୍ରୋ ହର୍ଯ୍ୟଶ୍ବ ଇତ୍-କରଦିନ୍ଦ୍ରଃ କ୍ରତ୍ବା ଯଥା ବଶତ୍ ॥୪॥
 ଯଦ୍ବାବନ୍ଧୁ ପୁରୁଷ୍ବତ ପୁରା ଚିହ୍ନୁର ନୃଶାମ୍ ।
 ବୟଂ ତତ୍ ଇନ୍ଦ୍ର ସଂ ଭରାମସି ଯଜ୍ଞମୁକ୍ଥଂ ତୁରଂ ବଚଃ ॥୫॥
 ସଚା ସୋମେଷୁ ପୁରୁହୂତ ବଜ୍ରିବୋ ମଦାୟ ଦ୍ୟୁକ୍ଷ ସୋମପାଃ ।
 ତ୍ବମିଜି ବ୍ରହ୍ମକୃତେ କାମ୍ୟଂ ବସୁ ଦେଷ୍ଟଃ ସୁନ୍ଦତେ ଭୁବଃ ॥୬॥
 ବୟମେନମିଦା ହ୍ୟୋଽପୀପେମେହ ବଜ୍ରିଶମ୍ ।
 ତସ୍ମା ଉ ଅଦ୍ୟ ସମନା ସୁତଂ ଭରା ନୁନଂ ଭୁଷତ ଶ୍ରୂତେ ॥୭॥

ବୃକଶ୍ଚିଦସ୍ୟ ବାରଣ ଉରାମଧିରା ବୟୁନେଷୁ ଭୂଷତି ।
 ସେମଂ ନଃ ସ୍ତୋମଂ ଭୁଭୁଷାଣ ଆ ଗହୀନ୍ତ୍ର ପ୍ର ଚିତ୍ରୟା ଧିୟା ॥୮॥
 କଦୁ ନୃସ୍ୟାକୃତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟାସ୍ତି ପୌଂସ୍ୟମ୍ ।
 କେନୋ ନୁ କଂ ଶ୍ରୋମତେନ ନ ଶୁଶ୍ରୁବେ ଜନୁଷଃ ପରି ବୃତ୍ରହା ॥୯॥
 କଦୁ ମହୀରଧୃଷ୍ଟା ଅସ୍ୟ ତବିଷୀଃ କଦୁ ବୃତ୍ରଘ୍ନୋ ଅସ୍ତୃତମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ୱାନ୍ଦେକନାଗାଁ ଅହର୍ଦ୍ଦଶ ଉତ କ୍ରତ୍ୱା ପଶୀରତି ॥୧୦॥
 ବୟଂ ଘା ତେ ଅପୂର୍ବ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣି ବୃତ୍ରହନ୍ ।
 ପୁରୁତମାସଃ ପୁରୁହୂତ ବଜ୍ରିବୋ ଭୃତିଂ ନ ପ୍ର ଭରାମସି ॥୧୧॥
 ପୂର୍ବାଶ୍ୱିଜି ତ୍ୱେ ତୁବିକୂର୍ମିନ୍ନାଶସୋ ହବନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରୋତୟଃ ।
 ତିରଶ୍ଚିଦୟଃ ସବନା ବସୋ ଗହି ଶବିଷ୍ଟ ଶୁଧି ମେ ହବମ୍ ॥୧୨॥
 ବୟଂ ଘା ତେ ତ୍ୱେ ଇଦ୍ୱିନ୍ଦ୍ର ବିପ୍ରା ଅପି ଷ୍ଟସି ।
 ନହି ତ୍ୱଦନ୍ୟଃ ପୁରୁହୂତ କଶ୍ଚନ ମଘବନ୍ନସ୍ତି ମର୍ତ୍ତିତା ॥୧୩॥
 ତ୍ୱଂ ନୋ ଅସ୍ୟା ଅମତେରୁତ କ୍ଷୁଧୋଽଭିଶସ୍ତେରବ ସ୍ୱଧି ।
 ତ୍ୱଂ ନ ଉତୀ ତବ ଚିତ୍ରୟା ଧିୟା ଶିକ୍ଷା ଶଚିଷ୍ଟ ଗାତୁବିତ୍ ॥୧୪॥
 ସୋମ ଇଦ୍ୱଃ ସୁତୋ ଅସ୍ତୁ କଲୟୋ ମା ବିଭୀତନ ।
 ଅପେଦେଷ ଧୃସ୍ଥାୟତି ସ୍ୱୟଂ ଘୈଷୋ ଅପାୟତି ॥୧୫॥

(୮।୨୭) ଋଷିଃ - ମତ୍ସ୍ୟଃ, ସାଂମଦଃ, ମାନ୍ୟଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ, ବହବଃ ବା ମତ୍ସ୍ୟାଃ ଜାଲନଞ୍ଜଃ,
 ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଆଦିତ୍ୟଃ

ତ୍ୟାନୁ କ୍ଷତ୍ରିୟାଁ ଅବ ଆଦିତ୍ୟାନ୍ୟାଚିଷାମହେ ।	ସୁମୂଳୀକାଁ ଅଭିଷ୍ଟୟେ ॥୧॥
ମିତ୍ରୋ ନୋ ଅତ୍ୟଂହତିଂ ବରୁଣଃ ପର୍ଷଦୟମା ।	ଆଦିତ୍ୟାସୋ ଯଥା ବିଦୁଃ ॥୨॥
ତେଷାଂ ହି ଚିତ୍ରମୁକ୍ତ୍ୟଂ ବରୁଥମସ୍ତି ଦାଶୁଷେ ।	ଆଦିତ୍ୟାନାମରଂକୃତେ ॥୩॥
ମହି ବୋ ମହତାମବୋ ବରୁଣ ମିତ୍ରାୟମନ୍ ।	ଅବାଂସ୍ୟା ବୃଣୀମହେ ॥୪॥
ଜୀବାନ୍ନୋ ଅଭି ଧେତନାଦିତ୍ୟାସଃ ପୁରା ହଥାତ୍ ।	କଞ୍ଚ ସ୍ଥ ହବନଶ୍ରୁତଃ ॥୫॥

ୟଦ୍ଵଃ ଶ୍ରାନ୍ତାୟ ସୁନୁତେ ବରୁଥମସ୍ତି ଯଜ୍ଞର୍ଦ୍ଧଃ ।	ତେନା ନୋ ଅଧି ବୋଚତ ॥୭॥
ଅସ୍ତି ଦେବା ଅଂହୋରୁର୍ବସ୍ତି ରତ୍ନମନାଗସଃ ।	ଆଦିତ୍ୟା ଅଦ୍-ଭୁତୈନସଃ ॥୮॥
ମା ନଃ ସେତୁଃ ସିଷେଦୟଂ ମହେ ବୃଣକ୍ତୁ ନୟାରି ।	ଇନ୍ଦ୍ର ଇଦି ଶୁତୋ ବଶୀ ॥୯॥
ମା ନୋ ମୃତା ରିପୁଣାଂ ବୃଜିନାନାମବିଷ୍ୟବଃ ।	ଦେବା ଅଭି ପ୍ର ମୃଷତ ॥୧୦॥
ଉତ ଦ୍ଵାମଦିତେ ମହ୍ୟହଂ ଦେବ୍ୟାପ ବ୍ରୁବେ ।	ସୁମୂଳୀକାମଭିଷ୍ଟୟେ ॥୧୧॥
ପର୍ଷି ଦୀନେ ଗଭୀର ଆଁ ଉଗ୍ରପୁତ୍ରେ ଜିଘାଂସତଃ ।	ମାକିସ୍ତ୍ରୋକସ୍ୟ ନୋ ରିଷତ୍ ॥୧୨॥
ଅନେହୋ ନ ଉରୁବ୍ରଜ ଉରୁତି ବି ପ୍ରସର୍ତ୍ତବେ ।	କୃଧି ତୋକାୟ ଜୀବସେ ॥୧୩॥
ୟେ ମୂର୍ଧାନଃ କ୍ଷିତୀନାମଦବ୍-ଧାସଃ ସ୍ଵୟଶସଃ ।	ବ୍ରତା ରକ୍ଷନ୍ତେ ଅଦ୍ରୁହଃ ॥୧୪॥
ତେ ନ ଆସ୍ମୋ ବୃକାଶାମାଦିତ୍ୟାସୋ ମୁମୋଚତ ।	ସ୍ତେନଂ ବଜ୍ରମିବାଦିତେ ॥୧୫॥
ଅପୋ ଷୁ ଶ ଇୟଂ ଶରୁରାଦିତ୍ୟା ଅପ ଦୁର୍ମତିଃ ।	ଅସ୍ତ୍ରଦେହଜନ୍ମୁଷୀ ॥୧୬॥
ଶଶ୍ଵଜି ବଃ ସୁଦାନବ ଆଦିତ୍ୟା ଉତିଭିର୍ବୟମ୍ ।	ପୁରା ନୁନଂ ବୁଭୁଜୁହେ ॥୧୭॥
ଶଶ୍ଵକ୍ତଂ ହି ପ୍ରଚେତସଃ ପ୍ରତିୟକ୍ତଂ ଚିଦେନସଃ ।	ଦେବାଃ କୃଣୁଥ ଜୀବସେ ॥୧୮॥
ତସ୍ମୁ ନୋ ନବ୍ୟଂ ସନ୍ୟସ ଆଦିତ୍ୟା ଯନ୍ତୁମୋଚତି ।	ବନ୍ଧାଦ୍ଵଜମିବାଦିତେ ॥୧୯॥
ନାସ୍ତ୍ରାକମସ୍ତି ତଉର ଆଦିତ୍ୟାସୋ ଅତିଷ୍ଠଦେ ।	ୟୁୟମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ମୂଳତ ॥୨୦॥
ମା ନୋ ହେତିର୍ବିବସ୍ତୁତ ଆଦିତ୍ୟାଃ କୃତ୍ରିମା ଶରୁଃ ।	ପୁରା ନୁ ଜରସୋ ବଧୀତ୍ ॥୨୧॥
ବି ଷୁ ଦ୍ଵେଷୋ ବ୍ୟଂହତିମାଦିତ୍ୟାସୋ ବି ସଂହିତମ୍ ।	ବିଷ୍ଠୁଗ୍ନି ବୃହତା ରପଃ ॥୨୨॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ଚତୁର୍ଥାଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧ୍ୟାୟଃଷ୍ଟକଃ । (ପଞ୍ଚମୋଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୮)

(୮।୭୮) ଋଷିଃ - ପ୍ରିୟମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ,
ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩, ୫-୭, ୮-୯, ୧୧-୧୯,

ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୪, ୭, ୧୦,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୩, ଋକ୍ଷାଶ୍ୱମେଧୌ ୧୪-୧୯

ଆ ତ୍ୱା ରଥଂ ଯଥୋତୟେ ସୁମ୍ନାୟ ବର୍ତ୍ତୟାମସି । ତୁବିକୂର୍ମିମୃତୀଷହମିନ୍ଦ୍ର ଶବିଷ୍ଟ ସତ୍-ପତେ ॥୧॥ ତୁବିଶୁଷ୍ଣ ତୁବିକ୍ରତୋ ଶତୀବୋ ବିଶ୍ୱୟା ମତେ । ଆ ପପ୍ରାଥ ମହିତ୍ୱନା ॥୨॥ ୟସ୍ୟ ତେ ମହିନା ମହଃ ପରି ଜ୍ଞାୟନ୍ତମୀୟତୁଃ । ହସ୍ତା ବଜ୍ରଂ ହିରଣ୍ୟୟମ୍ ॥୩॥ ବିଶ୍ୱାନରସ୍ୟ ବସ୍ତୁତିମନାନତସ୍ୟ ଶବସଃ । ଏବୈଷ୍ଟ ଚର୍ଷଣୀନାମୃତୀ ହୁବେ ରଥାନାମ୍ ॥୪॥ ଅଭିଷ୍ଟୟେ ସଦାବୃଧଂ ସ୍ୱର୍ମୀଲ୍-ହେଷୁ ଯଂ ନରଃ । ନାନା ହବନ୍ତ ଉତୟେ ॥୫॥ ପରୋମାତ୍ରମୃତୀଷମମିନ୍ଦ୍ରମୁଗ୍ରଂ ସୁରାଧସମ୍ । ଇଶାନଂ ତିଦ୍ୱସୁନାମ୍ ॥୬॥ ତଂତମିଦ୍ରାଧସେ ମହ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଚୋଦାମି ପୀତୟେ । ଯଃ ପୂର୍ବ୍ୟାମନୁଷ୍ଠୁତିମୀଶେ କୃଷ୍ଣୀନାଂ ନୃତୁଃ ॥୭॥ ନ ଯସ୍ୟ ତେ ଶବସାନ ସଖ୍ୟମାନଂଶ ମର୍ତ୍ୟଃ । ନକିଃ ଶବାଂସି ତେ ନଶତ୍ ॥୮॥ ଦ୍ୱୋତାସସ୍ତା ଯୁଜାୟୁ ସୁର୍ଯ୍ୟେ ମହଜନମ୍ । ଜୟେମ ପୃସ୍ତୁ ବଜ୍ରିବଃ ॥୯॥ ତଂ ତ୍ୱା ଯଜ୍ଞେଭିରୀମହେ ତଂ ଗୀର୍ଭିର୍ଗିର୍ବଶସ୍ତମ । ଇନ୍ଦ୍ର ଯଥା ତିଦାବିଥ ବାଜେଷୁ ପୁରୁମାୟାମ୍ ॥୧୦॥ ୟସ୍ୟ ତେ ସ୍ୱାଦୁ ସଖ୍ୟଂ ସ୍ୱାଦ୍ୱୀ ପ୍ରଣୀତିରଦ୍ରିବଃ । ଯଜ୍ଞୋ ବିତନ୍ତସାୟାଃ ॥୧୧॥ ଉରୁ ଶସ୍ତ୍ରନ୍ଦେ ତନ ଉରୁ କ୍ଷୟାୟ ନୟୁଧି । ଉରୁ ଶୋ ଯୁଧି ଜୀବସେ ॥୧୨॥ ଉରୁଂ ନୃଭ୍ୟ ଉରୁଂ ଗବ ଉରୁଂ ରଥାୟ ପଞ୍ଚାମ୍ । ଦେବବୀତିଂ ମନାମହେ ॥୧୩॥ ଉପ ମା ଷଡ୍‌ଦ୍ୱାଦ୍ୱା ନରଃ ସୋମସ୍ୟ ହର୍ଷ୍ୟା । ତିଷ୍ଠନ୍ତି ସ୍ୱାଦୁରାତୟଃ ॥୧୪॥ ରଜ୍ରାବିନ୍ଦ୍ରୋତ ଆ ଦଦେ ହରୀ ରକ୍ଷସ୍ୟ ସୁନବି । ଆଶ୍ୱମେଧସ୍ୟ ରୋହିତା ॥୧୫॥ ସୁରଥା ଆତିଥିଗ୍ନେ ସ୍ୱଭୀଶୁରାଶ୍ନେ । ଆଶ୍ୱମେଧେ ସୁପେଶସଃ ॥୧୬॥ ଷଳଶ୍ମୀ ଆତିଥିଗ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋତେ ବଧୂମତଃ । ସଚା ପୁତକ୍ରତୌ ସନମ୍ ॥୧୭॥ ଏଷୁ ଚେତଦୃଷଶ୍ୱତ୍ୟନ୍ତରୃଜ୍ଞେଷ୍ଟରୁଷୀ । ସ୍ୱଭୀଶୁଃ କଶାବତୀ ॥୧୮॥ ନ ଯୁଷ୍ମେ ବାଜବନ୍ଧବୋ ନିନିସୁଶ୍ୱନ ମର୍ତ୍ୟଃ । ଅବଦ୍ୟମଧି ଦୀଧରତ୍ ॥୧୯॥	ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୪, ୭, ୧୦, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୩, ଋକ୍ଷାଶ୍ୱମେଧୌ ୧୪-୧୯
---	--

=====

(୮।୨୯) ଋଷିଃ - ପ୍ରିୟମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୩, ୭-୧୦, ୧୨-୧୫, ଉଷ୍ଟିକ୍ ୨,
ଗାୟତ୍ରୀ ୪-୬, ପଞ୍ଜିଃ ୧୧, ୧୨, ବୃହତୀ ୧୭-୧୮,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୦, ୧୩-୧୮, ବିଶ୍ଵେ ଦେବବରୁଣାଃ ୧୧, ବରୁଣଃ ୧୨

=====

ପ୍ରପ୍ର ବସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁଭମିଷଂ ମନ୍ଦଦ୍ଵୀରାୟୋନବେ । ପିୟା ବୋ ମେଧସାତୟେ ପୁରଂଧ୍ୟା ବିବାସତି ।।୧।।
ନଦଂ ବ ଓଦତୀନାଂ ନଦଂ ଯୋୟୁବତୀନାମ୍ । ପତିଂ ବୋ ଅନ୍ୟାନାଂ ଧେନୁନାମିଷୁଧ୍ୟସି ।।୨।।
ତା ଅସ୍ୟ ସୁଦଦୋହସଃ ସୋମଂ ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ପୃଶ୍ନୟଃ । ଜନ୍ତୁଲୋବାନାଂ ବିଶସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟା ରୋଚନେ ଦିବଃ ।।୩।।
ଅଭି ପ୍ର ଗୋପତିଂ ଗିରେନ୍ଦ୍ରମର୍ଚ ଯଥା ବିଦେ । ସୂନୁଂ ସତ୍ୟସ୍ୟ ସତ୍-ପତିମ୍ ।।୪।।
ଆ ହରୟଃ ସସ୍ତ୍ରୀରେଃରୁଷୀରଧି ବର୍ହିଷି । ଯତ୍ରାଭି ସଂନବାମହେ ।।୫।।
ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଗାବ ଆଶିରଂ ଦୁଦୁହେ ବକ୍ତ୍ରିଣେ ମଧୁ । ଯସ୍ରୀମୁପହ୍ଵରେ ବିଦତ୍ ।।୬।।
ଉଦ୍ୟଦ୍ଧୁଧ୍ୟା ବିଷ୍ଠପଂ ଗୃହମିନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ଗନ୍ଧୁହି । ମଧୁଃ ପୀତ୍ଵା ସଚେବହି ତ୍ରିଃ ସପ୍ତ ସଖ୍ୟଃ ପଦେ ।।୭।।
ଅର୍ଚତ ପ୍ରାର୍ଚତ ପ୍ରିୟମେଧାସୋ ଅର୍ଚତ । ଅର୍ଚ୍ଚୁ ପୁତ୍ରକା ଉତ ପୁରଂ ନ ଧୃଷ୍ଣୁର୍ଚତ ।।୮।।
ଅବ ସ୍ଵରାତି ଗର୍ଗରୋ ଗୋଧା ପରି ସନିଷ୍ଠଶତ୍ । ପିଙ୍ଗା ପରି ଚନିଷ୍ଠଦଦିନ୍ଦ୍ରାୟ ବ୍ରହ୍ମୋଦ୍ୟତମ୍ ।।୯।।
ଆ ଯତ୍-ପତନ୍ତ୍ୟେନ୍ୟଃ ସୁଦୁଘା ଅନପସ୍-ଫୁରଃ । ଅପସ୍-ଫୁରଂ ଗୃଭାୟତ ସୋମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ପାତବେ ।।୧୦।।
ଅପାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଅପାଦଗ୍ନିର୍ବିଶ୍ଵେ ଦେବା ଅମସ୍ରତ ।
ବରୁଣ ଇଦିହ କ୍ଷୟତ୍ତମାପୋ ଅଭ୍ୟନୁଷତ ବସ୍ରଂ ସଂଶିଶ୍ଵରୀରିବ ।।୧୧।।
ସୁଦେବୋ ଅସି ବରୁଣ ଯସ୍ୟ ତେ ସପ୍ତ ସିନ୍ଧବଃ । ଅନୁକ୍ଷରକ୍ତି କାକୁଦଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ସୁଷିରାମିବ ।।୧୨।।
ୟୋ ବ୍ୟତୀରପାଶୟୁୟୁକ୍ତା ଉପ ଦାଶୁଷେ । ତକ୍ତୋ ନେତା ତଦିଦ୍ଵପୁରୁପମା ଯୋ ଅମୁତ୍ୟତ ।।୧୩।।
ଅତୀଦୁ ଶକ୍ର ଓହତ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ଵା ଅତି ଦ୍ଵିଷଃ । ଭିନତ୍-କନୀନ ଓଦନଂ ପତ୍ୟମାନଂ ପରୋ ଗିରା ।।୧୪।।
ଅର୍ଭକୋ ନ କୁମାରକୋଽପି ତିଷ୍ଠନ୍ନବଂ ରଥମ୍ । ସ ପକ୍ଷନ୍ନହିଷଂ ମୃଗଂ ପିତ୍ରେ ମାତ୍ରେ ବିଭୁକ୍ରତୁମ୍ ।।୧୫।।
ଆ ତୁ ସୁଶିପ୍ର ଦଂପତେ ରଥଂ ତିଷ୍ଠା ହିରଣ୍ୟୟମ୍ ।
ଅଧ ଦ୍ୟୁକ୍ଷଂ ସଚେବହି ସହସ୍ରପାଦମରୁଷଂ ସ୍ଵସ୍ତିଗାମନେହସମ୍ ।।୧୬।।
ତଂ ଘେମିତ୍-ଆ ନମସ୍ତ୍ରିନ ଉପ ସ୍ଵରାଜମାସତେ ।
ଅର୍ଥଂ ଚିଦସ୍ୟ ସୁଧିତଂ ଯୁଦେତବ ଆବର୍ତ୍ତୟନ୍ତି ଦାବନେ ।।୧୭।।

ଅନୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେନିକସଃ ପ୍ରିୟମେଧାସ ଏଷାମ୍ ।

ପୂର୍ବାମନୁ ପ୍ରୟତିଂ ବୃକ୍ତବର୍ତ୍ତସୋ ହିତପ୍ରୟସ ଆଗତ ॥୧୮॥

=====

(୮।୭୦) ଋଷିଃ - ପୁରୁହନ୍ତାଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭-୧୧, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬,
ଶଂକୁମତୀ ୧୨, ଉଷ୍ଟିକ୍ ୧୩, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪, ପୁରଋଷ୍ଟିକ୍ ୧୫, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ୟୋ ରାଜା ଚର୍ଷଣୀନାଂ ଯାତା ରଥେଭିରପ୍ରିଗୁଃ ।

ବିଶ୍ୱାସାଂ ତରୁତା ପୃତନାନାଂ ଜ୍ୟେଷ୍ଠୋ ଯୋ ବୃତ୍ରହା ଗୃଣେ ॥୧॥

ଇନ୍ଦ୍ରଂ ତଂ ଶୁମ୍ଭ ପୁରୁହନ୍ତନ୍ନବସେ ଯସ୍ୟ ଦ୍ୱିତା ବିଧର୍ତ୍ତରି ।

ହସ୍ତାୟ ବଜ୍ରଃ ପ୍ରତି ଧାୟି ଦର୍ଶତୋ ମହୋ ଦିବେ ନ ସୁୟଃ ॥୨॥

ନକିଷ୍ଠଂ କର୍ମଣା ନଶଦ୍ୟଶ୍ଚକାର ସଦାବୃଧମ୍ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଂ ନ ଯଜ୍ଞେର୍ବିଶ୍ୱଗୂର୍ତ୍ତମୃତ୍ୱସମଧୃଷ୍ଠଂ ଧୃଷ୍ଣୋଜସମ୍ ॥୩॥

ଅଷାଲ୍ହମୁଗ୍ରଂ ପୃତନାସୁ ସାସହିଂ ଯସ୍ମିନ୍ନହୀରୁରୁଜ୍ରୟଃ ।

ସଂ ଧେନବୋ ଜାୟମାନେ ଅନୋନବୁର୍ଦ୍ୟାବଃ କ୍ଷାମୋ ଅନୋନବୁଃ ॥୪॥

ୟଦ୍ୟାବ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ଶତଂ ଶତଂ ଭୂମୀରୁତ ସୁ୍ୟଃ ।

ନ ତ୍ୱା ବଜ୍ରିହସହସ୍ରଂ ସୁୟା ଅନୁ ନ ଜାତମଷ୍ଟ ରୋଦସୀ ॥୫॥

ଆ ପପ୍ରାଥ ମହିନା ବୃଷ୍ଟ୍ୟା ବୃଷଦ୍ୱିଶ୍ୱା ଶବିଷ୍ଟ ଶବସା ।

ଅସ୍ତ୍ରାଁ ଅବ ମଘବନ୍ ଗୋମତି ବ୍ରଜେ ବଜ୍ରିଞ୍ଜିତ୍ରାଭିରୁତିଭିଃ ॥୬॥

ନ ସୀମଦେବ ଆପଦିଷଂ ଦୀର୍ଘାୟୋ ମର୍ତ୍ୟଃ ।

ଏତଗ୍ନା ତିଦ୍ୟ ଏତଶା ଯୁୟୋଜତେ ହରୀ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁୟୋଜତେ ॥୭॥

ତଂ ବୋ ମହୋ ମହାୟାମିନ୍ଦ୍ରଂ ଦାନାୟ ସକ୍ଷଶିମ୍ ।

ୟୋ ଗାଧେଷୁ ଯ ଆରଣେଷୁ ହବ୍ୟୋ ବାଜେଷ୍ଟ୍ରି ହବ୍ୟଃ ॥୮॥

ଉଦୁ ଷୁ ଶୋ ବସୋ ମହେ ମୃଗସ୍ତ ଶୂର ରାଧସେ ।

ଉଦୁ ଷୁ ମହ୍ୟେ ମଘବନ୍ନଘଉୟ ଉଦିନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରବସେ ମହେ ॥୯॥

ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଋତୟୁସ୍ତାନିଦୋ ନି ତୃମ୍ପସି ।

ମଧ୍ୟେ ବସିଷ୍ଠ ଭୁବିନୃମ୍-ଶୋର୍ବୋର୍ନି ଦାସଂ ଶିଶୁଥୋ ହଧୈଃ ॥୧୦॥

ଅନ୍ୟବ୍ରତମମାନୁଷମୟଜ୍ଞାନମଦେବୟୁମ୍ ।

ଅବଃ ସ୍ଵଃ ସଖା ଦୁଧୁବୀତ ପର୍ବତଃ ସୁଦ୍ଧାୟ ଦସ୍ୟୁଂ ପର୍ବତଃ ॥୧୧॥

ତ୍ଵଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରାସାଂ ହସ୍ତେ ଶବିଷ୍ଠ ଦାବନେ । ଧାନାନାଂ ନ ସଂ ଗୃଭାୟାସ୍ତୁୟୁର୍ଦ୍ଧ୍ଵଃ ସଂ ଗୃଭାୟାସ୍ତୁୟୁଃ ॥୧୨॥

ସଖାୟଃ କ୍ରତୁମିଚ୍ଛତ କଥା ରାଧାମ ଶରସ୍ୟା । ଉପସ୍ଥୁତିଂ ଭୋଜଃ ସୁରିୟୋ ଅହୟଃ ॥୧୩॥

ଭୁରିଭିଃ ସମହ ଋଷିଭିର୍ବର୍ହିଷ୍ଣୁଦ୍-ଭିଃ ସ୍ତବିଷ୍ୟସେ । ଯଦିତ୍-ଅମେକମେକମିଚ୍ଛର ବସ୍ତ୍ରାନ୍-ପରାଦଦଃ ॥୧୪॥

କର୍ଣ୍ଣଗୃହ୍ୟା ମଘବା ଶୌରଦେବ୍ୟୋ ବସ୍ତ୍ରଂ ନସ୍ତିଭ୍ୟ ଆନୟତ୍ । ଅଜାଂ ସୁରିର୍ନ ଧାତବେ ॥୧୫॥

(୮।୭୧) ଋଷିଃ - ସୁଦୀତିପୁରୁମିଲ୍-ହୌ ଆଜିରସୌ, ତୟୋଃ ବା ଅନ୍ୟତରଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୯, ବୃହତୀ ୧୦, ୧୨, ୧୪, ସତୋବୃହତୀ ୧୧, ୧୩, ୧୫, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

ତ୍ଵଂ ନୋ ଅଗ୍ନେ ମହୋଭିଃ ପାହି ବିଶ୍ଵସ୍ୟା ଅରାତେଃ । ଉତ ଦ୍ଵିଷୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ॥୧॥

ନହି ମନ୍ୟଃ ପୌରୁଷେୟ ଇଶେ ହି ବଃ ପ୍ରିୟଜାତ । ତ୍ଵମିଦସି କ୍ଷପାବାନ୍ ॥୨॥

ସ ନୋ ବିଶ୍ଵେଭିର୍ଦେବେଭିରୁର୍ଜୋ ନପାଦ୍-ଭଦ୍ରଶୋତେ । ରୟିଂ ଦେହି ବିଶ୍ଵବାରମ୍ ॥୩॥

ନ ତମଗ୍ନେ ଅରାତୟୋ ମର୍ତ୍ତଂ ଯୁବନ୍ତ ରାୟଃ । ଯଂ ତ୍ରାୟସେ ଦାଶ୍ଵାଂସମ୍ ॥୪॥

ୟଂ ତ୍ଵଂ ବିପ୍ର ମେଧସାତାବଗ୍ନେ ହିନୋଷି ଧନାୟ । ସ ତବୋତୀ ଗୋଷୁ ଗନ୍ତା ॥୫॥

ତ୍ଵଂ ରୟିଂ ପୁରୁବୀରମଗ୍ନେ ଦାଶୁଷେ ମର୍ତ୍ତାୟ । ପ୍ର ଶୋ ନୟ ବସ୍ୟୋ ଅଛ ॥୬॥

ଉରୁଷ୍ୟା ଶୋ ମା ପରା ଦା ଅୟାୟତେ ଜାତବେଦଃ । ଦୁରାଧ୍ୟେ ମର୍ତ୍ତାୟ ॥୭॥

ଅଗ୍ନେ ମାକିଷ୍ଠେ ଦେବସ୍ୟ ରାତିମଦେବୋ ଯୁୟୋତ । ତ୍ଵମୀଶିଷେ ବସୁନାମ୍ ॥୮॥

ସ ନୋ ବସ୍ତ୍ର ଉପ ମାସ୍ୟୁର୍ଜୋ ନପାନ୍ନାହିନସ୍ୟ । ସଖେ ବସୋ ଜରିତୃଭ୍ୟଃ ॥୯॥

ଅଛା ନଃ ଶୀରଶୋତିଷଂ ଗିରୋ ଯନ୍ତୁ ଦର୍ଶତମ୍ ।

ଅଛା ଯଜ୍ଞାସୋ ନମସା ପୁରୁବସୁଂ ପୁରୁପ୍ରଶସ୍ତମୂତୟେ ॥୧୦॥

ଅଗ୍ନିଂ ସୁନ୍ତୁଂ ସହସୋ ଜାତବେଦସଂ ଦାନାୟ ବାୟାଶାମ୍ ।

ଦ୍ଵିତା ଯୋ ଭୁଦମୃତୋ ମର୍ତ୍ୟେଷ୍ଠା ହୋତା ମନ୍ତ୍ରତମୋ ବିଶି ॥୧୧॥

ଅଗ୍ନିଂ ବୋ ଦେବୟଜ୍ୟୟାଗ୍ନିଂ ପ୍ରୟତ୍ୟଧ୍ଵରେ ।

ଅଗ୍ନିଂ ଧୀଷୁ ପ୍ରଥମମଗ୍ନିମର୍ବତ୍ୟଗ୍ନିଂ କ୍ଷୈତ୍ରାୟ ସାଧସେ ॥୧୨॥

ଅଗ୍ନିରିଷାଂ ସଖ୍ୟେ ଦଦାତୁ ନ ଇଶେ ଯୋ ବାୟୁଶାମ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ତୋକେ ତନୟେ ଶଶ୍ୱଦୀମହେ ବସୁଂ ସନ୍ତଂ ତନୁପାମ୍ ॥୧୩॥
 ଅଗ୍ନିମୀଳିଷ୍ଟାବସେ ଗାଥାଭିଃ ଶୀରଶୋତିଷମ୍ ।
 ଅଗ୍ନିଂ ରାୟେ ପୁରୁମୀଲ୍ହ ଶୁତଂ ନରୋଽଗ୍ନିଂ ସୁଦୀତୟେ ଛର୍ଦ୍ଧିଃ ॥୧୪॥
 ଅଗ୍ନିଂ ଦ୍ୱେଷୋ ଯୋତବୈ ନୋ ଗୃଣୀମସ୍ୟାଗ୍ନିଂ ଶଂ ଯୋଶ୍ଚ ଦାତବେ ।
 ବିଶ୍ୱାସୁ ବିଷ୍ଣୁବିତେବ ହବ୍ୟୋ ଭୁବଦ୍ଭୁରୁଷୁଶାମ୍ ॥୧୫॥

(୮।୭୭) ଋଷିଃ - ହର୍ଯ୍ୟତଃ ପ୍ରଗାଥଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ହବୀଂଷି ଞ୍ଜା

ହବିଷ୍ମଶୁଧୁମା ଗମଦଧୃର୍ଯୁର୍ବନତେ ପୁନଃ ।	ବିଦ୍ୱା ଅସ୍ୟ ପ୍ରଶାସନମ୍ ॥୧॥
ନି ତିଗ୍ନମଭ୍ୟଂଶୁଂ ସୀଦଞ୍ଜୋତା ମନାବଧି ।	ଭୂଷାଣୋ ଅସ୍ୟ ସଖ୍ୟମ୍ ॥୨॥
ଅନ୍ତରିକ୍ଷନ୍ତି ତଂ ଜନେ ରୁଦ୍ରଂ ପରୋ ମନୀଷୟା ।	ଗୃଭ୍ଣନ୍ତି ଜିହ୍ୱୟା ସସମ୍ ॥୩॥
ଜାମ୍ୟତୀତପେ ଧନୁର୍ଯୋଧା ଅରୁହଦ୍ବନମ୍ ।	ଦୃଷଦଂ ଜିହ୍ୱୟାବଧୀତ୍ ॥୪॥
ଚରନ୍ତୁସ୍ରୋ ରୁଶନ୍ତିହ ନିଦାତାରଂ ନ ବିନତେ ।	ବେତି ସ୍ରୋତବ ଅମ୍ବ୍ୟମ୍ ॥୫॥
ଭତୋ ନୃସ୍ୟ ଯନ୍ତୁହଦଶ୍ୱାବଦ୍ୟୋଜନଂ ବୃହଦ୍ ।	ଦାମା ରଥସ୍ୟ ଦଦୃଶେ ॥୬॥
ଦୁହନ୍ତି ସପ୍ତୈକାମୁପ ଦ୍ୱା ପଞ୍ଚି ସ୍ୱଜତଃ ।	ତୀର୍ଥେ ସିନ୍ଧୋରଧି ସ୍ୱରେ ॥୭॥
ଆ ଦଶଭିର୍ବିବସ୍ୱତ ଇନ୍ଦ୍ରଃ କୋଶମରୁତ୍ୟବୀତ୍ ।	ଖେଦୟା ତ୍ରିବୃତା ଦିବଃ ॥୮॥
ପରି ତ୍ରିଧାତୁରଧ୍ୱରଂ ଜୂର୍ଣ୍ଣରେତି ନବୀୟସୀ ।	ମଧ୍ୱା ହୋତାରୋ ଅଞ୍ଜିତେ ॥୯॥
ସିଞ୍ଚନ୍ତି ନମସାବତମୁଜାତକ୍ରଂ ପରିଜ୍ଞାନମ୍ ।	ନୀତୀନବାରମକ୍ଷିତମ୍ ॥୧୦॥
ଅଭ୍ୟାରମିଦଦ୍ରୟୋ ନିଷିକ୍ତଂ ପୁଷ୍ଟରେ ମଧୁ ।	ଅବତସ୍ୟ ବିସର୍ଜନେ ॥୧୧॥
ଗାବ ଭପାବତାବତଂ ମହୀ ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ରଘୁଦା ।	ଭଭା କର୍ଣ୍ଣା ହିରଣ୍ୟୟା ॥୧୨॥
ଆ ସୁତେ ସିଞ୍ଚିତ ଶ୍ରିୟଂ ରୋଦସ୍ୟୋରଭିଶ୍ରିୟମ୍ ।	ରସା ଦଧୀତ ବୃଷଭମ୍ ॥୧୩॥
ତେ ଜାନତ ସ୍ୱମୋକ୍ୟଂ ସଂ ବସ୍ତ୍ରାସୋ ନ ମାତୃଭିଃ ।	ମିଥୋ ନସନ୍ତ ଜାମିଭିଃ ॥୧୪॥
ଭପ ସ୍ରକ୍ୱେଷୁ ବୟତଃ କୃଶ୍ଣତେ ଧରୁଣଂ ଦିବି ।	ଇନ୍ଦ୍ରେ ଅଗ୍ନା ନମଃ ସ୍ୱଃ ॥୧୫॥
ଅଧୁକ୍ଷତ୍-ପିପ୍ପ୍ୟାମିଷମୂର୍ଜଂ ସପ୍ତପଦୀମରିଃ ।	ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ସପ୍ତ ରଶ୍ମିଭିଃ ॥୧୬॥

ସୋମସ୍ୟ ମିତ୍ରାବରୁଣୋଦିତା ସୁର ଆ ଦଦେ ।
ଉତୋ ନୃସ୍ୟ ଯଦ୍-ପଦଂ ହର୍ଯ୍ୟତସ୍ୟ ନିଧାନ୍ୟମ୍ ।

ତଦାତୁରସ୍ୟ ଭେଷଜମ୍ ।।୧୭।।
ପରି ଦ୍ୟାଂ ଜିହ୍ଵୟାତନତ୍ ।।୧୮।।

(୮।୭୩) ଋଷିଃ - ଗୋପବନଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ସପ୍ତବିଂଶ ଙ୍ଗ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଶ୍ଵିନୌ

ଉଦୀରାଧାମୃତାୟତେ ଯୁଞ୍ଜାଧାମଶ୍ଵିନା ରଥମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧।।
ନିମିଷଶ୍ଚିହ୍ନବୀୟସା ରଥେନା ଯାତମଶ୍ଵିନା ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୨।।
ଉପ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣୀତମତ୍ରୟେ ହିମେନ ଘର୍ମମଶ୍ଵିନା ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୩।।
କୁହ ଛଃ କୁହ ଜଗ୍ଘୁଧୁଃ କୁହ ଶ୍ୟେନେବ ପେତଧୁଃ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୪।।
ୟଦଦ୍ୟ କର୍ହି କର୍ହି ତିଛ୍ଵଶ୍ଚୟାତମିମଂ ହବମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୫।।
ଅଶ୍ଵିନା ଯାମହୂତମା ନେଦିଷ୍ଠଂ ଯାମ୍ୟାପ୍ୟମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୬।।
ଅବନ୍ତମତ୍ରୟେ ଗୃହଂ କୃଣୁତଂ ଯୁବମଶ୍ଵିନା ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୭।।
ବରେଥେ ଅଗ୍ନିମାତପୋ ବଦତେ ବଲ୍-ଗୁତ୍ରୟେ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୮।।
ପ୍ର ସପ୍ତବିଂଶିରାଶସା ଧାରାମଗ୍ନୈରଶାୟତ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୯।।
ଇହା ଗତଂ ବୃଷଶ୍ଚୟୁ ଶ୍ଵଶୁତଂ ମ ଇମଂ ହବମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୦।।
କିମିଦଂ ବାଂ ପୁରାଶବଜ୍ଞରତୋରିବ ଶସ୍ୟତେ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୧।।
ସମାନଂ ବାଂ ସଜାତ୍ୟଂ ସମାନୋ ବନ୍ଧୁରଶ୍ଵିନା ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୨।।
ୟୋ ବାଂ ରଜାଂସ୍ୟଶ୍ଵିନା ରଥୋ ବିୟାତି ରୋଦସୀ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୩।।
ଆ ନୋ ଗବ୍ୟେଭିରଶ୍ଵୈଃ ସହସ୍ତ୍ରୈରୁପ ଗଚ୍ଛତମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୪।।
ମା ନୋ ଗବ୍ୟେଭିରଶ୍ଵୈଃ ସହସ୍ତ୍ରୈଭିରତି ଖ୍ୟତମ୍ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୫।।
ଅରୁଣସ୍ତୁରୁଷା ଅଭୂଦକର୍ଜ୍ୟୋତିରୃତାବରୀ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୬।।
ଅଶ୍ଵିନା ସୁ ବିଚାକଶଦୃଷ୍ଠଂ ପରଶୁମାଁ ଇବ ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୭।।
ପୁରଂ ନ ଧୃଷ୍ଠବା ରୁଜ କୃଷ୍ଣୟା ବାଧିତୋ ବିଶା ।	ଅନ୍ତି ଷଦ୍-ଭୂତୁ ବାମବଃ ।।୧୮।।

=====

(୮।୭୪) ଋଷିଃ - ଗୋପବନଃ ଆତ୍ରେୟଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୪, ୭, ୧୦, ୧୩-୧୫,

ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩, ୫-୭, ୮-୯, ୧୧-୧୨,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ୧-୧୨, ଆର୍ଷଃ ଶ୍ରୁତର୍ବା ୧୩-୧୫

=====

ବିଶୋବିଶୋ ବୋ ଅତିଥିଂ ବାଜୟନ୍ତଃ ପୁରୁପ୍ରିୟମ୍ । ଅଗ୍ନିଂ ବୋ ଦୁର୍ଯ୍ୟଂ ବଚଃ ପୁଷେ ଶୁଷସ୍ୟ ମନ୍ନୁଭିଃ ॥୧॥
ୟଂ ଜନାସୋ ହବିଷ୍ମନ୍ତୋ ମିତ୍ରଂ ନ ସର୍ପିରାସୁତିମ୍ । ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ପ୍ରଶସ୍ତିଭିଃ ॥୨॥
ପନ୍ୟାଂସଂ ଜାତବେଦସଂ ଯୋ ଦେବତାତ୍ୟାଦ୍ୟତା । ହବ୍ୟାନ୍ୱିରୟନ୍ତିବି ॥୩॥
ଆଗନ୍ତୁ ବୃତ୍ରହନ୍ତମଂ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମଗ୍ନିମାନବମ୍ । ଯସ୍ୟ ଶ୍ରୁତର୍ବା ବୃହନ୍ନାର୍ଯ୍ୟୋ ଅନୀକ ଏଧତେ ॥୪॥
ଅମୃତଂ ଜାତବେଦସଂ ତିରସ୍ତମାଂସି ଦର୍ଶତମ୍ । ଘୃତାହବନମୀତ୍ୟମ୍ ॥୫॥
ସବାଧୋ ଯଂ ଜନା ଇମେଃଶ୍ନିଂ ହବ୍ୟେଭିରୀଳତେ । ଭୁହ୍ନାନାସୋ ଯତସୁତଃ ॥୬॥
ଇୟଂ ତେ ନବ୍ୟସୀ ମତିରଗ୍ନେ ଅଧାୟ୍ୟସ୍ତଦା । ମନ୍ତ୍ର ସୁଜାତ ସୁକ୍ରତୋଽମୂର ଦସ୍ମାତିଧେ ॥୭॥
ସା ତେ ଅଗ୍ନେ ଶଂତମା ଚନିଷ୍ଠା ଭବତୁ ପ୍ରିୟା । ତୟା ବର୍ଧସ୍ବ ସୁଷୁତଃ ॥୮॥
ସା ଦ୍ୟୁମ୍ନୈର୍ଦ୍ୟୁମ୍ନିନୀ ବୃହଦୁପୋପ ଶ୍ରବସି ଶ୍ରବଃ । ଦଧୀତ ବୃତ୍ରତୁର୍ଯ୍ୟେ ॥୯॥
ଅଶ୍ବମିଦ୍-ଗାଂ ରଥପ୍ରାଂ ଦ୍ବେଷମିନ୍ଦ୍ରଂ ନ ସତ୍-ପତିମ୍ । ଯସ୍ୟ ଶ୍ରବାଂସି ତୂର୍ବଥ ପନ୍ୟଂପନ୍ୟଂ ଚ କୃଷ୍ଣୟଃ ॥୧୦॥
ୟଂ ତ୍ବା ଗୋପବନୋ ଗିରା ଚନିଷ୍ଠଦଗ୍ନେ ଅଙ୍ଗିରଃ । ସ ପାବକ ଶୁଧୀ ହବମ୍ ॥୧୧॥
ୟଂ ତ୍ବା ଜନାସ ଇଳତେ ସବାଧୋ ବାଜସାତୟେ । ସ ବୋଧି ବୃତ୍ରତୁର୍ଯ୍ୟେ ॥୧୨॥
ଅହଂ ହୁବାନ ଆର୍ଯ୍ୟେ ଶ୍ରୁତର୍ବଶି ମଦତୁ୍ୟତି । ଶର୍ଯାଂସୀବ ସୁକାବିନାଂ ମୃକ୍ଷା ଶୀର୍ଷା ଚତୁର୍ଭ୍ୟାମ୍ ॥୧୩॥
ମାଂ ଚତ୍ବାର ଆଶବଃ ଶବିଷ୍ଠସ୍ୟ ଦ୍ରବିତ୍ବବଃ । ସୁରଥାସୋ ଅଭି ପ୍ରୟୋ ବକ୍ଷନ୍ତୟୋ ନ ତୁଗ୍ର୍ୟମ୍ ॥୧୪॥
ସତ୍ୟମିତ୍ତା ମହେନଦି ପରୁଷ୍ୟବ ଦେଦିଶମ୍ । ନେମାପୋ ଅଶ୍ବଦାତରଃ ଶବିଷ୍ଠାଦସ୍ତି ମର୍ତ୍ୟଃ ॥୧୫॥

=====

(୮।୭୫) ଋଷିଃ - ବିରୂପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

=====

ୟୁକ୍ତା ହି ଦେବହୂତମାଁ ଅଶ୍ବୀ ଅଗ୍ନେ ରଥୀରିବ । ନି ହୋତା ପୂର୍ବ୍ୟଃ ସଦଃ ॥୧॥
ଭତ ନୋ ଦେବ ଦେବୀ ଅଛା ବୋଚୋ ବିଦୁଷ୍ଟରଃ । ଶ୍ରଦ୍ଧିଶ୍ଚା ବାର୍ଯ୍ୟା କୃଧି ॥୨॥
ତ୍ବଂ ହ ଯଦ୍ୟବିଷ୍ଟ୍ୟ ସହସ୍ରଃ ସୁନବାହୁତ । ଋତାବା ଯଜ୍ଞିୟୋ ଭୁବଃ ॥୩॥

ଅୟମଗ୍ନିଃ ସହସ୍ରିଣୋ ବାଜସ୍ୟ ଶତନୟୁତିଃ ।
 ତଂ ନେମିମୃତବୋ ଯଥା ନମସ୍ତୁ ସହୁତିଭିଃ ।
 ତସ୍ମୈ ନୁନମତିଦ୍ୟବେ ବାତା ବିରୁପ ନିତ୍ୟୟା ।
 କମୁ ଷ୍ଟିଦସ୍ୟ ସେନୟାଗ୍ନେରପାକଚକ୍ଷସଃ ।
 ମା ନୋ ଦେବାନାଂ ବିଶଃ ପ୍ରସ୍ନାତୀରିବୋସ୍ରାଃ ।
 ମା ନଃ ସମସ୍ୟ ଦୃଢ୍ୟଃ ପରିଦୈଷସୋ ଅଂହତିଃ ।
 ନମସ୍ତେ ଅଗ୍ନ ଓଜସେ ଗୃଣନ୍ତି ଦେବ କୃଷ୍ଣୟଃ ।
 କୁବିସ୍ତୁ ନୋ ଗବିଷ୍ଟୟୋଃ ଗ୍ନେ ସଂବେଷିଷୋ ରୟିମ୍ ।
 ମା ନୋ ଅସ୍ମିନ୍ନୁହାଧନେ ପରା ବର୍ଗଭାରଭୃଦ୍ୟଥା ।
 ଅନ୍ୟମସ୍ମଦ୍-ଭିୟା ଇୟମଗ୍ନେ ସିଷକ୍ତୁ ଦୁକ୍ଷୁନା ।
 ଯସ୍ୟାଞ୍ଜୁଷନ୍ନମସ୍ମିନଃ ଶମୀମଦୁର୍ମଖସ୍ୟ ବା ।
 ପରସ୍ୟା ଅପି ସଂବତୋଽବରାଁ ଅଭ୍ୟା ତର ।
 ବିଦ୍ଭା ହି ତେ ପୁରା ବୟମଗ୍ନେ ପିତୃର୍ଯଥାବସଃ ।

ମୂର୍ଧା କବୀ ରୟୀଶାମ୍ ॥୪॥
 ନେଦୀୟୋ ଯଜ୍ଞମଙ୍ଗିରଃ ॥୫॥
 ବୃଷ୍ଟେ ଚୋଦସ୍ତୁ ସୁଷ୍ଟୁତିମ୍ ॥୬॥
 ପଶିଂ ଗୋଷୁ ସ୍ତୁରାମହେ ॥୭॥
 କୃଶଂ ନ ହାସୁରୟାଃ ॥୮॥
 ଉର୍ମିର୍ନ ନାବମା ବଧାତ୍ ॥୯॥
 ଅମୈରମିତ୍ରମର୍ଦୟ ॥୧୦॥
 ଉରୁକୃଦୁରୁ ଶସ୍ତ୍ରଧି ॥୧୧॥
 ସଂବର୍ଗଂ ସଂ ରୟିଂ ଜୟ ॥୧୨॥
 ବଧା ନୋ ଅମବକ୍ଷବଃ ॥୧୩॥
 ତଂ ଘେଦଗ୍ନିର୍ବୃଧାବତି ॥୧୪॥
 ଯତ୍ରାହମସ୍ମି ତାଁ ଅବ ॥୧୫॥
 ଅଧା ତେ ସୁମମୀମହେ ॥୧୬॥

(୮।୭୭) ରକ୍ଷିଃ - କୁରୁସୁତିଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଇମଂ ନୁ ମାୟିନଂ ହୁବ ଇନ୍ଦ୍ରମୀଶାନମୋଜସ୍ରା ।
 ଅୟମିନ୍ଦ୍ରୋ ମରୁସ୍ରା ଶା ବି ବୃତ୍ରସ୍ୟାଭିନକ୍ଷିରଃ ।
 ବାବୃଧାନୋ ମରୁସ୍ରାଶେନ୍ଦ୍ରୋ ବି ବୃତ୍ରମୈରୟତ୍ ।
 ଅୟଂ ହ ଯେନ ବା ଇଦଂ ସ୍ୱର୍ମରୁଦ୍ରତା ଜିତମ୍ ।
 ମରୁଦ୍ବ୍ରହ୍ମମୃଜୀଷିଶମୋଜସ୍ତୁ ବିରପ୍ଶିନମ୍ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ପ୍ରତ୍ନେନ ମନ୍ଥନା ମରୁଦ୍ବ୍ରହ୍ମ ହବାମହେ ।
 ମରୁଦ୍ଭାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ମୀଢ୍ୟଃ ପିବା ସୋମଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ତୁଭ୍ୟୋଦିନ୍ଦ୍ର ମରୁଦ୍ବ୍ରତେ ସୁତାଃ ସୋମାସୋ ଅଦ୍ରିବଃ ।
 ପିବେଦିନ୍ଦ୍ର ମରୁସ୍ରା ସୁତଂ ସୋମଂ ଦିବିଷ୍ଠିଷୁ ।

ମରୁଦ୍ବ୍ରହ୍ମଂ ନ ବୃଞ୍ଜିସେ ॥୧॥
 ବଜ୍ରେଣ ଶତପର୍ବଣା ॥୨॥
 ସୃଜନ୍ତୁସମୁଦ୍ରିୟା ଅପଃ ॥୩॥
 ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ସୋମପୀତୟେ ॥୪॥
 ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗୀର୍ତ୍ତ୍ବିତ୍ବବାମହେ ॥୫॥
 ଅସ୍ୟ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୬॥
 ଅସ୍ମିନ୍ୟଜ୍ଞେ ପୁରୁଷୁତ ॥୭॥
 ହୃଦା ହୃୟନ୍ତ ଉକ୍ଥିନଃ ॥୮॥
 ବଜ୍ରଂ ଶିଶାନ ଓଜସ୍ରା ॥୯॥

ଉତ୍ତିଷ୍ଠନ୍ନୋଜସା ସହ ପୀତ୍ୱୀ ଶିପ୍ରେ ଅବେପୟଃ ।
ଅନୁ ତ୍ୱା ରୋଦସୀ ଉତ୍ତେ କ୍ରନ୍ଦମାଶମକୃପେତାମ୍ ।
ବାତମଷ୍ଟାପଦୀମହଂ ନବସ୍ରଜ୍ଜିମୃତସ୍ତୃଶମ୍ ।

ସୋମମିନ୍ଦ୍ର ଚମୁ ସୁତମ୍ ॥୧୦॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଯୁଦସ୍ତ୍ୟହାଭବଃ ॥୧୧॥
ଇନ୍ଦ୍ରାତ୍-ପରି ତନ୍ମଂ ମମେ ॥୧୨॥

(୮।୭୭) ଋଷିଃ - କୁରୁସୁତିଃ କାଶ୍ମିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୯, ବୃହତୀ ୧୦, ସତୋବୃହତୀ ୧୧,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଜଞ୍ଜାନୋ ନୁ ଶତକ୍ରତୁର୍ବି ପୃଚ୍ଛଦିତି ମାତରମ୍ । କ ଉଗ୍ରାଃ କେ ହ ଶୃଣ୍ଠିରେ ॥୧॥
ଆଦୀଂ ଶବସ୍ୟବ୍ରବୀଦୌର୍ଣ୍ଣବାଭମହୀଶୁବମ୍ । ତେ ପୁତ୍ର ସନ୍ତ ନିଷ୍ଠୁରଃ ॥୨॥
ସମିତ୍ତାନୁତ୍ରହାଶିଦତ୍-ଶେ ଅରାଁ ଇବ ଶେଦୟା । ପ୍ରବୃଜ୍ଞୋ ଦସ୍ତ୍ୟହାଭବତ୍ ॥୩॥
ଏକୟା ପ୍ରତିଧାପିବସ୍ରାକଂ ସରାଂସି ତ୍ରିଂଶତମ୍ । ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୋମସ୍ୟ କାଶୁକା ॥୪॥
ଅଭି ଗନ୍ଧର୍ବମତୃଶଦରୁପ୍ରେଷୁ ରଜଃସ୍ତା । ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମଭ୍ୟ ଇଦୃଧେ ॥୫॥
ନିରାବିଧ୍ୟାନ୍-ଶିରିଭ୍ୟ ଆ ଧାରୟତ୍-ପକ୍ୱମୋଦନମ୍ । ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୁଧଂ ସ୍ୱାତତମ୍ ॥୬॥
ଶତବ୍ରଧ୍ନ ଇଷୁସ୍ତବ ସହସ୍ରପର୍ଣ୍ଣ ଏକ ଇତ୍ । ଯମିନ୍ଦ୍ର ଚକୃଷେ ଯୁଜମ୍ ॥୭॥
ତେନ ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ନୃଭ୍ୟୋ ନାରିଭ୍ୟୋ ଅଭବେ । ସଦ୍ୟୋ ଜାତ ଋଭୁଷିର ॥୮॥
ଏତା ଚୈଫୀତ୍ନାନି ତେ କୃତା ବର୍ଷିଷ୍ଠାନି ପରୀଶସା । ହୃଦା ବୀଡ଼ଧାରୟଃ ॥୯॥
ବିଶ୍ୱେତା ବିଷ୍ଣୁରାଭରଦୁରୁକ୍ରମସ୍ତୈଷିତଃ ।
ଶତଂ ମହିଷାନ୍-କ୍ଷୀରପାକମୋଦନଂ ବରାହମିନ୍ଦ୍ର ଏମୁଷମ୍ ॥୧୦॥
ତୁବିକ୍ଷଂ ତେ ସୁକୃତଂ ସୁମୟଂ ଧନୁଃ ସାଧୁର୍ବୁଧୋ ହିରଣ୍ୟୟଃ ।
ଭଭା ତେ ବାହୁ ରଣ୍ୟା ସୁସଂସ୍ତୁତ ଋଦୃପେ ଚିଦୃଦୃବୃଧା ॥୧୧॥

(୮।୭୮) ଋଷିଃ - କୁରୁସୁତିଃ କାଶ୍ମିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୯, ବୃହତୀ ୧୦, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ପୁରୋଳାଶଂ ନୋ ଅନ୍ଧସ ଇନ୍ଦ୍ର ସହସ୍ରମା ଭର । ଶତା ଚ ଶୂର ଗୋନାମ୍ ॥୧॥

ଆ ନୋ ଭର ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ଗାମଶୂମଭ୍ୟଞ୍ଜନମ୍ ।
 ଉତ ନଃ କର୍ଣ୍ଣଶୋଭନା ପୁରୁଣି ଧୃଷ୍ଟବା ଭର ।
 ନକୀଂ ବୃଧୀକ ଇନ୍ଦ୍ର ତେ ନ ସୁଷା ନ ସୁଦା ଉତ ।
 ନକୀମିନ୍ଦ୍ରୋ ନିକର୍ତ୍ତବେ ନ ଶକ୍ରଃ ପରିଶକ୍ରବେ ।
 ସ ମନ୍ୟଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାନାମଦବ୍-ଧୋ ନି ଚିକୀଷତେ ।
 କ୍ରତୁ ଇତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦରଂ ତୁରସ୍ୟାସ୍ତି ବିଧତଃ ।
 ତ୍ବେ ବସୁନି ସଂଗତା ବିଶ୍ୱା ଚ ସୋମ ସୌଭଗା ।
 ତ୍ୱାମିଦ୍ୟବୟୁର୍ମମ କାମୋ ଗରୁଧ୍ୱିରଣ୍ୟୟୁଃ ।
 ତବେଦିନ୍ଦ୍ରାହମାଶସା ହସ୍ତେ ଦାତ୍ରଂ ଚନା ଦଦେ ।
 ଦିନସ୍ୟ ବା ମଘବହୁସଂଭୃତସ୍ୟ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁବସ୍ୟ କାଶିନା ॥୧୦॥

ସତା ମନା ହିରଣ୍ୟୟା ॥୭॥
 ତ୍ୱଂ ହି ଶୃଣୁଷେ ବସୋ ॥୩॥
 ନାନ୍ୟସ୍ତୁଲ୍ଲୁର ବାଘତଃ ॥୪॥
 ବିଶ୍ୱଂ ଶୃଣୋତି ପଶ୍ୟତି ॥୫॥
 ପୁରା ନିଦଶ୍ଚିକୀଷତେ ॥୬॥
 ବୃତ୍ରଘ୍ନଃ ସୋମପାବୁଃ ॥୭॥
 ସୁଦାତ୍ତପରିହୃତା ॥୮॥
 ତ୍ୱାମଶ୍ୱୟୁରେଷତେ ॥୯॥

(୮।୭୯) ଋଷିଃ - କୃତୁଃ, ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୮, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୯, ଦେବତା - ସୋମଃ

ଅୟଂ କୃତୁରଗୃଭୀତୋ ବିଶ୍ୱଜିତୁଦ୍-ଭିଦିହୋମଃ । ରକ୍ଷିର୍ବିପ୍ରଃ କାବ୍ୟେନ ॥୧॥
 ଅଭ୍ୟୁର୍ଣ୍ଣୋତି ଯନ୍ନଗ୍ନଂ ଭିଷକ୍ତି ବିଶ୍ୱଂ ଯତ୍ନୁରମ୍ । ପ୍ରେମନ୍ନଃ ଖ୍ୟନ୍ନିଃ ଶ୍ରୋଣୋ ଭୂତ୍ ॥୨॥
 ତ୍ୱଂ ସୋମ ତନୁକୃଦ୍-ଭ୍ୟୋ ଦ୍ୱେଷୋଭ୍ୟୋଽନ୍ୟକୃତେଭ୍ୟଃ । ଉରୁ ଯନ୍ତ୍ରାସି ବରୁଥମ୍ ॥୩॥
 ତ୍ୱଂ ଚିତ୍ତୀ ତବ ଦକ୍ଷେର୍ଦିବ ଆ ପୃଥିବ୍ୟା ଋଜୀଷିନ୍ । ଯାବୀରଘସ୍ୟ ଚିଦ୍ୱେଷଃ ॥୪॥
 ଅର୍ଥନୋ ଯନ୍ତି ଚେଦର୍ଥଂ ଗଚ୍ଛାନିଦ୍ରୁଷୋ ରାତିମ୍ । ବବୃଜ୍ୟସ୍ତ୍ରସ୍ୟତଃ କାମମ୍ ॥୫॥
 ବିଦଦ୍ୟାତ୍-ପୂର୍ବ୍ୟଂ ନଷ୍ଟମୁଦୀମୃତାୟୁମୀରୟତ୍ । ପ୍ରେମାୟୁସ୍ତାରୀଦତୀର୍ଣ୍ଣମ୍ ॥୬॥
 ସୁଶେବୋ ନୋ ମୃଳୟାକୁରଦୃପ୍ତକ୍ରତୁରବାତଃ । ଭବା ନଃ ସୋମ ଶଂ ହୃଦେ ॥୭॥
 ମା ନଃ ସୋମ ସଂ ବୀବିଜୋ ମା ବି ବୀଭିଷଥା ରାଜନ୍ । ମା ନୋ ହାଦି ଦ୍ୱିଷା ବଧୀଃ ॥୮॥
 ଅବ ଯନ୍ତ୍ରେ ସଧନ୍ତେ ଦେବାନାଂ ଦୁର୍ମତୀରୀକ୍ଷେ । ରାଜନ୍ନପ ଦ୍ୱିଷଃ ସେଧ ମୀକ୍ତୋ ଅପ ସ୍ଥିଧଃ ସେଧ ॥୯॥

=====

(୮।୮୦) ଋଷିଃ - ଏକଦୁଃ ନୌଧସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୦,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୯, ଦେବାଃ ୧୦

=====

ନହ୍ୟନ୍ୟଂ ବଳାକରଂ ମର୍ତ୍ତିତାରଂ ଶତକ୍ରତୋ ।

ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ମୃଲୟ ॥୧॥

ୟୋ ନଃ ଶଶ୍ୱତ୍-ପୁରାବିଥାମୃପ୍ରୋ ବାଜସାତୟେ ।

ସ ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ମୃଲୟ ॥୨॥

କିମଙ୍ଗ ରପ୍ରଚୋଦନଃ ସୁନ୍ଦାନସ୍ୟାବିତେଦସି ।

କୁବିତ୍-ସ୍ୱିନ୍ତ ଶଃ ଶକଃ ॥୩॥

ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ର ଶୋ ରଥମବ ପଶ୍ଚାଜିହ୍ୱତ୍ତମଦ୍ରିବଃ ।

ପୁରସ୍ତାଦେନଂ ମେ କୃପି ॥୪॥

ହତ୍ତୋ ନୁ କିମାସସେ ପ୍ରଥମଂ ନୋ ରଥଂ କୃପି ।

ଉପମଂ ବାଜୟ ଶ୍ରବଃ ॥୫॥

ଅବା ନୋ ବାଜୟଂ ରଥଂ ସୁକରଂ ତେ କିମିତ୍-ପରି ।

ଅସ୍ତ୍ରାହ୍ୱସୁ ଜିଗ୍ମ୍ୟସ୍ତୃପି ॥୬॥

ଇନ୍ଦ୍ର ଦୃହ୍ୟସ୍ତୁ ପୁରସି ଭଦ୍ରା ତ ଏତି ନିଷ୍ଠୃତମ୍ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଧୀରୂଢ୍ଵିୟାବତୀ ॥୭॥

ମା ସୀମବଦ୍ୟ ଆ ଭାଗୁର୍ବୀ କାଷ୍ଠା ହିତଂ ଧନମ୍ ।

ଅପାବୃକ୍ତା ଅରତ୍ନୟଃ ॥୮॥

ତୁରୀୟଂ ନାମ ଯଜ୍ଞିୟଂ ଯଦା କରସ୍ତୁଦୁଶ୍ୱସି ।

ଆଦିତ୍-ପତିର୍ନ ଓହସେ ॥୯॥

ଅବୀବୃଧଦ୍ୱୋ ଅମୃତା ଅମନ୍ୟାଦେକଦ୍ୟୁର୍ଦେବା ଭତ ଯାଶ୍ଚ ଦେବୀଃ ।

ତସ୍ମା ଭ ରାଧଃ କୃଣୁତ ପ୍ରଶସ୍ତଂ ପ୍ରାତର୍ମଷୁ ପିୟାବସୁର୍ଜଗମାତ୍ ॥୧୦॥

=====

(୮।୮୧) ଋଷିଃ - କୁସୀଦୀ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଆ ତୁ ନ ଇନ୍ଦ୍ର କ୍ଷୁମନ୍ତଂ ଚିତ୍ରଂ ଗ୍ରାଭଂ ସଂ ଗୃଭାୟ ।

ମହାହସ୍ତୀ ଦକ୍ଷିଣେନ ॥୧॥

ବିଦ୍ଧା ହି ତ୍ୱା ତୁବିକୁର୍ମଂ ତୁବିଦେଷ୍ଠଂ ତୁବୀମଘମ୍ ।

ତୁବିମାତ୍ରମବୋଭିଃ ॥୨॥

ନହି ତ୍ୱା ଶୂର ଦେବା ନ ମର୍ତ୍ତାସୋ ଦିହତ୍ତମ୍ ।

ଭୀମଂ ନ ଗାଂ ବାରୟନ୍ତେ ॥୩॥

ଏତୋ ନ୍ଦ୍ରିନ୍ତଂ ସ୍ତବାମେଶାନଂ ବସ୍ତଃ ସ୍ୱରାଜମ୍ ।

ନ ରାଧସା ମର୍ଯ୍ୟସନ୍ନଃ ॥୪॥

ପ୍ର ସ୍ରୋଷଦୁପ ଗାସିଷଜ୍ଞବସ୍ରାମ ଗୀୟମାନମ୍ ।

ଅଭି ରାଧସା ଭୁଗୁରତ୍ ॥୫॥

ଆ ନୋ ଭର ଦକ୍ଷିଣେନାଭି ସବ୍ୟେନ ପ୍ର ମୃଗ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ମା ନୋ ବସୋର୍ନିର୍ଭାକ୍ ॥୬॥

ଉପ କ୍ରମସ୍ତା ଭର ଧୃଷତା ଧୃଷ୍ଣୋ ଜନାନାମ୍ ।

ଅଦାଶୁଷ୍ଟରସ୍ୟ ବେଦଃ ॥୭॥

ଇନ୍ଦ୍ର ଯ ଉ ନୁ ତେ ଅସ୍ତି ବାଜୋ ବିପ୍ରେତିଃ ସନିତୁଃ । ଅସ୍ମାତିଃ ସୁ ତଂ ସନୁହି ॥୮॥
ସଦ୍ୟୋଜୁବସ୍ତେ ବାଜା ଅସ୍ମଭ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାଃ । ବଶିଷ୍ଠ ମସୁ ଜରତ୍ନେ ॥୯॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

। ଅଧଃ ଷଷ୍ଠୋଽଷ୍ଟକଃ ।
(ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୮)

(୮।୮୨) ଋଷିଃ - କୁସୀଦୀ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଆ ପ୍ର ଦ୍ରବ ପରାବତୋଽର୍ବାବତଶ୍ଚ ବୃତ୍ରହନ୍ ।	ମଧୁଃ ପ୍ରତି ପ୍ରଭର୍ମଣି ।।୧।।
ତୀବ୍ରାଃ ସୋମାସ ଆ ଗହି ସୁତାସୋ ମାଦୟିଷ୍ଠବଃ ।	ପିବା ଦଧୃଗ୍ୟଥୋତିଷେ ।।୨।।
ଇଷା ମନ୍ଦସ୍ଵାଦୁ ତୋଽରଂ ବରାୟ ମନ୍ୟବେ ।	ଭୁବଞ୍ଜ ଇନ୍ଦ୍ର ଶଂ ହୃଦେ ।।୩।।
ଆ ଦୃଶତ୍ରବା ଗହି ନ୍ୟୁକ୍ଥାନି ଚ ହୃୟସେ ।	ଉପମେ ରୋଚନେ ଦିବଃ ।।୪।।
ତୁଭ୍ୟାୟମଦ୍ରିଭିଃ ସୁତୋ ଗୋଭିଃ ଶ୍ରୀତୋ ମଦାୟ କମ୍ ।	ପ୍ର ସୋମ ଇନ୍ଦ୍ର ହୃୟତେ ।।୫।।
ଇନ୍ଦ୍ର ଶୁଧି ସୁ ମେ ହବମସ୍ତେ ସୁତସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।	ବି ପୀତିଂ ତୃପ୍ତିମଶୁହି ।।୬।।
ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ଚମସେଷ୍ଠା ସୋମଶ୍ଚମୁଷ୍ଠୁ ତେ ସୁତଃ ।	ପିବେଦସ୍ୟ ତୃମୀଶିଷେ ।।୭।।
ୟୋ ଅୟୁ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଇବ ସୋମଶ୍ଚମୁଷ୍ଠୁ ଦଦୃଶେ ।	ପିବେଦସ୍ୟ ତୃମୀଶିଷେ ।।୮।।
ୟଂ ତେ ଶ୍ୟେନଃ ପଦାଭରଞ୍ଜିରୋ ରଜାଂସ୍ୟସ୍ତୃତମ୍ ।	ପିବେଦସ୍ୟ ତୃମୀଶିଷେ ।।୯।।

(୮।୮୩) ଋଷିଃ - କୁସୀଦୀ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ବିଶ୍ଵେ ଦେବାଃ

ଦେବାନାମିଦବୋ ମହତ୍ତ୍ଵା ବୃଣୀମହେ ବୟମ୍ ।	ବୃଷ୍ଟାମସ୍ତଭ୍ୟମୃତୟେ ।।୧।।
ତେ ନଃ ସନ୍ତୁ ଯୁଜଃ ସଦା ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅୟମା ।	ବୃଧାସଶ୍ଚ ପ୍ରଚେତସଃ ।।୨।।
ଅତି ନୋ ବିଷ୍ଠିତା ପୁରୁ ନୌଭିରପୋ ନ ପର୍ଷଥ ।	ୟୁୟମୃତସ୍ୟ ରଥଃ ।।୩।।
ବାମଂ ନୋ ଅସ୍ତୃୟମନ୍ଦ୍ରାମଂ ବରୁଣ ଶଂସ୍ୟମ୍ ।	ବାମଂ ହ୍ୟାବୃଣୀମହେ ।।୪।।
ବାମସ୍ୟ ହି ପ୍ରଚେତସ ଇଶାନାଶୋ ରିଶାଦସଃ ।	ନେମାଦିତ୍ୟା ଅଘସ୍ୟ ଯତ୍ ।।୫।।
ବୟମିଦଃ ସୁଦାନବଃ କ୍ଷିୟନ୍ତୋ ଯାନ୍ତୋ ଅଧୁନା ।	ଦେବା ବୃଧାୟ ହୃମହେ ।।୬।।
ଅଧି ନ ଇନ୍ଦ୍ରିଷାଂ ବିଷ୍ଣୋ ସଜାତ୍ୟାନାମ୍ ।	ଇତା ମରୁତୋ ଅଶ୍ଵିନା ।।୭।।
ପ୍ର ଭ୍ରାତୃତ୍ଵଂ ସୁଦାନବୋଽଧ ଦ୍ଵିତା ସମାନୟା ।	ମାତୁର୍ଗର୍ଭେ ଭରାମହେ ।।୮।।
ୟୁୟଂ ହି ଷ୍ଠା ସୁଦାନବ ଇନ୍ଦ୍ରଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଅଭିଦ୍ୟବଃ ।	ଅଧା ଚିଦ୍ଵ ଉତ ବ୍ରୁବେ ।।୯।।

(୮।୮୪) ଋଷିଃ - ଭଗନାଃ କାଶ୍ଵଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

ପ୍ରେଷ୍ଠଂ ବୋ ଅତିଥିଂ ସୁଷେ ମିତ୍ରମିବ ପ୍ରିୟମ୍ ।
କବିମିବ ପ୍ରଚେତସଂ ଯଂ ଦେବାସୋ ଅଧ ଦ୍ଵିତା ।
ତ୍ଵଂ ଯୁବିଷ୍ଠ ଦାଶୁଷୋ ନୃଂଃ ପାହି ଶୃଣୁଧୀ ଗିରଃ ।
କୟା ତେ ଅଗ୍ନେ ଅଙ୍ଗିର ଉର୍ଜୋ ନପାଦୁପସ୍ତୁତିମ୍ ।
ଦାଶେମ କସ୍ୟ ମନସା ଯୁଜ୍ଞସ୍ୟ ସହସୋ ଯୁହୋ ।
ଅଧା ତ୍ଵଂ ହି ନୟାରୋ ବିଶ୍ଵା ଅସ୍ତ୍ରଭ୍ୟଂ ସୁକ୍ଷିତୀଃ ।
କସ୍ୟ ନୁନଂ ପରୀଶସୋ ଧିୟୋ ଜିନ୍ଦୁସି ଦଂପତେ ।
ତଂ ମର୍ଜୟନ୍ତ ସୁକ୍ରତୁଂ ପୁରୋୟାବାନମାଜିଷୁ ।
କ୍ଷେତି କ୍ଷେମେଭିଃ ସାଧୁଭିର୍ନକିର୍ଯ୍ୟଂ ଘ୍ନନ୍ତି ହନ୍ତି ଯଃ ।

ଅଗ୍ନିଂ ରଥଂ ନ ବେଦ୍ୟମ୍ ॥୧॥
ନି ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠାଦଧୁଃ ॥୨॥
ରକ୍ଷା ତୋକମୁତ ତ୍ଵନା ॥୩॥
ବରାୟ ଦେବ ମନ୍ୟବେ ॥୪॥
କଦୁ ବୋଚ ଇଦଂ ନମଃ ॥୫॥
ବାଜଦ୍ରବିଶସୋ ଗିରଃ ॥୬॥
ଗୋଷାତା ଯୁସ୍ୟ ତେ ଗିରଃ ॥୭॥
ସ୍ଵେଷୁ କ୍ଷୟେଷୁ ବାଜିନମ୍ ॥୮॥
ଅଗ୍ନେ ସୁବୀର ଏଧତେ ॥୯॥

(୮।୮୫) ଋଷିଃ - କୃଷ୍ଣଃ ଅଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଅଗ୍ନିନୌ

ଆ ମେ ହବଂ ନାସତ୍ୟାଶ୍ଵିନା ଗଚ୍ଛତଂ ଯୁବମ୍ ।
ଇମଂ ମେ ସ୍ତୋମମଶ୍ଵିନେମଂ ମେ ଶୃଣୁତଂ ହବମ୍ ।
ଅୟଂ ବାଂ କୃଷ୍ଣୋ ଅଶ୍ଵିନା ହବତେ ବାଜିନୀବସୁ ।
ଶୃଣୁତଂ ଜରିତୁର୍ହବଂ କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ସୁବତୋ ନରା ।
ଛର୍ଦ୍ଦିର୍ଯନ୍ତମଦାଭ୍ୟଂ ବିପ୍ରାୟ ସୁବତେ ନରା ।
ଗଚ୍ଛତଂ ଦାଶୁଷୋ ଗୃହମିତ୍-ଆ ସୁବତୋ ଅଶ୍ଵିନା ।
ଯୁଜ୍ଞାଥାଂ ରାସଭଂ ରଥେ ବୀଡ଼ୁଙ୍ଗେ ବୃଷଶ୍ଵସୁ ।
ତ୍ରିବନ୍ଧୁରେଣ ତ୍ରିବୃତା ରଥେନା ଯାତମଶ୍ଵିନା ।
ନୁ ମେ ଗିରୋ ନାସତ୍ୟାଶ୍ଵିନା ପ୍ରାବତଂ ଯୁବମ୍ ।

ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୧॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୨॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୩॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୪॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୫॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୬॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୭॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୮॥
ମଧୁଃ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୯॥

=====

(୮।୮୭) ଋଷିଃ - କୃଷ୍ଣଃ ବିଶ୍ୱକଃ କାର୍ଷ୍ଣିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

=====

ଉତ୍ତା ହି ଦସ୍ରା ଭିଷଜା ମୟୋଭୁବୋଭା ଦକ୍ଷସ୍ୟ ବଚସୋ ବଭୁବଧୁଃ ।
ତା ବାଂ ବିଶ୍ୱକୋ ହବତେ ତନୁକୃଥେ ମା ନୋ ବି ଯୌଷ୍ଠଂ ସଖ୍ୟା ମୁମୋଚତମ୍ ॥୧॥
କଥା ନୂନଂ ବାଂ ବିମନା ଉପ ସ୍ତବଦ୍ୟୁବଂ ଧିୟଂ ଦଦଧୁର୍ବସ୍ୟଇଷ୍ଟୟେ ।
ତା ବାଂ ବିଶ୍ୱକୋ ହବତେ ତନୁକୃଥେ ମା ନୋ ବି ଯୌଷ୍ଠଂ ସଖ୍ୟା ମୁମୋଚତମ୍ ॥୨॥
ଯୁବଂ ହି ସ୍ଥା ପୁରୁଭୁଜେମମେଧତୁଂ ବିଷ୍ଣାପ୍ତେ ଦଦଧୁର୍ବସ୍ୟଇଷ୍ଟୟେ ।
ତା ବାଂ ବିଶ୍ୱକୋ ହବତେ ତନୁକୃଥେ ମା ନୋ ବି ଯୌଷ୍ଠଂ ସଖ୍ୟା ମୁମୋଚତମ୍ ॥୩॥
ଉତ ତ୍ୟଂ ବୀରଂ ଧନସ୍ତାମୃଜୀଷିଣଂ ଦୁରେ ଚିହ୍ନନ୍ତମବସେ ହବାମହେ ।
ୟସ୍ୟ ସ୍ତାଦିଷ୍ଟା ସୁମତିଃ ପିତୃର୍ଯଥା ମା ନୋ ବି ଯୌଷ୍ଠଂ ସଖ୍ୟା ମୁମୋଚତମ୍ ॥୪॥
ଋତେନ ଦେବଃ ସବିତା ଶମାୟତ ଋତସ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗମୁର୍ବିୟା ବି ପପ୍ରଥେ ।
ଋତଂ ସାସାହ ମହି ଚିତ୍-ପୃତନ୍ୟତୋ ମା ନୋ ବି ଯୌଷ୍ଠଂ ସଖ୍ୟା ମୁମୋଚତମ୍ ॥୫॥

=====

(୮।୮୭) ଋଷିଃ - କୃଷ୍ଣଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଦ୍ୟୁମ୍ନୀକଃ ବାସିଷ୍ଠଃ, ପ୍ରିୟମେଧଃ ଙ୍ଗା,
ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

=====

ଦ୍ୟୁମ୍ନୀ ବାଂ ସ୍ତୋମୋ ଅଶ୍ୱିନା କ୍ରିବିର୍ନ ସେକ ଆ ଗତମ୍ ।
ମଧୁଃ ସୁତସ୍ୟ ସ ଦିବି ପ୍ରିୟୋ ନରା ପାତଂ ଗୌରାବିବେରିଣେ ॥୧॥
ପିବତଂ ଘର୍ମଂ ମଧୁମନ୍ତମଶ୍ୱିନା ବର୍ହିଃ ସୀଦତଂ ନରା ।
ତା ମନ୍ଦସାନା ମନୁଷୋ ଦୁରୋଶ ଆ ନି ପାତଂ ବେଦସା ବୟଃ ॥୨॥
ଆ ବାଂ ବିଶ୍ୱାଭିରୁତିଭିଃ ପ୍ରିୟମେଧା ଅହୃଷତ ।
ତା ବର୍ତ୍ତିର୍ଯାତମୁପ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷୋ ଭୁଷ୍ଠଂ ଯଜ୍ଞଂ ଦିବିଷ୍ଟିଷୁ ॥୩॥
ପିବତଂ ସୋମଂ ମଧୁମନ୍ତମଶ୍ୱିନା ବର୍ହିଃ ସୀଦତଂ ସୁମତ୍ ।
ତା ବାବୃଧାନା ଉପ ସୁଷ୍ପତିଂ ଦିବୋ ଗନ୍ତଂ ଗୌରାବିବେରିଣମ୍ ॥୪॥

ଆ ନୂନଂ ଯାତମଶ୍ୱିନାଶ୍ୱେତଃ ପୁଷିତଦୁଭିଃ ।
ଦସ୍ରା ହିରଣ୍ୟବର୍ତ୍ତନୀ ଶୁଭସ୍ୱତୀ ପାତଂ ସୋମମୃତାବୃଧା ॥୫॥
ବୟଂ ହି ବାଂ ହବାମହେ ବିପନ୍ୟବୋ ବିପ୍ରାସୋ ବାଜସାତୟେ ।
ତା ବଲ୍-ଗୁ ଦସ୍ରା ପୁରୁଦଂସସା ଧିୟାଶ୍ୱିନା ଶୁଷ୍ଟ୍ୟା ଗତମ୍ ॥୬॥

=====

(୮।୮୮) ଋଷିଃ - ନୋଧାଃ ଗୌତମଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ତଂ ବୋ ଦସ୍ତମୃତୀଷହଂ ବସୋର୍ମହାନମନ୍ତସଃ ।
ଅଭି ବସ୍ରଂ ନ ସ୍ୱସରେଷୁ ଧେନବ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଗୀର୍ତ୍ତନବାମହେ ॥୧॥
ଦ୍ୟୁକ୍ଷଂ ସୁଦାନୁଂ ତବିଷୀଭିରାବୃତଂ ଗିରିଂ ନ ପୁରୁଭୋଜସମ୍ ।
କ୍ଷୁମନ୍ତଂ ବାଜଂ ଶତିନଂ ସହସ୍ତ୍ରିଣଂ ମକ୍ଷୁ ଗୋମନ୍ତମୀମହେ ॥୨॥
ନ ତ୍ୱା ବୃହନ୍ତୋ ଅଦ୍ରୟୋ ବରନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ବୀଳବଃ ।
ୟଦ୍ଭିସ୍ତସି ସ୍ତୁବତେ ମାବତେ ବସୁ ନକ୍ଷିତ୍ୱଦା ମିନାତି ତେ ॥୩॥
ୟୋଜାସି କ୍ରତୁ ଶବସୋତ ଦଂସନା ବିଶ୍ୱା ଜାତାଭି ମଜ୍ଜନା ।
ଆ ତ୍ୱାୟମର୍କ ଉତୟେ ବବର୍ତତି ଯଂ ଗୋତମା ଅଜୀଜନନ୍ ॥୪॥
ପ୍ର ହି ରିରିକ୍ଷ ଓଜସା ଦିବୋ ଅନ୍ତେଭ୍ୟସ୍ତୁରି ।
ନ ତ୍ୱା ବିବ୍ୟାତ ରଜ ଇନ୍ଦ୍ର ପାର୍ଥିବମନୁ ସ୍ୱଧାଂ ବବକ୍ଷିଥ ॥୫॥
ନକ୍ଷି ପରିଷ୍ପର୍ମିତବନ୍ଧୁଘସ୍ୟା ତେ ଯଜାଶୁଷେ ଦଶସ୍ୟସି ।
ଅସ୍ତ୍ରାକଂ ବୋଧ୍ୟୁତଥସ୍ୟା ତୋଦିତା ମଂହିଷ୍ଟୋ ବାଜସାତୟେ ॥୬॥

=====

(୮।୮୯) ଋଷିଃ - ନୃମେଧ-ପୁରୁମେଧୌ ଆଙ୍ଗିରସୌ,
ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ୫-୭,

=====

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୭,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ବୃହଦିନ୍ଦ୍ରାୟ ଗାୟତ ମରୁତୋ ବୃତ୍ରହନ୍ତମନ୍ ।
ୟେନ ଜ୍ୟୋତିରଜନୟନ୍ତୁତାବୃଧୋ ଦେବଂ ଦେବାୟ ଜାଗୃବି ॥୧॥
ଅପାଧମଦଭିଶସ୍ତ୍ରୀରଶସ୍ତିହାଧେନ୍ନୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନାଭବତ୍ ।
ଦେବାସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସଖ୍ୟାୟ ଯେମିରେ ବୃହଦ୍-ଭାନୋ ମରୁଦ୍-ଗଣ ॥୨॥
ପ୍ର ବ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବୃହତେ ମରୁତୋ ବ୍ରହ୍ମାର୍ଚତ ।
ବୃତ୍ରଂ ହନତି ବୃତ୍ରହା ଶତକ୍ରତୁର୍ବଜ୍ରେଣ ଶତପର୍ବଣା ॥୩॥
ଅଭି ପ୍ର ଭର ଧୃଷତା ଧୃଷନ୍ତନଃ ଶ୍ରବଶ୍ଚିତ୍ରେ ଅସଦୃହତ୍ ।
ଅର୍ଷନ୍ତ୍ରାପୋ ଜବସା ବି ମାତରୋ ହନୋ ବୃତ୍ରଂ ଜୟା ସ୍ତଃ ॥୪॥
ୟଜ୍ଞାୟା ଅପୂର୍ବ୍ୟ ମଘବନ୍ତୁତହତ୍ୟାୟ । ତତ୍-ପୃଥିବୀମପ୍ରଥୟସ୍ତଦସ୍ତଭା ଉତ ଦ୍ୟାମ୍ ॥୫॥
ତତ୍ତେ ଯଜ୍ଞୋ ଅଜାୟତ ତଦର୍କ ଉତ ହସ୍ତତିଃ । ତଦ୍ବିଶ୍ୱମଭିଭୂରସି ଯଜ୍ଞାତଂ ଯଜ ଜହ୍ନମ୍ ॥୬॥
ଆମାସୁ ପକ୍ୱମୈରୟ ଆ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ରୋହୟୋ ଦିବି ।
ଘର୍ମଂ ନ ସାମନ୍ତପତା ସୁବୃକ୍ତିଭିର୍ଭୁଷ୍ଠଂ ଗିର୍ବଶସେ ବୃହତ୍ ॥୭॥

=====

(୮।୯୦) ଋଷିଃ - ନୃମେଧ-ପୁରୁମେଧୌ ଆଙ୍ଗିରସୌ,
ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୭,

=====

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଆ ନୋ ବିଶ୍ୱାସୁ ହବ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସମସ୍ତୁ ଭୁଷତୁ ।
ଉପ ବ୍ରହ୍ମାଣି ସବନାନି ବୃତ୍ରହା ପରମଜ୍ୟା ଋତୀଷମଃ ॥୧॥
ତ୍ୱଂ ଦାତା ପ୍ରଥମୋ ରାଧସାମସ୍ୟସି ସତ୍ୟ ଇଶାନକୃତ୍ ।
ତୁବିଦ୍ୟାମ୍ନସ୍ୟ ଯୁଜ୍ୟା ବୃଣୀମହେ ପୁତ୍ରସ୍ୟ ଶବସୋ ମହଃ ॥୨॥
ବ୍ରହ୍ମା ତ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଶଃ କ୍ରିୟନ୍ତେ ଅନତିଦ୍-ଭୂତା ।
ଇମା ଭୁଷସ୍ତୁ ହର୍ଯ୍ୟଶ୍ଚ ଯୋଜନେନ୍ଦ୍ର ଯା ତେ ଅମନ୍ତୁହି ॥୩॥

ତ୍ବଂ ହି ସତ୍ୟୋ ମଘବନ୍ନାନତୋ ବୃତ୍ରା ଭୂରି ନ୍ୟଞ୍ଜସେ ।
 ସ ତ୍ବଂ ଶବିଷ୍ଟ ବଜ୍ରହସ୍ତ ଦାଶୁଷ୍ଟେର୍ବାଞ୍ଜଂ ରୟିମା କୃଧି ॥୪॥
 ତ୍ବମିନ୍ଦ୍ର ଯଶା ଅସ୍ୟଜୀଷୀ ଶବସୟତେ ।
 ତ୍ବଂ ବୃତ୍ରାଣି ହଂସ୍ୟପ୍ରତୀନ୍ୟେକ ଇଦନ୍ନୁତ୍ତା ଚର୍ଷଣୀଧୃତା ॥୫॥
 ତମ୍ନୁ ତ୍ବା ନୂନମସୁର ପ୍ରଚେତସଂ ରାଧୋ ଭାଗମିବେମହେ ।
 ମହୀବ କୃତ୍ତିଃ ଶରଣା ତ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ର ତେ ସୁମ୍ନା ନୋ ଅଶ୍ନୁବନ୍ ॥୬॥

(୮।୯୧) ଋଷିଃ - ଆତ୍ରେୟୀ ଅପାଲ୍ଲା, ଛନ୍ଦଃ - ପଞ୍ଚିଃ ୧-୨, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୩-୭, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

କନ୍ୟା ବାରବାୟତୀ ସୋମମପି ସୁତାବିଦତ୍ ।
 ଅସ୍ତଂ ଭରତ୍ୟାବ୍ରବୀଦିନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁନବୈ ତ୍ବା ଶକ୍ରାୟ ସୁନବୈ ତ୍ବା ॥୧॥
 ଅସୌ ଯ ଂଷି ବୀରକୋ ଗୃହଂଗୃହଂ ବିଚାକଶଦ୍ ।
 ଇମଂ ଜନ୍ମସୁତଂ ପିବ ଧାନାବତ୍ତଂ କରନ୍ତିଶମପୂପବତ୍ତମୁକ୍ଥନମ୍ ॥୨॥
 ଆ ଚନ ତ୍ବା ଚିକିତ୍ସାମୋଽଧି ଚନ ତ୍ବା ନେମସି ।
 ଶନୈରିବ ଶନକୈରିବେନ୍ଦ୍ରାୟେନ୍ଦୋ ପରି ସ୍ରବ ॥୩॥
 କୁବିଚ୍ଛକତ୍-କୁବିତ୍-କରତ୍-କୁବିନ୍ନୋ ବସ୍ୟସୟରତ୍ ।
 କୁବିତ୍-ପତିଦ୍ୱିଷୋ ଯତୀରିନ୍ଦ୍ରେଶ ସଂଗମାମହୈ ॥୪॥
 ଇମାନି ତ୍ରୀଣି ବିଷ୍ଣୁପା ତାନୀନ୍ଦ୍ର ବି ରୋହୟ ।
 ଶିରସ୍ତତସ୍ୟୋର୍ବରାମାଦିଦଂ ମ ଉପୋଦରେ ॥୫॥
 ଅସୌ ଚ ଯା ନ ଉର୍ବରାଦିମାଂ ତନ୍ନଂ ମମ ।
 ଅଥୋ ତତସ୍ୟ ଯଚ୍ଛିରଃ ସର୍ବା ତା ରୋମଶା କୃଧି ॥୬॥
 ଖେ ରଥସ୍ୟ ଖେନସଃ ଖେ ଯୁଗସ୍ୟ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଅପାଲ୍ଲାମିନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିଷ୍ଟୂତ୍ୟକୃଣୋଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଦୃତମ୍ ॥୭॥

=====

(୮।୯୨) ଋଷିଃ - ଶୁତକ୍ଷଣଃ ସୁକ୍ଷଣଃ ଓ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୩୩,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ପାତ୍ରମା ବୋ ଅନ୍ଧସ ଇନ୍ଦ୍ରମତି ପ୍ର ଗାୟତ୍ର ।	ବିଶ୍ୱାସାହଂ ଶତକ୍ରତୁଂ ମଂହିଷଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ ॥୧॥
ପୁରୁହୂତଂ ପୁରୁଷୁତଂ ଗାଥାନାଂ ସନଶୁତମ୍ ।	ଇନ୍ଦ୍ର ଇତି ବ୍ରବୀତନ ॥୨॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଇନ୍ନୋ ମହାନାଂ ଦାତା ବାଜାନାଂ ନୃତୁଃ ।	ମହାଂ ଅଭିଜ୍ଞାୟମତ୍ ॥୩॥
ଅପାଦୁ ଶିପ୍ରାନ୍ଧସଃ ସୁଦନ୍ଧସ୍ୟ ପ୍ରହୋଷିଣଃ ।	ଇନ୍ଦୋରିନ୍ଦ୍ରୋ ଯୁବାଶିରଃ ॥୪॥
ତମ୍ବୁତି ପ୍ରାର୍ଚ୍ଚତେନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ।	ତଦିଦ୍ୟସ୍ୟ ବର୍ଧନମ୍ ॥୫॥
ଅସ୍ୟ ପୀତ୍ୱା ମଦାନାଂ ଦେବୋ ଦେବସ୍ୟୌଜସା ।	ବିଶ୍ୱାଭି ଭୁବନା ଭୁବତ୍ ॥୬॥
ତ୍ୟମ୍ନୁ ବଃ ସତ୍ରାସାହଂ ବିଶ୍ୱାସୁ ଗୀର୍ଣ୍ଣାୟତମ୍ ।	ଆ ତ୍ୟାବୟମ୍ଭ୍ୟାତୟେ ॥୭॥
ୟୁଧ୍ମଂ ସନ୍ତମନର୍ବାଣଂ ସୋମପାମନପରୁ୍ୟତମ୍ ।	ନରମବାୟକ୍ରତୁମ୍ ॥୮॥
ଶିକ୍ଷା ଶ ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଆ ପୁରୁ ବିଦ୍ୱାଂ ଋଚୀଷମ ।	ଅବା ନଃ ପାର୍ଯ୍ଯେ ଧନେ ॥୯॥
ଅତଶ୍ଚିଦିନ୍ଦ୍ର ଶ ଉପାୟାହି ଶତବାଜୟା ।	ଇକ୍ଷା ସହସ୍ରବାଜୟା ॥୧୦॥
ଅୟାମ ଧୀବତୋ ପିୟୋର୍ବଦ୍-ଭିଃ ଶକ୍ର ଗୋଦରେ ।	ଜୟେମ ପୃସ୍ଥୁ ବଜ୍ରିବଃ ॥୧୧॥
ବୟମ୍ନୁ ତ୍ୱା ଶତକ୍ରତୋ ଗାବୋ ନ ଯୁବସେଷ୍ଠା ।	ଭକ୍-ଧେଷୁ ରଣୟାମସି ॥୧୨॥
ବିଶ୍ୱା ହି ମର୍ତ୍ୟତ୍ୱନାନୁକାମା ଶତକ୍ରତୋ ।	ଅଗନ୍ନ ବଜ୍ରିନ୍ନାଶସଃ ॥୧୩॥
ଦ୍ୱେ ସୁ ପୁତ୍ର ଶବସୋଃବୃତ୍ରନ୍କାମକାତୟଃ ।	ନ ତ୍ୱାମିନ୍ଦ୍ରାତି ରିତ୍ୟତେ ॥୧୪॥
ସ ନୋ ବୃଷତ୍ସନିଷ୍ଠୟା ସଂ ଘୋରୟା ଦ୍ରବିତ୍-ନ୍ଦ୍ରା ।	ପିୟାବିତ୍ତି ପୁରଂଧ୍ୟା ॥୧୫॥
ୟସ୍ତେ ନୂନଂ ଶତକ୍ରତବିନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୟୁମ୍ନିତମୋ ମଦଃ ।	ତେନ ନୂନଂ ମଦେ ମଦେଃ ॥୧୬॥
ୟସ୍ତେ ଚିତ୍ରଶ୍ରବସ୍ତମୋ ଯ ଇନ୍ଦ୍ର ବୃତ୍ରହନ୍ତମଃ ।	ୟ ଓଜୋଦାତମୋ ମଦଃ ॥୧୭॥
ବିଦ୍ମା ହି ଯସ୍ତେ ଅଦ୍ରିବସ୍ତ୍ରାଦଃ ସତ୍ୟ ସୋମପାଃ ।	ବିଶ୍ୱାସୁ ଦସ୍ମ କୃଷ୍ଣିଷୁ ॥୧୮॥
ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ମଦ୍ବନେ ସୁତଂ ପରି ଷ୍ଟୋଭନ୍ତୁ ନୋ ଗିରଃ ।	ଅର୍କମର୍ଚ୍ଚନ୍ତୁ କାରବଃ ॥୧୯॥
ୟସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ୱା ଅଧି ଶ୍ରିୟୋ ରଣନ୍ତି ସପ୍ତ ସଂସଦଃ ।	ଇନ୍ଦ୍ରଂ ସୁତେ ହବାମହେ ॥୨୦॥
ତ୍ରିକଦ୍ରୁକେଷୁ ଚେତନଂ ଦେବାସୋ ଯଜ୍ଞମତ୍ତତ ।	ତମିଦୃଧନ୍ତୁ ନୋ ଗିରଃ ॥୨୧॥
ଆ ତ୍ୱା ବିଶନ୍ତିନବଃ ସମୁଦ୍ରମିବ ସିନ୍ଧବଃ ।	ନ ତ୍ୱାମିନ୍ଦ୍ରାତି ରିତ୍ୟତେ ॥୨୨॥

ବିବ୍ୟକ୍ତ ମହିନା ବୃଷନ୍ଭକ୍ଷଂ ସୋମସ୍ୟ ଜାଗୃବେ ।
 ଅରଂ ତ ଇନ୍ଦ୍ର କୁକ୍ଷୟେ ସୋମୋ ଭବତୁ ବୃତ୍ରହନ୍ ।
 ଅରମଶ୍ଚାୟ ଗାୟତି ଶୁତକକ୍ଷୋ ଅରଂ ଗବେ ।
 ଅରଂ ହି ସ୍ଥା ସୁତେଷୁ ଶଃ ସୋମେଷ୍ଠିନ୍ଦ୍ର ଭୂଷସି ।
 ପରାକାଞ୍ଚିଦଦ୍ରିବସ୍ତ୍ରାଂ ନକ୍ଷତ୍ର ନୋ ଗିରଃ ।
 ଏବା ହ୍ୟସି ବୀରୟୁରେବା ଶୂର ଉତ ସ୍ଥିରଃ ।
 ଏବା ରାତିସ୍ତୁବାମଘ ବିଶ୍ଵେତିର୍ଧାୟି ଧାତୃଭିଃ ।
 ମୋ ସୁ ବ୍ରହ୍ମେବ ତନ୍ନୟୁର୍ଭୁବୋ ବାଜାନାଂ ପତେ ।
 ମା ନ ଇନ୍ଦ୍ରାଭ୍ୟାଦିଶଃ ସୁରୋ ଅକ୍ଳୁଷ୍ଟା ଯମନ୍ ।
 ତ୍ବୟେଦିନ୍ଦ୍ର ଯୁଜା ବୟଂ ପ୍ରତି ବ୍ରୁବାମହି ସ୍ତୃଧଃ ।
 ତ୍ବାମିଦି ତ୍ବାୟବୋଽନୁନୋନୁବତଶ୍ଚରାନ୍ ।

ଯ ଇନ୍ଦ୍ର ଜଠରେଷୁ ତେ ॥୨୩॥
 ଅରଂ ଧାମଭ୍ୟ ଇନ୍ଦବଃ ॥୨୪॥
 ଅରମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଧାମ୍ନେ ॥୨୫॥
 ଅରଂ ତେ ଶକ୍ର ଦାବନେ ॥୨୬॥
 ଅରଂ ଗମାମ ତେ ବୟମ୍ ॥୨୭॥
 ଏବା ତେ ରାଧ୍ୟଂ ମନଃ ॥୨୮॥
 ଅଧା ଚିଦିନ୍ଦ୍ର ମେ ସରା ॥୨୯॥
 ମସ୍ତା ସୁତସ୍ୟ ଗୋମତଃ ॥୩୦॥
 ତ୍ବା ଯୁଜା ବନେମ ତତ୍ ॥୩୧॥
 ତ୍ବମସ୍ତ୍ରାକଂ ତବ ସ୍ଥସି ॥୩୨॥
 ସଖାୟ ଇନ୍ଦ୍ର କାରବଃ ॥୩୩॥

(୮।୯୩) ଋଷିଃ - ସୁକ୍ଷୟ ଆଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୩୩, ଇନ୍ଦ୍ରଃ ଋଭବଃ ୪ ୩୪

ଉଦ୍-ଘେଦଭି ଶୁତାମଘଂ ବୃଷଭଂ ନୟାପସମ୍ ।
 ନବ ଯୋ ନବତିଂ ପୁରୋ ବିଭେଦ ବାହ୍ନୋଜସା ।
 ସ ନ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ଶିବଃ ସଖାଶ୍ଚାବଦ୍-ଗୋମଦ୍ୟବମତ୍ ।
 ଯଦଦ୍ୟ କଳ ବୃତ୍ରହନ୍ନୁଦଗା ଅଭି ସୂର୍ଯ୍ୟ ।
 ଯଦ୍ବା ପ୍ରବୃଦ୍ଧ ସତ୍-ପତେ ନ ମରା ଇତି ମନ୍ୟସେ ।
 ଯେ ସୋମାସଃ ପରାବତି ଯେ ଅର୍ବାବତି ସୁନ୍ଦିରେ ।
 ତମିନ୍ଦ୍ରଂ ବାଜୟାମସି ମହେ ବୃତ୍ରାୟ ହନ୍ତବେ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଦାମନେ କୃତ ଓଜିଷ୍ଠଃ ସ ମଦେ ହିତଃ ।
 ଗିରା ବଜ୍ରୋ ନ ସଂଭୃତଃ ସବଲୋ ଅନପରୁ୍ୟତଃ ।
 ଦୁର୍ଗେ ତିନ୍ନଃ ସୁଗଂ କୃପି ଗୁଣାନ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଶଃ ।

ଅସ୍ତ୍ରାରମେଷି ସୂର୍ଯ୍ୟ ॥୧॥
 ଅହିଂ ଚ ବୃତ୍ରହାବଧୀତ୍ ॥୨॥
 ଉରୁଧାରେବ ଦୋହତେ ॥୩॥
 ସର୍ବଂ ତଦିନ୍ଦ୍ର ତେ ବଶେ ॥୪॥
 ଉତୋ ତସ୍ରତ୍ୟମିଭବ ॥୫॥
 ସର୍ବାସ୍ତ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ର ଗଚ୍ଛସି ॥୬॥
 ସ ବୃଷା ବୃଷଭୋ ଭୁବତ୍ ॥୭॥
 ଦୁ୍ୟମ୍ନୀ ଶ୍ଳୋକୀ ସ ସୋମ୍ୟଃ ॥୮॥
 ବବକ୍ଷ ଋଷ୍ଟୋ ଅସ୍ତୃତଃ ॥୯॥
 ତ୍ବଂ ଚ ମଘବନ୍ଦୁଶଃ ॥୧୦॥

ଯୁସ୍ୟା ତେ ନୁ ଚିଦାଦିଶଂ ନ ମିନନ୍ତି ସ୍ଵରାଜ୍ୟମ୍ ।
 ଅଧା ତେ ଅପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ଦେବୀ ଶୁଷ୍ଟଂ ସପର୍ଯ୍ୟତଃ ।
 ତୁମେତଦଧାରୟଃ କୃଷ୍ଣାସୁ ରୋହିଣୀସୁ ଚ ।
 ବି ଯଦହେରଧ ତ୍ଵିଷୋ ବିଶ୍ଵେ ଦେବାସୋ ଅକ୍ରମୁଃ ।
 ଆଦୁ ମେ ନିବରୋ ଭୁବଦ୍ଭୂତହାଦିଷ୍ଠ ଯୌଂସ୍ୟମ୍ ।
 ଶୁତଂ ବୋ ବୃତ୍ରହନ୍ତମଂ ପ୍ର ଶର୍ଯଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ ।
 ଅୟା ଧିୟା ଚ ଗବ୍ୟୟା ପୁରୁଣାମନ୍ପୁରୁଷୁତ ।
 ବୋଧିନ୍ନନା ଇଦସୁ ନୋ ବୃତ୍ରହା ଭୂୟାସୁତିଃ ।
 କୟା ତ୍ଵଂ ନ ଉତ୍ୟାଭି ପ୍ର ମନ୍ଦସେ ବୃଷନ୍ ।
 କସ୍ୟ ବୃଷା ସୁତେ ସତା ନିୟୁତ୍ଵାନୃଷଭୋ ରଶତ୍ ।
 ଅଭୀ ଶୁ ଶସ୍ତ୍ରଂ ରୟିଂ ମନ୍ଦସାନଃ ସହସ୍ରିଣମ୍ ।
 ପତ୍ନୀବନ୍ତଃ ସୁତା ଇମ ଉଶନ୍ତୋ ଯନ୍ତି ବୀତୟେ ।
 ଇଷ୍ଟା ହୋତ୍ରା ଅସୃଷତେନ୍ଦ୍ରଂ ବୃଧାସୋ ଅଧ୍ଵରେ ।
 ଇହ ତ୍ୟା ସଧମାଦ୍ୟା ହରୀ ହିରଣ୍ୟକେଶ୍ୟା ।
 ତୁଭ୍ୟଂ ସୋମାଃ ସୁତା ଇମେ ସ୍ତ୍ରୀର୍ଣ୍ଣଂ ବର୍ହିର୍ବିଭାବସୋ ।
 ଆ ତେ ଦକ୍ଷଂ ବି ରୋଚନା ଦଧତ୍ରନ୍ତା ବି ଦାଶୁଷେ ।
 ଆ ତେ ଦଧାମାନ୍ଦ୍ରିୟମୁକ୍ତ୍ୟା ବିଶ୍ଵା ଶତକ୍ରତୋ ।
 ଭଦ୍ରଂଭଦ୍ରଂ ନ ଆ ଭରେଷମୂର୍ଜଂ ଶତକ୍ରତୋ ।
 ସ ନୋ ବିଶ୍ଵାନ୍ୟା ଭର ସୁବିତାନି ଶତକ୍ରତୋ ।
 ତ୍ଵାମିଦ୍ଭୂତହନ୍ତମ ସୁତାବନ୍ତୋ ହବାମହେ ।
 ଉପ ନୋ ହରିଭିଃ ସୁତଂ ଯାହି ମଦାନାଂ ପତେ ।
 ଦ୍ଵିତା ଯୋ ବୃତ୍ରହନ୍ତମୋ ବିଦ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ଶତକ୍ରତୁଃ ।
 ତ୍ଵଂ ହି ବୃତ୍ରହନ୍ନେଷାଂ ପାତା ସୋମାନାମସି ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଇଷେ ଦଦାତୁ ନ ଋତୁକ୍ଷଣମୃତୁଂ ରୟିମ୍ ।

ନ ଦେବୋ ନାଧିଗୁର୍ଜନଃ ॥୧୧॥
 ଉଭେ ସୁଶିପ୍ର ରୋଦସୀ ॥୧୨॥
 ପରୁଷୀସୁ ରୁଶତ୍-ପୟଃ ॥୧୩॥
 ବିଦନ୍ତୁଗସ୍ୟ ତାଁ ଅମଃ ॥୧୪॥
 ଅଜାତଶତ୍ରୁରୟୃତଃ ॥୧୫॥
 ଆ ଶୁଷେ ରାଧସେ ମହେ ॥୧୬॥
 ଯସ୍ରୋମେସୋମ ଆଭବଃ ॥୧୭॥
 ଶୃଣୋତୁ ଶକ୍ର ଆଶିଷମ୍ ॥୧୮॥
 କୟା ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ॥୧୯॥
 ବୃତ୍ରହା ସୋମପୀତୟେ ॥୨୦॥
 ପ୍ରୟନ୍ତା ବୋଧି ଦାଶୁଷେ ॥୨୧॥
 ଅପାଂ ଜଗ୍ନିର୍ନିରୁମ୍ନୁଶଃ ॥୨୨॥
 ଅଜ୍ଞାବତୃଧମୋଜସା ॥୨୩॥
 ବୋଲ୍ହାମଭି ପ୍ରୟୋ ହିତମ୍ ॥୨୪॥
 ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରମା ବହ ॥୨୫॥
 ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରମର୍ଚତ ॥୨୬॥
 ସ୍ରୋତୃଭ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ମୂଳୟ ॥୨୭॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ମୂଳୟାସି ନଃ ॥୨୮॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ମୂଳୟାସି ନଃ ॥୨୯॥
 ଯଦିନ୍ଦ୍ର ମୂଳୟାସି ନଃ ॥୩୦॥
 ଉପ ନୋ ହରିଭିଃ ସୁତମ୍ ॥୩୧॥
 ଉପ ନୋ ହରିଭିଃ ସୁତମ୍ ॥୩୨॥
 ଉପ ନୋ ହରିଭିଃ ସୁତମ୍ ॥୩୩॥
 ବାଜୀ ଦଦାତୁ ବାଜିନମ୍ ॥୩୪॥

=====

(୮।୯୪) ଋଷିଃ - ବିନ୍ଧୁଃ ପୂତଦକ୍ଷଃ ବା ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ମରୁତଃ

=====

ଗୌର୍ଧିୟତି ମରୁତାଂ ଶ୍ରବସ୍ତ୍ୟର୍ମାତା ମଘୋନାମ୍ ।	ଯୁକ୍ତା ବହ୍ନୀ ରଥାନାମ୍ ॥୧॥
ୟସ୍ୟା ଦେବା ଉପସ୍ଥେ ବ୍ରତା ବିଶ୍ୱେ ଧାରୟନ୍ତେ ।	ସୂର୍ଯ୍ୟାମାସା ଦୃଶେ କମ୍ ॥୨॥
ତସ୍ମୃ ନୋ ବିଶ୍ୱେ ଅୟି ଆ ସଦା ଗୃଣନ୍ତି କାରବଃ ।	ମରୁତଃ ସୋମପୀତୟେ ॥୩॥
ଅସ୍ତି ସୋମୋ ଅୟଂ ସୁତଃ ପିବନ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ମରୁତଃ ।	ଉତ ସ୍ୱରାଜୋ ଅଶ୍ୱିନା ॥୪॥
ପିବନ୍ତି ମିତ୍ରୋ ଅୟିମା ତନା ପୂତସ୍ୟ ବରୁଣଃ ।	ତ୍ରିଷଧସ୍ତସ୍ୟ ଜାବତଃ ॥୫॥
ଉତୋ ନୃସ୍ୟ ଜୋଷମାଁ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୁତସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।	ପ୍ରାତର୍ହୋତେବ ମସ୍ତତି ॥୬॥
କଦତ୍ତିଷନ୍ତ ସୁରୟସ୍ତିର ଆପ ଇବ ପ୍ରିଧଃ ।	ଅର୍ଷନ୍ତି ପୂତଦକ୍ଷସଃ ॥୭॥
କଦ୍ମୋ ଅଦ୍ୟ ମହାନାଂ ଦେବାନାମବୋ ବୃଶେ ।	ଭୁନା ଚ ଦସ୍ତବର୍ତ୍ତସାମ୍ ॥୮॥
ଆ ଯେ ବିଶ୍ୱା ପାର୍ଥିବାନି ପପ୍ରଥନ୍ନୋତନା ଦିବଃ ।	ମରୁତଃ ସୋମପୀତୟେ ॥୯॥
ତ୍ୟାନୁ ପୂତଦକ୍ଷସୋ ଦିବୋ ବୋ ମରୁତୋ ହୁବେ ।	ଅସ୍ୟ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୧୦॥
ତ୍ୟାନୁ ଯେ ବି ରୋଦସୀ ତସ୍ତୁଭୂର୍ମରୁତୋ ହୁବେ ।	ଅସ୍ୟ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୧୧॥
ତ୍ୟାଂ ନୁ ମାରୁତଂ ଗଣଂ ଗିରିଷ୍ଟାଂ ବୃଷଣଂ ହୁବେ ।	ଅସ୍ୟ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ॥୧୨॥

=====

(୮।୯୫) ଋଷିଃ - ତିରଶ୍ଟୀଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ଆ ତ୍ୱା ଗିରୋ ରଥାରିବାୟୁଃ ସୁତେଷୁ ଗିର୍ବଣଃ ।	ଅଭି ତ୍ୱା ସମନୃଷତେନ୍ଦ୍ର ବସ୍ରଂ ନ ମାତରଃ ॥୧॥
ଆ ତ୍ୱା ଶୁକ୍ରା ଅରୁଚ୍ୟବୁଃ ସୁତାସ ଇନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣଃ ।	ପିବା ତ୍ୱସ୍ୟାନ୍ନସ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାସୁ ତେ ହିତମ୍ ॥୨॥
ପିବା ସୋମଂ ମଦାୟ କମିନ୍ତ ଶ୍ୟେନାତୃତଂ ସୁତମ୍ ।	ତ୍ୱଂ ହି ଶଶ୍ୱତୀନାଂ ପତୀ ରାଜା ବିଶାମସି ॥୩॥
ଶୁଧୀ ହବଂ ତିରଶ୍ଟ୍ୟା ଇନ୍ଦ୍ର ଯସ୍ତା ସପୟତି ।	ସୁବୀର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଗୋମତୋ ରାୟସୂର୍ଯ୍ୟ ମହାଁ ଅସି ॥୪॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଯସ୍ତେ ନବାୟସୀଂ ଗିରଂ ମନ୍ତ୍ରାମଜୀଜନତ୍ ।	ଚିକିତ୍ସିନ୍ନସ୍ୟଂ ପିୟଂ ପ୍ରତ୍ନାମୃତସ୍ୟ ପିପ୍ପୁଷୀମ୍ ॥୫॥
ତମ୍ନ ଷ୍ଟବାମ ଯଂ ଗିର ଇନ୍ଦ୍ରମୁକ୍ଥାନି ବାବୃଧୁଃ ।	ପୁରୁଣ୍ୟସ୍ୟ ପୌଂସ୍ୟା ସିଷାସନ୍ତୋ ବନାମହେ ॥୬॥
ଏତୋ ନ୍ନିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ତବାମ ଶୁଦ୍ଧଂ ଶୁଦ୍ଧେନ ସାମ୍ନା ।	ଶୁଦ୍ଧିରୁକ୍-ଧୈର୍ବାବୃଧ୍ୱାଂସଂ ଶୁଦ୍ଧ ଆଶୀର୍ବାନ୍ନମତୁ ॥୭॥

ଇନ୍ଦ୍ର ଶୁକ୍ଳୋ ନ ଆ ଗହି ଶୁକ୍ଳଃ ଶୁକ୍ଳାଭିରୁତିଭିଃ । ଶୁକ୍ଳୋ ରୟିଂ ନି ଧାରୟ ଶୁକ୍ଳୋ ମମଜି ସୋମଃ ॥୮॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଶୁକ୍ଳୋ ହି ନୋ ରୟିଂ ଶୁକ୍ଳୋ ରତ୍ନାନି ଦାଶୁଷେ । ଶୁକ୍ଳୋ ବୃତ୍ରାଣି ଜିହ୍ମସେ ଶୁକ୍ଳୋ ବାଜଂ ସିଷାସସି ॥୯॥

=====

(୮।୯୭) ଋଷିଃ - ତିରଶ୍ଵୀଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ଦ୍ୟୁତାନଃ ବା ମାରୁତଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ୫-୨୦, ବିରାଟ୍
୪, ପୁରସ୍ତାଞ୍ଜ୍ୟାତିଃ ୨୧, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୩, ୧୭-୨୧, ଇନ୍ଦ୍ରାମରୁତଃ ୧୪, ଇନ୍ଦ୍ରାବୃହସ୍ପତୀ ୧୫

=====

ଅସ୍ତ୍ରା ଉଷାସ ଆତିରକ୍ତ ଯାମମିନ୍ଦ୍ରାୟ ନକ୍ତମୂର୍ମ୍ୟାଃ ସୁବାଚଃ ।
ଅସ୍ତ୍ରା ଆପୋ ମାତରଃ ସପ୍ତ ତସ୍ମନ୍ତୃତ୍ୟସ୍ତରାୟ ସିନ୍ଧବଃ ସୁପାରାଃ ॥୧॥
ଅତିବିଜା ବିଧୁରେଣା ଚିଦସ୍ତ୍ରା ତ୍ରିଃ ସପ୍ତ ସାନ୍ନ ସଂହିତା ଗିରୀଶାମ୍ ।
ନ ତଦେବୋ ନ ମର୍ତ୍ୟସ୍ତୁତୁର୍ଯ୍ୟଦ୍ୟାନି ପ୍ରବୃଜ୍ଞୋ ବୃଷଭଶ୍ଵକାର ॥୨॥
ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ର ଆୟସୋ ନିମିଶ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବାହ୍ନୋର୍ଭୂୟିଷ୍ମମୋଜଃ ।
ଶୀର୍ଷନ୍ନିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କ୍ରତବୋ ନିରେକ ଆସନ୍ନେଷକ୍ତ ଶୁତ୍ୟା ଉପାକେ ॥୩॥
ମନ୍ୟେ ତ୍ବା ଯଜ୍ଞିୟଂ ଯଜ୍ଞିୟାନାଂ ମନ୍ୟେ ତ୍ବା ତ୍ୟବନମରୁତାନାମ୍ ।
ମନ୍ୟେ ତ୍ବା ସଦ୍‌ନାମିନ୍ଦ୍ର କେତୁଂ ମନ୍ୟେ ତ୍ବା ବୃଷଭଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ ॥୪॥
ଆ ଯଦ୍‌ବ୍ରଜଂ ବାହ୍ନୋରିନ୍ଦ୍ର ଧସ୍ତେ ମଦରୁତମହୟେ ହୃତ୍‌ବା ଉ ।
ପ୍ର ପର୍ବତା ଅନବକ୍ତ ପ୍ର ଗାବଃ ପ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣୋ ଅଭିନକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରମ୍ ॥୫॥
ତମ୍ନ ଷ୍ଟବାମ ଯ ଇମା ଜଜାନ ବିଶ୍ଵା ଜାତାନ୍‌ଯବରାଣ୍ୟସ୍ତାତ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ମିତ୍ରଂ ଦିଧିଷେମ ଗୀର୍ତ୍ତରୂପୋ ନମୋଭିର୍ବୃଷଭଂ ବିଶେମ ॥୬॥
ବୃତ୍ରସ୍ୟ ତ୍ବା ଶୁସ୍ରଥାଦୀଷମାଣା ବିଶ୍ଵେ ଦେବା ଅଜହ୍ମୟେ ସଖାୟଃ ।
ମରୁଦ୍‌ଭିରିନ୍ଦ୍ର ସଖ୍ୟାଂ ତେ ଅସ୍ତ୍ରଥେମା ବିଶ୍ଵାଃ ପୃତନା ଜୟାସି ॥୭॥
ତ୍ରିଃ ଷଷ୍ଠିସ୍ତ୍ବା ମରୁତୋ ବାବୃଧାନା ଉସ୍ରା ଇବ ରାଶୟୋ ଯଜ୍ଞିୟାସଃ ।
ଉପ ତ୍ବେମଃ କୃପି ନୋ ଭାଗଧେୟଂ ଶୁଷ୍ଟଂ ତ ଏନା ହବିଷା ବିଧେମ ॥୮॥
ତିଗ୍ନମାୟୁଧଂ ମରୁତାମନୀକଂ କସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତି ବଜ୍ରଂ ଦଧର୍ଷ ।
ଅନାୟୁଧାସୋ ଅସୁରା ଅଦେବାଶ୍ଚକ୍ରେଣ ତାଁ ଅପ ବପ ରଜୀଷିନ୍ ॥୯॥
ମହ ଉଗ୍ରାୟ ତବସେ ସୁବୃକ୍ତିଂ ପ୍ରେରୟ ଶିବତମାୟ ପଶୁଃ ।
ଗିର୍ବାହସେ ଗିର ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ପୂର୍ବୀର୍ଥେହି ତନ୍ନେ କୁବିଦଙ୍ଗ ବେଦତ୍ ॥୧୦॥

ଉକ୍ଥବାହସେ ବିଭେ ମନୀଷାଂ ଦ୍ରୁଣା ନ ପାରମୀରୟା ନଦୀନାମ୍ ।
 ନି ସ୍ୱଶ ଧିୟା ତନ୍ନି ଶୁତସ୍ୟା ଭୁଷ୍ଟତରସ୍ୟା କୁବିଦଙ୍ଗ ବେଦତ୍ ॥୧୧॥
 ତଦ୍ବିବିଦ୍ଧି ଯୁଞ୍ଜ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଭୁଜୋଷତ୍ସୁହି ସୁଷ୍ଟୁତିଂ ନମସା ବିବାସ ।
 ଉପ ଭୁଷ ଜରିତର୍ମା ରୁବଣ୍ୟଃ ଶ୍ରାବୟା ବାଚଂ କୁବିଦଙ୍ଗ ବେଦତ୍ ॥୧୨॥
 ଅବ ଦ୍ରଘୋ ଅଂଶୁମତୀମତିଷ୍ଠଦିୟାନଃ କୃଷ୍ଣୋ ଦଶଭିଃ ସହସ୍ତ୍ରୈଃ ।
 ଆବଉମିନ୍ଦ୍ରଃ ଶତ୍ୟା ଧମନ୍ତମପ ସ୍ନେହିତୀର୍ଜୁମଣା ଅଧଉ ॥୧୩॥
 ଦ୍ରଘମପଶ୍ୟଂ ବିଷୁଶେ ଚରନ୍ତମୁପହ୍ନରେ ନଦ୍ୟୋ ଅଂଶୁମତ୍ୟାଃ ।
 ନଭୋ ନ କୃଷ୍ଣମବତସ୍ଥିବାଂସମିଷ୍ୟାମି ବୋ ବୃଷଣୋ ମୁଧ୍ୟତାଜୌ ॥୧୪॥
 ଅଧ ଦ୍ରଘୋ ଅଂଶୁମତ୍ୟା ଉପସ୍ନେହଧାରୟନ୍ତୁଂ ତିଡ୍ଢିଷାଣଃ ।
 ବିଶୋ ଅଦେବୀରଭ୍ୟାଚରନ୍ତୀର୍ବୃହସ୍ପତିନା ମୁଜେନ୍ଦ୍ରଃ ସସାହେ ॥୧୫॥
 ତ୍ୱଂ ହ ତ୍ୟସ୍ତପ୍ତଭ୍ୟୋ ଜାୟମାନୋଃଶତ୍ରୁଭ୍ୟୋ ଅଭବଃ ଶତ୍ରୁରିନ୍ଦ୍ର ।
 ଗୁଲ୍-ହେ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଅନ୍ନବିନ୍ଦୋ ବିଭୁମଦ୍-ଭ୍ୟୋ ଭୁବନେଭ୍ୟୋ ରଣଂ ଧାଃ ॥୧୬॥
 ତ୍ୱଂ ହ ତ୍ୟଦପ୍ରତିମାନମୋଜୋ ବଜ୍ରେଣ ବଜ୍ରିନ୍ଦୃଷିତୋ ଜଘନ୍ନ ।
 ତ୍ୱଂ ଶୁଷ୍ଟସ୍ୟାବାତିରୋ ବଧତ୍ରେସ୍ତ୍ୱଂ ଗା ଇନ୍ଦ୍ର ଶତ୍ୟେଦବିନ୍ଦଃ ॥୧୭॥
 ତ୍ୱଂ ହ ତ୍ୟଦୃଷଭ ଚର୍ଷଣୀନାଂ ଘନୋ ବୃତ୍ରାଣାଂ ତବିଷୋ ବଭୂଧ ।
 ତ୍ୱଂ ସିନ୍ଧୂରସ୍ତୃଜସ୍ତସ୍ତଭାନାନ୍ ତ୍ୱମପୋ ଅଜୟୋ ଦାସପତ୍ନୀଃ ॥୧୮॥
 ସ ସୁକ୍ରତୁ ରଣିତା ଯଃ ସୁତେଷ୍ଟନୁଉମନ୍ୟୟୋ ଅହେବ ରେବାନ୍ ।
 ଯ ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରୟାଂସି କର୍ତ୍ତା ସ ବୃତ୍ରହା ପ୍ରତୀଦନ୍ୟମାହୁଃ ॥୧୯॥
 ସ ବୃତ୍ରହେନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚର୍ଷଣୀଧୃତଂ ସୁଷ୍ଟୁତ୍ୟା ହବ୍ୟଂ ଦୁବେମ ।
 ସ ପ୍ରାବିତା ମଘବା ନୋଃଧିବକ୍ତ୍ରା ସ ବାଜସ୍ୟ ଶ୍ରବସ୍ୟସ୍ୟ ଦାତା ॥୨୦॥
 ସ ବୃତ୍ରହେନ୍ଦ୍ର ଋତୁକ୍ଷାଃ ସଦ୍ୟୋ ଜଞ୍ଜାନୋ ହବ୍ୟୋ ବଭୂବ ।
 କୃଶ୍ଣନ୍ନପାଂସି ନୟା ପୁରୁଣି ସୋମୋ ନ ପୀତୋ ହବ୍ୟଃ ସଖିଭ୍ୟଃ ॥୨୧॥

=====

(୮।୯୭) ଋଷିଃ - ରେଭଃ କାଶ୍ୟପଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧-୯, ଅତିଜଗତୀ ୧୦, ୧୩,

ଉପରିଷ୍ଟାଦ୍-ବୃହତୀ ୧୧-୧୨, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪, ଜଗତୀ ୧୫,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

=====

ୟା ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁଜ ଆଭରଃ ସ୍ୱର୍ବା ଅସୁରେଭ୍ୟଃ ।

ସ୍ତୋତାରମିନ୍ନଘବନ୍ନସ୍ୟ ବର୍ଧୟ ଯେ ଚ ତ୍ୱେ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ॥୧॥

ୟମିନ୍ଦ୍ର ଦଧିଷେ ତ୍ୱମଶ୍ୱଂ ଗାଂ ଭାଗମବ୍ୟୟମ୍ ।

ୟଜମାନେ ସୁନ୍ୱତି ଦକ୍ଷିଣାବତି ତସ୍ମିନ୍ତଂ ଧେହି ମା ପଶୌ ॥୨॥

ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ସସ୍ତ୍ରାବ୍ରତୋଽନୁଷ୍ଠାପମଦେବୟଃ ।

ସ୍ତୈଃ ଷ ଏବୈର୍ମୁମୁରତ୍-ପୋଷ୍ୟଂ ରୟିଂ ସନ୍ନୁତର୍ଧେହି ତଂ ତତଃ ॥୩॥

ୟଚ୍ଛକ୍ରାସି ପରାବତି ଯଦର୍ବାବତି ବୃତ୍ରହନ୍ ।

ଅତସ୍ତା ଗୀର୍ଭିର୍ଦ୍ୟୁଗଦିନ୍ଦ୍ର କେଶିଭିଃ ସୁତାର୍ବା ଆ ବିବାସତି ॥୪॥

ୟଦ୍ୱାସି ରୋଚନେ ଦିବଃ ସମୁଦ୍ରସ୍ୟାଧି ବିଷ୍ଣୁପି ।

ୟତ୍-ପାର୍ଥିବେ ସଦନେ ବୃତ୍ରହକ୍ତମ ଯଦକ୍ତରିକ୍ଷ ଆ ଗହି ॥୫॥

ସ ନଃ ସୋମେଷୁ ସୋମପାଃ ସୁତେଷୁ ଶବସସ୍ତୁତେ ।

ମାଦୟସ୍ତୁ ରାଧସା ସୁନ୍ୱତାବତେନ୍ଦ୍ର ରାୟା ପରୀଶସା ॥୬॥

ମା ନ ଇନ୍ଦ୍ର ପରା ବୃଶଗ୍ଭବା ନଃ ସଧମାଦ୍ୟଃ ।

ତ୍ୱଂ ନ ଉତୀ ତ୍ୱମିନ୍ନ ଆପ୍ୟଂ ମା ନ ଇନ୍ଦ୍ର ପରା ବୃଶକ୍ ॥୭॥

ଅସ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ସଚା ସୁତେ ନି ଷଦା ପୀତୟେ ମଧୁ ।

କୃଧୀ ଜରିତ୍ରେ ମଘବନ୍ନବୋ ମହଦସ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ସଚା ସୁତେ ॥୮॥

ନ ତ୍ୱା ଦେବାସ ଆଶତ ନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାସୋ ଅଦ୍ରିବଃ ।

ବିଶ୍ୱା ଜାତାନି ଶବସାଭିଭୂରସି ନ ତ୍ୱା ଦେବାସ ଆଶତ ॥୯॥

ବିଶ୍ୱାଃ ପୃତନା ଅଭିଭୂତରଂ ନରଂ ସଜୁସ୍ତତକ୍ଷୁରିନ୍ଦ୍ରଂ ଜଜନ୍ନୁଷ୍ଠ ରାଜସେ ।

କ୍ରତ୍ୱା ବରିଷ୍ଠଂ ବର ଆମୁରିମୁତୋଗ୍ରମୋଜିଷ୍ଠଂ ତବସଂ ତରସ୍ୱିନମ୍ ॥୧୦॥

ସମୀଂ ରେଭାସୋ ଅସ୍ୱରନ୍ନିନ୍ଦ୍ରଂ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ।

ସ୍ୱର୍ପତିଂ ଯଦୀଂ ବୃଧେ ଧୃତବ୍ରତୋ ହ୍ୟୋଜସା ସମୁତିଭିଃ ॥୧୧॥

ନେମିଂ ନମନ୍ତି ଚକ୍ଷସା ମେଷଂ ବିପ୍ରା ଅଭିସୁରା ।

ସୁଦୀତୟୋ ବୋ ଅଦ୍ରହୋଽପି କର୍ଣ୍ଣେ ତରସ୍ମିନଃ ସମ୍ବୃକ୍ତଭିଃ ॥୧୭॥

ତମିନ୍ଦ୍ରଂ ଜୋହବୀମି ମଘବାନମୁଗ୍ରଂ ସତ୍ରା ଦଧାନମପ୍ରତିଷ୍ଠୁତଂ ଶବାଂସି ।

ମଂହିଷ୍ଠୋ ଗୀର୍ଭିରା ଚ ଯୁକ୍ତିୟୋ ବବର୍ତ୍ତଦ୍ରାୟେ ନୋ ବିଶ୍ଵା ସୁପଥା କୃଣୋତୁ ବଜ୍ରୀ ॥୧୮॥

ତ୍ଵଂ ପୁର ଇନ୍ଦ୍ର ଚିକିଦେନା ବ୍ୟୋଜସା ଶବିଷ୍ଠ ଶକ୍ର ନାଶୟଧ୍ୟୈ ।

ତ୍ଵଦ୍ଵିଶ୍ଵାନି ଭୁବନାନି ବଜ୍ଞିନ୍ ଦ୍ୟାବା ରେଜେତେ ପୃଥିବୀ ଚ ଭୀଷା ॥୧୯॥

ତନ୍ନ ରତମିନ୍ଦ୍ର ଶୂର ଚିତ୍ର ପାତ୍ରପୋ ନ ବଜ୍ଞିନ୍ ଦୁରିତାତି ପର୍ଷ ଭୂରି ।

କଦା ନ ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଆ ଦଶସ୍ୟେର୍ବିଶ୍ଵପ୍-ସ୍ନାସ୍ୟ ସ୍ଵହୟାୟାସ୍ୟ ରାଜନ୍ ॥୨୦॥

॥ ଇତି ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ॥

| ଅଧଃ ଷଷ୍ଠୋଽଞ୍ଜକଃ |
(ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୩୯)

(୮।୯୮) ଋଷିଃ - ନୃମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ,
ପୁରଞ୍ଜୟିକ୍ ୯,୧୨,

ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଟିକ୍ ୧-୭, ୮, କକୁପ୍ ୭, ୧୦-୧୧,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସାମ ଗାୟତ୍ରି ବିପ୍ରାୟ ବୃହତେ ବୃହତ୍ ।	ଧର୍ମକୃତେ ବିପଶ୍ଚିତେ ପନସ୍ୟାବେ ॥୧॥
ତୁମିନ୍ଦ୍ରାଭିଭୂରସି ତୁଂ ସୂର୍ଯ୍ୟମରୋଚୟଃ ।	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବିଶ୍ୱଦେବୋ ମହା ଅସି ॥୨॥
ବିଭ୍ରାଜଞ୍ଜେୟାତିଷା ସ୍ୱରଗଚ୍ଛୋ ରୋଚନଂ ଦିବଃ ।	ଦେବାସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସଖ୍ୟାୟ ଯେମିରେ ॥୩॥
ଏନ୍ଦ୍ର ନୋ ଗଧି ପ୍ରିୟଃ ସତ୍ରାଜିଦଗୋହ୍ୟଃ ।	ଗିରିର୍ନ ବିଶ୍ୱତସ୍ତୁଧୁଃ ପତିର୍ଦିବଃ ॥୪॥
ଅଭି ହି ସତ୍ୟ ସୋମପା ଉଭେ ବଭୂଧ ରୋଦସୀ ।	ଇନ୍ଦ୍ରାସି ସୁନ୍ଦତୋ ବୃଧଃ ପତିର୍ଦିବଃ ॥୫॥
ତୁଂ ହି ଶଶ୍ୱତୀନାମିନ୍ଦ୍ର ଦର୍ତ୍ତା ପୁରାମସି ।	ହନ୍ତା ଦସ୍ୟୋର୍ମନୋର୍ବୃଧଃ ପତିର୍ଦିବଃ ॥୬॥
ଅଧା ହୀନ୍ଦ୍ର ଗିର୍ବଣ ଉପ ତ୍ୱା କାମାନ୍ନହଃ ସସ୍ତୁଜ୍ଜହେ ।	ଉଦେବ ଯନ୍ତ୍ର ଉଦଭିଃ ॥୭॥
ବାର୍ଣ୍ଣ ତ୍ୱା ଯବ୍ୟାଭିର୍ବଧି ଶୂର ବ୍ରହ୍ମାଣି ।	ବାବୃଧ୍ୟାଂସଂ ଚିଦଦ୍ରିବୋ ଦିବେଦିବେ ॥୮॥
ଯୁଞ୍ଜିନ୍ତି ହରୀ ଇଷିରସ୍ୟ ଗାଧୟୋରୌ ରଥ ଉରୁୟୁଗେ ।	ଇନ୍ଦ୍ରବାହା ବଚୋୟୁଜା ॥୯॥
ତୁଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ରା ଭର୍ତ୍ତ୍ତ ଓଜୋ ନୃମ୍ଣଂ ଶତକ୍ରତୋ ବିଚର୍ଷଣେ ।	ଆ ବୀରଂ ପୃତନାଷହମ୍ ॥୧୦॥
ତୁଂ ହି ନଃ ପିତା ବସୋ ତୁଂ ମାତା ଶତକ୍ରତୋ ବଭୂବିଧ ।	ଅଧା ତେ ସୁମ୍ନମୀମହେ ॥୧୧॥
ତ୍ୱାଂ ଶୁଷ୍ଟିନ୍ପୁରୁହୂତ ବାଜୟନ୍ତମୁପ ବ୍ରୁବେ ଶତକ୍ରତୋ ।	ସ ନୋ ରାସ୍ତୁ ସୁବୀର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥୧୨॥

(୮।୯୯) ଋଷିଃ - ନୃମେଧଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ,

ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୩, ୫, ୭, ସତୋବୃହତୀ

୭, ୪, ୬, ୮, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

ତୁମିଦା ହେୟା ନରୋଽପୀପ୍ୟନ୍ଦୁଜିନ୍ଦୁର୍ଭୂୟଃ ।
ସ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ତୋମବାହସାମିହ ଶୁଧ୍ୟୁପ ସ୍ୱସରମା ଗହି ॥୧॥

ମସ୍ତା ସୁଶିପ୍ର ହରିବସ୍ତଦୀମହେ ତ୍ବେ ଆ ଭୂଷନ୍ତି ବେଧସଃ ।
 ତବ ଶ୍ରବାଂସ୍ତ୍ୟପମାନ୍ୟକଥା ସୁତେଷ୍ଟିନ୍ନ ଗିର୍ବଣଃ ॥୨॥
 ଶ୍ରୀୟନ୍ତ ଇବ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱେଦିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଭକ୍ଷତ ।
 ବସୁନି ଜାତେ ଜନମାନ ଓଜସା ପ୍ରତି ଭାଗଂ ନ ଦୀୟମ ॥୩॥
 ଅନର୍ଗରାତିଂ ବସୁଦାମୁପ ସୁହି ଭଦ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ରାତୟଃ ।
 ସୋ ଅସ୍ୟ କାମଂ ବିଧତୋ ନ ରୋଷତି ମନୋ ଦାନାୟ ଚୋଦୟନ୍ ॥୪॥
 ତୁମିନ୍ନ ପ୍ରତୂର୍ତ୍ତଷ୍ଠି ବିଶ୍ୱା ଅସି ସ୍ୱଧଃ ।
 ଅଶସ୍ତିହା ଜନିତା ବିଶ୍ୱତୁରସି ତ୍ୱଂ ତୂର୍ଯ୍ୟ ତରୁଷ୍ୟତଃ ॥୫॥
 ଅନୁ ତେ ଶୁଷ୍ମଂ ତୁରୟନ୍ତମୀୟତୁଃ କ୍ଷୋଣୀ ଶିଶୁଂ ନ ମାତରା ।
 ବିଶ୍ୱାସ୍ତେ ସ୍ୱଧଃ ଶ୍ମଧୟନ୍ତ ମନ୍ୟବେ ବୃତଂ ଯଦିନ୍ଦ୍ର ତୁର୍ବସି ॥୬॥
 ଇତ ଭତୀ ବୋ ଅଜରଂ ପ୍ରହେତାରମପ୍ରହିତମ୍ ।
 ଆଶୁଂ ଜେତାରଂ ହେତାରଂ ରଥୀତମମତୂର୍ତଂ ତୁଗ୍ର୍ୟାବୃଧମ୍ ॥୭॥
 ଇକ୍ଷତାରମନିଷ୍ଠତଂ ସହସ୍ତୃତଂ ଶତମୂତିଂ ଶତକ୍ରତୁମ୍ ।
 ସମାନମିନ୍ଦ୍ରମବସେ ହବାମହେ ବସବାନଂ ବସୁଜୁବମ୍ ॥୮॥

(୮।୧୦୦) ଋଷିଃ - ନେମଃ ଭାର୍ଗବଃ ୧-୩, ୬-୧୨, ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୪-୫, କ୍ଷୟଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୫, ୧୦-୧୨,
 ଜଗତୀ ୬, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୭-୯, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୭, ୧୨, ସୁପର୍ଣ୍ଣ ୮, ଇନ୍ଦ୍ରଃ ବଜ୍ରଃ ୩ ୯, ବାକ୍ ୧୦-୧୧

ଅୟଂ ତ ଏମି ତନ୍ନା ପୁରସ୍ତାଦ୍ୱିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଭି ମା ଯନ୍ତି ପଶ୍ଚାତ୍ ।
 ଯଦା ମହ୍ୟଂ ଦୀଧରୋ ଭାଗମିନ୍ଦ୍ରାଦିନ୍ଦ୍ରୟା କୃଣବୋ ବୀର୍ଯ୍ୟାଣି ॥୧॥
 ଦଧାମି ତେ ମଧୁନୋ ଭକ୍ଷମଗ୍ରେ ହିତସ୍ତେ ଭାଗଃ ସୁତୋ ଅସୁ ସୋମଃ ।
 ଅସଞ୍ଚ ତ୍ୱଂ ଦକ୍ଷିଣତଃ ସଖା ମେଧା ବୃତ୍ରାଣି ଜତ୍-ଘନାବ ଭୂରି ॥୨॥
 ପ୍ର ସୁ ସ୍ତୋମଂ ଭରତ ବାଜୟନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସତ୍ୟଂ ଯଦି ସତ୍ୟମସ୍ତି ।
 ନେନ୍ଦ୍ରୋ ଅସ୍ତୀତି ନେମ ଭ ତ୍ୱ ଆହ କ ଇଂ ଦଦର୍ଶ କମଭି ଷ୍ଟବାମ ॥୩॥

ଅୟମସ୍ମି ଜରିତଃ ପଶ୍ୟ ମେହ ବିଶ୍ୱା ଜାତାନ୍ୟଭ୍ୟସ୍ମି ମହା ।
 ଋତସ୍ୟ ମା ପ୍ରତିଶୋ ବର୍ଧୟନ୍ତ୍ୟାଦର୍ଦିରୋ ଭୁବନା ଦର୍ଦିରାମି ॥୪॥
 ଆ ଯନ୍ତା ବେନା ଅରୁହନ୍ତୁତସ୍ୟ ଏକମାସୀନଂ ହର୍ଯତସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠେ ।
 ମନଶ୍ଚିନ୍ତେ ହୃଦ ଆ ପ୍ରତ୍ୟବୋଚଦଚିକ୍ରଦଞ୍ଚିଶୁମନ୍ତଃ ସଖାୟଃ ॥୫॥
 ବିଶ୍ୱେତା ତେ ସବନେଷୁ ପ୍ରବାଚ୍ୟା ଯା ଚକର୍ଥ ମଘବନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ସୁନ୍ଦତେ ।
 ପାରାବତଂ ଯତ୍-ପୁରୁଷଂତୃତଂ ବସ୍ତୁପାବୃଣୋଃ ଶରଭାୟ ଋଷିବନ୍ଧବେ ॥୬॥
 ପ୍ର ନୂନଂ ଧାବତା ପୃଥଙ୍ନେହ ଯୋ ବୋ ଅବାବରୀତ୍ ।
 ନି ଷୀଂ ବୃତ୍ରସ୍ୟ ମର୍ମଶି ବଜ୍ରମିନ୍ଦ୍ରୋ ଅପୀପତତ୍ ॥୭॥
 ମନୋଜବା ଅୟମାନ ଆୟସୀମତରତ୍-ପୁରମ୍ ।
 ଦିବଂ ସୁପର୍ଣ୍ଣୋ ଗତ୍ୱାୟ ସୋମଂ ବଜ୍ରିଣ ଆଭରତ୍ ॥୮॥
 ସମୁଦ୍ରେ ଅନ୍ତଃ ଶୟତ ଉଦ୍ମା ବଜ୍ରୋ ଅଭୀବୃତଃ ।
 ଭରନ୍ତ୍ୟସ୍ତୈ ସଂୟତଃ ପୁରଃପ୍ରସ୍ରବଣା ବଲିମ୍ ॥୯॥
 ଯଦ୍ଭାଗ୍ନିଦନ୍ତ୍ୟବିଚେତନାନି ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ଦେବାନାଂ ନିଷସାଦ ମହା ।
 ଚତସ୍ର ଉର୍ଜଂ ଦୁଦୁହେ ପୟାଂସି କ୍ୱ ସ୍ୱିଦସ୍ୟାଃ ପରମଂ ଜଗାମ ॥୧୦॥
 ଦେବୀଂ ବାଚମଜନୟନ୍ତୁ ଦେବାସ୍ତ୍ରାଂ ବିଶ୍ୱରୂପାଃ ପଶବୋ ବଦନ୍ତି ।
 ସା ନୋ ମନ୍ଦ୍ରେଷମୂର୍ଜଂ ଦୁହାନା ଧେନୁର୍ବାଗସ୍ଥାନୁପ ସୁଷ୍ମତୈତୁ ॥୧୧॥
 ସଖେ ବିଷ୍ଣୋ ବିତରଂ ବି କ୍ରମସ୍ତ ଦ୍ୟୌର୍ଦେହି ଲୋକଂ ବଜ୍ରାୟ ବିଷ୍ଣୁଭେ ।
 ହନାବ ବୃତ୍ରଂ ରିଶତାବ ସିନ୍ଧୁନିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଯନ୍ତୁ ପ୍ରସବେ ବିସ୍ତୃଷ୍ଟାଃ ॥୧୨॥

(୮।୧୦୧) ଋଷିଃ - ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧, ୫, ୭, ୯, ୧୧, ୧୩,
 ସତୋବୃହତୀ ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ଗାୟତ୍ରୀ ୩, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪-୧୬,
 ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ ୧-୪, ମିତ୍ରାବରୁଣାଦିତ୍ୟାଃ ୫, ଆଦିତ୍ୟାଃ ୬, ଆଶ୍ୱିନୌ ୭-୮, ବାୟୁଃ
 ୯-୧୦, ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ୧୧-୧୨, ଉଷାଃ ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରଭା ୩ ୧୩, ପବମାନଃ ୧୪, ଗୌଃ ୧୫-୧୬

ଋଧଗିତ୍-ଆ ସ ମର୍ତ୍ୟଃ ଶଶମେ ଦେବତାତୟେ ।
 ଯୋ ନୂନଂ ମିତ୍ରାବରୁଣାବଭିଷ୍ଟୟ ଆଚକ୍ରେ ହବ୍ୟଦାତୟେ ॥୧॥

ବର୍ଷଷ୍ଟସତ୍ରା ଉରୁଚକ୍ଷସା ନରା ରାଜାନା ଦୀର୍ଘଶୁଭମା ।
 ତା ବାହୁତା ନ ଦଂସନା ରଥର୍ଯ୍ୟତଃ ସାକଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିଃ ॥୭॥
 ପ୍ର ଯୋ ବାଂ ମିତ୍ରାବରୁଣାଜିରୋ ଦୂତୋ ଅଦ୍ରବତ୍ । ଅୟଃଶୀର୍ଷା ମଦେରୟଃ ॥୮॥
 ନ ଯଃ ସଂପୃକ୍ତେ ନ ପୁନର୍ହବୀତବେ ନ ସଂବାଦାୟ ରମତେ ।
 ତସ୍ମାନ୍ନୋ ଅଦ୍ୟ ସମୃତେରୁରୁଷ୍ୟତଂ ବାହୁଭ୍ୟାଂ ନ ଉରୁଷ୍ୟତମ୍ ॥୯॥
 ପ୍ର ମିତ୍ରାୟ ପ୍ରାର୍ଯ୍ୟମ୍-ଶେ ସଚଥ୍ୟମୃତାବସୋ ।
 ବରୁଥ୍ୟଂ ବରୁଣେ ଛନ୍ଦ୍ୟଂ ବଚଃ ସ୍ତୋତ୍ରଂ ରାଜସୁ ଗାୟତ ॥୧୦॥
 ତେ ହିନ୍ଦ୍ରିରେ ଅରୁଣଂ ଜେନ୍ୟଂ ବସ୍ତ୍ରେକଂ ପୁତ୍ରଂ ତିସୃଣାମ୍ ।
 ତେ ଧାମାନ୍ୟମୃତା ମର୍ତ୍ତ୍ୟାନାମଦବ୍-ଧା ଅଭି ଚକ୍ଷତେ ॥୧୧॥
 ଆ ମେ ବଚାଂସୁଧ୍ୟଦ୍ୟତା ଦ୍ୟୁମଉମାନି କର୍ତ୍ତା ।
 ଉଭା ଯାତଂ ନାସତ୍ୟା ସଜୋଷସା ପ୍ରତି ହବ୍ୟାନି ବୀତୟେ ॥୧୨॥
 ରାତିଂ ଯଦ୍ବାମରକ୍ଷସଂ ହବାମହେ ଯୁବାଭ୍ୟାଂ ବାଜିନୀବସୁ ।
 ପ୍ରାଚୀଂ ହୋତ୍ରାଂ ପ୍ରତିରକ୍ତାବିତଂ ନରା ଗୁଣାନା ଜମଦଗ୍ନିନା ॥୧୩॥
 ଆ ନୋ ଯଜ୍ଞଂ ଦିବିସ୍ତୃଣଂ ବାୟୋ ଯାହି ସୁମନ୍ତୁଭିଃ ।
 ଅନ୍ତଃ ପବିତ୍ର ଉପରି ଶ୍ରୀଣାନୋଽୟଂ ଶୁକ୍ରୋ ଅୟାମି ତେ ॥୧୪॥
 ବେତ୍ୟଧ୍ୱର୍ଯ୍ୟୁଃ ପଥିଭୀ ରଜିଷ୍ଟିଃ ପ୍ରତି ହବ୍ୟାନି ବୀତୟେ ।
 ଅଧା ନିୟୁତ୍ୱ ଉଭୟସ୍ୟ ନଃ ପିବ ଶୁଚିଂ ସୋମଂ ଗବାଶିରମ୍ ॥୧୫॥
 ବଶ୍ନୁହ୍ନାଁ ଅସି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳାଦିତ୍ୟ ମହ୍ନାଁ ଅସି ।
 ମହସ୍ତେ ସତୋ ମହିମା ପନସ୍ୟତେଽକ୍ଷା ଦେବ ମହ୍ନାଁ ଅସି ॥୧୬॥
 ବର୍ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରବସା ମହ୍ନାଁ ଅସି ସତ୍ରା ଦେବ ମହ୍ନାଁ ଅସି ।
 ମହ୍ନା ଦେବାନାମସୁର୍ଯ୍ୟ ପୁରୋହିତୋ ବିଭୁ ଜ୍ୟୋତିରଦାଭ୍ୟମ୍ ॥୧୭॥
 ଇୟଂ ଯା ନୀତ୍ୟର୍କିଣୀ ରୂପା ରୋହିଣ୍ୟା କୃତା ।
 ତିତ୍ରେବ ପ୍ରତ୍ୟଦର୍ଶ୍ୟାୟତ୍ୟନ୍ତର୍ଦଶସୁ ବାହୁଷୁ ॥୧୮॥
 ପ୍ରଜା ହ ତିସ୍ରୋ ଅତ୍ୟାୟମୀୟୁର୍ନ୍ୟନ୍ୟା ଅର୍କମଭିତୋ ବିବିଶ୍ରେ ।
 ବୃହତ୍ ତସ୍ମୈ ଭୁବନେଷ୍ଟନ୍ତଃ ପବମାନୋ ହରିତ ଆ ବିବେଶ ॥୧୯॥

ମାତା ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଦୁହିତା ବସୁନାଂ ସୁସାଦିତ୍ୟାନାମମୃତସ୍ୟ ନାଭିଃ ।
 ପ୍ର ନୁ ବୋତଂ ଚିକିତୁଷେ ଜନାୟ ମା ଗାମନାଗାମଦିତିଂ ବଧିଷ୍ଠ ॥୧୫॥
 ବଚୋବିଦଂ ବାତମୁଦୀରୟନ୍ତ୍ରୀଂ ବିଶ୍ଵାଭିର୍ଧୀଭିରୁପତିଷ୍ଠମାନାମ୍ ।
 ଦେବୀଂ ଦେବେଭ୍ୟଃ ପର୍ଯ୍ୟେୟୁଷୀଂ ଗାମା ମାବୃକ୍ତ ମର୍ତ୍ୟୋ ଦଭ୍ରତେତାଃ ॥୧୬॥

(୮।୧୦୭) ଋଷିଃ - ଭାର୍ଗବଃ ପ୍ରୟୋଗଃ ଅଗ୍ନିଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ ପାବକଃ ଙ୍ଗା ସହସ୍ରସ୍ଵତ୍ରୌ ଗୃହପତିୟବିଷ୍ଣୌ
 ତୟୋଃ ଙ୍ଗା ଅନ୍ୟତରଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

ଦ୍ଵମଗ୍ନେ ବୃହଦ୍ଵୟୋ ଦଧାସି ଦେବ ଦାଶୁଷେ ।	କବିର୍ଗୃହପତିର୍ଯୁବା ॥୧॥
ସ ନ ଇଳାନୟା ସହ ଦେବୀଂ ଅଗ୍ନେ ଦୁବସ୍ତୁବା ।	ଚିକିତ୍ସିଭାନବା ବହ ॥୨॥
ଦୃୟା ହ ସ୍ଵିଦୁ୍ୟଜା ବୟଂ ଚୋଦିଷ୍ଠେନ ଯବିଷ୍ଠ୍ୟ ।	ଅଭି ଷ୍ଠୋ ବାଜସାତୟେ ॥୩॥
ଐର୍ବତ୍ତୁଗୁବକ୍ଷୁଚିମପ୍ନବାନବଦା ହୁବେ ।	ଅଗ୍ନିଂ ସମୁଦ୍ରବାସସମ୍ ॥୪॥
ହୁବେ ବାତସ୍ପନଂ କବିଂ ପର୍ଜନ୍ୟକ୍ରନ୍ୟଂ ସହଃ ।	ଅଗ୍ନିଂ ସମୁଦ୍ରବାସସମ୍ ॥୫॥
ଆ ସବଂ ସବିତୁର୍ଯୁଥା ଭଗସ୍ୟେବ ଭୂଜିଂ ହୁବେ ।	ଅଗ୍ନିଂ ସମୁଦ୍ରବାସସମ୍ ॥୬॥
ଅଗ୍ନିଂ ବୋ ବୃଧକ୍ରମଧୁରାଣାଂ ପୁରୁତମମ୍ ।	ଅଛା ନପ୍ତେ ସହସ୍ପତେ ॥୭॥
ଅୟଂ ଯଥା ନ ଆଭୁବତ୍ତୁଷ୍ଠା ରୁପେବ ତକ୍ଷ୍ୟା ।	ଅସ୍ୟ କ୍ରତ୍ଵା ଯଶସ୍ଵତଃ ॥୮॥
ଅୟଂ ବିଶ୍ଵା ଅଭି ଶ୍ରୀୟୋଃଶ୍ନିର୍ଦେବେଷୁ ପତ୍ୟତେ ।	ଆ ବାଜୈରୁପ ନୋ ଗମତ୍ ॥୯॥
ବିଶ୍ଵେଷାମିହ ସୁହି ହୋତୃଣାଂ ଯଶସ୍ତମମ୍ ।	ଅଗ୍ନିଂ ଯଜ୍ଞେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟମ୍ ॥୧୦॥
ଶୀରଂ ପାବକଶୋଚିଷଂ ଜ୍ୟେଷ୍ଠୋ ଯୋ ଦମେଷ୍ଠା ।	ଦୀଦାୟ ଦୀର୍ଘଶୁଭ୍ରମଃ ॥୧୧॥
ତମର୍ବନ୍ତଂ ନ ସାନସିଂ ଗୃଣାହି ବିପ୍ର ଶୁଷ୍ଠିଶମ୍ ।	ମିତ୍ରଂ ନ ଯାତୟନ୍ତନମ୍ ॥୧୨॥
ଭପ ତ୍ଵା ଜାମୟୋ ଗିରୋ ଦେଦିଶତୀର୍ହବିଷ୍ଠତଃ ।	ବାୟୋରନୀକେ ଅସ୍ଥିରନ୍ ॥୧୩॥
ୟସ୍ୟ ତ୍ରିଧାତ୍ଵବୃତଂ ବର୍ହିସ୍ତସ୍ଥାବସଂଦିନମ୍ ।	ଆପଶ୍ଚିନ୍ନି ଦଧା ପଦମ୍ ॥୧୪॥
ପଦଂ ଦେବସ୍ୟ ମୀଳ୍‌ହୁଷୋଃନାଧୃଷ୍ଠାଭିରୁତିଭିଃ ।	ଭଦ୍ରା ସୁର୍ଯ୍ୟ ଇବୋପଦୃକ୍ ॥୧୫॥
ଅଗ୍ନେ ଘୃତସ୍ୟ ଧୀତିଭିସ୍ତେପାନୋ ଦେବ ଶୋଚିଷା ।	ଆ ଦେବାନ୍ନୃକ୍ଷି ଯୁକ୍ଷି ଚ ॥୧୬॥
ତଂ ଭ୍ରାଜନନ୍ତ ମାତରଃ କବିଂ ଦେବାସୋ ଅଙ୍ଗିରଃ ।	ହବ୍ୟବାହମମର୍ତ୍ୟମ୍ ॥୧୭॥
ପ୍ରଚେତସଂ ତ୍ଵା କବେଃଶ୍ନେ ଦୁତଂ ବରେଣ୍ୟମ୍ ।	ହବ୍ୟବାହଂ ନି ଷେଦିରେ ॥୧୮॥

ନହି ମେ ଅସ୍ତ୍ୟାୟା ନ ସ୍ବପିତିର୍ବନନ୍ତୁତି ।
ୟଦଗ୍ନେ କାନି କାନି ଚିଦା ତେ ଦାରୁଣି ଦଧୁସି ।
ୟଦଭ୍ୟାପଜିହିକା ଯଦୁମ୍ନୋ ଅତିସର୍ପତି ।
ଅଗ୍ନିମିନ୍ଧାନୋ ମନସା ପିୟଂ ସଚେତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।

ଅଥୈତାଦୃଗ୍ଭରାମି ତେ ॥୧୯॥
ତା ଭୁଷସ୍ତୁ ଯବିଷ୍ୟ ॥୨୦॥
ସର୍ବଂ ତଦସ୍ତୁ ତେ ଘୃତମ୍ ॥୨୧॥
ଅଗ୍ନିମୀଧେ ବିବସ୍ବତିଃ ॥୨୨॥

(୮।୧୦୩) ଋଷିଃ - ସୋଭରିଃ କାଶ୍ଵଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧-୪, ୬, ବିରାଡ୍-ରୁପା ୫,
ସତୋବୃହତୀ ୭, ୯, ୧୧, ୧୩, କକୁପ୍ ୮, ୧୨, ଦ୍ରୁସୀୟସୀ ୧୦, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪,
ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ୧-୧୩, ଅଗ୍ନିଃ ମରୁତଃ ୪ ୧୪

ଅଦର୍ଶି ଗାତୁବିଷ୍ମୋ ଯସ୍ମିନ୍-ବ୍ରତାନ୍ୟାଦଧୁଃ ।
ଉପୋ ଶୁ ଜାତମାର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ବର୍ଧନମଗ୍ନିଂ ନକ୍ଷତ୍ର ନୋ ଗିରଃ ॥୧॥
ପ୍ର ଦୈବୋଦାସୋ ଅଗ୍ନିର୍ଦେବୀଂ ଅଜ୍ଞା ନ ମଜ୍ଞନା ।
ଅନୁ ମାତରଂ ପୃଥିବୀଂ ବି ବାବୃତେ ତସ୍ମୈ ନାକସ୍ୟ ସାନବି ॥୨॥
ୟସ୍ମାଦ୍ରେଜତ୍ କୃଷ୍ଣୟଶ୍ଚକୃତ୍ୟାନି କୃଣୁତଃ ।
ସହସ୍ରସାଂ ମେଧସାତାବିବ ତ୍ୱନାଗ୍ନିଂ ଧୀତିଃ ସପର୍ଯ୍ୟତ ॥୩॥
ପ୍ର ଯଂ ରାୟେ ନିନୀଷସି ମର୍ତ୍ତୋ ଯସ୍ତେ ବସୋ ଦାଶତ୍ ।
ସ ବୀରଂ ଧତ୍ରେ ଅଗ୍ନ ଉକ୍ଥଶଂସିନଂ ତ୍ୱନା ସହସ୍ରପୋଷିଶମ୍ ॥୪॥
ସ ଦୃଲ୍ଲେହ ଚିଦତି ତୃଣତି ବାଜମର୍ବତା ସ ଧତ୍ରେ ଅକ୍ଷିତି ଶ୍ରବଃ ।
ତ୍ୱେ ଦେବତ୍ରା ସଦା ପୁରୁବସୋ ବିଶ୍ବା ବାମାନି ଧୀମହି ॥୫॥
ୟୋ ବିଶ୍ବା ଦୟତେ ବସୁ ହୋତା ମନ୍ତ୍ରୋ ଜନାନାମ୍ ।
ମଧୋର୍ନ ପାତ୍ରା ପ୍ରଥମାନ୍ୟସ୍ତୈ ପ୍ର ସ୍ତୋମା ଯନ୍ତ୍ୟଗ୍ନୟେ ॥୬॥
ଅଶ୍ଵଂ ନ ଗୀର୍ଭୀ ରଥଂ ସୁଦାନବୋ ମର୍ମୃଜ୍ୟନ୍ତେ ଦେବୟବଃ ।
ଉତ୍ତେ ତୋକେ ତନୟେ ଦସ୍ତୁ ବିଶ୍ବତେ ପର୍ଷି ରାଧୋ ମଘୋନାମ୍ ॥୭॥
ପ୍ର ମଂହିଷ୍ଟାୟ ଗାୟତ ଋତାବ୍ନେ ବୃହତେ ଶୁକ୍ରଶୋଚିଷେ । ଉପସ୍ତୁତାସୋ ଅଗ୍ନୟେ ॥୮॥
ଆ ବଂସତେ ମଘବା ବୀରବଦ୍ୟଶଃ ସମିଜ୍ଞୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନାଦୁତଃ ।
କୁବିନ୍ନୋ ଅସ୍ୟ ସୁମତିର୍ନବୀୟସ୍ୟାଜ୍ଞା ବାଜେଭିରାଗମତ୍ ॥୯॥

ପ୍ରେଷ୍ଟୁ ପ୍ରିୟାଣାଂ ସୁହ୍ୟାସାବାତିଥିମ୍ । ଅଗ୍ନିଂ ରଥାନାଂ ଯମମ୍ ॥୧୦॥
 ଉଦିତା ଯୋ ନିଦିତା ବେଦିତା ବସ୍ତା ଯଜ୍ଞିୟୋ ବବର୍ତ୍ତି ।
 ଦୁଷ୍ଟରା ଯସ୍ୟ ପ୍ରବଣେ ନୋମ୍ୟୋ ଧିୟା ବାଜଂ ସିଷାସତଃ ॥୧୧॥
 ମା ନୋ ହୃଣୀତାମତିଥିର୍ବସୁରଗ୍ନିଃ ପୁରୁପ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଏଷଃ । ଯଃ ସୁହୋତା ସ୍ବଧୃରଃ ॥୧୨॥
 ମୋ ତେ ରିଷନ୍ୟେ ଅଛୋକ୍ତିଭିର୍ବସୋଃଗ୍ନେ କେଭିଶ୍ଚିଦେବୈଃ ।
 କୀରିଶ୍ଚିଦ୍ଧି ତ୍ବାମୀଜେ ଦୂତ୍ୟାୟ ରାତହବ୍ୟଃ ସ୍ବଧୃରଃ ॥୧୩॥
 ଆଗ୍ନେ ଯାହି ମରୁସ୍ତ୍ରା ଋଦ୍ରେଭିଃ ସୋମପୀତୟେ ।
 ସୋଭୟା ଉପ ସୁଷୁତିଂ ମାଦୟସ୍ତ୍ବ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣରେ ॥୧୪॥

॥ ଷଷ୍ଠାଷ୍ଟକେ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ନବମଂ ମଣ୍ଡଳେ କ୍ରମଶଃ... ॥

॥ ଇତି ଅଷ୍ଟମଂ ମଣ୍ଡଳଂ ସମାପ୍ତମ୍ ॥

This Sacred Book

Supported By

Scholar Shoppe Private Limited

No-39, B-12, 4th Main Road,

Gandhi Nagar, Adyar,

Chennai – 600020

Tamil Nadu

www.scholarshoppe.com

&

Fashion Brand

www.egearz.com